

T.C.
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BİLGİSAYAR VE ÖĞRETİM TEKNOLOJİLERİ EĞİTİMİ
ANABİLİM DALI
BİLGİSAYAR VE ÖĞRETİM TEKNOLOJİLERİ EĞİTİMİ
BİLİM DALI

KARMA ÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİNİN SOSYAL AĞLARDAN
FACEBOOK'A KARŞI TUTUMLARI (SAÜ EĞİTİM
FAKÜLTESİ ÖRNEĞİ)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

NAZİRE BURÇİN HAMUTOĞLU

TEMMUZ 2013

T.C.
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BİLGİSAYAR VE ÖĞRETİM TEKNOLOJİLERİ EĞİTİMİ
ANABİLİM DALI
BİLGİSAYAR VE ÖĞRETİM TEKNOLOJİLERİ EĞİTİMİ
BİLİM DALI

KARMA ÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİNİN SOSYAL AĞLARDAN
FACEBOOK'A KARŞI TUTUMLARI (SAÜ EĞİTİM
FAKÜLTESİ ÖRNEĞİ)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

NAZİRE BURÇİN HAMUTOĞLU

DANIŞMAN:

PROF. DR. AYTEKİN İŞMAN

TEMMUZ 2013

BİLDİRİM

Hazırladığım tezin tamamen kendi çalışmam olduğunu, akademik ve etik kuralları gözeterek çalıştığımı ve her alıntıya kaynak gösterdiğimi taahhüt ederim.

Nazire Burçin HAMUTOĞLU

04.07.2013

'Tez başlığı' başlıklı bu yüksek lisans tezi, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Anabilim/bilim Dalında hazırlanmış ve jürimiz tarafından kabul edilmiştir.

Jüri Başkanı: ...Prof. Dr. Aytekin İŞMAN

Üye: ...Yrd. Doç. Dr. Mübin KİYİCİ

Üye: ...Fatime ~~F. Balkan~~ BALKAN KİYİCİ

Yukarıdaki imzaların, adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

57/2013

(imza)

Doç. Dr. İsmail GÜLEÇ

Enstitü Müdürü

ÖNSÖZ

Bilgi toplumunda sürekli değişen ve gelişen bilgi karşısında insanların sahip olması gereken nitelikler de değişmiştir. İnternetin de hayatımıza girmesi insanların günlük işlerini kolaylaştırmış, birbirleriyle hızlı ve pratik bir şekilde iletişim kurmalarını sağlamıştır. Sosyal ağların tüm dünyada yaygın bir şekilde kullanılması ise bu iletişimin kalitesini daha da arttırmıştır. Özellikle Facebook'un çok geniş bir kullanıcı kitlesine sahip olması ve insanların zamanlarının büyük bir kısmını Facebook'ta geçirmesi eğitim uzmanlarının dikkatini çekmiştir.

Bu çalışmada eğitim ortamında yaygın bir şekilde kullanılan Facebook'a karşı tutum ele alınmıştır. Böylelikle Facebook'un eğitim-öğretim ortamlarında daha etkili bir şekilde kullanılmasına katkı sağlayacağı umulmaktadır.

Sadece bu araştırmamla kalmayıp, öğrenim hayatımın her aşamasında görüşleri, önerileri, düşünceleri, tecrübesi ve desteğiyle bana yol gösteren, beni her daim motive eden, bıkmadan yardımlarını benden esirgemeyen danışmanım ve çok sevgili hocam Sayın Prof. Dr. Aytekin İŞMAN' a anlayışı, sabrı, tutumu ve bana olan inancı için çok çok teşekkür ederim.

Araştırmam süresince yardımlarını esirgemeyen çalışma arkadaşlarım, hocalarım; Mübin KIYICI, Özcan Erkan AKGÜN, Özlem Canan GÜNGÖREN, Onur İŞBULAN, Zeliha Demir KAYMAK, Selçuk Sırrı TERCAN, Aydın KİPER, Ali KIRKSEKİZ, Neşe GÜLER, Gülşen DAŞDELEN, Gülden UYANIK ve Mehmet UYSAL' a teşekkür ederim.

Çalışmalarında benim her daim yanımda olan çok sevgili dostlarım Fatma KÖSTERELİ ve Utku AÇIKGÖZ ile biricik abim Rasim HAMUTOĞLU ve kardeşlerim Umur Can HAMUTOĞLU ve Canan HAMUTOĞLU ile halalarım Nesrin KEMALİ ve Nevin ARACI ile manevi anneliğini üzerimde hissettiğim Gülşen KÖSTERELİ ve Nurgül AÇIKGÖZ'e çok teşekkür ederim.

Benden desteğini hiçbir zaman esirgemeyen, bana her daim yol gösteren koca çınarım, örnek aldığım, idolüm babam Ferid HAMUTOĞLU ve şefkatiyle beni motive eden, canım annem Levziye HAMUTOĞLU' na sonsuz teşekkür ederim.

Nazire Burçin HAMUTOĞLU

ÖZET

KARMA ÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİNİN SOSYAL AĞLARDAN FACEBOOK'A KARŞI TUTUMLARI (SAÜ EĞİTİM FAKÜLTESİ ÖRNEĞİ)

HAMUTOĞLU, Nazire Burçin

Yüksek Lisans Tezi, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Anabilim Dalı

Danışman: Prof. Dr. Aytekin İŞMAN

Temmuz, 2013. 185+ Xiii Sayfa.

Bu çalışmada, Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi karma öğretim öğrencilerinin sosyal ağlardan Facebook'a karşı tutumları cinsiyet, internete sahip olma, cep telefonundan Facebook'a girme, sınıf, ailenin yaşadığı yer, annenin eğitim düzeyi, babanın eğitim düzeyi, Facebook'a günlük girme sıklığı, Facebook'a haftalık girme sıklığı değişkenlerine göre incelenmiştir. Araştırma, Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmenliği Bölümünde okuyan Karma öğrenme öğrencileri ile yürütülmüştür. Araştırmanın örneklemini 50'si kız ve 95'i erkek olmak üzere toplam 145 kişiden oluşmuştur. Araştırmada yer alan karma öğretim öğrencilerinin cinsiyetlere göre dağılımını %34,5'ini kız ve %65,5'ini erkek öğrenciler oluşturmuştur. Araştırmaya Sakarya Üniversitesi Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmenliği karma öğretim bölümünde okuyan 2.sınıf, 3.sınıf ve 4.sınıf öğrencileri katılmıştır. Araştırma tarama modelinde yürütülmüştür. Verilen anket ile karma öğrenme öğrencilerinin verdikleri cevaplarla bir veri seti oluşturulmuştur.

Elde edilen veriler, açımlayıcı faktör analizi, Cronbach alfa iç tutarlık katsayısı güvenilirliği, frekans ve yüzde, t-testi, ANOVA ve korelasyon katsayıları ile analiz edilmişlerdir.

Çalışma sonucunda elde edilen bulgular sonrasında yapılan t-testi sonuçlarına göre karma öğretim öğrencilerinin cinsiyet, internete sahip olma, cep telefonundan Facebook'a girme değişkeni açısından Facebook'a karşı tutumları arasında herhangi bir anlamlı farklılık görülmemiştir. Anketin sınıf, günde Facebook'a girme sıklığı, haftada Facebook'a girme sıklığı değişkenleri açısından yapılan ANOVA analizleri sonucunda anlamlı farklılık olduğu sonucuna varılmıştır. Ayrıca, ailenin yaşadığı yer,

annenin eğitim düzeyi, babanın eğitim düzeyi değişkenleri açısından yapılan ANOVA analizleri sonucunda anlamlı farklılık olmadığı sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler:Sosyal ağ, Facebook, Tutum.

ABSTRACT

THE ATTITUDES OF BLENDED STUDENTS TOWARDS SOCIAL NETWORKS FACEBOOK

(SAU College of Education Sample)

HAMUTOGLU, Nazire Burçin

Master Thesis, Department of Computer Education and Instructional Technology

Supervisor: Prof. Dr. Aytekin İŞMAN

July, 2013. 185+Xiii Pages.

In this study, the attitudes of blended students of Sakarya University Education Faculty over social networks, Facebook; has been analyzed in terms of gender, having internet access, log in to Facebook from mobile phone, class, places where the family lives, mother's education level, father's education level, the frequency of daily Facebook, the frequency of weekly Facebook variables. The research has been conducted with blended learning students, studying with the department of computer education and instructional technology of sakarya University Education Faculty. The sample of research consist of a total of 145 people 50 of which are females and 95 of which are males. Distributions of blended learning studens who took part in the research according to their genders were as follows: %34,5 of females and % 65,5 of males. Second, third and fourth grade blended learning students from computer education and instructional technology has taken part in this research. The research has been conducted according to scanning model. A set of data has been formed depending on the answer of the blended learning students to the attitudes towards Facebook survey.

The data collected through the survey has been analyzed with the help of exploratory factor analysis, Cronbach alpha reliability, frequency and percentage, t-test, ANOVA and the correlation coefficient techniques.

At the end of the research, according to the t-test results, it has not been found the significant differences with the gender, having internet access, log in to Facebook from mobile phone variables towards Facebook. Also with the ANOVA analysis carried out significant differences in terms of class, frequency of daily Facebook, frequency of weekly Facebook variables. In addition, it has not been found the significant differences with places where the family lives, mother's education level, father's education level.

Keywords: Social Network, Facebook, Attitude.

İÇİNDEKİLER

BİDİRİM.....	i
ÖNSÖZ	v
ÖZET	vi
ABSTRACT.....	viii
TABLolar.....	ix
ŞEKİLLER.....	xiii
BÖLÜM I: GİRİŞ	1
1.1 PROBLEM CÜMLESİ	5
1.2 ALT PROBLEMLER	5
1.3 ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ.....	6
1.4 VARSAYIMLAR	8
1.5 SINIRLILIKLAR.....	8
1.6 TANIMLAR.....	9
1.7 SİMGELER VE KISALTMALAR.....	9
BÖLÜM II: ARAŞTIRMANIN KURAMSAL ÇERÇEVESİ VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	10
2.1 İNTERNET	10
2.2 SOSYAL AĞ	12
2.3 FACEBOOK	14
2.4 TUTUM	25
2.5 EĞİTİMDE FACEBOOK'A KARŞI TUTUM	26
2.6 İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	28
BÖLÜM III: YÖNTEM.....	35
3.1. ARAŞTIRMANIN MODELİ	35
3.2. EVREN VE ÖRNEKLEM.....	35
3.3. VERİ TOPLAMA ARAÇLARI.....	35
3.4. VERİLERİN TOPLANMASI.....	40
3.5. VERİLERİN ANALİZİ	40
BÖLÜM IV: BULGULAR VE YORUM.....	42

4.1 KARMA ÖĞRENME ÖĞRENCİLERİNİN DEMOGRAFİK ÖZELLİKLERİNE İLİŞKİN BULGULAR	42
4.2 KARMA ÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİNİN FACEBOOK TUTUMLARINA İLİŞKİN BULGULAR VE YORUMLAR	47
4.3 FACEBOOK TUTUM ÖLÇEĞİNE İLİŞKİN BULGULAR VE YORUMLAR	62
BÖLÜM V: SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER	167
5.1 SONUÇ VE TARTIŞMA	167
5.2 ÖNERİLER	170
KAYNAKÇA	172
EKLER	182
ÖZGEÇMİŞ	185

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1. Açımlayıcı Faktör Analizi Sonuçları	38
Tablo 2. Katılımcıların Cinsiyetlerine Göre Dağılımları	42
Tablo 3. Katılımcıların Sınıf Düzeylerine Göre Dağılımları	43
Tablo 4. Katılımcıların Ailesinin Yaşadığı Yere Göre Dağılımları	43
Tablo 5. Katılımcıların Annesinin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımları	44
Tablo 6. Katılımcıların Babasının Eğitim Düzeyine Göre Dağılımları	45
Tablo 7. Katılımcıların Evde İnternet Olup Olmadığına Göre Dağılımları	45
Tablo 8. Katılımcıların Facebook’u Günlük Kullanım Sıklıklarına Göre Dağılımları	46
Tablo 9. Katılımcıların Facebook’u Haftalık Kullanım Sıklıklarına Göre Dağılımları	46
Tablo 10. Katılımcıların Cep Telefonundan Facebook’u Kullanma Durumlarına Göre Dağılımları	47
Tablo 11. “Facebook’ta vakit geçirmekten sıkılmam” maddesine ilişkin frekans ve yüzde değerleri	48
Tablo 12. “Facebook’un uzaktaki bir kişiyle iletişim kurmak için kullanışlı olduğunu düşünürüm” maddesine ilişkin frekans ve yüzde değerleri.....	48
Tablo 13. “Facebook’u kullanarak arkadaşlarımla iletişim kurmaktan hoşlanırım” maddesine ilişkin frekans ve yüzde değerleri	49
Tablo 14. “Facebook başkalarıyla iletişim kurmada kullanışlı araçlar sağlar” maddesine ilişkin frekans ve yüzde değerleri	49
Tablo 15. “Facebook’ta başkalarıyla konuşurken kendimi rahat hissederim” maddesine ilişkin frekans ve yüzde değerleri	50
Tablo 16. “Facebook’ta araştırma yapmaktan zevk alırım” maddesine ilişkin frekans ve yüzde değerleri	51
Tablo 17. “Facebook’ta rahatça çalışabilirim; çalışırken kendimi rahat hissederim” maddesine ilişkin frekans ve yüzde değerleri	52
Tablo 18. “Facebook’ta konu üzerinde başkalarıyla rahatça tartışabilirim” maddesine ilişkin frekans ve yüzde değerleri	53
Tablo 19. “Facebook kullanmak mesleki işimi çabuklaştırır” maddesine ilişkin frekans ve yüzde değerleri	53
Tablo 20. “Facebook’ta gezinmenin tedirgin edici olduğunu düşünmem” maddesine ilişkin frekans ve yüzde değerleri	54
Tablo 21. “Facebook’tan rahatlıkla mesaj gönderebilirim” maddesine ilişkin frekans ve yüzde değerleri	55
Tablo 22. “Facebook’ta çalışmaktan hoşlanırım” maddesine ilişkin frekans ve yüzde değerleri.....	55
Tablo 23. “Facebook’ta işime yarayacak bilgilerin yerini belirlemek kolaydır” maddesine ilişkin frekans ve yüzde değerleri	56
Tablo 24. “Facebook’tan dersle ilgili materyalleri arkadaşlarımla daha kolay paylaşırım” maddesine ilişkin frekans ve yüzde değerleri.....	57

Tablo 25. “Facebook bana korkutucu gelmez” maddesine ilişkin frekans ve yüzde değerleri.....	57
Tablo 26. “Facebook ile başkalarıyla rahatlıkla iletişim kurabilirim” maddesine ilişkin frekans ve yüzde değerleri	58
Tablo 27. “Facebook’un ara yüzü bana hitap etmektedir ” maddesine ilişkin frekans ve yüzde değerleri	59
Tablo 28. “Facebook’taki grafik ve çoklu bağlantılar benim dikkatimi çeker ” maddesine ilişkin frekans ve yüzde değerleri	59
Tablo 29. “Facebook bilgiye ulaşmamda verimli bir şekilde yardımcı olur” maddesine ilişkin frekans ve yüzde değerleri	60
Tablo 30. “Facebook’ta kendi profilimi rahatlıkla oluşturabilirim” maddesine ilişkin frekans ve yüzde değerleri	61
Tablo 31. “Facebook’taki bir uygulamayı rahatlıkla kullanabilirim” maddesine ilişkin frekans ve yüzde değerleri	61
Tablo 32. Karma Öğrenme Öğrencilerinin Facebook Tutum Düzeylerinin Cinsiyet Değişkenine Göre Değişimi Tablosu	63
Tablo 33. Karma Öğrenme Öğrencilerinin Cinsiyet Değişkeni Açısından Anket Maddelerine Verdikleri Cevaplara ilişkin T-testi Sonuçları Tablosu	63
Tablo 34. Karma Öğrenme Öğrencilerinin Facebook Tutum Düzeylerinin İnternete Sahip Olma Değişkenine Göre Değişim Tablosu	66
Tablo 35. Karma Öğrenme Öğrencilerinin İnternete Sahip Olma Değişkeni Açısından Anket Maddelerine Verdikleri Cevaplara ilişkin T-testi Sonuçları Tablosu	66
Tablo 36. Karma Öğrenme Öğrencilerinin Cep Telefonundan Facebook’a Girme Değişkenine Göre Değişim Tablosu	69
Tablo 37. Karma Öğrenme Öğrencilerinin Cep Telefonundan Facebook’a Girme Değişkeni Açısından Anket Maddelerine Verdikleri Cevaplara ilişkin T-testi Sonuçları Tablosu.....	70
Tablo 38. Karma Öğrenme Öğrencilerinin Öğrenim Gördükleri Sınıfa Göre Facebook Tutumlarına İlişkin Görüşlerinin Analizi (ANOVA)	73
Tablo 39. Karma Öğrenme Öğrencilerinin Öğrenim Gördükleri Sınıfa Göre Facebook Tutumları Varyans Analizi Sonuçları (ANOVA).....	73
Tablo 40. Karma Öğrenme Öğrencilerinin Öğrenim Gördükleri Sınıf Değişkeni Açısından Anket Maddelerine İlişkin Görüşlerinin Ortalaması (ANOVA)	74
Tablo 41. Karma Öğrenme Öğrencilerinin Öğrenim Gördükleri Sınıf Düzeylerine Göre Anket Maddelerine İlişkin Görüşlerinin Varyans Analizi Sonuçları (ANOVA)	80
Tablo 42. Karma Öğrenme Öğrencilerinin Ailesinin Yaşadığı Yer Değişkenine Göre Facebook Tutumlarına İlişkin Görüşlerinin Analizi (ANOVA)	89
Tablo 43. Karma Öğrenme Öğrencilerinin Ailesinin Yaşadığı Yer Değişkenine Göre Facebook Tutumları Varyans Analizi Sonuçları (ANOVA).....	89

Tablo 44. Karma Öğrenme Öğrencilerinin Ailenin Yaşadığı Yer Değişkeni Açısından Anket Maddelerine İlişkin Görüşlerinin Ortalaması (ANOVA)	90
Tablo 45. Karma Öğrenme Öğrencilerinin Ailenin Yaşadığı Yer Değişkeni Açısından Anket Maddelerine İlişkin Görüşlerinin Varyans Analizi Sonuçları (ANOVA).....	95
Tablo 46. Karma Öğrenme Öğrencilerinin Annenin Eğitim Düzeyi Değişkenine Göre Facebook Tutumlarına İlişkin Görüşlerinin Analizi (ANOVA)	99
Tablo 47. Karma Öğrenme Öğrencilerinin Annenin Eğitim Düzeyi Değişkenine Göre Facebook Tutumları Varyans Analizi Sonuçları (ANOVA).....	100
Tablo 48. Karma Öğrenme Öğrencilerinin Annenin Eğitim Düzeyi Değişkeni Açısından Anket Maddelerine İlişkin Görüşlerinin Ortalaması (ANOVA)	100
Tablo 49. Karma Öğrenme Öğrencilerinin Annenin Eğitim Düzeyi Değişkenine Göre Anket Maddelerine İlişkin Görüşlerinin Varyans Analizi Sonuçları (ANOVA).....	107
Tablo 50. Karma Öğrenme Öğrencilerinin Babanın Eğitim Düzeyi Değişkenine Göre Facebook Tutumlarına İlişkin Görüşlerinin Analizi (ANOVA)	111
Tablo 51. Karma Öğrenme Öğrencilerinin Babanın Eğitim Düzeyi Değişkenine Göre Facebook Tutumları Varyans Analizi Sonuçları (ANOVA).....	111
Tablo 52. Karma Öğrenme Öğrencilerinin Babanın Eğitim Düzeyi Değişkeni Açısından Anket Maddelerine İlişkin Görüşlerinin Ortalaması (ANOVA)	112
Tablo 53. Karma Öğrenme Öğrencilerinin Babanın Eğitim Düzeyi Değişkenine Göre Anket Maddelerine İlişkin Görüşlerinin Varyans Analizi Sonuçları (ANOVA).....	118
Tablo 54. Karma Öğrenme Öğrencilerinin Facebook'a Günde Ne Sıklıkla Girisiniz Değişkenine Göre Facebook Tutumlarına İlişkin Görüşlerinin Analizi (ANOVA).....	121
Tablo 55. Karma Öğrenme Öğrencilerinin Facebook'a Günde Ne Sıklıkla Girisiniz Değişkenine Göre Facebook Tutumları Varyans Analizi Sonuçları (ANOVA).....	122
Tablo 56. Karma Öğrenme Öğrencilerinin Facebook'a günde ne sıklıkla girisiniz Değişkeni Açısından Anket Maddelerine İlişkin Görüşlerinin Ortalaması (ANOVA).....	123
Tablo 57. Karma Öğrenme Öğrencilerinin Facebook'a Günde Ne Sıklıkla Girisiniz Değişkenine Göre Anket Maddelerine İlişkin Görüşlerinin Varyans Analizi Sonuçları (ANOVA)	129
Tablo 58. Karma Öğrenme Öğrencilerinin Facebook'a Haftada Ne Sıklıkla Girisiniz Değişkenine Göre Facebook Tutumlarına İlişkin Görüşlerinin Analizi (ANOVA).....	141
Tablo 59. Karma Öğrenme Öğrencilerinin Facebook'a Haftada Ne Sıklıkla Girisiniz Değişkenine Göre Facebook Tutumları Varyans Analizi Sonuçları (ANOVA).....	141
Tablo 60. Karma Öğrenme Öğrencilerinin Facebook'a Haftada Ne Sıklıkla Girisiniz Değişkeni Açısından Anket Maddelerine İlişkin Görüşlerinin Ortalaması (ANOVA)	143

Tablo 61. Karma Öğrenme Öğrencilerinin Facebook'a Haftada Ne Sıklıkla GiriyorsunuzDeğişkenine Göre Anket Maddelerine İlişkin Görüşlerinin Varyans Analizi Sonuçları (ANOVA)	150
---	-----

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1. Dünyada ülkelere göre Facebook kullanıcıları sayısı.	16
Şekil 2. Amerika'daki Facebook kullanıcılarının yaş dağılımları	17
Şekil 3. Brezilya'daki Facebook kullanıcılarının yaş dağılımları	18
Şekil 4. Hindistan'daki Facebook kullanıcılarının yaş dağılımları	19
Şekil 5. Endonezya'daki Facebook kullanıcılarının yaş dağılımları.....	20
Şekil 6. Meksika'daki Facebook kullanıcılarının yaş dağılımları.....	21
Şekil 7. Türkiye'deki Facebook kullanıcılarının yaş dağılımları.....	22
Şekil 8. Facebook tutum ölçeğinin özdeğer-faktör sayısı grafiği	38

BÖLÜM I: GİRİŞ

İnsan hayatında sürekli olarak değişimler meydana gelmektedir. Çağın insanı hayatındaki bu değişimlere ayak uydurmak zorundadır. İçinde bulunduğumuz bilgi toplumunda da bilgi ve teknoloji her geçen gün hızla değişmektedir. Değişen bilgi ve iletişim teknolojilerinden birisi de internettir.

İnternet insanlık tarihinde önemli bir yere sahiptir. İnternet, yeryüzündeki bütün bilgisayarların veri alışverişinde bulunmasını sağlamak ve birbirlerine bağlayarak bir bilgisayar ağı oluşturmaktadır (Olçay, 2006). İnternet bu özellikleri ile tüm kullanıcıların iletişimde bulunmasını sağlamıştır. Ayrıca web teknolojilerinde meydana gelen gelişmeler, internet kullanıcılarını daha da aktif bir konuma getirmiştir.

Birinci nesil web uygulamaları olarak bilinen Web 1.0 teknolojilerinde kullanıcılar, sadece okuyucu olmakta ve bilgiyi pasif bir şekilde almaktadır. Etkileşimin neredeyse olmadığı bu teknolojiler kullanıcıların deneyimlerini paylaşmak veya bilgi alışverişinde bulunarak bir şeye katkı sağlamak için yeterli görülmemektedir (Öztürk, 2011). Çünkü içerikle ilgili kontroller sadece web sitesi yöneticisi tarafından gerçekleştirilmektedir. Web 1.0 'ın ihtiyaçlara cevap verememesi sonucu 2000'li yıllarda Web 2.0 devrimi yaşanmaya başlamıştır (Başhan, 2011).

Web 2.0 uygulamaları internet kullanımını bütünüyle değiştiren bir yapı olarak karşımıza çıkmaktadır. Web 2.0'nin en temel özelliği araçların kullanım kolaylığı ile işbirliği ve sosyal etkileşimin kendiliğinden meydana gelmesidir. Bu araçlar sayesinde içerik formattan bağımsız olarak üretilebilmekte, işbirlikçi ve ortaklaşa çalışmalar yürütülebilmekte ve iletişimin etkililiği verimli bir şekilde sağlanabilmektedir (Çakmak, 2012). Web 2.0 araçları oluşturduğu içeriği paylaşma ve paylaşılmış içeriğe katkı sağlama gibi imkânlar da sunmaktadır (Atıcı ve Yıldırım, 2010).

Web 2.0 ile birlikte bloglar, mikrobloglar, kişisel bloglar, wikiler, sosyal işaretleme ve sosyal ağlar gibi uygulamalar ön plana çıkmıştır (Akar ve Kayahan, 2007). “İkinci nesil web araçları ya da sosyal yazılımlar” olarak da isimlendirilen Web 2.0 araçları en kısa biçimde “*okunabilir ve yazılabilir web*” olarak tanımlanmaktadır (D’Souza, 2006:7). Web 2.0 teknolojileri; kullanıcıları, bilgiyi pasif bir şekilde alan konumundan sıyrarak; içeriğin oluşumuna destek veren aktif bir katılımcı konumuna getirmiştir (Atıcı ve Yıldırım, 2010). Bu araçlar sosyal ve aktif öğrenme sürecini işleterek işbirliğini ve bilginin paylaşımını gerektirmektedir (Ajjan ve Hartshorne, 2008).

Web 2.0 teknolojilerinden en yaygın olarak kullanılanı şüphesiz ki Sosyal Ağlardır. Sosyal paylaşım siteleri, işbirliğini, bilgi paylaşımını, etkileşimi, kişilerin iletişimini farklı ortamlarda destekleyen ve onların kendi ilgileri, ihtiyaçları ve hedefleri doğrultusunda bir araya gelmelerini sağlayan yazılımlardır (Pettenati ve Ranier, 2006:334). Sosyal Ağlar, kullanıcıların bir profil oluşturup; diğer kullanıcılarla iletişim kurarak paylaşımında bulunması esasına dayanır. Body ve Ellison’ nın 2007’ de yaptıkları çalışmada sosyal paylaşım sitelerini; “bireylerin kendi isteklerine bağlı bir profil oluşturabilme imkanı sunarak, kendi arkadaş listesini oluşturup listesindeki kişilerin ve sisteme kayıtlı diğer kullanıcıların paylaşımını takip etmesine izin veren web tabanlı uygulamalar” olarak açıklamışlardır (Boyd ve Ellison, 2007:3). Preeti (2009)’ye göre sosyal ağ; insanların düşüncelerini paylaşmalarını ve birbirleriyle iletişime girmelerini sağlayan internet üzerinden ortak bir amacı gerçekleştiren toplulukların oluşturduğu ortamlardır.

Altay (2010) sosyal paylaşım ağlarının özelliklerini şu şekilde açıklamaktadır:

- Sosyal paylaşım ağları katılımcıdır, tüm internet kullanıcıları birer haber ve bilgi kaynağıdır.
- Sosyal paylaşım ağları şeffaftır, hangi bilginin kimler tarafından üretildiği ya da paylaşıldığı görülebilir.
- Sosyal ağlar ulaşılabilir, internet bağlantısı olan herkes kolaylıkla sosyal ağlarda olan biteni takip edebilir.

- Sosyal ağlar aynı zamanda bir iletişim kanalıdır. Sosyal medya kullanıcıları birbirleriyle iletişim kurabilirler.

Sosyal paylaşım siteleri arasında bu özellikleri ile kullanıcılarına aktif bir şekilde hizmet veren ağlardan en önemlisi Facebook'tur. Facebook, kullanıcılarının bir topluluk olarak meydana getirdiği ağlarda alınan izinlere göre özel veya herkese açık yazılarla kullanıcıların birbirleri ile çeşitli gruplar oluşturarak iletişim kurmasını ve etkileşimde bulunmasını sağlayan ve diğer kullanıcılar ile bilgi paylaşılmasına imkan veren çevrimiçi bir sosyal ağ yazılımıdır (Gonzales ve Vodicka, 2010). Facebook 'taki kullanıcılar kendilerini çevrimiçi bir profile tanıtmakta, başka kişilerle tanışıp arkadaş edinmekte ve diğer kullanıcıların fotoğraf, video, bilgi, durum güncellemesi vb. yazı ve fotoğraflarının altına yorum yazabilmektedir (Peluchette ve Karl, 2010). İçerdiği uygulamalar ile kullanıcıların aktif bir şekilde katılımını ve sürekliliğini sağlayan Facebook eğitimde de yaygın bir şekilde kullanılabilir (Genç, 2010).

Facebook içerdiği uygulamalar ve kullanıcılarına sunduğu mesaj atma, fotoğraf yükleme..vb özellikleri ile eğitim amaçlı kullanılabilir. Munoz ve Towner (2009)' a göre, Facebook sosyal ağında öğrenciler için konulara uygun resimler, mesajlar, derslere ait ödevler, olaylar ve uygulamalar eğitim amaçlı kullanılabilir. Böylece öğretmenler de konu ile ilgili videoları, bağlantı adreslerini ve dersle ilgili ödevleri ile birlikte gerekli duyuruları bu sosyal ağ ortamından öğrencilerine ulaştırabilir.

Uygulama ve akademik bilgi paylaşımı şeklinde de Facebook eğitsel olarak kullanılabilir (Selwyn, 2007). Kullanıcı dostu ara yüze sahip olan Facebook' ta, kişilerin birbirlerinin paylaşımlarını merak etmesi, kullanıcıların siteye olan bağlılığını arttırmaktadır. Bu bağlılık Facebook'un kullanıcılarına sunduğu paylaşımlara yorum yapma, beğenme, paylaşımı paylaşma vb. özellikleri eğitim alanında kullanılabilirliğini de arttırmaktadır. Sosyal ağlar arasında en çok tercih edileni Facebook'tur.

Facebook'u diğer sosyal ağlardan ayıran en önemli özelliği oyunlar, eğlence, haber, sohbet, müzik, fotoğraf ve video, spor vb. alanlarda içerdiği uygulamalardır. Eğitim alanında da bu uygulamalar etkili bir şekilde kullanılmaktadır. Mesela bir öğretmen, ders için açmış olduğu bir Facebook hesabını öğrenme yönetim sistemi olarak

kullanabilmektedir. Derse kayıtlı olan öğrenciler bu hesaba erişerek ders için hazırlanan sunumlara ulaşabilmekte, öğretmenin ders ile ilgili sormuş olduğu sorulara cevap verebilmekte, konu ile ilgili video, fotoğraf, animasyon ve yazı paylaşabilmekte, bu paylaşımları diğer arkadaşları ile tartışabilmektedir. Böylelikle öğretmenler öğrencilerin derse işbirlikçi ve etkin bir şekilde katılımlarını sağlayarak onların derse olan ilgisini arttırabilmekte ve dersi daha çekici hale getirebilmektedir.

Öğrencilerin derse olan ilgisini arttırmada Sosyal Ağlar önemli bir yere sahiptir. Sosyal ağların birçok özelliği ve olanaklarının olması öğretmenlerin eğitim öğretim süreçlerini aktif, yaratıcı, işbirlikçi öğrenme ile desteklemelerine, öğrenci-öğrenci, öğrenci-içerik ve öğretmen-öğrenci etkileşimi arttırmada, öğrencilerin araştırma, sorgulama ve problem çözme becerilerini kullanmaları ve geliştirmeleri konusunda destek olmaktadır (Gülbahar, Kalelioğlu ve Madran, 2010). Sosyal ağların bütün bu özelliklerine sahip olan Facebook derslerde etkili bir şekilde kullanılmaktadır. Facebook'un derslerde etkili bir şekilde kullanılabilmesi için öğrencilerin Facebook'a karşı olumlu düşüncelere sahip olması gerekmektedir. Bu nedenle öğrencilerin Facebook'a karşı tutumlarının ne olduğunun belirlenmesi önemli görülmektedir.

Bir yeniliğin uygulanması aşamasına gelebilmek için yenilikle ilgili oluşturulacak tutum faktörü çok önemlidir. Bloom (1979)'a göre tutum, bir derse ya da konuya karşı olumlu düşüncelere sahip olma, dersi sevme ya da onunla ilgili olarak olumlu duygusal özellikler gösterme hali veya bir derse ve konuya karşı olumsuz düşüncelere sahip olma, dersi sevmeme ya da onunla ilgili olarak olumsuz duygusal özellik gösterme haline kadar uzanan iki kutuplu tek bir niteliktir (Akt: Kahyaoğlu ve Yangın, 2007:204). Tutum bir öğrenme sonucu bireyin davranışlarına yön veren ve karar vermesinde taraflılığa neden olan psikolojik bir değişkendir (Ülgen, 1995). Yani tutumlar aslında davranış değil, davranışa yön veren ve davranışların gerisindeki psikolojik değişkenlerdir. Gagne ve Briggs (1979), tutumların öğretim süreci içerisinde ele alınması gerektiğini vurgulamaktadır.(Akt. Pala, 2006:179). Bu nedenle eğitimde tutumla ilgili kavramlar bilinmelidir. Bu görüşü Küçükahmet (2003)“öğrencilerin sahip oldukları tutum ve alışkanlıklar, başarılarını etkiler” görüşü ile desteklemektedir. Mesela öğrencilerin Facebook'a karşı olumlu tutumları söz konusu ise, derslerde Facebook'un kullanılması öğrencilerin başarılarını

arttırabilir. Facebook'un günümüzde eğitim-öğretim ortamlarında aktif bir şekilde kullanılması sebebiyle, öğrencilerin Facebook'a karşı tutumlarının önemli olduğu görüşü bu araştırmanın gerekliliğini ortaya koymaktadır.

Facebook, teknolojideki ilerlemenin bir ürünüdür (Pala, 2006). İlerleyen ve değişen teknolojinin eğitime yansımalarının bir örneği olan Facebook'un derslerde etkili bir şekilde kullanılması, öğrencilerin Facebook'u kullanabilmesi ve ona karşı olumlu bir tutum sergilemesine bağlıdır. Facebook'un öğretimin merkezine doğru yönelen yapısı nedeniyle öğrencilerin Facebook'a karşı tutumlarının belirlenmesinin eğitime katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Bu çalışma kapsamında Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmenliği Karma Öğretim Öğrencilerinin Facebook'a Karşı Tutumları'nın ortaya konulması ilerleyen teknolojilerle birlikte derslerde Facebook'un etkili bir şekilde kullanılabilirliği açısından önemli ve gerekli görülmektedir.

1.1 PROBLEM CÜMLESİ

Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmenliği Karma öğrenme öğrencilerinin Sosyal Ağlardan Facebook'a karşı tutumları nedir?

1.2 ALT PROBLEMLER

1. Karma öğrenme öğrencilerinin cinsiyet değişkeni açısından Facebook'a karşı tutumları arasında anlamlı farklılık var mıdır?
2. Karma öğrenme öğrencilerinin sınıf değişkeni açısından Facebook'a karşı tutumları arasında anlamlı farklılık var mıdır?
3. Karma öğrenme öğrencilerinin ailenin yaşadığı yer değişkeni açısından Facebook'a karşı tutumları arasında anlamlı farklılık var mıdır?
4. Karma öğrenme öğrencilerinin annenin eğitim düzeyi değişkeni açısından Facebook'a karşı tutumları arasında anlamlı farklılık var mıdır?
5. Karma öğrenme öğrencilerinin babanın eğitim düzeyi değişkeni açısından Facebook'a karşı tutumları arasında anlamlı farklılık var mıdır?

6. Karma öğrenme öğrencilerinin internete sahip olma değişkeni açısından Facebook'a karşı tutumları arasında anlamlı farklılık var mıdır?
7. Karma öğrenme öğrencilerinin Facebook'a günde ne sıklıkla giriyorsunuz değişkeni açısından Facebook'a karşı tutumları arasında anlamlı farklılık var mıdır?
8. Karma öğrenme öğrencilerinin Facebook'a haftada ne sıklıkla giriyorsunuz değişkeni açısından Facebook'a karşı tutumları arasında anlamlı farklılık var mıdır?
9. Karma öğrenme öğrencilerinin cep telefonundan Facebook'a girme değişkeni açısından Facebook'a karşı tutumları arasında anlamlı farklılık var mıdır?

1.3 ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ

Teknolojinin gelişimi birçok internet aracının gelişimini de beraberinde getirmiştir. Web 2.0 teknolojileri bu araçlardan bir tanesidir. Web 2.0 teknolojileri sosyal etkileşimi, işbirliğini ve paylaşımı ön planda tutmaktadır. Web 2.0 teknolojilerinin gelişimiyle birlikte günümüzde daha farklı internet ortamları kullanılmaya başlanmıştır. Bu ortamlardan birisi de sosyal ağ siteleridir (Karal ve Kokoç, 2010).

Pempek, Yermolayeva ve Calvert (2009) 'e göre bugün, milyonlarca genç, yetişkin insan sosyal paylaşım sitelerini kullanmaktadır. Sosyal ağlar insanların düşüncelerini paylaştıkları bir gezegen ise; Facebook, Twitter, Yonja, Hi5... vb. sosyal paylaşım siteleri de bu gezegenin ülkeleridir. Facebook, bu ülkeler arasında popülaritesi en yüksek olan sosyal paylaşım sitesidir. Facebook şu anda, sosyal ağ siteleri arasında en hızlı tercih edilen bir sosyal ağ sitesidir (Genç, 2010). O'nun bu özelliği eğitim uzmanları tarafından; içinde bulunduğumuz çağa ayak uydurmak için eğitimde kullanılmasını gerekli kılmıştır. Literatürde sosyal paylaşım sitelerinin ve Facebook'un eğitim-öğretim ortamlarında kullanılmasıyla ilgili araştırmalar mevcuttur.

Ajjan ve Harsthone (2008), sosyal paylaşım sitelerinin öğrenmeyi kolaylaştırdığını, okul-öğrenci ve öğrenci-öğrenci arasındaki etkileşimi arttırdığını, öğrencilerin derslere ilişkin memnuniyetlerini arttırdığını, öğrencilerin yazma becerilerini

geliştirdiğini ve derslere kolay bir şekilde bütünleşebilen araçlar olduğunu ortaya koymuşlardır.

Lockyer ve Patterson (2008), bilgi ve iletişim teknolojilerini (BİT) eğitimde kullanarak dersin bir sosyal paylaşım sitesi üzerinde yürütülmesi ile ilgili alanda uzmanlaşmak isteyen yüksek lisans öğrencileri ile çalışma yapmışlardır. Çalışma süresince öğrenciler oluşturulan sosyal platform üzerinde tartışmış, bu platforma resimler eklemiş ve eklenen resimlere yorumlar yapmışlardır. Araştırma sonucu, öğrencilerin, sosyal paylaşım sitelerinin kullanımı sürecinde sosyal etkileşim seviyesinin oldukça yüksek olduğunu göstermektedir.

McLoughlin ve Lee (2007), Facebook gibi sosyal paylaşım sitelerinin pedagojik araçlar olarak da düşünülebileceğini ve bireylerin çalışmalarında, işbirlikçi içerik oluşturma, bilgi üretimi ve paylaşımı gibi amaçlarla kullanabileceklerini ifade etmiştir.

Munoz ve Towner (2009), öğrenciler için konulara uygun resimlerin, mesajların, derslere ait ödevlerin, olayların ve uygulamaların Facebook sosyal paylaşım sitesinde eğitim amaçlı kullanılabileceğini belirtmiştir.

Çam (2012), sosyal paylaşım sitelerinin, eğitsel kullanımına yönelik fikir ve çalışmaların olmasının değişen bilgi teknolojilerine ayak uydurma noktasında gerekli olduğu görüşündedir.

Bilgi teknolojilerinin gelişmesine paralel olarak değişen dünyanın ihtiyaçlarını karşılamak üzere Facebook derslerde etkin bir şekilde kullanılmaktadır. Bu uygulama öğrencilerin Facebook'a karşı tutumlarını etkilemektedir. Uzaktan eğitimin bir türü olan ve öğretimin %30 oranında yüz yüze ve %70 oranında internet üzerinden senkron veya asenkron olarak gerçekleştiği "Karma Öğrenme" öğretimi ülkemizdeki bazı üniversiteler tarafından gerçekleştirilmektedir. Bu öğrenciler örgün eğitim gören öğrencilere göre öğrenimlerini daha çok internet aracılığıyla bilişim teknolojilerini ve sosyal medyayı aktif bir şekilde kullanarak gerçekleştirmektedir. Bilişim ve iletişim teknolojilerinin sonuna kadar tüketildiği günümüzde, sosyal ağlardan Facebook'un derslerde etkin bir şekilde kullanılması sebebiyle bu çalışma "Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Karma Öğretim Öğrencilerinin Sosyal

Ağlardan Facebook'a Karşı Tutumları" nın belirlenmesi açısından gerekli görülmekte olup; önem arz etmektedir.

Bu çalışma;

- ✓ Sakarya Üniversitesi Karma Öğrenme Öğrencilerinin Sosyal Ağlardan Facebook'a karşı tutumlarının incelenmesinin konu edinmesi açısından özgün;
- ✓ Bilişim ve iletişim teknolojilerindeki gelişmeler ile sosyal içerikli ortamların eğitimde yaygın olarak kullanılması açısından güncel;
- ✓ Araştırma konusu ile ilgili sınırlı sayıda çalışma olması açısından gerekli,
- ✓ Ve bulgularıyla Karma Öğrenme Öğrencilerinin Sosyal Ağlardan Facebook'a Karşı Tutumları ile ilgili olarak öneriler getirebilecek nitelikte olması açısından işlevsel olarak görülmektedir.

Öğrencilerin zamanının büyük bir kısmını Facebook'ta geçirmesi, birbirleriyle sürekli iletişimde olma ve bilgi paylaşma ihtiyacı ve Facebook'un eğitimde etkin bir şekilde kullanılması sebebiyle öğrencilerin Facebook'a karşı tutumlarının belirlendiği bu çalışmanın eğitime katkı sağlayacağı düşünüldüğünden gerekli görülmekte ve önem arz etmektedir.

1.4 VARSAYIMLAR

Araştırmanın varsayımları şu şekildedir:

- Katılımcıların tamamının Facebook hesabına sahip olduğu ve Facebook'u kullandığı varsayılmıştır.
- Kullanılan ölçme aracı ve anketin öğrenciler tarafından doğru bir şekilde ve içtenlikle doldurulduğu varsayılmıştır.
- Araştırmada kullanılan kaynakların güvenilir olduğu varsayılmıştır.

1.5 SINIRLILIKLAR

Bu çalışma;

- 1) 2012-2013 ve 2013-2014 eğitim öğretim yılında Sakarya İli Hendek İlçesi Eğitim Fakültesi Bilgisayar ve Öğretim teknolojileri Öğretmenliği

Bölümünde öğrenim görmekte olan 145 karma öğrenme öğrencisi ile sınırlıdır.

- 2) Verilerin toplanma süresi olarak 2012-2013 eğitim öğretim güz-yarıyılı ve 2013-2014 eğitim-öğretim bahar-yarıyılı ile sınırlıdır.

1.6 TANIMLAR

Sosyal Ağ: İnsanların tanışmak, tartışmak, ortak ilgi grupları ile iletişime geçmek, örgütlenmek gibi sosyal ilişkilerin taşındığı ortam.

Tutum: Kişinin bir fikre, bir nesneye veya bir sembole ilişkin olumlu veya olumsuz duygularını ya da eğilimlerini ifade eder.

1.7 SİMGELER VE KISALTMALAR

ANOVA: Analysis of variance.

Independent Samples T-test: İki ortalama farkın önemlilik testi.

SPSS:Statistical Package For Social Sciences.

AFA: Açımlayıcı Faktör Analizi

BÖLÜM II: ARAŞTIRMANIN KURAMSAL ÇERÇEVESİ VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde internet, sosyal ağ, Facebook ve tutum ile ilgili araştırmalara yer verilecektir.

2.1 İNTERNET

Bilgi toplumunun önemli bir kolunu oluşturan, herhangi bir kişi veya kuruma ait olmayıp dünyanın ortak malı olarak kullandığı internet 21. yüzyılın mimarisidir. Bu mimaride dünyadaki bütün bilgisayarlar bir ağ ile iletişim halindedir. Bu ağ kullanıcılara iletişim kurmanın haricinde bilgi paylaşımına da izin vermektedir.

Literatürde internet farklı araştırmacılar tarafından da tanımlanmış olup, bazıları şunlardır:

- Başaran (2005) ' a göre; internet bilgisayarı birbirlerine bağlayan dünya çapındaki bir ağıdır.
- İnternet, bir çok bilgisayar sisteminin birbirine bağlı olduğu, dünya çapında yaygın olan ve sürekli büyüyen bir iletişim ağıdır (Dede, 2004:11).
- Wiesenmayer ve Meadows (1997) ' a göre internet, eğitim ve araştırmalar için grafik, ses, ders planı, veri kaynaklarına online olarak erişimi sağlayan bir iletişim aracıdır.
- İnternet, milyonlarca insanın kendi amaçları doğrultusunda ve bilgisayar aracılığı ile hem iletişim kurabildiği hem de bilgi alışverişinde bulunabildiği bir sistemdir (Odabaşı, Çoklar ve Kabakçı, 2007:2).

Her geçen gün büyüyen ve bilgi paylaşımının global bir düzeyde gerçekleşmesini sağlayan internetin İşman (2005)' a göre dört iletişim özelliği bulunmaktadır:

- İnternet herkese açık ve bağımsız bir iletişim sistemidir.
- Çok kültürlü bir yapıyı ortaya çıkarmaktadır.
- Her amaç için rahatlıkla kullanılabilir.
- Psikolojik olarak insanları rahatlatır.

Gündoğdu (2006)'ya göre internet sahip olduğu bu iletişim özellikleri ile pek çok amaç için kullanılabilir:

- Dünyanın en büyük kütüphanelerinde araştırma yapılabilir.
- Farklı ülkelerde yaşayan meslektaşlarımızın yaptıkları çalışmaları incelenebilir.
- Başka bir ülkede öğrenim gören çocuğunuza elektronik postayla mektuplar bedava ve çok kısa zamanda gönderilebilir.
- İnternet üzerinden eğitim veren bir üniversitede okuyup mezun olunabilir.
- Farklı mekânlardaki arkadaşlarla sohbet edilebilir.
- Filmlerin tanıtım görüntüleri izlenebilmekte, aksam gidilecek film seçilebilmekte ve de bilet satın alınabilir.
- Alış-veriş ve rezervasyon yapılabilir.
- Anket yapabilmekte, yapılan bir anketi cevaplandırılabilir.
- Kendi web sayfanızı hazırlayabilmekte ve çalışmalarınız yayınlanabilir.

İnternetin sağladığı özellikler ile kullanım amacı ve kullanıcılara sunduğu imkanlar da her geçen gün artmaktadır. İşman (1998)'a göre küresel iletişim ağı olan internet, bilimsel araştırmaların, üretimin, küresel değişmelerin, küresel ticaretin ve eğitimin ana bilgi kaynağıdır. Bu yazılı, sözlü ve görüntülü bilgi iletişim ağı eğitimcilere, küresel uzaktan eğitim hizmetini sunma fırsatını da vermektedir.

İnternetin eğitim ortamlarında kullanılacak pek çok bileşeni mevcuttur:

- Gerçek zamanlı tartışmaya olanak sağlayan İnternet Relay Chat (IRC);
- Asenkron kişisel iletişimi sağlayan e-posta;

- Çoklu ortam yüzeyi olan World Wide Web (www);
- Asenkron tartışmayı ve çoklu ortam ve veri transferini sağlayan Usenet;
- Yazı tabanlı iletişimi sağlayarak gerçek zamanlı etkileşimi sağlayan Çoklu kullanıcı alanlar (Kohoe, 1992; McManus, 1996; Akt. İşbulan, 2008).

İnternetin sahip olduğu bileşenleri ile kullanıcılara sunduğu imkanlar artmaktadır. Bu imkanlara kullanıcıların bilgiye ulaşılabilirliğini artıran web 2.0 araçları eklenince internet çok farklı bir dünya haline gelmiştir (Warschauer, 2009). Web 2.0 teknolojilerin içerdiği uygulamalar eğitimcilerin de dikkatini çekmiştir. Sosyal etkileşimi, işbirliğini ve paylaşımı ön planda tutan Web 2.0 teknolojilerinin gelişimiyle birlikte günümüzde daha farklı internet ortamları kullanılmaya başlanmıştır (Karal ve Kokoç, 2010). Bu ortamlardan en popüler olanı şüphesiz ki Sosyal Ağlar' dır.

2.2.SOSYAL AĞ

Web 2.0 teknolojileri ile birlikte günümüzde en çok kullanılan ortamlardan bir tanesi Sosyal Ağlar'dır. Sosyal ağlar gruplar arasındaki iletişimi ve bilgi akışını sağlayarak paydaş olan insanları bir araya getirmektedir. Preeti (2009), sosyal ağ kavramını; internet üzerinden bir araya gelen bir topluluğun ortak bir amaç doğrultusunda düşüncelerini paylaşmalarını ve birbirleriyle etkileşimde olmalarını sağlayan sosyal bir ortam olarak açıklamaktadır.

Sosyal ağ bireylerin birbirlerine bağlı olduğu bir yapıdır. (Kobak ve Biçer, 2008). Sosyal ağ siteleri, kayıtlı olan kullanıcılarına; profil oluşturarak kendilerini tanıtmaya, sosyal ağ ortamı kurma, diğer kullanıcılarla iletişimde olma ve var olan iletişimini devam ettirme (Ellison, Steinfield ve Lampe, 2007), fotoğraf, video, blog vb. öğeleri paylaşma (Kim, Jeong ve Lee, 2010), kendi bilgilerini içeren bir profil sayfası oluşturma ve yeni insanlarla tanışma, yeni arkadaşlıklar kurma (Wang, Moon, Kwon, Evans ve Stefanone, 2010) imkanı sunmaktadır. Sunulan imkanların sosyal ağlar, insanların hayatında artan bir şekilde önem arz etmektedir.

Sosyal ağların bireylere profil oluşturabilmesi, bireylerin iletişimde oldukları kişilerin listelerini sunabilmesi ve bireylerin diğer kişilerin bağlantı listelerine ulaşabilmesi gibi üç temel özelliğidir (Boyd ve Ellison, 2007). Sosyal ağ

sitesi bireylerin tanımadıkları kişilerle de kendi ağlarını paylaşabilmelerine olanak sağlaması ile diğer sitelerden ayrılmaktadır (Kobak ve Biçer, 2008).

Sosyal medyanın dünyadaki popülaritesi çok yüksektir. Hun, (2010) bu popülariteyi kullanıcıların isteklerini dile getirdiğini, öğrenmek istedikleri her şey hakkında güncel haberleri alabildiğini, ilgilendikleri insanların neler yaptıklarını dikizlediğini ve günlük hayatın sıkıcılığundan kaçtığı ile açıklamaktadır (Hun, 2010). Sosyal medya ile insanlar günlük hayatın monotonluğundan sıyrılarak, güncel haberlerle kendilerini donatabilmekte ve hayatlarına yenilik katabilmektedirler.

Özkan ve McKenzie (2008), sosyal ağların genel özelliklerini şöyle özetlemiştir:

- Sosyal ağların birçoğu kullanıcıya e-posta, chat, anlık mesajlaşma, video, blogging (bloglama), dosya paylaşımı, fotoğraf paylaşımı gibi çeşitli hizmetler sağlayarak, kullanıcıların etkileşimini kolaylaştırmaktadır.
- Sosyal ağlar kullanıcıların veri tabanını tutmakta ve böylece bireyler kolaylıkla arkadaşlarını bulabilmekte, topluluklar oluşturabilmekte ve benzer ilgiye sahip insanlarla paylaşımında bulunabilmektedir.
- Sosyal ağlar kullanıcıya online olarak kendi profilini ve sosyal ağını oluşturma imkanı sağlamaktadır.
- Sosyal ağlar kullanıcılara neyi, nasıl ve ne kadar paylaşacakları ile kullanıcının erişim ve gizlilik bilgilerini düzenlemesine imkân tanımaktadır.

Sosyal ağların sunduğu bu özellikleri ile kullanıcı sayısında her geçen gün artış meydana gelmektedir. Sosyal ağ kullanıcıları zengin etkileşim imkânı sunması, ve çoğunun 18-24 yaş arası gençlerden ve öğrencilerden oluşması bu ortamların eğitim amaçlı kullanımını akla getirmektedir (Selwyn, 2009).

Blackey ve Chew (2009), sosyal ağların öğrenme ve öğretim deneyimlerini zenginleştirdiğini; ayrıca öğrenciler, akademisyenler ve kurumlar açısından faydalı olduğunu söylemektedir. Yapılan araştırmalar, sosyal ağların iletişim becerilerini geliştirdiği, katılım ve sosyal bağlılığı genişlettiği, akran desteğini güçlendirdiği ve işbirliğine dayalı öğrenmenin gerçekleştiğini göstermektedir (Akt. Gülbahar, Madran ve Kalelioğlu, 2010).

Hartshorne (2008) yükseköğretimde işbirliği ve dayanışmayı geliştirmek için sosyal ağ sitelerinin kullanılabilirliğini belirtmektedir. Grant (2008), ise eğitim-öğretim ortamlarında kullanılan sosyal ağlar ile öğrenciler ve öğretmenler arasında daha etkili bir iletişim sağlanacağını ve dost ara yüzü ile eğitim-öğretim ortamlarında rahatlıkla kullanılabilirliğini belirtmektedir (Akt. Mazman, 2009).

İlgili araştırmalar sosyal iletişim ağlarının, günümüzde bireylerin kişilerle bağlantı kurmasında en çok tercih edilen ortamlar olduğunu göstermektedir. En çok kullanılan sosyal ağ uygulamaları arasında Facebook, YouTube, MySpace, LinkedIn, Twitter, Google uygulamaları, wikipedia ve blog sayfaları yer almaktadır (Erkul, 2009). Facebook da günümüzde kullanılan popüler sosyal iletişim ortamlarından en önemlisidir.

2.3 FACEBOOK

Facebook kişilerin özel hayatlarını ve ilişkilerini kendi istekleri doğrultusunda iletişimde oldukları diğer kişilerle paylaşabildikleri bir sosyal medya paylaşım sitesi olarak günümüzde milyonlarca kişi tarafından kullanılmaktadır. Site üyeleri bütün konularda paylaşım yapabilmekte ve birbirleriyle etkileşim içerisinde bulunarak birbirlerini etkileyebilmektedir (Dwyer, Hiltz ve Passerini, 2007). Facebook, kullanıcılarına müzik, video, resim vb. kendi etkinliklerini, iletişimde oldukları kişilerin görebileceği bir ortamda paylaşmasına yardımcı olmaktadır. Ayrıca arkadaş oldukları kişilerle iletişim kurmalarını sağlamak ve diğer web sayfalarıyla bağlantılar kurularak gruplar oluşturmalarına imkan vermektedir (Hacıfendioğlu, 2010).

Facebook 'ta her kullanıcının kendi kişisel bilgilerini girerek sahip olduğu bir profili vardır. Kullanıcılar kendi profiline giriş yaparken, üye olurken ki mail adresi ve şifrelerini kullanmaktadır. Bu profilde kullanıcılar, iletişimde olduğu diğer kişilere kendilerini tanıtmak için cinsiyet, din, dil, siyasi görüş, ilişki durumu, yaşadığı yer, iletişim, kişisel ilgi alanları, eğitim, iş durumu vb. özelliklerini yazmakta olup; beğendikleri bir fotoğraf ile profillerini tamamlamaktadır.

Fakat tüm bunların ötesinde kullanıcıların profil sayfalarında asıl yer tutanlar diğer uygulamalardır (Çetin, 2010). Facebook uygulamaları ile kullanıcılar birbirlerine

hediye, selam, mesaj, dürtme, link, görsel vb şeyler göndermektedir. Ayrıca durum güncellemeleri, paylaştıkları videolar, fotoğraflar, yer bildirimleri ile iletişimde olduğu diğer kullanıcıların da dikkatini çekebilmektedir. Bunun yanına dikkatini çektikleri ve ilgilendikleri diğer kişileri de dikizleyebilmektedir. Bunlar dışında oyunlar ve diğer sitelerle kurulan bağlantılar da kullanıcılar için önemli yer tutmaktadır. Günümüzde ise Facebook, farklı teknik altyapısı açısından en başarılı Web 2.0 uygulamaları arasında yer almaktadır (Öztürk, 2011).

2.3.1 Facebook ‘ un Tarihçesi

Dünyada çok geniş bir kullanıcı kitlesine sahip olan Facebook, 2004 yılının başlarında, ilk olarak sosyal bir iletişim ağı ortamı olarak Harvard Üniversitesi öğrencilerine özel olarak tasarlanmıştır. Facebook’a üye olabilme şartı olarak kullanıcıların “harvard.edu” uzantılı bir e-mail adresinin bulunması gerekmektedir. 2005 yılı Eylül ayından itibaren bütün lise öğrencilerini de içine alarak çığ gibi büyüyen Facebook, bugün herkesin içinde yer alabildiği bir yapıya kavuşmuştur. Facebook’a katılabilmek için, geçerli bir e-mail adresi ve gerekli bilgilerin verilmesi ile yönetici durumundaki ilgili kişinin onayının alınması söz konusudur (Boyd ve Ellison, 2007). Böylelikle Facebook günümüze kadar genişleyerek gelmiş ve şu anda dünyada çok sayıda kullanıcıya hizmet vermektedir.

2.3.2 Dünyada ve Ülkemizde Facebook Kullanıcıları

Dünyada sosyal paylaşım sitesi devi olan Facebook, bugün 67 milyon aktif kullanıcıya ulaşmış durumdadır. Son bir yıldır her gün ortalama 250.000 yeni kullanıcı Facebook’a üye olmaktadır. Bu kullanıcıları daha çok 18-25 yaş ve üzeri olanlar oluşturmaktadır. Amerika’daki üniversitelerde okuyan öğrencilerin %85’inin bu sosyal ağın parçası olması, Facebook sosyal ağının gücü hakkında bize bilgi vermektedir (<http://www.facebook.com/press/info.php?statistics> , Akt. Kobak ve Biçer, 2008).

Facebook istatistiklerinden edinilen bilgilere göre Facebook Aralık 2012 yılında, bir milyardan fazla aylık aktif kullanıcıya sahiptir. Facebook’un aylık aktif kullanıcılarının yaklaşık % 82’si ABD ve Kanada dışındaki başka ülkelere dendir. Aralık 2012 yılındaki günlük aktif kullanıcı sayısı ortalama 618 milyondur. 31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla 680 milyon aktif kullanıcı Facebook’ta kullanılan mobil

ürünlerden faydalanmaktadır (<http://newsroom.fb.com/Key-Facts>, 2013). Ayrıca Facebook kullanıcı sayısı dünya genelinde her geçen gün artmaktadır.

Dünyada ülkelere göre Facebook kullanıcı sayılarına baktığımızda (Şekil 1) “163 071 460” kullanıcısıyla Amerika Birleşik Devletleri birinci sırada yer almaktadır. Amerika’ yı “66 552 420” kullanıcısıyla takip eden Brezilya ikinci sırada, “61 499 220” kullanıcısıyla takip eden Hindistan üçüncü sırada, “47 165 080” kullanıcısıyla takip eden Endonezya dördüncü sırada, “39 945 620” kullanıcısıyla takip eden Meksika beşinci sırada ve “32 438 200” kullanıcısıyla takip eden Türkiye altıncı sırada yer almaktadır. Kullanıcı sayısı açısından Türkiye’yi İngiltere, Filipin, Fransa ve Almanya takip etmektedir (<http://www.socialbakers.com/facebook-statistics/>, 2013, bkz Şekil 1).

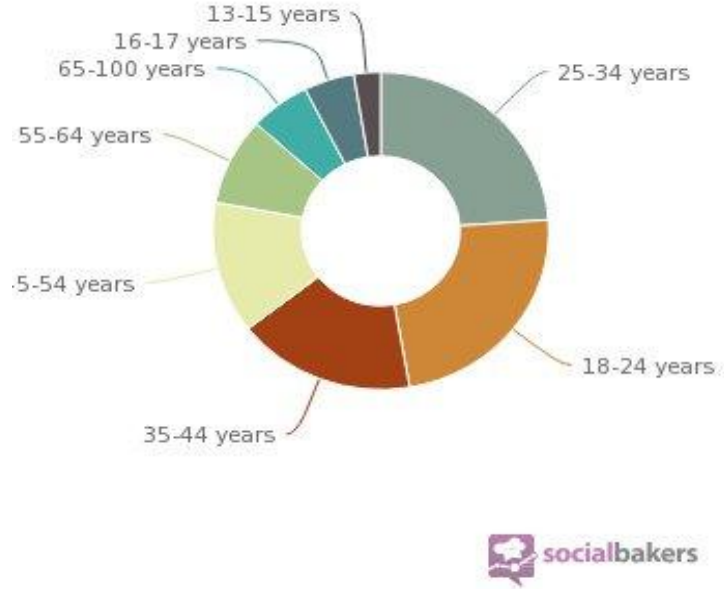
#	Country	Number of Users	Change	(± %)	Penetration
1.	United States	163 071 460	-132 200 ↓	-0.08%	52.56%
2.	Brazil	66 552 420	+8 875 990 ↑	+13.31%	33.09%
3.	India	61 499 220	+6 743 860 ↑	+10.97%	5.24%
4.	Indonesia	47 165 080	+2 902 070 ↑	+6.16%	19.41%
5.	Mexico	39 945 620	+1 904 880 ↑	+4.77%	35.52%
6.	Turkey	32 438 200	+1 054 870 ↑	+3.26%	41.69%
7.	United Kingdom	32 175 460	+396 050 ↑	+1.22%	51.61%
8.	Philippines	30 094 560	+684 580 ↑	+2.27%	30.12%
9.	France	25 307 820	+466 150 ↑	+1.83%	39.07%
10.	Germany	25 063 880	+569 640 ↑	+2.27%	30.64%

Şekil 1. Dünyada ülkelere göre Facebook kullanıcıları sayısı
(<http://www.socialbakers.com/facebook-statistics/>, Socialbakers, 2013).

Facebook dünya genelinde bu kadar çok kullanıcıya sahip olması onun daha çok hangi yaş grupları tarafından kullanıldığının da incelenmesini gerektirmektedir. Socialbakers (2013) verilerinden edinilen bilgilerden yola çıkılarak dünyada ülkelere

göre Facebook'un daha çok hangi yaş grubundaki bireyler tarafından kullanıldığı aşağıda açıklanmıştır.

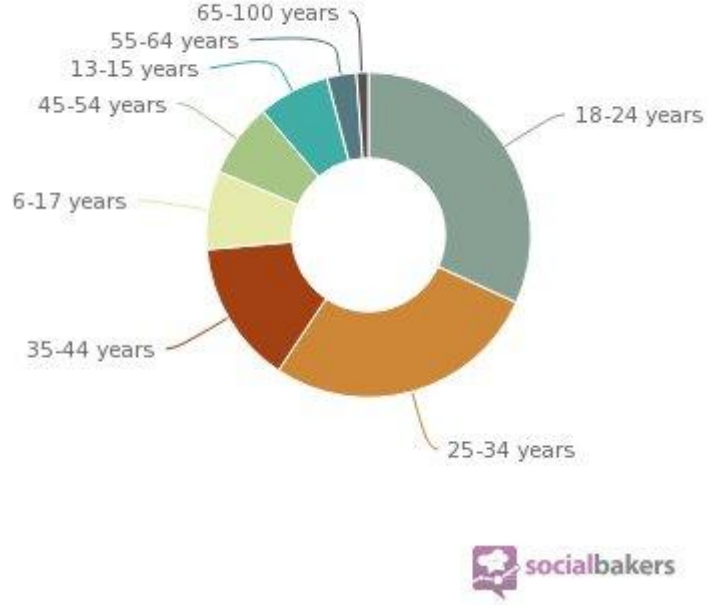
Aşağıdaki Şekil 2'de Amerika'daki Facebook kullanıcılarının yaş dağılımları görülmektedir.

Şekil 2. Amerika'daki Facebook kullanıcılarının yaş dağılımları, Socialbakers, 2013)

Şekil 2 incelendiğinde Amerika'daki Facebook kullanıcılarının %24 ünün (yaklaşık 39 513 960) 25-34 yaş aralığında olduğunu görülmektedir. Ayrıca bu kullanıcıların %45'ini erkek, %55'ini ise bayan kullanıcılar oluşturmaktadır (Socialbakers, 2013). Bu yaş aralığı Amerika'da yükseköğrenim çağında olan gençler ile yükseköğrenimden sonra iş hayatı içerisinde olan kişilerin bulunduğu yaş aralığıdır.

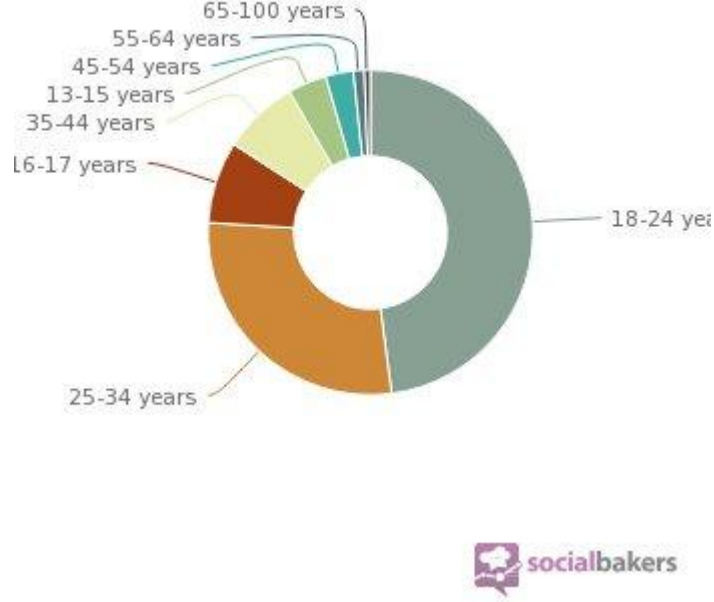
Aşağıdaki Şekil 3’ te Brezilya’daki Facebook kullanıcılarının yaş dağılımları görülmektedir.

Şekil 3. Brezilya’daki Facebook kullanıcılarının yaş dağılımları, Socialbakers, 2013)

Şekil 3 incelendiğinde Brezilya’daki Facebook kullanıcılarının %31’inin (yaklaşık 21 233 420) 18-24 yaş aralığında olduğunu görülmektedir. Ayrıca bu kullanıcıların %46’ını erkek, %54’ini ise bayan kullanıcılar oluşturmaktadır (Socialbakers, 2013). Bu yaş aralığı Brezilya’da yükseköğrenim çağında olan gençlerinde içerisinde bulunduğu yaş aralığıdır.

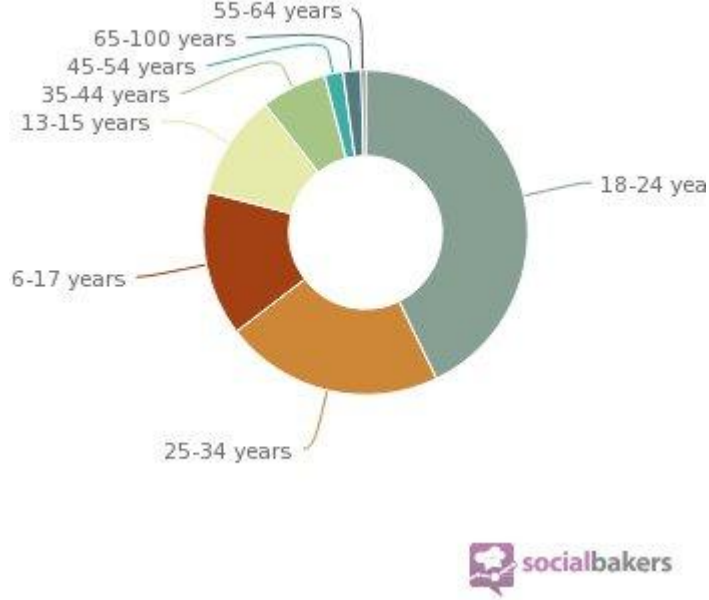
Aşağıdaki Şekil 4'te Hindistan'daki Facebook kullanıcılarının yaş dağılımları görülmektedir.

Şekil 4. Hindistan'daki Facebook kullanıcılarının yaş dağılımları, Socialbakers, 2013)

Şekil 4 incelendiğinde Hindistan'daki Facebook kullanıcılarının %47 sinin (yaklaşık 29 415 660) 18-24 yaş aralığında olduğu görülmektedir. Ayrıca bu kullanıcıların %75'ini erkek, %25'ini ise bayan kullanıcılar oluşturmaktadır (Socialbakers, 2013). Bu yaş aralığı Hindistan'da yükseköğrenim çağına olan gençlerinde içerisinde bulunduğu yaş aralığıdır.

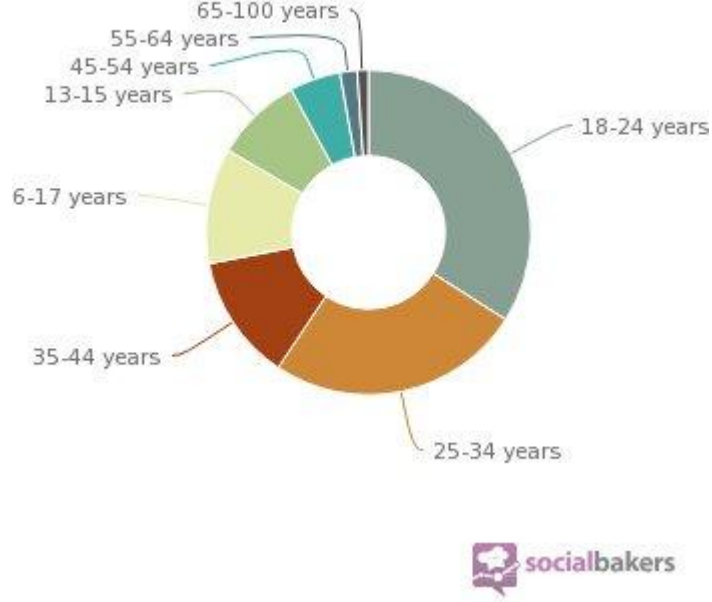
Aşağıdaki Şekil 5'te Endonezya'daki Facebook kullanıcılarının yaş dağılımları görülmektedir.

Şekil 5. Endonezya'daki Facebook kullanıcılarının yaş dağılımları, Socialbakers, 2013)

Şekil 5 incelendiğinde Endonezya'daki Facebook kullanıcılarının %42 sinin (yaklaşık 20 197 820) 18-24 yaş aralığında olduğu görülmektedir. Ayrıca bu kullanıcıların %59'unu erkek, %41'ini ise bayan kullanıcılar oluşturmaktadır (Socialbakers, 2013). Bu yaş aralığı Endonezya'da yükseköğrenim çağında olan gençlerinde içerisinde bulunduğu yaş aralığıdır.

Aşağıdaki Şekil 6' da Meksika'daki Facebook kullanıcılarının yaş dağılımları görülmektedir.

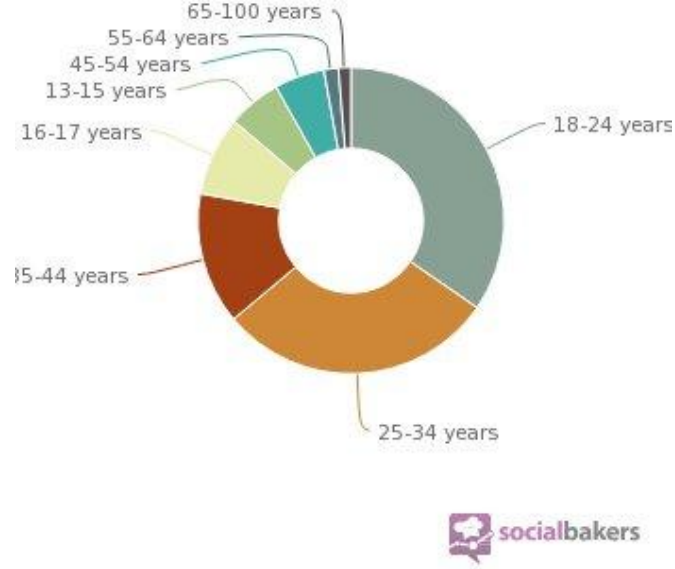

Şekil 6. Meksika'daki Facebook kullanıcılarının yaş dağılımları, Socialbakers, 2013)

Şekil 6 incelendiğinde Meksika'daki Facebook kullanıcılarının %34 ünün (yaklaşık 13 602 920) 18-24 yaş aralığında olduğu görülmektedir. Ayrıca bu kullanıcıların %50'sini erkek, %50'sini ise bayan kullanıcılar oluşturmaktadır (Socialbakers, 2013). Bu yaş aralığı Meksika'da yükseköğrenim çağında olan gençlerinde içerisinde bulunduğu yaş aralığıdır.

Socialbakers (2013) verilerine göre Türkiye 32 438 200 Facebook kullanıcısı ile dünyada 6. Sırada yer almaktadır (<http://www.socialbakers.com/facebook-statistics/turkey>, 2013).

Aşağıdaki Şekil 7’ de Türkiye’deki Facebook kullanıcılarının yaş dağılımları görülmektedir.

Şekil 7. Türkiye’deki Facebook kullanıcılarının yaş dağılımları, Socialbakers, 2013)

Şekil 7 incelendiğinde; Türkiye’deki Facebook kullanıcılarının %34 ünün (yaklaşık 11 207 740) 18-24 yaş aralığında olduğunu görülmektedir. Ayrıca Türkiye’deki Facebook kullanıcılarının %64’ünü erkek, %36’sını ise bayan kullanıcılar oluşturmaktadır (Socialbakers, 2013). Bu yaş aralığı Türkiye’de yükseköğrenim çağında olan gençlerinde içerisinde bulunduğu yaş aralığıdır.

Ülkemizde Ergenç (2011)’in üniversite öğrencilerinin Facebook’a üye olma durumlarına yönelik yaptığı araştırma sonucuna göre, üniversite öğrencilerinin %78’inin Facebook’u kullandığı sonucuna varılmıştır.

Görüldüğü gibi Facebook, dünyada ve ülkemizde önemli görülecek dinamik bir kullanıcı sayısına sahip olup olmaktadır. Dünya genelinde Facebook kullanıcılarının çoğunluğunu 18-24 yaş aralığındaki yükseköğrenim gören gençlerin oluşturması, yükseköğrenim karma öğretim öğrencilerinin Facebook’a karşı tutumlarının belirlendiği bu araştırmanın gerekliliğini desteklemektedir. Facebook kullanıcıları Facebook’u çeşitli amaçlarla kullanmaktadırlar.

2.3.3 Facebook Kullanım Amaçları

İnsanların iletişim biçimini farklı boyutlara taşıyan sosyal ağ sitelerinden Facebook'un kullanıcılar tarafından kullanımı kültürden kültüre değişiklik göstermektedir. Örneğin Fransa'da öğrenciler Facebook'u arkadaşlarıyla iletişimi koparmamak ve var olan ilişkilerini tazelemek, sürdürmek amaçlı kullanırken; Meksika'da ise arkadaşlarla irtibatta kalma, yeni arkadaşlar edinme ve sevgili bulma amaçlı Facebook'u kullanmaktadır (Kennedy, 2009).

Türkiye'de Facebook kullanım amaçları ile ilgili yapılan bir araştırmada, Facebook kişilerin arkadaşı oldukları kişileri dikizleme amacıyla kullandıkları ve günlük yaşamın bir parçası haline geldiği ortaya konulmuştur (Şener, 2009). Üniversite öğrencileri üzerinde sosyal paylaşım sitelerini kullanma amaçları konulu yapılan bir başka araştırmada da; kişiler Facebook'u eski arkadaşlıklarını sürdürmek, haber paylaşmak ve yenilikleri takip etme amacıyla kullandıkları ortaya konulmuştur (Öztürk ve Akgün, 2012). Facebook ile ilgili yapılan başka bir çalışmada da öğrenciler Facebook'a eğlence amaçlı vakit geçirmek, okul arkadaşlarını bulmak ve onlarla iletişime geçmek için üye oldukları saptanmıştır (Ellison, Heino ve Gibbs, 2006).

Sosyal medyadaki gelişmeler, diğer işletme ve kurumlara da yeni fırsatlar sunmuştur (Dryer, 2010). Sosyal paylaşım sitelerinden Facebook ile tüketiciler, ihtiyaçlarını tespit edebilmekte ve teknolojik yeniliklerden haberdar olabilmektedir (Larson, 2009). Kara ve Coşkun (2012)' a göre Facebook Türkiye'de bir pazarlama aracı olarak da kullanılmaktadır. Beğen, paylaş ve yorum yap; tüketicilerin aktif bir şekilde kullandıkları ve gerçek düşüncelerini samimi bir şekilde ortaya koydukları özelliklerdir. Facebook'un takipçi sayısı, beğen, paylaş, yorumlar ile Facebook reklamları gibi özellikleri firmaların tüketici davranışları üzerinde önemli gördüğü noktalardır.

Görüldüğü gibi Facebook gerek işletmelerde pazarlama aracı olarak, gerek eğlence aracı olarak, gerekse kullanıcıların yeni arkadaşlıklar edinme, aktif gruplara katılma ve var olan arkadaşlıklarını sürdürme amacıyla tüm dünyada artan bir ölçekte kullanılmaktadır. Facebook'un aktif ve işbirlikçi yapısı ile her geçen gün artan katılımlı dinamizmi eğitim uzmanlarının da dikkatini çekmiştir. Eğitim, yeni

teknolojiler ışığında sürekli güncellenen dinamik bir süreçtir. Bu dinamik süreç tüm dünyada popüler ve insanların hayatında önemli bir yere sahip olan yeni teknolojilerle, sosyal ağlar ile bütünleştirilmelidir. Facebook, hem popülerliği ile hem de kolay kullanımı ile günümüzde eğitim-öğretim ortamlarında kullanılabilen bir potansiyele sahiptir. Mason (2006)'a göre eğitsel bağlamda Facebook; akran geri bildirim, sosyal bağlamla iyilik uyumu, etkileşim araçları gibi birçok istenilen niteliği ile etkili bir eğitim teknolojisi aracı olarak da görülmektedir (Mason, 2006). Facebook'un eğitsel anlamda kullanılabilirliği, yapılan araştırmalar sonucu ortaya konulmuştur. Bu araştırmalar aşağıda özetlenmiştir:

Bumgarner'in 2007'de yapmış olduğu çalışmada, "kullanıcıların çoğunluğunun 18-25 arasındaki üniversite öğrencilerinin oluşturduğu Facebook, özellikle sağladığı aktif katılım ve işbirliği ile eğitsel bir ortam olarak kullanıma uygun olduğunu" ileri sürmüştür (Bumgarner,2007).

Facebook "geleneksel ders formatına alternatif online bir sınıf topluluğu ortamı sunarak öğretmen-öğrenci ve öğrenci-öğrenci etkileşimi artırmada etkililiği sosyalileşim aracı olarak görülmüştür (Genç, 2010). Bu araştırma ile Kalafat ve Göktaş (2011)' in "Facebook öğrenme-öğretme sürecine dâhil edildiğinde öğrenci-içerik, öğrenci-öğrenci ve öğretmen-öğrenci etkileşimi artacaktır" görüşü birbirini destekler niteliktedir.

Haverback'in 2009'da Towson üniversitesinde yaptığı bir çalışmada Facebook üzerinden kitap kulüplerinin kurulmasını, kitap tartışmalarının yapılmasını ve okumaların paylaşılmasını öğrencilerin okumasını desteklemek amacıyla sosyal ağların kullanılması gerektiğini de vurgulamıştır (Haverback, 2009).

Facebook sosyal ağında konularla ilgili resimlerin, mesajların, videoların derslere ait materyallerin ve uygulamaların eğitim amaçlı kullanılabilmesi belirtilmektedir (Muñoz ve Towner, 2009).Mazman (2009) lisans öğrencileri ile bazı derslerin bazı bölümlerinin, Facebook ortamında yürütülebileceğini açıklamaktadır. Baran (2010) Uzaktan Eğitim dersinin Facebook kullanılarak işlenmesinin etkili olabileceğini düşünmektedir. Keleş ve Demirel'in 2011'de yaptıkları çalışmada ise Fizik dersinin Facebook kullanılarak işlenmesi bazı öğrenciler için, ders içeriğini destekleyici bir şekilde görselleştirmiş ve ilgi çekici hale getirmiştir. Ayrıca Facebook grubunda

dersle ilgili paylaşımlardaki takip ve tekrar etmeyi sağlamış; öğrencilerin derse sistemli çalışmasını kolaylaştırmıştır.

Özetlemek gerekirse, Facebook eğitimde işbirlikçi öğrenme ortamı oluşturarak, araştırma, sorgulama, tartışma, problem çözme ve eleştirel düşünme becerilerini desteklemek için etkili bir şekilde kullanılabilir. Ayrıca diğer sosyal ağ sitelerine göre uygulamalarının daha fazla ve görselliğin daha etkili olması sebebiyle öğrenciler Facebook üzerinden kolay ve aktif bir şekilde ders materyalleri paylaşılabilir, gündelik olaylar, haberler, kişiler veya gruplar takip edilebilir, tartışma ortamlarında bulunulabilir. Bütün bu aktiviteleri gerçekleştirirken öğrencilerin Facebook sosyal ağ ortamına karşı olan tutumlarının da olumlu olması gerekmektedir.

2.4 TUTUM

İnsan davranışları bir nesneyi sevip sevmeme, hoşlanıp hoşlanmama gibi durumlardan etkilenir. Bu nedenle kişilerin davranışlarının temelinde ilgili olduğu nesneye karşı edindiği tutum çok önemlidir. Tutumların oluşumu, değişmesi, değiştirilmesi ya da ölçülmesi insan davranışlarını belirlemede önemli bir faktördür (Kaçar, 2011). Tutumu bireyin ilgili olduğu nesne ve durumlara tepki olarak tanımlayan Allport (1966), yönlendirici ve dinamik etkisiyle tecrübelerle örgütlenen zihinsel ve sinirsel bir hazırlık durumu olarak açıklamaktadır (Akt. Pala, 2006).

Cüceloğlu (1991)' na göre tutumun temelinde uzun süreli olma ve duygu düşüncelerden olmayıp davranışları da içeren iki özellik bulunmaktadır. Tutumun uzun süreli olması bireyde mevzu bahis eğilimin uzun süre gözlenmesidir. Yani uzun süre gözlenmeyen geçici eğilimler tutum olarak görülmemektedir. Tutumun diğer özelliğinde ise kişinin duygularının olduğu bir objeye karşı davranışı da sergilemesi beklenir. Bu özellik Facebook'tan hoşlanan bir bireyin Facebook'u kullanması ile açıklanabilir. Tutumu davranışa dönüştüren en önemli faktör ise tutumun kuvvetidir.

Tutumun kuvveti boyutlarından etkilenir. Bu boyutlar bilişsel, duyuşsal ve devinişsel özellikleridir (Fishbein ve Ajzen; 1973, Akt.Yurdugül ve Aşkar, 2008). Tutumun boyutları bireyin duygu, düşünce ve davranışlarının birbirleriyle uyumlu olarak etkileşimini sağlamaktadır. Birbirleriyle uyum halinde çalışan bu boyutlaretkileşim

halindedir. Bu boyutlardan birinin değiştirilmesi, sistemin tamamını etkiler ve tutum değişikliğine yol açar (Pehlivan, 2008).

Tutumun bileşenlerini eğitimde yeni teknolojileri kullanan bir bireyi örnek olarak açıklarsak; “ödevlerini yaparken eğitimde yeni teknolojileri kullanmanın olumlu yararlar sağlayacağına inanan (bilişsel bileşen), bireyin eğitim teknolojilerini sevmesi (duygusal bileşen) beklenir. Sonuçta olumlu bir davranış olarak ödevlerini hazırlarken eğitim teknolojilerini (davranışsal bileşen) kullanır.

Genel olarak tutum, insan davranışlarını belirlemede etkili, doğrudan gözlenemeyen bir değişkendir. Tutumlar kalıtsal özellik taşımazlar ve insanlar toplumsal yaşamda öğrenme yoluyla tutum sahibi olurlar. Anne-babalar, arkadaşlar, öğretmenler, kitle iletişim araçları ve tutum nesnesiyle ilgili yaşantılar tutumların oluşmasında etkilidir. Gagne ve Briggs (1979) tutumların eğitim-öğretim süreci içerisinde ele alınması gerektiğini savunmaktadır(Akt. Pala, 2006).Çünkü tutumlar öğrencilerin başarılarını etkilemektedir.

2.5 EĞİTİMDE FACEBOOK’A KARŞI TUTUM

Tutum değişeni öğrencilerin öğretim sürecindeki başarılarının şekillenmesindetemel etkenlerden birisidir.Duyusal alan davranışlarının önemli bir bölümünü oluşturan tutumlaröğretimin etkililiği ile de yakından ilgilidir. Bu nedenle eğitime yönelik araştırmalarda öğrencilerin tutumlarına ilişkin çalışmalar önemli araştırma konuları arasında yer almaktadır.

Eğitimde tutumun önemini açıklamaya ilişkin literatürdeöğrencilerin teknolojiye yönelik tutumları ileinternet ve bilgisayar kullanımına yönelik tutumlarının ölçülmesi konusunda birçok çalışma yapılmıştır. İşman (2003)’ ın yaptığı bir çalışma sonucunda öğretmenlerin eğitim teknolojilerini öğrenme-öğretme ortamlarında yeterince kullanmadıklarının, eğitim teknolojilerine yönelik tutumlarından ortaya çıktığını gözlemiştir. Bu çalışmaların sonucu eğitim öğretim ortamlarında kullanılan sosyal ağlardan Facebook’a karşı tutumun da belirlenmesinin önemli olduğunu göstermektedir. Bu çalışmalar aşağıda özetlenmiştir:

Bilgisayara yönelik tutum bireyin gelişimini sağlarken ona özgü olan nitelikler dikkate alınarak onu geliştirme amacıyla, bireyin varlığını esas alan Öğrenci

Merkezli Eğitim Öğrencilerin sahip oldukları zekâ alanları bilgisayar kullanmaya karşı olan tutumlarını da etkilemektedir. Tutumların olumlu ya da olumsuz olması öğrencilerin bilgisayar kullanmaya yönelik eğilimlerini önemli ölçüde etkilemektedir (Hızal, 1989). Bu çalışma ile Facebook'un öğrenciyi merkeze alan bağımsız yapısı ile öğrencilerin Facebook'a karşı tutumları, Facebook'un eğitim-öğretim ortamında kullanılabilirliğini etkileyebileceği söylenebilir.

Öğrencilerin bilgisayara karşı tutumlarının belirlenmesi ile olumlu veya olumsuz duygu ve düşüncelerine yönelik gerekli tedbirlerin alınması, bilgisayarları etkili olarak kullanan bireylerin yetişmesini sağlayacaktır. Kaçar'ın 2011'de yaptığı bir çalışmada bireylerin bilgisayara yönelik tutumlarının belirlenmesi bilgi teknolojisinin kabulünü etkilemekle birlikte gelecekte bilgisayara yönelik davranışları da etkileyecek olduğu ortaya konulmuştur. Bu çalışmadan hareketle öğrencilerin Facebook' a karşı olumlu ve olumsuz tutumların belirlenmesi ve olumlu tutumların geliştirilip, olumsuz tutumların yok edilmesi Facebook'un eğitim-öğretim ortamlarında etkili bir şekilde kullanılabilirliğini sağlayacağı düşünülmektedir.

Loyd ve Gressard (1986) ve Busch (1995) bireylerin bilgisayara karşı tutumları ile ilgili yapmış oldukları çalışmalarda bilgisayar deneyiminin bilgisayar tutumlarına etki eden en önemli faktör olduğunu açıklamaktadır (Akt. Erkan, 2004). Liu ve Reed (1992) bilgisayar deneyimi olmayan öğrencilerin bilgisayardankorktuğunu gözlemişlerdir. Nash ve Moroz (1997) tarafından yürütülen bir çalışmada da bilgisayar deneyiminin kişinin bilgisayara karşı tutumlarını belirlemede giderek artan güçlü bir faktör olduğu rapor edilmiştir. Bu çalışmalardan hareketle eğitimde Facebook'un kullanılması ile kişilerin Facebook'a karşı tutumlarının Facebook'ta geçirdikleri vakit ve Facebook deneyimleriyle de ilgili olabileceği söylenebilir.

Yukarıda özetlenen çalışmalar gelişen ve ilerleyen teknolojilerin eğitimde kullanılmasının ardından öğrencilerin ve öğretmenlerin bu teknolojilere yönelik oluşturduğu tutum faktörünün önemini ortaya koymaktadır. Bu bakımdan tutumların ölçülmesi, ya da tutum derecesinin bilinmesi önemli ve bilinmesi gereken bir durumdur (Tezbaşaran, 1997). Bu nedenle eğitimde Facebook'a karşı tutumun ne olduğunun belirlenmesi eğitim alanında yaygın bir şekilde kullanılan Facebook ile ilgili daha kaliteli sonuçlar elde etmemize yardımcı olacaktır.

2.6 İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Facebook'un eğitimde kullanımının çok fazla bir geçmişe sahip olmaması nedeniyle günümüzde bu alanda az da olsa Facebook tutumu ile ilgili araştırmalar yapılmıştır. Bu araştırmalar aşağıda özetlenmiştir:

Smith ve Caruso (2010)' nun uygulamalı araştırma merkezi kolej öğrencilerinin teknoloji kullanımı ve sahipliği üzerinde yapmış oldukları çalışmada öğrencilerin %99'u bilgisayara sahip, %73'ü bilgisayarı kullanarak günlük mesaj yazmakta ve %90'ı sosyal ağ sitelerini kullanmaktadır. En popüler sosyal ağ sitesi olan Facebook için öğrencilerin %97'si kullanmaktadır. Junco ve Cotten (2012) uygulamalı araştırma teknolojisi üniversitesi öğrencilerinin teknolojiyi kullanımı ve sahiplik derecesi ile ilgili yapmış olduğu çalışmada öğrencilerin %92'sinin Facebook'a sahip olduğu ve günde ortalama 1 saat 40 dakika vakit geçirdiğini belirtmiştir. Ayrıca öğrenciler Facebook'u sosyal amacın haricinde akademik amaçlı kullandığı da bulgular arasında yer almıştır (Junco ve Cotten, 2012).

Lee (2012)' nin, Singapur hükümetindeki düşük doğum oranlarını ve evlilik hakkındaki tutum ve davranışları değiştirmek üzere yapmış olduğu kampanyada Facebook kullanılmıştır. Araştırma sonucunda aşk ve evlilik ile ilgili çok az bir tutum ve davranış değişikliği gözlenmiştir.

Charnigo ve Ellis (2007) 'in 126 akademik kütüphanecinin üzerinde öğrenciler için online bir ağ olan Facebook.com hakkındaki görüşlerinin rapor edildiği bir çalışmada bulgular kütüphanecilerin Facebook fenomeni hakkında ezici bir farkındalıklarının olduklarını göstermektedir. Ayrıca bulgular arasında kampüste fiziksel olarak hiçbir şekilde karşılaşma imkanı bulamayan öğrenciler Facebook aracılığıyla iletişime geçtiğini, çoğu kütüphanecinin Facebook hakkında hevesli olmayıp; Facebook'u küçümsediğini, az sayıda kütüphanecinin ise sosyal ağların imkanları hakkında son derece olumlu ve heyecanlı olduğunu göstermektedir. 21 birey Facebook ve kütüphaneler hakkında bir bağlantı kuramayıp; 67 birey bilgisayarın gerektiğinde Facebook üzerinde akademik amaçlı kullanılmasının öncelik alınması fikrinde olup olumlu bir tutum sergilemiştir. Ayrıca 23 birey Facebook hakkında negatif görüş

bildirmiştir. Bu çalışma kütüphanecilerin Facebook hakkında ılımlı ve farkında olduklarını göstermektedir.

Shier (2005)'in Facebook kullanımının öğrencilere ulaşmada ve iletişime geçmede fırsatlar sunduğunu önerdiği çalışmada özellikle yükseköğretimde öğrenci hizmetlerine yönelik servislerde bir dergi olarak Facebook'un kampüs topluluğu inşa etmedeki etkisini dile getirmiştir. Facebook kullanımına ilişkin konuların olduğu yükseköğretimdeki bir web seminerinde Shier (2005) Facebook'u akademik amaçlı kullanımını tanımlayamamasına rağmen Facebook'un özellikle kolej öğrencilerine, kampüsün akademik sosyal yaşama uzaktan eğitimde sanal bir kampüs deneyimi sağlayarak katkıda bulunabileceğini açıklamıştır. Shier (2005)'e göre Facebook öğrencilerin toplumda fiziksel ve coğrafik sınırlarının ötesine geçtikçe, Facebook öğrencilerin birbirlerinin ilgilerini ortaya çıkarmada, üyesi olduğu bir topluluk gibi düşünmesine ve diğer sınıf arkadaşlarını bulmasını sağlamaktadır.

Teclehaimanot ve Hickman (2011) yaptıkları bir çalışmada öğretmenlerin Facebook kullanımlarına ilişkin pozitif ve negatif etkilerinin öğrencilerin tutumlarıyla ilişkili olduğunu göstermiştir. Facebook ile potansiyelin pozitif etkileri arasında öğrencilerin profesörlerinin kişisel bilgilerine, profillerine, durum güncellemelerine, fotoğraflarına ulaşarak onları daha iyi tanımaları ve öğrencilerin öğretmenlerine olumlu bir algı geliştirmeleri söz konusudur. Ayrıca bu sayede öğrenciler için daha olumlu bir sınıf ortamı olduğu bulgular arasında yer almaktadır. Ayrıca öğretmenlerin Facebook etkileşimi ile profesyonelliklerini kaybetme gibi risklerinin bulunduğu ve bazı kız öğrencilerin öğretmenlerinin Facebook'ta olmalarını istememesi gibi durumlar mevcuttur. Facebook'taki öğretmen-öğrenci etkileşimine yönelik tutumların bilinmesinin ve öğretmenlerin Facebook'u sınıf ortamına entegrasyonunun öğrencilerin adaptasyonunu sağlamasına yardımcı olacağı görülmektedir.

Cheung ve Vogel (2011)'in Facebook'un öğrenciler ve öğretmenler arasındaki iletişimi arttırmadaki etkisini araştırdığı çalışmadaki sonuçlara göre öğrencilerin öğretmenleriyle iletişime geçerken Facebook'a karşı olumlu tutumlarının olduğunu göstermektedir. Çoğu öğrenci arkadaşları ile iletişime geçmek için Facebook'u kullanmakta ve öğretmenleri ile iletişime geçerken Facebook'u akademik amaçlı

kullanmamakta olup; Facebook'un sosyal yaşamda etkili bir iletişim aracı olduğunu düşünmekte; günlük konuşmalar ve akademik tartışmaları karıştırma konusunda da endişelenmektedir.

Tiryakioğlu ve Erzurum (2011)'un bir eğitim aracı olarak sosyal ağların kullanımı konulu araştırmasında katılımcıların verdikleri cevaplara göre Facebook'un eğitim deneyimlerini etkilediği ve öğretmenlerin Facebook'a karşı pozitif tutumlarının olduğunu iletişim ve paylaşım için kullandıklarını belirtmiştir. Katılımcıların yarısından fazlası Facebook üzerinde derslerle alakalı bilgiler paylaşılması ve grup çalışmalarına karşı olumlu bir tutum içerisindeyler. Bununla beraber ortak ilgi alanına sahip işbirlikçi bireylerin Facebook kullanımlarına karşı negatif tutumlarının olduğu da söz konusudur. Katılımcıların %56'sı "Daha çok insanla daha kısa sürede iletişime geçebilirim." , %58'i "Facebook'un kullanışlı olduğunu düşünürüm." , %52'si "Facebook'u kullanarak kolay bulurum." , %60'ı "İnternete erişebildiğim her yerde Facebook'a erişebilirim." %56'sı "Facebook'u kendi kişisel ilgi ve ihtiyaçlarıma göre kullanırım." Görüşüne destek vermektedir.

Shih (2011) tarafından yapılan bir çalışmada Facebook'un karma eğitime entegre edilerek sınıf içi İngilizce yazmanın Facebook ve akran değerlendirme yoluyla yapılması araştırılmıştır. Çalışmalar İngilizce yazma öğretiminin Facebook kullanılarak ve akran değerlendirmesi ile arttırılabileceğini göstermektedir. Ayrıca bulgular öğrenciler İngilizce yazma becerilerini sadece sınıf içi ortam da değil aynı zamanda Facebook'u kullanarak işbirlikçi bir şekilde geliştirebileceğini ve Facebook'un öğrencilerin ilgi ve motivasyonlarını arttıracağını göstermektedir.

Chau (2012) tarafından yapılan bir çalışmada öğrencilerin birbirleriyle ve hocalarıyla Facebook kullanılarak etkileşimi analiz edilerek öğrencilerin Facebook'un bir sınıf web-sitesi olarak görüşleri alınmıştır. Sonuçlar çoğu öğrencinin Facebook sınıf web sitesi karşı tutumlarının olumlu yönde olduğunu göstermektedir.

Saunders (2008), öğretmen adaylarının öğretmen adaylarının Facebook gruplarını kullanarak bir öğretmen ağı oluşturduklarını ve böylece işbirliği yapma yoluna gittiklerini ortaya koymuştur (Akt. Mazman, 2009).

Hurt ve diğeri (2012) tarafından Facebook'un kolej öğrencilerinin çevrim içi tartışmalarına etkisinin araştırıldığı çalışmada Facebook'un estetik ara yüzü ve aşına olunan yapısı ile kullanıcılarının sınıf arkadaşlarını daha iyi tanımak ve onlarla etkileşime geçmek açısından olumlu bir tutum gösterdiklerini ortaya koyulmuştur. Ayrıca uygun kullanıldığında belirli öğrenme bağlamlarında Facebook'un katılımı desteklemeye yardımcı olabileceğini göstermektedir.

Lam (2012) Facebook'un yükseköğretim kullanımı ile ilgili Hong Kong üniversitesi öğrencileri üzerinde yaptığı bir çalışmada öğretmenlerin derste Facebook kullanımının öğrencilerin gelişimine faydalarını ve öğrenme motivasyonlarını arttırdığını göstermektedir.

Eteokleus (2012) öğrenciler üzerinde yaptığı bir çalışmada eğitim amaçlı kullanılan sosyal ağlardan Facebook'ta, özel ilgilere sahip grupların eğitim amaçlı bir araya geldiği yönünde olumlu tutumlar ortaya konulmuştur. Ayrıca bu çalışmada sosyal ağların öğrenci-öğrenci ve öğrenci-öğretmen etkileşimini arttırdığı bulunmuştur.

Hew (2011) öğretmen ve öğrencilerin Facebook kullanımlarına ilişkin yaptığı çalışmada öğrencilerin ağırlıklı olarak eğlence amaçlı ve ciddi olmayan kullanımlarının olduğunu göstermektedir. Ayrıca Facebook kullanımının istenmeyen mesajlar, fotoğraflar, uygunsuz duvar yazıları gibi bazı olumsuz etkilerinin olduğunu da belirtmiştir.

Akgün ve Öztürk (2012) 'ün üniversite öğrencilerinin sosyal paylaşım sitelerini kullanma amaçları üzerine yapmış oldukları çalışmada Facebook'un kullanım amacının "yeni arkadaşlıklar kurmak ve yeni gruplara katılmaktan çok eski arkadaşlıklarını sürdürmek, haber, bilgi ve kaynak paylaşmak, yenilikleri takip etmek" olduğu sonucuna varılmıştır.

Keleş ve Demirel (2011) 'in Fizik dersinin Facebook ortamı ile desteklenerek işlenmesi; bazı öğrenciler için, ders içeriğini görselleştirmiş ve dersi ilgi çekici hale getirmiştir. Ayrıca Facebook grubunda öğrenciler tarafından paylaşılan video ve resimlerin, özellikle de fizikle ilgili ilginç bilgiler içeren paylaşımların, öğrencilerin ilgisini çektiği düşünülmektedir. Özellikle Interactive Physics programı ile geliştirilen animasyonları içeren videolar; hem fizik dersinde öğrenilen teorik bilginin somutlaştırılmasını sağlaması, hem de öğrenciler tarafından geliştirilmiş

olması sebebiyle dikkat çekicidir. Ayrıca Facebook grubundaki paylaşımlar, ders içeriğini takip ve tekrar etmeyi, dolayısıyla derse sistemli çalışmayı kolaylaştırmaktadır. Sosyal ağ sitelerinin içeriğin kullanıcılar tarafından sürekli yenilenebilir olması özelliği, öğrencilerin bu ortamda sürekli yeni bilgiler paylaşımlarına imkân sağlamış, bir öğrenme ortamına dönüşen Facebook grubu öğrencilerin dersi haftalık olarak takip etmesine yardımcı olmuştur.

Genç (2010)'in Facebook üzerinden yapmış olduğu kurs uygulamasıyla ilgili alınan öğrenci görüşlerinde “geleneksel ders formatına alternatif online bir sınıf topluluğu ortamı sunan Facebook öğretmen-öğrenci ve öğrenci-öğrenci etkileşimi artırmada etkiligibi sosyaliletişim aracı olarak görülmüştür. Bu araştırma ile Kalafat ve Göktaş (2011)' in “Facebook öğrenme-öğretme sürecine dâhil edildiğinde öğrenci-içerik, öğrenci-öğrenci ve öğretmen-öğrenci etkileşimi artacaktır” görüşü birbirini destekler niteliktedir.

Şener (2009)'in Türkiye’de Facebook kullanım amaçları ile ilgili yaptığı araştırmada Facebook kullanımının yaşa, cinsiyete ve sosyoekonomik duruma göre değişiklik göstermekle birlikte da kullanıcıların Facebook’u “arkadaş çevresini genişletmekten ziyade var olan arkadaşlıkları sürdürmesini sağlayan bir araç olarak kullandığı” sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca genel olarak, Facebook’un; “kullanıcıların günlük aktivitelerinin bir parçası haline geldiği, ihtiyaç duyduğu her an bağlandığı ve boş zamanını geçirdiği, paylaşımından ziyade arkadaşları gözetlemenin” ön plana çıktığı gözlenmiştir.

Mazman (2009), özellikle lisans öğrencileri ile derslerin bazı bölümlerinin, Facebook ile yürütülebileceğini açıklamaktadır. Baran (2010) Uzaktan Eğitim dersinin Facebook üzerinden grup oluşturarak işlenmesi hakkında yaptığı çalışmada Facebook’un birçok öğrenci için paylaşım ve iletişim halinde olmak için elverişli bir araç olduğunu ve düşünmektedir.

Haverback (2009), Towson üniversitesinde Facebook üzerinde oluşturduğu “324 Okuma Yöntemleri Grubu” öğretmen adayları ile okuma dersinde bir araya gelmek için kullanmıştır. Ayrıca kitap klüpleri kurmak, kitap tartışmaları ve okumaları yapmak için sosyal ağların kullanılması gerektiğini ve böylelikle öğrencilerin okumasını destekleyeceğini vurgulamıştır.

Yuen ve Yuen (2008) karma öğrenme lisans dersinin bir bölümünü sosyal paylaşım sitesi ortamında tasarlayarak yürütmüşlerdir. Dönem sonunda öğrencilerin görüşleri bir anketle toplanmıştır. Öğrencilerin çoğu, sosyal paylaşım sitesi üzerinden dersle ilgili konuların tartışılmasının iletişimlerin kolaylaştırdığını düşünmektedir. Ayrıca bu çalışmanın mesleki gelişimlerine katkıda bulunduğunu ve grup içerisinde kabaşık öğrenmelerine imkan sağladığını ile dijital ortamda derse ilişkin kaynak paylaşımı, soru sorma, tartışma ve çalışma grupları oluşturma ve sınıf arkadaşları ile iletişim kurma amaçlı kullanımlarının olduğu ortaya çıkmıştır. Çalışma neticesi öğrenciler bu ortamlara ilişkin olumlu tutum sergilemekte ve bu ortamlarda kendilerini rahat hissetmektedir. (Yuen ve Yuen, 2008: Akt. Mazman, 2009).

Bumgarner'ın 2007'de yapmış olduğu çalışmada, "kullanıcıların çoğunluğunun 18-25 arasındaki üniversite öğrencilerinin oluşturduğu Facebook, özellikle sağladığı aktif katılım ve işbirliği ile eğitsel bir ortam olarak kullanıma uygun olduğunu" ileri sürmüştür (Bumgarner, 2007).

Ellison vd. (2006) tarafından Facebook ile ilgili yapılan bir diğer çalışma da, Michigan State Üniversitesi'nde yapılmıştır. Mail yoluyla rastgele seçilen 800 öğrenciye anket yollanmıştır. 286 öğrencinin anketlere verdiği olumlu yanıtlar üzerinden veriler analiz edilmiştir. Öğrenciler Facebook'a genellikle okul arkadaşlarını bulma, onlarla iletişime geçme ve eğlence amaçlı olarak üye olmaktadır (Ellison ve diğerleri, 2006).

Gross ve Acquisti (2005) tarafından Carnegie Mellon Üniversitesi'ne (CMU) bağlı bulunan Facebook kullanıcıları ile ilgili yapılan diğer bir çalışmada ise Facebook'a üye olan 4540 kişinin profili incelenmiştir. Facebook'a üye olan kişilerin profillerinde kişilerin gerçek isimlerini kullananların çok sayıda olduğu, fotoğraflardaki görüntülerin verilen bilgiler ile uyum sağladığı ve mezun oldukları lisenin adına da yer verdikleri görülmüştür (Gross ve Acquisti, 2005).

Yapılan bu çalışmalarda görüldüğü gibi Facebook kullanımı zamana bağlı olarak sürekli artmaktadır. Kişiler Facebook'u birbirleriyle iletişim kurma, eski arkadaşlarını bulma, var olan arkadaşlıklarını sürdürme, birbirlerini gözetleme, öğretmenleri ve sınıf arkadaşlarıyla etkileşime geçerek olumlu bir sınıf ortamı oluşturma, profil bilgileri, durum güncellemeleri, ve paylaşımlarından yola çıkarak

kişiliği hakkında bilgi sahibi olmak, haber ve bilgi paylaşmak, boş vakitlerini geçirmek, akademik tartışmalara katılmak ve ortak ilgi alanlarına sahip bireylerle aynı grup içerisinde olmak, gruplarda fikirlerini belirtmek, kendi fikrine yakın fikirleri beğenerek desteklemek, dersle ilgili fotoğraf, resim, video vb. çoklu ortam öğelerini paylaşmak amacıyla kullanmaktadırlar.

Özetle, bu bölümde gerekli literatür taranmış ve ilgili araştırmalar verilmiştir. İlk olarak internetin tanımı ve internetin gelişimiyle birlikte hayatımızın önemli bir parçası haline gelen sosyal ağ kavramı ve bu ağlardan en popüler olan Facebook tanımlanmaya çalışılmış olup; Facebook'un tarihçesi hakkında bilgi verilmiştir. Türkiye'de ve dünyadaki Facebook kullanıcı istatistikleri aktarılmış olup, Facebook'un kullanım amaçları ve eğitimde kullanımının önemi üzerinde durulmuştur. Eğitimde önemli bir kavram olan tutum kavramı açıklanmaya çalışılmış olup, eğitimde Facebook'a karşı tutumun önemi ve ilgili araştırmalara yer verilmiştir.

BÖLÜM III: YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, çalışma grubu, ölçme araçları, uygulama, verilerin toplanması ve analizi ile ilgili bilgiler verilecektir.

3.1. ARAŞTIRMANIN MODELİ

Araştırma tarama modelinde planlanmış ve yürütülmüştür. Evren ve örneklem, veri toplama araçları, verilerin toplanması ve verilerin analizi ile ilgili bilgiler aşağıda ilgili başlıklar altında sunulmuştur.

3.2. EVREN VE ÖRNEKLEM

Araştırma evrenini 2012-2013 eğitim-öğretim yılında Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Bilgisayar ve Öğretim Teknolojilerinde öğrenim gören 2.sınıf, 3. Sınıf ve 4. Sınıf Karma Öğrenme öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini 2012-2013 öğretim yılında Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Bölümünde okuyan 145 karma öğrenme öğrencileri oluşturmaktadır. Sakarya Üniversitesi öğrenci işleri resmi veri tabanından alınan bilgilere göre bu çalışmanın evrenini 193 karma öğrenme öğrencisi oluşturmaktadır. Bu nedenle bu çalışmada araştırma evrenini büyük oranda temsil etmektedir.

3.3. VERİ TOPLAMA ARAÇLARI

Araştırmada öğrencilere yönelik Yixin Zhang tarafından geliştirilmiş ve 2007 yılında “Computers and Education” dergisinde yayınlanmış İnternet Tutum Ölçeği örnek alınarak Facebook’a karşı 5’li Likert Tipi Tutum Ölçeği geliştirilmiştir. Bu veri toplama aracının geliştirilmesi ile geçerlik ve güvenirliklerine ilişkin bulgular ayrı alt başlıklar altında verilmiştir.

3.3.1. Facebook'a Karşı Tutum Ölçeği

Facebook'a karşı tutum ölçeği araştırmacı ve danışmanı tarafından kapsamlı bir literatür incelemesi yapılarak tutum kavramıyla ilgili bilgiler analiz edilmiş ve ölçeğin kuramsal temeli oluşturulmaya çalışılmıştır. Literatürde yer alan İnternet tutumu ile ilgili, Yixin Zhang tarafından geliştirilen “ Development and validation of an internet use attitude scale “ isimli makalenin 40 maddelik İnternet tutum ölçeği gerekli izinler alındıktan sonra örnek alınmıştır. İlk olarak örnek ölçekteki “İnternet” sözcüğü yerine “Facebook” sözcüğü yazılarak değiştirilmiştir. Daha sonra iyi düzeyde İngilizce bilen 2 uzman tarafından Türkçe' ye çevrilmiş ve Türkçe formlar geri tercüme edilerek ölçeğin önce İngilizcesi daha sonra da Türkçesi iki hafta arayla Sakarya Üniversitesi'nde İngilizce-Türkçe bilen 34 kişiye uygulanmıştır. Bu ölçekteki maddeler Facebook tutum ölçeği olabilecek şekilde düzenlenmiş ve dilsel eşdeğerlik ile ilgili yapılan sonuçlar dikkate alındığında; korelasyonu 0.5 'ten küçük olan 1 madde ölçekten çıkarılarak madde havuzu oluşturulmuştur. Oluşturulan madde havuzuyla ilgili uzman görüşü alınarak maddeler incelenmiş ve gerekli görülen düzeltmeler yapılmıştır. Ardından ulusal, yerel ve kültürel özellikler dikkate alınarak Türkçe form anlam ve gramer açısından incelenerek gerekli düzeltmeler yapılmış ve ön uygulama için Türkçe form elde edilmiştir. Ölçekteki maddeler Facebook' a uyarlanacak şekilde incelenmiş 36'ya indirilmiştir. Kalan 36 madde beş basamaklı Likert (“1” Hiç Katılmıyorum, “2” Katılmıyorum, “3” Kararsızım, “4” Katılıyorum, “5” Tamamen Katılıyorum) bir dereceleme ölçeği şeklinde yazılmıştır.

Bunun ardından uyarlama/geliştirme sürecinde geçerlik ve güvenilirlik çalışmalarını yapmak üzere bu ölçek Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmenliği Bölümünde okuyan 153 pilot öğrenciye uygulanmıştır. Bu pilot uygulamada Facebook tutum ölçeği güvenilirlik analizi sonuçlarına göre ölçekteki 36 maddenin Cronbach Alpha ile hesaplanan iç tutarlılık katsayısı .93 olarak bulunmuştur.

Facebook Tutum ölçeğinin geçerlik çalışması olarak yapı geçerliği incelenmiştir. Yapı geçerliği için açımlayıcı faktör analizi (AFA) yapılmıştır. Ölçeğin geçerliğinin incelenmesi amacıyla yapılan açımlayıcı faktör analizi (AFA) sonuçlarına göre ölçeğin öz değeri birden büyük tek faktörlü yapısını bozduğu gerekçesiyle diğer 15 madde ölçekten çıkarılmıştır. Ölçeğin 21 maddeden oluşan öz değeri birden büyük

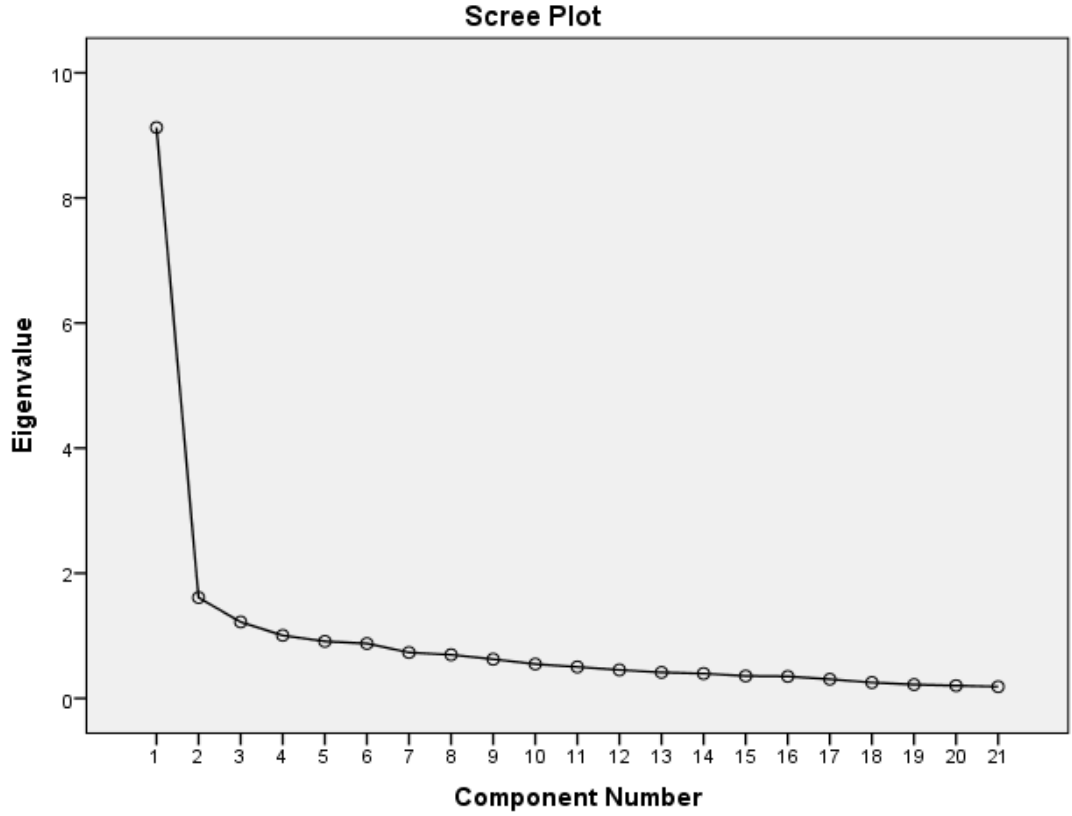
tek faktörlü bir yapısı toplam varyansın % 43.45'ini açıklamaktadır. Bu açıklanan varyans oranının %30'un üzerinde olması, davranış bilimlerinde yapılan test geliştirme çalışmalarında yeterli görülmektedir (Büyüköztürk, 2004). Bu analize ilişkin sonuçlar Tablo 1'de, özdeğer-faktör saçılma diyagramı ise Şekil 8'de sunulmuştur. Bu bulgular incelendiğinde ölçeğin geçerli olduğu söylenebilir. Yapılan geçerlik çalışmalarından esas uygulamamızı oluşturan ölçekteki 21 maddenin Cronbach alfa ile hesaplanan iç tutarlılık katsayısı yeniden hesaplanmış ve .94 olarak bulunmuştur. Yapılan güvenilirlik çalışmaları incelendiğinde geliştirilen Facebook Tutum Ölçeğinin kendi içerisinde tutarlı bir yapısının olduğu söylenebilir.

Geçerlik ve güvenilirlik analizleri için SPSS 19.0(Statistical Package For Social Sciences)programı kullanılmıştır.

3.3.1.1 Açımlayıcı faktör analizi

Ölçeğin yapı geçerliği için açımlayıcı faktör analizi yapılmıştır. Açımlayıcı faktör analizi sonucunda testte yer alacak maddelerin belirlemede, maddelerin oluşturacağı faktörlerin öz değerlerinin 1, maddelerin faktörlerde sahip oldukları yük değerlerinin en az .30, maddelerin tek bir faktörde yer alması ve iki faktörde yer alan faktörler arasında ise en az .10 fark olmasına dikkat edilmiştir (Büyüköztürk, 2011). Bu ölçütlere uygun olmayan maddelerin ölçekten çıkarılmasına karar verilmiştir. Açımlayıcı faktör analizinden elde edilen faktör ortak varyansı ve faktör yük değeri raporlaştırılmıştır. Faktör analizinden sonra ölçeğin iç tutarlık katsayısına bakılmıştır. Araştırmada tüm analizler SPSS paket programı kullanılarak gerçekleştirilmiş ve çözümlemede anlamlılık düzeyi .05 olarak kabul edilmiştir.

Ölçeğin yapı geçerliliği için öncelikle ölçekten elde edilen veriler ile açımlayıcı faktör analizi yapılmıştır. Bu analizin yapılabilmesi için öncelikle örneklemin yeterliliğini test eden Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) testine bakılmıştır. KMO değeri .909 olarak bulunmuştur. Bu değer .70'ten büyük olması nedeni ile bu veriler üzerinden faktör analizi yapılabileceği sonucuna varılmıştır. İkinci olarak Barlett Sphericity testine bakılarak ($x^2 = 1438,536$, $p = ,000$) elde edilen verilerin anlamlı farklılık gösterdiği ve faktör analizi yapmaya uygun olduğu tespit edilmiştir. Geçerlilik çalışmaları sonucunda Şekil 8' de görüldüğü gibi ölçeğin tek faktörlü bir yapıya sahip olduğu bulunmuştur.

Şekil 8. Facebook tutum ölçeğinin özdeğer-faktör sayısı grafiği

Özdeğeri 1 olarak alınan faktör analizi sonucunda ölçekteki faktör sayısı Şekil 8’ de de görüldüğü gibi bir tanedir. Faktör analizi sonucunda Facebook Tutum ölçeği tek faktörlü bir yapıdan oluşmuştur.

Tablo 1. Açımlayıcı Faktör Analizi Sonuçları

Madde	Ortak Faktör	Faktör Yük
	Varyansı	Değeri
m3	0,437	0,661
m4	0,541	0,736

m6	0,367	0,606
m8	0,568	0,753
m11	0,451	0,672
m13	0,290	0,538
m14	0,473	0,688
m15	0,580	0,761
m17	0,449	0,670
m21	0,490	0,700
m22	0,319	0,565
m23	0,422	0,649
m24	0,362	0,602
m31	0,401	0,633
m35	0,430	0,656
m28	0,433	0,658
m16	0,395	0,629
m10	0,464	0,681
m29	0,493	0,702
m5	0,512	0,716
m1	0,250	0,500

Öz Değer (Top. = 8,33)

Açıklanan Varyans % Toplam = 43,45

Tablo 1 incelendiğinde, Facebook tutumu ölçeği tek faktörlü bir yapıdan oluşmaktadır. Ölçekte yer alan 21 maddenin faktördeki yük değerleri 0,50-0,76 arasında değişmektedir. Ölçekte yer alan faktör toplam varyansın %43,45'ini açıklamaktadır. Açımlayıcı faktör analizi sonucunda ölçeğin toplam 21 maddeden ve tek faktörden oluştuğu bulunmuştur. Bu değerler ölçeğin Karma Öğrenme Öğrencilerinin Facebook'a Karşı Tutumlarını iyi bir şekilde açıkladığını göstermektedir. Geliştirilen Facebook Tutum Ölçeğinden alınabilecek minimum puan 21 iken maksimum puan ise 105'tir.

3.3.1.2 İç tutarlık katsayısı

Facebook Tutum ölçeğinin 21 maddelik toplam iç tutarlık katsayısı .94 Cronbach alfa olarak bulunmuştur. Bulunan bu değer Facebook Tutum ölçeğinin güvenilirlik düzeyi için kabul edilebilir bir değer olarak görülmektedir.

3.4. VERİLERİN TOPLANMASI

Facebook'a karşı tutum ölçeği tarama modelinde planlanmıştır. Tarama araştırmaları, bir grubun belirli özelliklerini belirlemek için verilerin toplanmasını amaçlayan çalışmalardır (Büyüköztürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2010). Bu çalışma Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmenliği Bölümünde okuyan 145 Karma öğrenme öğrencisi tarafından doldurulmuştur. Doldurulan bu formlar araştırmacı tarafından toplanarak veri seti oluşturulmuştur.

3.5. VERİLERİN ANALİZİ

Facebook Tutum ölçeği, ile toplanan veriler analiz için SPSS 19.0 paket programına aktarılmıştır ve veriler analiz edilmiştir. Verilerin analizi aşamasında;

1. Karma öğrenme öğrencilerinin demografik özelliklerini incelemek için frekans ve yüzde değerleri alınmıştır.
2. Karma öğrenme öğrencilerinin ölçek maddelerine verdikleri cevapları incelemek için frekans ve yüzde değerleri alınmıştır.

3. Karma öğrenme öğrencilerinin Facebook'a karşı tutumlarına ilişkin "Cinsiyet", "Evde internet var mı ?", "Cep telefonundan Facebook'a giriyor musunuz? " , sorularına ait değişkenler açısından ölçeğin normal dağılıma sahip olduğu varsayıldığından (Kolmogorov-Smirnov=1,110; p=,170) iki ortalama farkın önemlilik testi (Independent Samples T-test) kullanılmıştır.

4. Karma öğrenme öğrencilerinin Facebook'a karşı tutumlarına ilişkin "Sınıf " , "Ailenizin yaşadığı yer " , "Ailede annenin eğitim düzeyi " , " Ailede babanın eğitim düzeyi " , " Facebook'a günde ne kadar sıklıkla giriyorsunuz ? " , "Facebook'a haftada ne kadar sıklıkla giriyorsunuz ? " sorularına değişkenler açısından tek yönlü varyans analizi (One Way ANOVA) kullanılmıştır. ANOVA sonucunda çıkan anlamlı farklar daha sıkı ve tutarlı sonuçlar verdiği için dolay Scheffe Post Hoc testi ile incelenmiştir.

Verilerin analizinde anlamlılık düzeyi .05 olarak alınmıştır.

BÖLÜM IV: BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde; araştırmanın problem ve alt problemlerine yönelik ulaşılan bulgular ve yorumları yer almaktadır.

4.1 KARMA ÖĞRENME ÖĞRENCİLERİNİN DEMOGRAFİK ÖZELLİKLERİNE İLİŞKİN BULGULAR

Bu bölümde araştırmaya katılan karma öğrenme öğrencilerinin cinsiyet, sınıf, ailenin yaşadığı yer, annenin eğitim düzeyi, babanın eğitim düzeyi, internetin olup olmadığı, Facebook' a günde ne kadar sıklıkla girildiği, Facebook' a haftada ne kadar sıklıkla girildiği, cep telefonundan Facebook' a girilip girilmediği bilgileri yer almaktadır. Araştırmada öğrencilerin demografik özelliklerinin analiz edilmesinde yüzde (%) ve frekans (f) hesaplanarak bulgular ortaya konulmuştur. Frekans değeri, her cevaba karşılık gelen öğrenci sayısını; yüzdelik değer ise frekans değerinin toplam öğrenci sayısına oranını ifade etmektedir.

Tablo 2. Katılımcıların Cinsiyetlerine Göre Dağılımları

Cinsiyet	Frekans (f)	Yüzde (%)
Kız	50	34,5
Erkek	95	65,5
Toplam	145	100

Tablo 2'de katılımcıların cinsiyete göre dağılımları incelendiğinde, %34,5'inin (f=50) kız, %65,5'inin (f=95) erkek katılımcılardan oluştuğu görülmektedir. Genel

olarak katılımcıların çoğunluğunun (f=95) cinsiyet olarak erkeklerden oluştuğu söylenebilir.

Tablo 3. Katılımcıların Sınıf Düzeylerine Göre Dağılımları

Sınıf	Frekans (f)	Yüzde (%)
2.Sınıf	59	40,7
3.Sınıf	46	31,7
4.Sınıf	40	27,6
Toplam	145100	

Tablo 3'te katılımcıların sınıf düzeylerine göre dağılımları incelendiğinde, %40,7'sinin (f=59) 2.sınıf öğrencisi, %31,7'sinin (f=46) 3.sınıf öğrencisi, %27,6'sının (f=40) 4.sınıf öğrencisi olduğu görülmektedir. Genel olarak katılımcıların çoğunluğunun (f=59) 2.sınıf öğrencilerden oluştuğu söylenebilir.

Tablo 4. Katılımcıların Ailesinin Yaşadığı Yere Göre Dağılımları

Yaşadığı Yer	Frekans (f)	Yüzde (%)
Köy	17	11,7
Kasaba	9	6,2
İlçe	56	38,6
İl-Merkez	63	43,4
Toplam	145	100

Tablo 4'te katılımcıların ailesinin yaşadığı yere göre dağılımları incelendiğinde, %11,7'ini (f=17) köyde, %6,2'sinin (f=9) kasabada, %38,6'sının (f=56) ilçede, %43,4'ünün (f=63) il-merkezde yaşadığı görülmektedir. Genel olarak katılımcıların çoğunluğunun (f=63) ailesi il-merkezde yaşayan öğrencilerden oluştuğu söylenebilir.

Tablo 5. Katılımcıların Annesinin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımları

Annenin Eğitim Düzeyi	Frekans (f)	Yüzde (%)
İlkokul	89	61,4
Ortaokul	22	15,2
Lise	23	15,9
Üniversite	11	7,6
Toplam	145100	

Tablo 5'te katılımcıların annesinin eğitim düzeyine göre dağılımları incelendiğinde, %61,4'ünün (f=89) ilkokul mezunu, %15,2'sinin (f=22) ortaokul mezunu, %15,9'unun (f=23) lise mezunu, %7,6'sının (f=11) üniversite mezunu olduğu görülmektedir. %5,5'i (f=8) annesinin eğitim düzeyi hakkında bilgi vermemiştir. Genel olarak katılımcıların çoğunluğunun (f=89), annesinin eğitim düzeyi ilkokul olan öğrencilerden oluştuğu söylenebilir.

Tablo 6. Katılımcıların Babasının Eğitim Düzeyine Göre Dağılımları

Babanın Eğitim Düzeyi	Frekans (f)	Yüzde (%)
İlkokul	57	39,3
Ortaokul	26	17,9
Lise	38	26,2
Üniversite	24	16,6
Toplam	145	100

Tablo 6’da katılımcıların babasının eğitim düzeyine göre dağılımları incelendiğinde, %39,3’ünün (f=57) ilkokul mezunu, %17,9’unun (f=26) ortaokul mezunu, %26,2’sinin (f=38) lise mezunu, %16,6’sının (f=24) üniversite mezunu olduğu görülmektedir. Genel olarak katılımcıların çoğunluğunun (f=57), babasının eğitim düzeyi ilkokul olan öğrencilerden oluştuğu söylenebilir.

Tablo 7. Katılımcıların Evde İnternet Olup Olmadığına Göre Dağılımları

İnternet	Frekans (f)	Yüzde (%)
Var	109	75,2
Yok	36	24,8
Toplam	145	100

Tablo 7’de katılımcıların evde internet olup olmadığına göre dağılımları incelendiğinde, %75,2’sinin (f=109) var, %24,8’inin (f=36) yok olduğu görülmektedir. Genel olarak katılımcılarının çoğunluğunun (f=109) evde interneti olan öğrencilerden oluştuğu söylenebilir.

Tablo 8. Katılımcıların Facebook'u Günlük Kullanım Sıklıklarına Göre Dağılımları

Facebook'a günde ne kadar sıklıkla giriyorsunuz?	Frekans(f)	Yüzde(%)
Hiç	21	14,5
1-3 saat	93	64,1
4-6 saat	18	12,4
7 saat ve üzeri	13	9,0
Toplam	145	100

Tablo 8'de katılımcıların Facebook'u günlük kullanma sıklıklarına göre dağılımları incelendiğinde, %14,5'i (f=21) hiç girmemekte, %64,1'i (f=93) 1-3 saat, %12,4'ü (f=18) 4-6 saat, %9,0'ı (f=13) 7 saat ve üzeri olduğu görülmektedir. Genel olarak katılımcıların çoğunluğunun (f=93) Facebook'u günlük 1-3 saat kullanan öğrencilerden oluştuğu söylenebilir.

Tablo 9. Katılımcıların Facebook'u Haftalık Kullanım Sıklıklarına Göre Dağılımları

Facebook'a haftada ne kadar sıklıkla giriyorsunuz?	Frekans(f)	Yüzde(%)
Hiç	10	6,9
1-5 saat	52	35,9
6-10 saat	37	25,5
11 saat ve üzeri	46	31,7
Toplam	145	100

Tablo 9’da katılımcıların Facebook’u haftalık kullanma sıklıklarına göre dağılımları incelendiğinde, %6,9’u (f=10)hiç girmemekte, %35,9’u (f=52) 1-5 saat, %25,5’i (f=37) 6-10 saat, %31,7’si (f=46) 11 saat ve üzeri olduğu görülmektedir. Genel olarak katılımcılarının çoğunluğunun (f=52) Facebook’u haftalık 1-5 saat kullanan öğrencilerden oluştuğu söylenebilir.

Tablo 10. Katılımcıların Cep Telefonundan Facebook’u Kullanma Durumlarına Göre Dağılımları

Cep telefonunuzdan Facebook’a Giyor musunuz?	Frekans (f)	Yüzde (%)
Evet	80	53,1
Hayır	65	46,9
Toplam	145	100

Tablo 10’da katılımcıların cep telefonundan Facebook’u kullanma durumlarına göre dağılımları incelendiğinde, %53,1’i (f=80) evet, %46,9’u (f=65) hayır olduğu görülmektedir. Genel olarak katılımcıların çoğunluğunun (f=80) cep telefonundan Facebook’u kullanan öğrencilerden oluştuğu söylenebilir.

4.2 KARMA ÖĞRENME ÖĞRENCİLERİNİN FACEBOOK TUTUMLARINA İLİŞKİN BULGULAR VE YORUMLAR

Karma Öğrenme öğrencilerinin Facebook tutumlarının ölçüldüğü anket maddelerine vermiş oldukları cevaplara ilişkin frekans ve yüzdelik değerler aşağıda tablolar halinde verilmiştir. Frekans değeri her cevaba karşılık gelen öğrenci sayısını, yüzdelik değer ise frekans değerinin toplam öğrenci sayısına oranını vermektedir.

Tablo 11. “Facebook’ta vakit geçirmekten sıkılmam” maddesine ilişkin frekans ve yüzde değerleri

	Frekans(f)	Yüzde(%)
Hiç Katılmıyorum	36	24,8
Katılmıyorum	48	33,1
Kararsızım	19	13,1
Katılıyorum	33	22,8
Tamamen Katılıyorum	9	6,2
Toplam	145	100,0

Araştırmaya katılan öğrenciler “Facebook’ta vakit geçirmekten sıkılmam” maddesine %24,8(f=36) hiç katılmıyorum, %33,1 (f=48) katılmıyorum, %13,1 (f=19) kararsızım, %22,8 (f=33) katılıyorum, %6,2 (f=9) tamamen katılıyorum cevabını vermişlerdir. Genel olarak katılımcıların çoğunluğunun (%33,1; f=48) Facebook’ta vakit geçirmekten sıkılan bireyler olduğu söylenebilir.

Tablo 12. “Facebook’un uzaktaki bir kişiyle iletişim kurmak için kullanışlı olduğunu düşünürüm” maddesine ilişkin frekans ve yüzde değerleri

	Frekans(f)	Yüzde(%)
Hiç Katılmıyorum	7	4,8
Katılmıyorum	10	6,9
Kararsızım	13	9,0
Katılıyorum	8458,0	
Tamamen Katılıyorum	31	21,4
Toplam	145	100,0

Araştırmaya katılan öğrenciler “Facebook’un uzaktaki bir kişiyle iletişim kurmak için kullanışlı olduğunu düşünürüm” maddesine %4,8 (f=7) hiç katılmıyorum, %6,9 (f=10) katılmıyorum, %9,0 (f=13) kararsızım, %58,0 (f=84) katılıyorum, %21,4 (f=31) tamamen katılıyorum cevabını vermişlerdir. Genel olarak katılımcıların çoğunluğunun (%58,0; f=84) Facebook’un uzaktaki bir kişiyle iletişim kurmak için kullanışlı olduğunu düşünen bireyler olduğu söylenebilir.

Tablo 13. “Facebook’u kullanarak arkadaşlarımla iletişim kurmaktan hoşlanırım” maddesine ilişkin frekans ve yüzde değerleri

	Frekans(f)	Yüzde(%)
Hiç Katılmıyorum	9	6,2
Katılmıyorum	15	10,3
Kararsızım	17	11,7
Katılıyorum	82	56,6
Tamamen Katılıyorum	22	15,2
Toplam	145	100,0

Araştırmaya katılan öğrenciler “Facebook’u kullanarak arkadaşlarımla iletişim kurmaktan hoşlanırım” maddesine %6,2 (f=9) hiç katılmıyorum, %10,3 (f=15) katılmıyorum, %11,7 (f=17) kararsızım, %56,6 (f=82) katılıyorum, %15,2 (f=22) tamamen katılıyorum cevabını vermişlerdir. Genel olarak katılımcıların çoğunluğunun (%56,6; f=82) Facebook’u kullanarak arkadaşlarıyla iletişim kurmaktan hoşlanan bireyler olduğu söylenebilir.

Tablo 14. “Facebook başkalarıyla iletişim kurmada kullanışlı araçlar sağlar” maddesine ilişkin frekans ve yüzde değerleri

	Frekans(f)	Yüzde(%)
Hiç Katılmıyorum	8	5,5
Katılmıyorum	9	6,2
Kararsızım	25	17,2
Katılıyorum	82	56,6
Tamamen Katılıyorum	21	14,5
Toplam	145	100,0

Araştırmaya katılan öğrenciler “Facebook başkalarıyla iletişim kurmada kullanışlı araçlar sağlar” maddesine %5,5 (f=8) hiç katılmıyorum, %6,2 (f=9) katılmıyorum, %17,2 (f=25) kararsızım, %56,6 (f=82) katılıyorum, %14,5 (f=21) tamamen katılıyorum cevabını vermişlerdir. Genel olarak katılımcıların çoğunluğunun (%56,6; f=82) Facebook’un başkalarıyla iletişim kurmada kullanışlı araçlar sağladığını düşünen bireylerden oluştuğu söylenebilir.

Tablo 15. “Facebook’ta başkalarıyla konuşurken kendimi rahat hissedirim” maddesine ilişkin frekans ve yüzde değerleri

	Frekans(f)	Yüzde(%)
Hiç Katılmıyorum	15	10,3
Katılmıyorum	13	9,0
Kararsızım	46	31,7
Katılıyorum	56	38,6
Tamamen Katılıyorum	15	10,3
Toplam	145	100,0

Araştırmaya katılan öğrenciler “Facebook’ta başkalarıyla konuşurken kendimi rahat hissedirim” maddesine %10,3 (f=15) hiç katılmıyorum, %9,0 (f=13) katılmıyorum, %31,7 (f=46) kararsızım, %38,6 (f=56) katılıyorum, %10,3 (f=15) tamamen katılıyorum cevabını vermişlerdir. Genel olarak katılımcıların çoğunluğunun (%38,6; f=56) Facebook’ta başkalarıyla konuşurken kendini rahat hissedilen bireylerden oluştuğu söylenebilir.

Tablo 16. “Facebook’ta araştırma yapmaktan zevk alırım” maddesine ilişkin frekans ve yüzde değerleri

	Frekans(f)	Yüzde(%)
Hiç Katılmıyorum	27	18,6
Katılmıyorum	28	19,3
Kararsızım	37	25,5
Katılıyorum	42	29,0
Tamamen Katılıyorum	11	7,6
Toplam	145	100,0

Araştırmaya katılan öğrenciler “Facebook’ta araştırma yapmaktan zevk alırım” maddesine %18,6 (f=27) hiç katılmıyorum, %19,3 (f=28) katılmıyorum, %25,5 (f=37) kararsızım, %29,0 (f=42) katılıyorum, %7,6 (f=11) tamamen katılıyorum cevabını vermişlerdir. Genel olarak katılımcıların çoğunluğunun (%29,0; f=42) Facebook’ta araştırma yapmaktan zevk alan bireyler ile bu konuda (%29,0 (f=37) kararsız olan bireylerden oluştuğu söylenebilir.

Tablo 17. “Facebook’ta rahatça çalışabilirim; çalışırken kendimi rahat hissedirim” maddesine ilişkin frekans ve yüzde değerleri

	Frekans(f)	Yüzde(%)
Hiç Katılmıyorum	29	20,0
Katılmıyorum	26	17,9
Kararsızım	42	29,0
Katılıyorum	40	27,6
Tamamen Katılıyorum	8	5,5
Toplam	145	100,0

Araştırmaya katılan öğrenciler “Facebook’ta rahatça çalışabilirim; çalışırken kendimi rahat hissedirim” maddesine %20,0 (f=29) hiç katılmıyorum, %17,9 (f=26) katılmıyorum, %29,0 (f=42) kararsızım, %27,6 (f=40) katılıyorum, %5,5 (f=8) tamamen katılıyorum cevabını vermişlerdir. Genel olarak katılımcıların çoğunluğunun (%29,0; f=42) “Facebook’ta rahatça çalışabilirim; çalışırken kendimi rahat hissedirim” konusunda kararsız olan bireyler ile bu maddeye katılan (%27,6; f=40) bireylerden oluştuğu söylenebilir.

Tablo 18. “Facebook’ta konu üzerinde başkalarıyla rahatça tartışabilirim” maddesine ilişkin frekans ve yüzde değerleri

	Frekans(f)	Yüzde(%)
Hiç Katılmıyorum	15	10,3
Katılmıyorum	19	13,1
Kararsızım	33	22,8
Katılıyorum	57	39,3
Tamamen Katılıyorum	21	14,5
Toplam	145	100,0

Araştırmaya katılan öğrenciler “Facebook’ta konu üzerinde başkalarıyla rahatça tartışabilirim” maddesine %10,3 (f=15) hiç katılmıyorum, %13,1 (f=19) katılmıyorum, %22,8 (f=33) kararsızım, %39,3 (f=57) katılıyorum, %14,5 (f=21) tamamen katılıyorum cevabını vermişlerdir. Genel olarak katılımcıların çoğunluğunun (%39,3; f=57) Facebook’ta konu üzerinde başkalarıyla rahatça tartışabilen bireylerden oluştuğu söylenebilir.

Tablo 19. “Facebook kullanmak mesleki işimi çabuklaştırır” maddesine ilişkin frekans ve yüzde değerleri

	Frekans(f)	Yüzde(%)
Hiç Katılmıyorum	18	12,4
Katılmıyorum	28	19,3
Kararsızım	40	27,6
Katılıyorum	43	29,7
Tamamen Katılıyorum	16	11,0
Toplam	145	100,0

Araştırmaya katılan öğrenciler “Facebook kullanmak mesleki işimi çabuklaştırır” maddesine %12,4 (f=18) hiç katılmıyorum, %19,3 (f=28) katılmıyorum, %27,6 (f=40) kararsızım, %29,7 (f=43) katılıyorum, %11,0 (f=16) tamamen katılıyorum cevabını vermişlerdir. Genel olarak katılımcıların çoğunluğunun (%29,7; f=43) Facebook kullanmanın mesleki işini çabuklaştırdığını düşünen bireyler ile bu konuda (%27,6; f=40) kararsız olan bireylerden oluştuğu söylenebilir.

Tablo 20. “Facebook’ta gezinmenin tedirgin edici olduğunu düşünmem” maddesine ilişkin frekans ve yüzde değerleri

	Frekans(f)	Yüzde(%)
Hiç Katılmıyorum	28	19,3
Katılmıyorum	28	19,3
Kararsızım	30	20,7
Katılıyorum	43	29,7
Tamamen Katılıyorum	16	11,0
Toplam	145	100,0

Araştırmaya katılan öğrenciler “Facebook’ta gezinmenin tedirgin edici olduğunu düşünmem” maddesine %19,3 (f=28) hiç katılmıyorum, %19,3 (f=28) katılmıyorum, %20,7 (f=30) kararsızım, %29,7 (f=43) katılıyorum, %11,0 (f=16) tamamen katılıyorum cevabını vermişlerdir. Genel olarak katılımcıların çoğunluğunun (%29,7; f=43) Facebook’ta gezinmenin tedirgin edici olduğunu düşünmeyen bireylerden oluştuğu söylenebilir.

Tablo 21. “Facebook’tan rahatlıkla mesaj gönderebilirim” maddesine ilişkin frekans ve yüzde değerleri

	Frekans(f)	Yüzde(%)
Hiç Katılmıyorum	12	8,3
Katılmıyorum	10	6,9
Kararsızım	17	11,7
Katılıyorum	73	50,3
Tamamen Katılıyorum	33	22,8
Toplam	145	100,0

Araştırmaya katılan öğrenciler “Facebook’tan rahatlıkla mesaj gönderebilirim” maddesine %8,3 (f=12) hiç katılmıyorum, %6,9 (f=10) katılmıyorum, %11,7 (f=17) kararsızım, %50,3 (f=73) katılıyorum, %22,8 (f=33) tamamen katılıyorum cevabını vermişlerdir. Genel olarak katılımcıların çoğunluğunun (%50,3; f=73) Facebook’tan rahatlıkla mesaj gönderebilen bireylerden oluştuğu söylenebilir.

Tablo 22. “Facebook’ta çalışmaktan hoşlanırım” maddesine ilişkin frekans ve yüzde değerleri

	Frekans(f)	Yüzde(%)
Hiç Katılmıyorum	23	15,9
Katılmıyorum	30	20,7
Kararsızım	43	29,6
Katılıyorum	36	24,8
Tamamen Katılıyorum	13	9,0
Toplam	145	100,0

Araştırmaya katılan öğrenciler “Facebook’ta çalışmaktan hoşlanırım” maddesine %15,9 (f=23) hiç katılmıyorum, %20,7 (f=30) katılmıyorum, %29,6 (f=43) kararsızım, %24,8 (f=36) katılıyorum, %9,0 (f=13) tamamen katılıyorum cevabını vermişlerdir. Genel olarak katılımcıların çoğunluğunun (%29,6; f=43) Facebook’ta çalışmaktan hoşlanmakta kararsız olan bireylerden oluştuğu söylenebilir.

Tablo 23. “Facebook’ta işime yarayacak bilgilerin yerini belirlemek kolaydır” maddesine ilişkin frekans ve yüzde değerleri

	Frekans(f)	Yüzde(%)
Hiç Katılmıyorum	19	13,1
Katılmıyorum	23	15,9
Kararsızım	27	18,6
Katılıyorum	58	40,0
Tamamen Katılıyorum	18	12,4
Toplam	145	100,0

Araştırmaya katılan öğrenciler “Facebook’ta işime yarayacak bilgilerin yerini belirlemek kolaydır” maddesine %13,1 (f=19) hiç katılmıyorum, %15,9 (f=23) katılmıyorum, %18,6 (f=27) kararsızım, %40,0 (f=58) katılıyorum, %12,4 (f=18) tamamen katılıyorum cevabını vermişlerdir. Genel olarak katılımcıların çoğunluğunun (%40,0; f=58) Facebook’ta işime yarayacak bilgilerin yerini belirlememin kolay olduğunu düşünen bireylerden oluştuğu söylenebilir

Tablo 24. “Facebook’tan dersle ilgili materyalleri arkadaşlarımla daha kolay paylaşırım” maddesine ilişkin frekans ve yüzde değerleri

	Frekans(f)	Yüzde(%)
Hiç Katılmıyorum	11	7,6
Katılmıyorum	11	7,6
Kararsızım	20	13,8
Katılıyorum	65	44,8
Tamamen Katılıyorum	38	26,2
Toplam	145	100,0

Araştırmaya katılan öğrenciler “Facebook’tan dersle ilgili materyalleri arkadaşlarımla daha kolay paylaşırım” maddesine %7,6 (f=11) hiç katılmıyorum, %7,6 (f=11) katılmıyorum, %13,8 (f=20) kararsızım, %44,8 (f=65) katılıyorum, %26,2 (f=38) tamamen katılıyorum cevabını vermişlerdir. Genel olarak katılımcıların çoğunluğunun (%44,8; f=65) Facebook’tan dersle ilgili materyalleri arkadaşlarıyla daha kolay paylaştığını düşünen bireylerden oluştuğusöylenebilir.

Tablo 25. “Facebook bana korkutucu gelmez” maddesine ilişkin frekans ve yüzde değerleri

	Frekans(f)	Yüzde(%)
Hiç Katılmıyorum	17	11,7
Katılmıyorum	13	9,0
Kararsızım	29	20,0
Katılıyorum	63	43,4
Tamamen Katılıyorum	23	15,9
Toplam	145	100,0

Araştırmaya katılan öğrenciler “Facebook bana korkutucu gelmez” maddesine %11,7 (f=17) hiç katılmıyorum, %9,0 (f=13) katılmıyorum, %20,0 (f=29) kararsızım, %43,4 (f=63) katılıyorum, %15,9 (f=23) tamamen katılıyorum cevabını vermişlerdir. Genel olarak katılımcıların çoğunluğunun (%43,4; f=63) Facebook’un korkutucu olmadığını düşünen bireylerden oluştuğu söylenebilir.

Tablo 26. “Facebook ile başkalarıyla rahatlıkla iletişim kurabilirim” maddesine ilişkin frekans ve yüzde değerleri

	Frekans(f)	Yüzde(%)
Hiç Katılmıyorum	11	7,6
Katılmıyorum	10	6,9
Kararsızım	25	17,2
Katılıyorum	73	50,4
Tamamen Katılıyorum	26	17,9
Toplam	145	100,0

Araştırmaya katılan öğrenciler “Facebook ile başkalarıyla rahatlıkla iletişim kurabilirim” maddesine %7,6 (f=11) hiç katılmıyorum, %6,9 (f=10) katılmıyorum, %17,2 (f=25) kararsızım, %50,4 (f=73) katılıyorum, %17,9 (f=26) tamamen katılıyorum cevabını vermişlerdir. Genel olarak katılımcıların çoğunluğunun (%50,4; f=73) Facebook ile başkalarıyla rahatlıkla iletişim kurabilen bireylerden oluştuğu söylenebilir.

Tablo 27. “Facebook’un ara yüzü bana hitap etmektedir ” maddesine ilişkin frekans ve yüzde değerleri

	Frekans(f)	Yüzde(%)
Hiç Katılmıyorum	14	9,7
Katılmıyorum	23	15,9
Kararsızım	49	33,8
Katılıyorum	45	31,0
Tamamen Katılıyorum	14	9,7
Toplam	145	100,0

Araştırmaya katılan öğrenciler “Facebook’un ara yüzü bana hitap etmektedir ” maddesine %9,7 (f=14) hiç katılmıyorum, %15,9 (f=23) katılmıyorum, %33,8 (f=49) kararsızım, %31,0 (f=45) katılıyorum, %9,7 (f=14) tamamen katılıyorum cevabını vermişlerdir. Genel olarak katılımcıların çoğunluğunun (%33,8; f=49) Facebook’un ara yüzünün kendisine hitap etmesi konusundakararsız olan bireyler ile bu konuya katılan (%31,0; f=45) bireylerden oluştuğu söylenebilir.

Tablo 28. “Facebook’taki grafik ve çoklu bağlantılar benim dikkatimi çeker ” maddesine ilişkin frekans ve yüzde değerleri

	Frekans(f)	Yüzde(%)
Hiç Katılmıyorum	12	8,3
Katılmıyorum	21	14,5
Kararsızım	34	23,4
Katılıyorum	59	40,7
Tamamen Katılıyorum	19	13,1
Toplam	145	100,0

Araştırmaya katılan öğrenciler “Facebook’taki grafik ve çoklu bağlantılar benim dikkatimi çeker ” maddesine %8,3 (f=12) hiç katılmıyorum, %14,5 (f=21) katılmıyorum, %23,4 (f=34) kararsızım, %40,7 (f=59) katılıyorum, %13,1 (f=19) tamamen katılıyorum cevabını vermişlerdir. Genel olarak katılımcıların çoğunluğunun (%40,7; f=59) Facebook’taki grafik ve çoklu bağlantıların dikkatini çektiğini düşünen bireylerden oluştuğu söylenebilir.

Tablo 29. “Facebook bilgiye ulaşmamda verimli bir şekilde yardımcı olur” maddesine ilişkin frekans ve yüzde değerleri

	Frekans(f)	Yüzde(%)
Hiç Katılmıyorum	17	11,7
Katılmıyorum	25	17,2
Kararsızım	31	21,4
Katılıyorum	58	40,0
Tamamen Katılıyorum	14	9,7
Toplam	145	100,0

Araştırmaya katılan öğrenciler “Facebook bilgiye ulaşmamda verimli bir şekilde yardımcı olur” maddesine %11,7 (f=17) hiç katılmıyorum, %17,2 (f=25) katılmıyorum, %21,4 (f=31) kararsızım, %40,0 (f=58) katılıyorum, %9,7 (f=14) tamamen katılıyorum cevabını vermişlerdir. Genel olarak katılımcıların çoğunluğunun (%40,0; f=58) Facebook’un bilgiye ulaşmada verimli bir şekilde yardımcı olduğunu düşünen bireylerden oluştuğu söylenebilir.

Tablo 30. “Facebook’ta kendi profilimi rahatlıkla oluşturabilirim” maddesine ilişkin frekans ve yüzde değerleri

	Frekans(f)	Yüzde(%)
Hiç Katılmıyorum	12	8,3
Katılmıyorum	14	9,7
Kararsızım	17	11,7
Katılıyorum	67	46,2
Tamamen Katılıyorum	35	24,1
Toplam	145	100,0

Araştırmaya katılan öğrenciler “Facebook’ta kendi profilimi rahatlıkla oluşturabilirim” maddesine %8,3 (f=12) hiç katılmıyorum, %9,7 (f=14) katılmıyorum, %11,7 (f=17) kararsızım, %46,2 (f=67) katılıyorum, %24,1 (f=35) tamamen katılıyorum cevabını vermişlerdir. Genel olarak katılımcıların çoğunluğunun (%46,2; f=67) Facebook’ta kendi profilini rahatlıkla oluşturabilen bireylerden oluştuğu söylenebilir.

Tablo 31. “Facebook’taki bir uygulamayı rahatlıkla kullanabilirim” maddesine ilişkin frekans ve yüzde değerleri

	Frekans(f)	Yüzde(%)
Hiç Katılmıyorum	14	9,7
Katılmıyorum	16	11,0
Kararsızım	16	11,0
Katılıyorum	64	44,1
Tamamen Katılıyorum	35	24,1
Toplam	145	100,0

Araştırmaya katılan öğrenciler “Facebook’taki bir uygulamayı rahatlıkla kullanabilirim” maddesine %9,7 (f=14) hiç katılmıyorum, %11,0 (f=16) katılmıyorum, %11,0 (f=16) kararsızım, %44,1 (f=64) katılıyorum, %24,1 (f=35) tamamen katılıyorum cevabını vermişlerdir. Genel olarak katılımcıların çoğunluğunun (%44,1; f=64) Facebook’taki bir uygulamayı rahatlıkla kullanabilen bireylerden oluştuğu söylenebilir.

Genel olarak araştırmaya katılan öğrencilerin görüşleri değerlendirildiğinde öğrencilerin Facebook’u daha çok iletişim kurmak, mesaj göndermek, dersle ilgili materyal paylaşmak için kullandıkları görülmektedir. Anket maddelerinde Facebook’ta araştırma, çalışma ve mesleki işleri ile ilgili maddelere öğrencilerin verdikleri yanıtlarda genellikle kararsızlık durumu yaşadıkları görülmektedir.

4.3 FACEBOOK TUTUM ÖLÇEĞİNE İLİŞKİN BULGULAR VE YORUMLAR

Bu bölümde Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmenliği Bölümünde okuyan karma öğrenme öğrencilerinin Facebook Tutum Ölçeğine ilişkin maddelere verdikleri yanıtlar değerlendirilerek Facebook Tutum faktörü bazında cinsiyet, sınıf, ailenin yaşadığı yer, annenin eğitim düzeyi, babanın eğitim düzeyi, internetin olup olmadığı, Facebook’ a günde ne kadar sıklıkla girildiği, Facebook’ a haftada ne kadar sıklıkla girildiği, cep telefonundan Facebook’ a girilip girilmediği değişkenleri açısından herhangi bir anlamlı farklılık olup olmadığı araştırılmıştır. Cinsiyet, internetin olup olmadığı ve cep telefonundan Facebook’ a girilip girilmediği değişkenleri için iki ortalama farkın önemlilik testi (t-test); sınıf, ailenin yaşadığı yer, annenin eğitim düzeyi, babanın eğitim düzeyi, Facebook’ a günde ne kadar sıklıkla girildiği, Facebook’ a haftada ne kadar sıklıkla girildiği değişkenleri için tek yönlü varyans analizi (One Way ANOVA) değerleri tablo halinde verilmiştir. İki ilişkisiz örneklem ortalamaları arasındaki farkın anlamlı olup olmadığını test etmek t-testi, ilişkisiz iki veya daha çok örneklem arasındaki farkın anlamlı olup olmadığını test etmek için ise ANOVA kullanılır (Büyüköztürk ve diğerleri, 2010). Elde edilen bulgular $P < .05$ yani %5 hata payı göz ardı edilerek %95 güvenilir sonuçlar olarak değerlendirilmiştir (Büyüköztürk, 2011).

4.3.1 Karma Öğrenme Öğrencilerinin Cinsiyet Değişkeni Açısından Facebook Tutum Düzeyleri (t-test)

Karma öğrenme öğrencilerinin cinsiyet değişkeni açısından Facebook Tutum düzeylerini belirlemek amacıyla iki ortalama farkın önemlilik testi (t-test) değerleri Tablo 32' de verilmiştir.

Tablo 32. Karma Öğrenme Öğrencilerinin Facebook Tutum Düzeylerinin Cinsiyet Değişkenine Göre Değişimi Tablosu

Faktör	Cinsiyet	N \bar{x}	S	sd	t	p
Kız	50	71,42	14,49	143	1,109	,269
	Facebook Tutum					
Erkek	95	68,20	17,61			

Tablo 32. incelendiğinde araştırmaya katılan öğrencilerin Facebook Tutum düzeylerinde bulunan p değerinin .05'ten büyük olduğundan dolayı cinsiyetlerine göre anlamlı farklılık olmadığı (t= 1,109, p>.05) görülmektedir.

4.3.2 Karma Öğrenme Öğrencilerinin Cinsiyet Değişkeni Açısından Anket Maddelerine Verdikleri Cevaplara İlişkin T-testi Sonuçları

Karma öğrenme öğrencilerinin cinsiyet değişkeni açısından Facebook Tutum düzeylerini belirlemek amacıyla anket maddelerine verdikleri cevaplara ilişkin iki ortalama farkın önemlilik testi (t-test) sonuçları Tablo 33' te verilmiştir.

Tablo 33. Karma Öğrenme Öğrencilerinin Cinsiyet Değişkeni Açısından Anket Maddelerine Verdikleri Cevaplara İlişkin T-testi Sonuçları Tablosu

Madde	Cinsiyet	N	\bar{x}	S	sd	t	p
1.Facebook'ta vakit geçirmekten sıkılmam.	Kız	50	2,66	1,13587	143	,982	,328
	Erkek	95	2,44	1,33461			
2.Facebook'un, uzaktaki bir	Kız	50	3,78	1,09339	143	,164	,870

kişiyile iletişim kurmak için kullanışlı olduğunu düşünürüm.	Erkek	95	3,74	1,166632			
3.Facebook'u kullanarak arkadaşlarımla iletişim kurmaktan hoşlanırım.	Kız	50	3,70	0,952976	123,05	,942	,348
	Erkek	95	3,52	1,227713			
4.Facebook başkalarıyla iletişim kurmada kullanışlı araçlar sağlar.	Kız	50	3,68	0,890769	143	-,024	,981
	Erkek	95	3,68	1,034132			
5.Facebook'ta başkalarıyla konuşurken kendimi rahat hissederim.	Kız	50	3,36	0,984782	143	,500	,618
	Erkek	95	3,26	1,168838			
6.Facebook'ta araştırma yapmaktan zevk alırım.	Kız	50	3,22	1,055404	118,161	2,634	,010*
	Erkek	95	2,69	1,288853			
7.Facebook'ta rahatça çalışabilirim; çalışırken kendimi rahat hissederim.	Kız	50	2,96	1,177337	143	1,112	,268
	Erkek	95	2,72	1,215521			
8.Facebook'ta konu üzerinde başkalarıyla rahatça tartışabilirim.	Kız	50	3,48	1,014990	120,185	1,065	,289
	Erkek	95	3,27	1,266946			
9.Facebook kullanmak mesleki işimi çabuklaştırır.	Kız	50	3,20	1,266946	143	,906	,367
	Erkek	95	3,01	1,275754			
10.Facebook'ta gezinmenin tedirgin edici olduğunu düşünmem.	Kız	50	3,18	1,223745	143	1,626	,106
	Erkek	95	2,81	1,339218			
11.Facebook'tan rahatlıkla mesaj gönderebilirim.	Kız	50	3,60	1,160577	141	-,713	,477
	Erkek	95	3,74	1,193675			
12.Facebook'ta çalışmaktan hoşlanırım.	Kız	50	3,04	1,159873	143	1,120	,265
	Erkek	95	2,80	1,259855			
13.Facebook'ta işime yarayacak bilgilerinin yerini belirlemek kolaydır.	Kız	50	3,26	1,208980	143	,763	,447
	Erkek	95	3,08	1,373481			

14. Facebook'tan dersle ilgili materyalleri arkadaşlarımla daha kolay paylaşırım.	Kız	50	3,92	0,853325	134,948	1,500	,136
	Erkek	95	3,65	1,278034			
15. Facebook bana korkutucu gelmez .	Kız	50	3,52	1,092460	122,010	1,271	,206
	Erkek	95	3,25	1,391222			
16. Facebook ile başkalarıyla rahatlıkla iletişim kurabilirim.	Kız	50	3,62	1,027976	143	,048	,962
	Erkek	95	3,61	1,187656			
17. Facebook'un ara yüzü bana hitap etmektedir.	Kız	50	3,20	1,030158	143	,380	,705
	Erkek	95	3,12	1,150782			
18. Facebook'taki grafik ve çoklu bağlantılar benim dikkatimi çeker.	Kız	50	3,34	1,002242	143	-,143	,887
	Erkek	95	3,36	1,203299			
19. Facebook bilgiye ulaşmamda verimli bir şekilde yardımcı olur.	Kız	50	3,42	0,991597	121,928	1,870	,064
	Erkek	95	3,06	1,261631			
20. Facebook'ta kendi profilimi rahatlıkla oluşturabilirim.	Kız	50	3,66	1,117760	143	-,168	,867
	Erkek	95	3,69	1,221036			
21. Facebook'taki bir uygulamayı rahatlıkla kullanabilirim.	Kız	50	3,62	1,176123	143	-,005	,996
	Erkek	95	3,62	1,273118			

*p<0.05

Tablo 33 'te yapılan t-testi sonuçlarına göre karma öğrenme öğrencilerinin anket maddelerine verdikleri cevaplar cinsiyet değişkenine göre incelendiğinde 6. maddede bulunan p değeri .05'ten küçük olduğundan dolayı(p<.05) anlamlı farka rastlanmıştır.

- 6. Madde olan "Facebook'ta araştırma yapmaktan zevk alırım." maddesi için p değeri 0,010 bulunmuştur (t= 2,634, p<.05). Facebook'ta araştırma yapmaktan zevk alırım maddesine kız öğrencilerin ($\bar{x} = 3,22$), erkek öğrencilerden ($\bar{x} = 2,69$) daha olumlu bir tutum içerisinde oldukları söylenebilir.

4.3.3 Karma Öğrenme Öğrencilerinin İnternet Sahip Olma Değişkeni Açısından Facebook Tutum Düzeyleri (t-test)

Karma öğrenme öğrencilerinin internete sahip olma değişkeni açısından Facebook Tutum düzeylerini belirlemek amacıyla iki ortalama farkın önemlilik testi (t-test) değerleri Tablo 34' te verilmiştir.

Tablo 34. Karma Öğrenme Öğrencilerinin Facebook Tutum Düzeylerinin İnternete Sahip Olma Değişkenine Göre Değişim Tablosu

İnternete Sahip Olma	N	\bar{x}	S	sd	t	p
Var	109	2,5321	1,26615	143		
143	1,500	,136				
Yok	36	2,4722	1,29804			
	3665	7,218,20				

Tablo 34. incelendiğinde araştırmaya katılan öğrencilerin Facebook Tutum düzeylerinde bulunan p değerinin .05'ten büyük olduğundan dolayı internete sahip olma durumuna göre anlamlı farklılık olmadığı (t= 1,500, p>.05) görülmektedir.

4.3.4 Karma Öğrenme Öğrencilerinin İnternete Sahip Olma Değişkeni Açısından Anket Maddelerine Verdikleri Cevaplara İlişkin T-testi Sonuçları

Karma öğrenme öğrencilerinin internete sahip olma değişkeni açısından Facebook Tutum düzeylerini belirlemek amacıyla anket maddelerine verdikleri cevaplara ilişkin iki ortalama farkın önemlilik testi (t-test) sonuçları Tablo 35' te verilmiştir.

Tablo 35. Karma Öğrenme Öğrencilerinin İnternete Sahip Olma Değişkeni Açısından Anket Maddelerine Verdikleri Cevaplara İlişkin T-testi Sonuçları Tablosu

Madde	İnternet	N	\bar{x}	S	sd	t	p
1.Facebook'ta vakit geçirmekten sıkılmam.	Var	109	2,5321	1,26615	143		
	Yok	36	2,4722	1,29804			
2.Facebook'un, uzaktaki bir kişiyle iletişim kurmak için kullanışlı olduğunu	Var	109	3,8532	1,07863	52,526	1,612	,113
	Yok	36	3,4722	1,27584			

düşünürüm.

3.Facebook'u kullanarak arkadaşlarımla iletişim kurmaktan hoşlanırım.	Var	109	3,7064	1,04795	50,063	1,986	,053
	Yok	36	3,2222	1,33333			
4.Facebook başkalarıyla iletişim kurmada kullanışlı araçlar sağlar.	Var	109	3,7248	,95133	143	,894	,373
	Yok	36	3,5556	1,08086			
5.Facebook'ta başkalarıyla konuşurken kendimi rahat hissedirim.	Var	109	3,4220	1,06539	143	2,416	,017*
	Yok	36	2,9167	1,15573			
6.Facebook'ta araştırma yapmaktan zevk alırım.	Var	109	2,8807	1,25259	143	,082	,934
	Yok	36	2,8611	1,19888			
7.Facebook'ta rahatça çalışabilirim; çalışırken kendimi rahat hissedirim.	Var	109	2,8440	1,17988	143	,645	,520
	Yok	36	2,6944	1,28329			
8.Facebook'ta konu üzerinde başkalarıyla rahatça tartışabilirim.	Var	109	3,4037	1,17945	143	1,039	,300
	Yok	36	3,1667	1,20712			
9.Facebook kullanmak mesleki işimi çabuklaştırır.	Var	109	3,0917	1,25123	72,055	,306	,761
	Yok	36	3,0278	1,02779			
10.Facebook'ta gezinmenin tedirgin edici olduğunu düşünmem.	Var	109	2,9450	1,27537	143	,112	,911
	Yok	36	2,9167	1,42177			
11.Facebook'tan rahatlıkla mesaj gönderebilirim.	Var	109	3,7706	1,18347	143	1,319	,189
	Yok	36	3,4722	1,15847			
12.Facebook'ta çalışmaktan hoşlanırım.	Var	109	2,9174	1,27023	143	,590	,556
	Yok	36	2,7778	1,09834			
13.Facebook'ta işime yarayacak bilgilerinin yerini belirlemek kolaydır.	Var	109	3,2385	1,27584	143	1,497	,137
	Yok	36	2,8611	1,41730			
14.Facebook'tan dersle ilgili materyalleri arkadaşlarımla	Var	109	3,8440	1,12360	143	1,817	,071
	Yok	36	3,4444	1,20581			

daha kolay paylaşırım.

15.Facebook bana korkutucu gelmez.	Var	109	3,4128	1,32085	143	1,098	,274
	Yok	36	3,1389	1,22247			
16. Facebook ile başkalarıyla rahatlıkla iletişim kurabilirim.	Var	109	3,6330	1,15999	143	,355	,723
	Yok	36	3,5556	1,05409			
17.Facebook'un ara yüzü bana hitap etmektedir.	Var	109	3,2477	1,07286	143	1,830	,069
	Yok	36	2,8611	1,17480			
18.Facebook'taki grafik ve çoklu bağlantılar benim dikkatimi çeker.	Var	109	3,4404	1,12572	143	1,517	,132
	Yok	36	3,1111	1,14087			
19.Facebook bilgiye ulaşmamda verimli bir şekilde yardımcı olur.	Var	109	3,2110	1,15529	143	,438	,662
	Yok	36	3,1111	1,28236			
20. Facebook'ta kendi profilimi rahatlıkla oluşturabilirim.	Var	109	3,7248	1,17750	143	,743	,459
	Yok	36	3,5556	1,20581			
21.Facebook'taki bir uygulamayı rahatlıkla kullanabilirim.	Var	109	3,6514	1,22002	143	,519	,605
	Yok	36	3,5278	1,29804			

*p<0.05

Tablo 35. 'te yapılan t-testi sonuçlarına göre karma öğrenme öğrencilerinin anket maddelerine verdikleri cevaplar İnternete sahip olma değişkenine göre incelendiğinde bulunan p değerinin .05'ten küçük olmasından dolayı (p<.05) 5. maddede anlamlı farka rastlanmıştır.

- 5. Madde olan "Facebook'ta başkalarıyla konuşurken kendimi rahat hissederim." maddesi için p değeri 0,017 bulunmuştur (t=2,416, p<.05). "Facebook'ta başkalarıyla konuşurken kendimi rahat hissederim." Maddesine internete sahip olan öğrencilerin(\bar{x} = 3,42), internete sahip olmayan öğrencilere göre (\bar{x} = 2,91) daha olumlu bir tutum içerisinde oldukları söylenebilir.

4.3.5 Karma Öğrenme Öğrencilerinin Cep Telefonundan Facebook'a Girme Değişkeni Açısından Facebook Tutum Düzeyleri (t-test)

Karma öğrenme öğrencilerinin cep telefonundan Facebook'a girme değişkeni açısından Facebook Tutum düzeylerini belirlemek amacıyla iki ortalama farkın önemlilik testi (t-test) değerleri Tablo 36' da verilmiştir.

Tablo 36. Karma Öğrenme Öğrencilerinin Cep Telefonundan Facebook'a Girme Değişkenine Göre Değişim Tablosu

Cep Telefonundan	N	\bar{x}	S	sd	tp
Facebook'a Girme					
Evet	7771,87	13,95			
Hayır	6866,41	18,89			

Tablo 36. incelendiğinde araştırmaya katılan öğrencilerin Facebook Tutum düzeylerinde bulunan p değerinin .05'tenküçük olduğundan dolayı cep telefonundan Facebook'a girme durumuna göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık olduğu ($t=1,993$, $p<.05$) görülmektedir. Buna göre cep telefonundan Facebook'a giren öğrencilerin ($\bar{x} =71,87$) Facebook tutumlarının, cep telefonundan Facebook'a girmeyen öğrencilere göre ($\bar{x} =66,41$) daha yüksek olduğu görülmektedir.

4.3.6 Karma Öğrenme Öğrencilerinin Cep Telefonundan Facebook'a Girme Değişkeni Açısından Anket Maddelerine Verdikleri Cevaplara İlişkin T-testi Sonuçları

Karma öğrenme öğrencilerinin cep telefonundan Facebook'a girme değişkeni açısından Facebook Tutum düzeylerini belirlemek amacıyla anket maddelerine verdikleri cevaplara ilişkin iki ortalama farkın önemlilik testi (t-test) sonuçları Tablo 37' de verilmiştir.

Tablo 37. Karma Öğrenme Öğrencilerinin Cep Telefonundan Facebook'a Girme Değişkeni Açısından Anket Maddelerine Verdikleri Cevaplara ilişkin T-testi Sonuçları Tablosu

Madde	Cep Facebook Girme	N	\bar{x}	S	sd	t	p																																																																																																																
1.Facebook'ta vakit geçirmekten sıkılmam.	Evet	77	2,5714	1,27143	143	,545	,586																																																																																																																
	Hayır	68	2,4559	1,27471				2.Facebook'un, uzaktaki bir kişiyle iletişim kurmak için kullanışlı olduğunu düşünürüm.	Evet	77	3,9221	,95650	122,030	1,822	,071	Hayır	68	3,5735	1,29656	3.Facebook'u kullanarak arkadaşlarımla iletişim kurmaktan hoşlanırım.	Evet	77	3,6234	1,15894	143	,417	,678	Hayır	68	3,5441	1,12547	4.Facebook başkalarıyla iletişim kurmada kullanışlı araçlar sağlar.	Evet	77	3,8052	,85899	126,395	1,579	,117	Hayır	68	3,5441	1,09863	5.Facebook'ta başkalarıyla konuşurken kendimi rahat hissedirim.	Evet	77	3,5455	,95346	143	2,960	,004*	Hayır	68	3,0147	1,20314	6.Facebook'ta araştırma yapmaktan zevk alırım.	Evet	77	2,9740	1,18070	143	1,018	,310	Hayır	68	2,7647	1,29428	7.Facebook'ta rahatça çalışabilirim; çalışırken kendimi rahat hissedirim.	Evet	77	2,9481	1,11090	133,140	1,496	,137	Hayır	68	2,6471	1,29020	8.Facebook'ta konu üzerinde başkalarıyla rahatça tartışabilirim.	Evet	77	3,4675	1,13072	143	1,329	,186	Hayır	68	3,2059	1,24059	9.Facebook kullanmak mesleki işimi çabuklaştırır.	Evet	77	3,2338	1,08696	143	1,702	,091	Hayır	68	2,8971	1,29453	10.Facebook'ta gezinmenin tedirgin edici olduğunu düşünmem.	Evet	77	2,9221	1,31556	143	-,155	,877	Hayır	68	2,9559	1,30937	11.Facebook'tan rahatlıkla	Evet	77	3,8182
2.Facebook'un, uzaktaki bir kişiyle iletişim kurmak için kullanışlı olduğunu düşünürüm.	Evet	77	3,9221	,95650	122,030	1,822	,071																																																																																																																
	Hayır	68	3,5735	1,29656				3.Facebook'u kullanarak arkadaşlarımla iletişim kurmaktan hoşlanırım.	Evet	77	3,6234	1,15894	143	,417	,678	Hayır	68	3,5441	1,12547	4.Facebook başkalarıyla iletişim kurmada kullanışlı araçlar sağlar.	Evet	77	3,8052	,85899	126,395	1,579	,117	Hayır	68	3,5441	1,09863	5.Facebook'ta başkalarıyla konuşurken kendimi rahat hissedirim.	Evet	77	3,5455	,95346	143	2,960	,004*	Hayır	68	3,0147	1,20314	6.Facebook'ta araştırma yapmaktan zevk alırım.	Evet	77	2,9740	1,18070	143	1,018	,310	Hayır	68	2,7647	1,29428	7.Facebook'ta rahatça çalışabilirim; çalışırken kendimi rahat hissedirim.	Evet	77	2,9481	1,11090	133,140	1,496	,137	Hayır	68	2,6471	1,29020	8.Facebook'ta konu üzerinde başkalarıyla rahatça tartışabilirim.	Evet	77	3,4675	1,13072	143	1,329	,186	Hayır	68	3,2059	1,24059	9.Facebook kullanmak mesleki işimi çabuklaştırır.	Evet	77	3,2338	1,08696	143	1,702	,091	Hayır	68	2,8971	1,29453	10.Facebook'ta gezinmenin tedirgin edici olduğunu düşünmem.	Evet	77	2,9221	1,31556	143	-,155	,877	Hayır	68	2,9559	1,30937	11.Facebook'tan rahatlıkla	Evet	77	3,8182	1,14395	143	1,324	,188								
3.Facebook'u kullanarak arkadaşlarımla iletişim kurmaktan hoşlanırım.	Evet	77	3,6234	1,15894	143	,417	,678																																																																																																																
	Hayır	68	3,5441	1,12547				4.Facebook başkalarıyla iletişim kurmada kullanışlı araçlar sağlar.	Evet	77	3,8052	,85899	126,395	1,579	,117	Hayır	68	3,5441	1,09863	5.Facebook'ta başkalarıyla konuşurken kendimi rahat hissedirim.	Evet	77	3,5455	,95346	143	2,960	,004*	Hayır	68	3,0147	1,20314	6.Facebook'ta araştırma yapmaktan zevk alırım.	Evet	77	2,9740	1,18070	143	1,018	,310	Hayır	68	2,7647	1,29428	7.Facebook'ta rahatça çalışabilirim; çalışırken kendimi rahat hissedirim.	Evet	77	2,9481	1,11090	133,140	1,496	,137	Hayır	68	2,6471	1,29020	8.Facebook'ta konu üzerinde başkalarıyla rahatça tartışabilirim.	Evet	77	3,4675	1,13072	143	1,329	,186	Hayır	68	3,2059	1,24059	9.Facebook kullanmak mesleki işimi çabuklaştırır.	Evet	77	3,2338	1,08696	143	1,702	,091	Hayır	68	2,8971	1,29453	10.Facebook'ta gezinmenin tedirgin edici olduğunu düşünmem.	Evet	77	2,9221	1,31556	143	-,155	,877	Hayır	68	2,9559	1,30937	11.Facebook'tan rahatlıkla	Evet	77	3,8182	1,14395	143	1,324	,188																				
4.Facebook başkalarıyla iletişim kurmada kullanışlı araçlar sağlar.	Evet	77	3,8052	,85899	126,395	1,579	,117																																																																																																																
	Hayır	68	3,5441	1,09863				5.Facebook'ta başkalarıyla konuşurken kendimi rahat hissedirim.	Evet	77	3,5455	,95346	143	2,960	,004*	Hayır	68	3,0147	1,20314	6.Facebook'ta araştırma yapmaktan zevk alırım.	Evet	77	2,9740	1,18070	143	1,018	,310	Hayır	68	2,7647	1,29428	7.Facebook'ta rahatça çalışabilirim; çalışırken kendimi rahat hissedirim.	Evet	77	2,9481	1,11090	133,140	1,496	,137	Hayır	68	2,6471	1,29020	8.Facebook'ta konu üzerinde başkalarıyla rahatça tartışabilirim.	Evet	77	3,4675	1,13072	143	1,329	,186	Hayır	68	3,2059	1,24059	9.Facebook kullanmak mesleki işimi çabuklaştırır.	Evet	77	3,2338	1,08696	143	1,702	,091	Hayır	68	2,8971	1,29453	10.Facebook'ta gezinmenin tedirgin edici olduğunu düşünmem.	Evet	77	2,9221	1,31556	143	-,155	,877	Hayır	68	2,9559	1,30937	11.Facebook'tan rahatlıkla	Evet	77	3,8182	1,14395	143	1,324	,188																																
5.Facebook'ta başkalarıyla konuşurken kendimi rahat hissedirim.	Evet	77	3,5455	,95346	143	2,960	,004*																																																																																																																
	Hayır	68	3,0147	1,20314				6.Facebook'ta araştırma yapmaktan zevk alırım.	Evet	77	2,9740	1,18070	143	1,018	,310	Hayır	68	2,7647	1,29428	7.Facebook'ta rahatça çalışabilirim; çalışırken kendimi rahat hissedirim.	Evet	77	2,9481	1,11090	133,140	1,496	,137	Hayır	68	2,6471	1,29020	8.Facebook'ta konu üzerinde başkalarıyla rahatça tartışabilirim.	Evet	77	3,4675	1,13072	143	1,329	,186	Hayır	68	3,2059	1,24059	9.Facebook kullanmak mesleki işimi çabuklaştırır.	Evet	77	3,2338	1,08696	143	1,702	,091	Hayır	68	2,8971	1,29453	10.Facebook'ta gezinmenin tedirgin edici olduğunu düşünmem.	Evet	77	2,9221	1,31556	143	-,155	,877	Hayır	68	2,9559	1,30937	11.Facebook'tan rahatlıkla	Evet	77	3,8182	1,14395	143	1,324	,188																																												
6.Facebook'ta araştırma yapmaktan zevk alırım.	Evet	77	2,9740	1,18070	143	1,018	,310																																																																																																																
	Hayır	68	2,7647	1,29428				7.Facebook'ta rahatça çalışabilirim; çalışırken kendimi rahat hissedirim.	Evet	77	2,9481	1,11090	133,140	1,496	,137	Hayır	68	2,6471	1,29020	8.Facebook'ta konu üzerinde başkalarıyla rahatça tartışabilirim.	Evet	77	3,4675	1,13072	143	1,329	,186	Hayır	68	3,2059	1,24059	9.Facebook kullanmak mesleki işimi çabuklaştırır.	Evet	77	3,2338	1,08696	143	1,702	,091	Hayır	68	2,8971	1,29453	10.Facebook'ta gezinmenin tedirgin edici olduğunu düşünmem.	Evet	77	2,9221	1,31556	143	-,155	,877	Hayır	68	2,9559	1,30937	11.Facebook'tan rahatlıkla	Evet	77	3,8182	1,14395	143	1,324	,188																																																								
7.Facebook'ta rahatça çalışabilirim; çalışırken kendimi rahat hissedirim.	Evet	77	2,9481	1,11090	133,140	1,496	,137																																																																																																																
	Hayır	68	2,6471	1,29020				8.Facebook'ta konu üzerinde başkalarıyla rahatça tartışabilirim.	Evet	77	3,4675	1,13072	143	1,329	,186	Hayır	68	3,2059	1,24059	9.Facebook kullanmak mesleki işimi çabuklaştırır.	Evet	77	3,2338	1,08696	143	1,702	,091	Hayır	68	2,8971	1,29453	10.Facebook'ta gezinmenin tedirgin edici olduğunu düşünmem.	Evet	77	2,9221	1,31556	143	-,155	,877	Hayır	68	2,9559	1,30937	11.Facebook'tan rahatlıkla	Evet	77	3,8182	1,14395	143	1,324	,188																																																																				
8.Facebook'ta konu üzerinde başkalarıyla rahatça tartışabilirim.	Evet	77	3,4675	1,13072	143	1,329	,186																																																																																																																
	Hayır	68	3,2059	1,24059				9.Facebook kullanmak mesleki işimi çabuklaştırır.	Evet	77	3,2338	1,08696	143	1,702	,091	Hayır	68	2,8971	1,29453	10.Facebook'ta gezinmenin tedirgin edici olduğunu düşünmem.	Evet	77	2,9221	1,31556	143	-,155	,877	Hayır	68	2,9559	1,30937	11.Facebook'tan rahatlıkla	Evet	77	3,8182	1,14395	143	1,324	,188																																																																																
9.Facebook kullanmak mesleki işimi çabuklaştırır.	Evet	77	3,2338	1,08696	143	1,702	,091																																																																																																																
	Hayır	68	2,8971	1,29453				10.Facebook'ta gezinmenin tedirgin edici olduğunu düşünmem.	Evet	77	2,9221	1,31556	143	-,155	,877	Hayır	68	2,9559	1,30937	11.Facebook'tan rahatlıkla	Evet	77	3,8182	1,14395	143	1,324	,188																																																																																												
10.Facebook'ta gezinmenin tedirgin edici olduğunu düşünmem.	Evet	77	2,9221	1,31556	143	-,155	,877																																																																																																																
	Hayır	68	2,9559	1,30937				11.Facebook'tan rahatlıkla	Evet	77	3,8182	1,14395	143	1,324	,188																																																																																																								
11.Facebook'tan rahatlıkla	Evet	77	3,8182	1,14395	143	1,324	,188																																																																																																																

mesaj gönderebilirim.	Hayır	68	3,5588	1,21413			
12.Facebook'ta çalışmaktan hoşlanırım.	Evet	77	3,0519	1,13435	133,632	1,764	,080
	Hayır	68	2,6912	1,30735			
13.Facebook'ta işime yarayacak bilgilerinin yerini belirlemek kolaydır.	Evet	77	3,2987	1,27800	143	1,503	,135
	Hayır	68	2,9706	1,34908			
14.Facebook'tan dersle ilgili materyalleri arkadaşlarımla daha kolay paylaşıyorum.	Evet	77	3,8442	1,02681	143	1,104	,271
	Hayır	68	3,6324	1,28021			
15.Facebook bana korkutucu gelmez.	Evet	77	3,3896	1,22642	143	,441	,660
	Hayır	68	3,2941	1,38282			
16. Facebook ile başkalarıyla rahatlıkla iletişim kurabilirim.	Evet	77	3,7922	,95059	122,294	2,006	,047*
	Hayır	68	3,4118	1,28406			
17.Facebook'un ara yüzü bana hitap etmektedir.	Evet	77	3,2727	1,03411	143	1,405	,162
	Hayır	68	3,0147	1,17807			
18.Facebook'taki grafik ve çoklu bağlantılar benim dikkatimi çeker.	Evet	77	3,5714	1,01862	143	2,445	,016*
	Hayır	68	3,1176	1,21593			
19.Facebook bilgiye ulaşmamda verimli bir şekilde yardımcı olur.	Evet	77	3,3766	1,08869	143	2,084	,039*
	Hayır	68	2,9706	1,25746			
20. Facebook'ta kendi profilimi rahatlıkla oluşturabilirim.	Evet	77	3,7273	1,05925	143	,481	,631
	Hayır	68	3,6324	1,31472			
21.Facebook'taki bir uygulamayı rahatlıkla kullanabilirim.	Evet	77	3,7143	1,16819	143	,970	,334
	Hayır	68	3,5147	1,31004			

*p<0.05

Tablo 37. 'de yapılan t-testi sonuçlarına göre karma öğrenme öğrencilerinin anket maddelerine verdikleri cevaplar cep telefonundan Facebook'a girme değişkenine

göre incelendiğinde bulunan p değerinin .05'ten küçük olmasından dolayı ($p < .05$); 5.,16., 18. ve 19. maddede anlamlı farka rastlanmıştır.

- 5. Madde olan “Facebook'ta başkalarıyla konuşurken kendimi rahat hissederim.” maddesi için p değeri 0,004 bulunmuştur ($t = 2,960$, $p < .05$). “Facebook'ta başkalarıyla konuşurken kendimi rahat hissederim.” Maddesine cep telefonundan Facebook'a giren öğrencilerin ($\bar{x} = 3,54$), cep telefonundan Facebook'a girmeyen öğrencilere göre ($\bar{x} = 3,01$) daha olumlu bir tutum içerisinde oldukları söylenebilir.
- 16. Madde olan “Facebook ile başkalarıyla rahatlıkla iletişim kurabilirim.” maddesi için p değeri 0,047 bulunmuştur ($t = 2,006$, $p < .05$). “Facebook ile başkalarıyla rahatlıkla iletişim kurabilirim.” maddesine cep telefonundan Facebook'a giren öğrencilerin ($\bar{x} = 3,79$), cep telefonundan Facebook'a girmeyen öğrencilere göre ($\bar{x} = 3,41$) daha olumlu bir tutum içerisinde oldukları söylenebilir.
- 18. Madde olan “Facebook'taki grafik ve çoklu bağlantılar benim dikkatimi çeker.” maddesi için p değeri 0,016 bulunmuştur ($t = 2,445$, $p < .05$). “Facebook'taki grafik ve çoklu bağlantılar benim dikkatimi çeker.” maddesine cep telefonundan Facebook'a giren öğrencilerin ($\bar{x} = 3,57$), cep telefonundan Facebook'a girmeyen öğrencilere göre ($\bar{x} = 3,11$) daha olumlu bir tutum içerisinde oldukları söylenebilir.
- 19. Madde olan “Facebook'ta kendi profilimi rahatlıkla oluşturabilirim.” maddesi için p değeri 0,039 bulunmuştur ($t = 2,084$, $p < .05$). “Facebook'ta kendi profilimi rahatlıkla oluşturabilirim.” maddesine cep telefonundan Facebook'a giren öğrencilerin ($\bar{x} = 3,37$), cep telefonundan Facebook'a girmeyen öğrencilere göre ($\bar{x} = 2,97$) daha olumlu bir tutum içerisinde oldukları söylenebilir.

4.3.7 Karma Öğrenme Öğrencilerinin Sınıf Değişkeni Açısından Facebook Tutum Düzeyleri (ANOVA)

Karma öğrenme öğrencilerinin sınıf değişkeni açısından Facebook Tutum düzeylerini belirlemek amacıyla tek yönlü varyans analizi (One Way ANOVA) değerleri Tablo 38 ve Tablo 39'da verilmiştir.

Tablo 38. Karma Öğrenme Öğrencilerinin Öğrenim Gördükleri Sınıfa Göre Facebook Tutumlarına İlişkin Görüşlerinin Analizi (ANOVA)

Sınıf	N	\bar{x}	SS	
Facebook Tutumu	2.Sınıf	59	63,27	20,04
	3.Sınıf	46	73,60	12,17
	4.Sınıf	40	73,27	12,61
	Toplam	14569,31	16,62	

Tablo 38. incelendiğinde 3.sınıfta ($\bar{x}=73,60$) ve 4. sınıfta ($\bar{x}=73,27$) okuyan öğrencilerin; 2.sınıfta okuyan öğrencilere göre Facebook'a karşı tutumlarının daha olumlu olduğu söylenebilir. Bunun sebebi olarak araştırmaya katılan öğrencilerin Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı ile Uzaktan Eğitim dersinde Facebook'u 2. sınıfta kullanmaya başlamaları, dolayısıyla 3. ve 4. sınıfta okuyan öğrencilerin Facebook'taki deneyimlerinin daha fazla olması ile açıklanabilir.

Tablo 39. Karma Öğrenme Öğrencilerinin Öğrenim Gördükleri Sınıfa Göre Facebook Tutumları Varyans Analizi Sonuçları (ANOVA)

Kareler	sd Kareler	F	p	Farklar	
		Top.		Orta.	
Facebook Tutumu	Gruplar arası	3630,44	2	1815,22	7,12,0013-2
Gruplar içi		36170,59142254,7224	-2		
Toplam		39801,03144			

Araştırmaya katılan karma öğrenme öğrencilerinin Facebook tutumlarının sınıflara göre değişimi incelendiğinde bulunan p değerinin .05'ten küçük olmasından dolayı ($F(142, 2)= 7,12; p<.05$) Facebook tutumlarının sınıf değişkeni bakımından istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermektedir. Bu anlamlı farklılığın kaynağını bulmak amacıyla yapılan Scheffe testi sonuçlarına göre;

- 3.sınıfta öğrenim gören öğrenciler ile 2.sınıfta öğrenim gören öğrenciler arasında $p=,005$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur. Bu değer .05'ten küçük olduğundan dolayı gruplar arasında anlamlı farklılık vardır. Gruplar arası ortalama farklarına baktığımızda ($\bar{x} =10,33751$) 3.sınıfta öğrenim gören

öğrencilerin ($\bar{x} = 73,60$), 2.sınıfta öğrenim gören öğrencilere ($\bar{x} = 63,27$) göre Facebook'a karşı tutumlarının daha olumlu olduğu söylenebilir.

- 4.sınıfta öğrenim gören öğrenciler ile 2.sınıfta öğrenim gören öğrenciler arasında $p = ,011$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur. Bu değer $.05$ 'ten küçük olduğundan dolayı gruplar arasında anlamlı farklılık vardır. Gruplar arası ortalama farklarına baktığımızda ($\bar{x} = 10,0038$) 4.sınıfta öğrenim gören öğrencilerin ($\bar{x} = 73,27$), 2.sınıfta öğrenim gören öğrencilere ($\bar{x} = 63,27$) göre Facebook'a karşı tutumlarının daha olumlu olduğu söylenebilir.

4.3.8 Karma Öğrenme Öğrencilerinin Sınıf Değişkeni Açısından Anket Maddelerine İlişkin Görüşlerinin Değişimi (ANOVA)

Karma öğrenme öğrencilerinin anket maddelerine verdikleri cevapları sınıf düzeylerine göre incelemek için öncelikle öğrencilerin öğrenim gördükleri sınıflara göre anket sorularına verdikleri cevapların ortalaması aşağıda Tablo 40'ta verilmiştir.

Tablo 40. Karma Öğrenme Öğrencilerinin Öğrenim Gördükleri Sınıf Değişkeni Açısından Anket Maddelerine İlişkin Görüşlerinin Ortalaması (ANOVA)

Madde	Sınıf	N	\bar{x}	SS
1.Facebook'ta vakit geçirmekten sıkılmam.	2.Sınıf	59	2,0678	1,17245
	3.Sınıf	46	2,8696	1,27556
	4.Sınıf	40	2,7750	1,22971
	Toplam	145	2,5172	1,26986
2.Facebook'un, uzaktaki bir kişiyle iletişim kurmak için kullanışlı olduğunu düşünürüm.	2.Sınıf	59	3,4746	1,35641
	3.Sınıf	46	3,7826	1,09368
	4.Sınıf	40	4,1500	,62224
	Toplam	145	3,7586	1,13820
3.Facebook'u kullanarak arkadaşlarımla iletişim kurmaktan hoşlanırım.	2.Sınıf	59	3,4576	1,25013
	3.Sınıf	46	3,6304	1,12267
	4.Sınıf	40	3,7250	,98677
	Toplam	145	3,5862	1,14009

4.Facebook başkalarıyla iletişim kurmada kullanışlı araçlar sağlar.	2.Sınıf	59	3,5593	1,14878
	3.Sınıf	46	3,7391	,92939
	4.Sınıf	40	3,8000	,75786
	Toplam	145	3,6828	,98392
5.Facebook'ta başkalarıyla konuşurken kendimi rahat hissedirim.	2.Sınıf	59	3,0508	1,22367
	3.Sınıf	46	3,4348	,98098
	4.Sınıf	40	3,5000	1,01274
	Toplam	145	3,2966	1,10632
6.Facebook'ta araştırma yapmaktan zevk alırım.	2.Sınıf	59	2,5424	1,30413
	3.Sınıf	46	3,1522	1,15407
	4.Sınıf	40	3,0500	1,13114
	Toplam	145	2,8759	1,23537
7.Facebook'ta rahatça çalışabilirim; çalışırken kendimi rahat hissedirim.	2.Sınıf	59	2,4746	1,25060
	3.Sınıf	46	3,0000	1,13529
	4.Sınıf	40	3,0750	1,11832
	Toplam	145	2,8069	1,20356
8.Facebook'ta konu üzerinde başkalarıyla rahatça tartışabilirim.	2.Sınıf	59	3,1017	1,37333
	3.Sınıf	46	3,5435	1,00458
	4.Sınıf	40	3,4750	1,03744
	Toplam	145	3,3448	1,18661
9.Facebook kullanmak mesleki işimi çabuklaştırır.	2.Sınıf	59	2,7966	1,31017
	3.Sınıf	46	3,3043	1,13274
	4.Sınıf	40	3,2250	1,02501
	Toplam	145	3,0759	1,19654

10.Facebook'ta gezinmenin tedirgin edici olduğunu düşünmem.	2.Sınıf	59	2,6102	1,42656
	3.Sınıf	46	3,0217	1,16408
	4.Sınıf	40	3,3250	1,18511
	Toplam	145	2,9379	1,30820
11.Facebook'tan rahatlıkla mesaj gönderebilirim.	2.Sınıf	59	3,4237	1,40447
	3.Sınıf	46	3,7826	,94076
	4.Sınıf	40	4,0000	,98710
	Toplam	145	3,6966	1,18042
12.Facebook'ta çalışmaktan hoşlanırım.	2.Sınıf	59	2,6102	1,24592
	3.Sınıf	46	3,0000	1,21106
	4.Sınıf	40	3,1500	1,16685
	Toplam	145	2,8828	1,22760
13.Facebook'ta işime yarayacak bilgilerinin yerini belirlemek kolaydır.	2.Sınıf	59	2,7797	1,32701
	3.Sınıf	46	3,4130	1,10707
	4.Sınıf	40	3,3750	1,42662
	Toplam	145	3,1448	1,31751
14.Facebook'tan dersle ilgili materyalleri arkadaşlarımla daha kolay paylaşırım.	2.Sınıf	59	3,5763	1,41669
	3.Sınıf	46	3,9783	,80247
	4.Sınıf	40	3,7250	1,03744
	Toplam	145	3,7448	1,15337
15.Facebook bana korkutucu gelmez	2.Sınıf	59	3,1017	1,52784
	3.Sınıf	46	3,4783	1,13017
	4.Sınıf	40	3,5500	1,06096
	Toplam	145	3,3448	1,29839

16. Facebook ile başkalarıyla rahatlıkla iletişim kurabilirim.	2.Sınıf	59	3,3729	1,42512
	3.Sınıf	46	3,7174	,93483
	4.Sınıf	40	3,8500	,73554
	Toplam	145	3,6138	1,13153
17. Facebook'un ara yüzü bana hitap etmektedir.	2.Sınıf	59	2,8305	1,20563
	3.Sınıf	46	3,3913	,95402
	4.Sınıf	40	3,3500	1,02657
	Toplam	145	3,1517	1,10762
18. Facebook'taki grafik ve çoklu bağlantılar benim dikkatimi çeker.	2.Sınıf	59	2,9831	1,27970
	3.Sınıf	46	3,6957	,93973
	4.Sınıf	40	3,5250	,96044
	Toplam	145	3,3586	1,13453
19. Facebook bilgiye ulaşmamda verimli bir şekilde yardımcı olur.	2.Sınıf	59	2,7288	1,27077
	3.Sınıf	46	3,6087	,97703
	4.Sınıf	40	3,3750	1,05460
	Toplam	145	3,1862	1,18431
20. Facebook'ta kendi profilimi rahatlıkla oluşturabilirim.	2.Sınıf	59	3,4237	1,42881
	3.Sınıf	46	4,0217	,71458
	4.Sınıf	40	3,6750	1,14102
	Toplam	145	3,6828	1,18265
21. Facebook'taki bir uygulamayı rahatlıkla kullanabilirim.	2.Sınıf	59	3,3051	1,47688
	3.Sınıf	46	4,0435	,69782
	4.Sınıf	40	3,6000	1,21529
	Toplam	145	3,6207	1,23642

- 1.maddede en yüksek ortalama puan 3.sınıfta öğrenim gören öğrencilerde iken ($\bar{x} = 2,869565$), en düşük puan 2.sınıfta öğrenim gören öğrencilerdedir ($\bar{x} = 2,067797$).
- 2.maddede en yüksek ortalama puan 4.sınıfta öğrenim gören öğrencilerde iken ($\bar{x} = 4,150000$), en düşük puan 2.sınıfta öğrenim gören öğrencilerdedir ($\bar{x} = 3,474576$)
- 3.maddede en yüksek ortalama puan 4.sınıfta öğrenim gören öğrencilerde iken ($\bar{x} = 3,725000$), en düşük puan 2.sınıfta öğrenim gören öğrencilerdedir ($\bar{x} = 3,457627$).
- 4.maddede en yüksek ortalama puan 4.sınıfta öğrenim gören öğrencilerde iken ($\bar{x} = 3,800000$), en düşük puan 2.sınıfta öğrenim gören öğrencilerdedir ($\bar{x} = 3,559322$).
- 5.maddede en yüksek ortalama puan 4.sınıfta öğrenim gören öğrencilerde iken ($\bar{x} = 3,500000$), en düşük puan 2.sınıfta öğrenim gören öğrencilerdedir ($\bar{x} = 3,050847$).
- 6.maddede en yüksek ortalama puan 3.sınıfta öğrenim gören öğrencilerde iken ($\bar{x} = 3,152174$), en düşük puan 2.sınıfta öğrenim gören öğrencilerdedir ($\bar{x} = 2,542373$).
- 7.maddede en yüksek ortalama puan 4.sınıfta öğrenim gören öğrencilerde iken ($\bar{x} = 3,075000$), en düşük puan 2.sınıfta öğrenim gören öğrencilerdedir ($\bar{x} = 2,474576$).
- 8.maddede en yüksek ortalama puan 3.sınıfta öğrenim gören öğrencilerde iken ($\bar{x} = 3,543478$), en düşük puan 2.sınıfta öğrenim gören öğrencilerdedir ($\bar{x} = 3,101695$).
- 9.maddede en yüksek ortalama puan 3.sınıfta öğrenim gören öğrencilerde iken ($\bar{x} = 3,304348$), en düşük puan 2.sınıfta öğrenim gören öğrencilerdedir ($\bar{x} = 2,796610$).
- 10.maddede en yüksek ortalama puan 4.sınıfta öğrenim gören öğrencilerde iken ($\bar{x} = 3,325000$), en düşük puan 2.sınıfta öğrenim gören öğrencilerdedir ($\bar{x} = 2,610169$).
- 11.maddede en yüksek ortalama puan 4.sınıfta öğrenim gören öğrencilerde iken ($\bar{x} = 4,000000$), en düşük puan 2.sınıfta öğrenim gören öğrencilerdedir ($\bar{x} = 3,423729$).

- 12.maddede en yüksek ortalama puan 4.sınıfta öğrenim gören öğrencilerde iken ($\bar{x} = 3,150000$), en düşük puan 2.sınıfta öğrenim gören öğrencilerdedir ($\bar{x} = 2,610169$).
- 13.maddede en yüksek ortalama puan 3.sınıfta öğrenim gören öğrencilerde iken ($\bar{x} = 3,413043$), en düşük puan 2.sınıfta öğrenim gören öğrencilerdedir ($\bar{x} = 2,779661$).
- 14.maddede en yüksek ortalama puan 3.sınıfta öğrenim gören öğrencilerde iken ($\bar{x} = 3,978261$), en düşük puan 2.sınıfta öğrenim gören öğrencilerdedir ($\bar{x} = 3,576271$).
- 15.maddede en yüksek ortalama puan 4.sınıfta öğrenim gören öğrencilerde iken ($\bar{x} = 3,550000$), en düşük puan 2.sınıfta öğrenim gören öğrencilerdedir ($\bar{x} = 3,101695$).
- 16.maddede en yüksek ortalama puan 4.sınıfta öğrenim gören öğrencilerde iken ($\bar{x} = 3,850000$), en düşük puan 2.sınıfta öğrenim gören öğrencilerdedir ($\bar{x} = 3,372881$).
- 17.maddede en yüksek ortalama puan 3.sınıfta öğrenim gören öğrencilerde iken ($\bar{x} = 3,391304$), en düşük puan 2.sınıfta öğrenim gören öğrencilerdedir ($\bar{x} = 2,830508$).
- 18.maddede en yüksek ortalama puan 3.sınıfta öğrenim gören öğrencilerde iken ($\bar{x} = 3,695652$), en düşük puan 2.sınıfta öğrenim gören öğrencilerdedir ($\bar{x} = 2,983051$).
- 19.maddede en yüksek ortalama puan 3.sınıfta öğrenim gören öğrencilerde iken ($\bar{x} = 3,608696$), en düşük puan 2.sınıfta öğrenim gören öğrencilerdedir ($\bar{x} = 2,728814$).
- 20.maddede en yüksek ortalama puan 3.sınıfta öğrenim gören öğrencilerde iken ($\bar{x} = 4,022222$), en düşük puan 2.sınıfta öğrenim gören öğrencilerdedir ($\bar{x} = 3,413793$).
- 21.maddede en yüksek ortalama puan 3.sınıfta öğrenim gören öğrencilerde iken ($\bar{x} = 4,021739$), en düşük puan 2.sınıfta öğrenim gören öğrencilerdedir ($\bar{x} = 3,305085$).

Tablo 40' ta görüldüğü gibi 2.sınıfta okuyan öğrencilerin, 3. ve 4. sınıfta okuyan öğrencilere göre Facebook'a karşı tutumlarının daha olumlu olduğu görülmektedir.

Bunun sebebi olarak 3. ve 4. sınıfta okuyan öğrencilerin Facebook'taki deneyimlerinin 2.sınıf öğrencilere göre daha fazla olması ile açıklanabilir.

Maddelerin sınıf düzeylerine göre ortalamaları incelendikten sonra her bir madde için ANOVA yapılarak, maddelere verilen cevapların öğrencilerin öğrenim gördükleri sınıflara göre anlamlı olarak değişip değişmediği incelenmiştir. Bu amaçla yapılan ANOVA sonuçları Tablo 41'de verilmiştir.

4.3.9 Karma Öğrenme Öğrencilerinin Öğrenim Gördükleri Sınıf Değişkeni Açısından Anket Maddelerine İlişkin Görüşlerinin Varyans Analizi Sonuçları (ANOVA)

Tablo 41. Karma Öğrenme Öğrencilerinin Öğrenim Gördükleri Sınıf Düzeylerine Göre Anket Maddelerine İlişkin Görüşlerinin Varyans Analizi Sonuçları (ANOVA)

Madde	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	P
1.Facebook'ta vakit geçirmekten sıklmam.	Gruplar arası	20,286	2	10,143	6,796	,002*
	Gruplar içi	211,921	142	1,492		
	Toplam	232,207	144			
2.Facebook'un, uzaktaki bir kişiyle iletişim kurmak için kullanışlı olduğunu düşünürüm.	Gruplar arası	10,914	2	5,457	4,412	,014*
	Gruplar içi	175,638	142	1,237		
	Toplam	186,552	144			
3.Facebook'u kullanarak arkadaşlarımla iletişim kurmaktan hoşlanırım.	Gruplar arası	1,836	2	,918	,703	,497
	Gruplar içi	185,336	142	1,305		
	Toplam	187,172	144			
4.Facebook başkalarıyla iletişim kurmada kullanışlı araçlar sağlar.	Gruplar arası	1,595	2	,797	,822	,442
	Gruplar içi	137,812	142	,971		
	Toplam	139,407	144			
5.Facebook'ta başkalarıyla	Gruplar	6,096	2	3,048	2,544	,082

konuşurken kendimi rahat hissedirim.	arası					
	Gruplar içi	170,152	142	1,198		
	Toplam	176,248	144			
6.Facebook'ta araştırma yapmaktan zevk alırım.	Gruplar arası	11,287	2	5,643	3,844	,024*
	Gruplar içi	208,479	142	1,468		
	Toplam	219,766	144			
7.Facebook'ta rahatça çalışabilirim; çalışırken kendimi rahat hissedirim.	Gruplar arası	11,106	2	5,553	3,993	,021*
	Gruplar içi	197,487	142	1,391		
	Toplam	208,593	144			
8.Facebook'ta konu üzerinde başkalarıyla rahatça tartışabilirim.	Gruplar arası	5,981	2	2,990	2,158	,119
	Gruplar içi	196,778	142	1,386		
	Toplam	202,759	144			
9.Facebook kullanmak mesleki işimi çabuklaştırır.	Gruplar arası	7,892	2	3,946	2,826	,063
	Gruplar içi	198,273	142	1,396		
	Toplam	206,166	144			
10.Facebook'ta gezinmenin tedirgin edici olduğunu düşünmem.	Gruplar arası	12,654	2	6,327	3,843	,024*
	Gruplar içi	233,787	142	1,646		
	Toplam	246,441	144			
11.Facebook'tan rahatlıkla mesaj gönderebilirim.	Gruplar arası	8,415	2	4,208	3,108	,048*
	Gruplar içi	192,233	142	1,354		
	Toplam	200,648	144			
12.Facebook'ta çalışmaktan hoşlanırım.	Gruplar arası	7,873	2	3,936	2,673	,073
	Gruplar içi	209,134	142	1,473		

	Toplam	217,007	144			
13. Facebook'ta işime yarayacak bilgilerinin yerini belirlemek kolaydır.	Gruplar arası	13,296	2	6,648	3,989	,021*
	Gruplar içi	236,663	142	1,667		
	Toplam	249,959	144			
14. Facebook'tan dersle ilgili materyalleri arkadaşlarımla daha kolay paylaşırım.	Gruplar arası	4,199	2	2,099	1,591	,207
	Gruplar içi	187,360	142	1,319		
	Toplam	191,559	144			
15. Facebook bana korkutucu gelmez	Gruplar arası	5,991	2	2,995	1,796	,170
	Gruplar içi	236,768	142	1,667		
	Toplam	242,759	144			
16. Facebook ile başkalarıyla rahatlıkla iletişim kurabilirim.	Gruplar arası	6,150	2	3,075	2,450	,090
	Gruplar içi	178,223	142	1,255		
	Toplam	184,372	144			
17. Facebook'un ara yüzü bana hitap etmektedir.	Gruplar arası	10,300	2	5,150	4,396	,014*
	Gruplar içi	166,362	142	1,172		
	Toplam	176,662	144			
18. Facebook'taki grafik ve çoklu bağlantılar benim dikkatimi çeker.	Gruplar arası	14,655	2	7,327	6,095	,003*
	Gruplar içi	170,697	142	1,202		
	Toplam	185,352	144			
19. Facebook bilgiye ulaşmamda verimli bir şekilde yardımcı olur.	Gruplar arası	21,980	2	10,990	8,670	,000*
	Gruplar içi	179,993	142	1,268		
	Toplam	201,972	144			
20. Facebook'ta kendi	Gruplar	9,247	2	4,623	3,417	,036*

profilimi rahatlıkla oluşturabilirim.	Gruplar içi	192,160	142	1,353	
	Toplam	201,407	144		
21.Facebook'taki bir uygulamayı rahatlıkla kullanabilirim.	Gruplar arası	14,116	2	7,058	4,865 ,009*
	Gruplar içi	206,022	142	1,451	
	Toplam	220,138	144		

*p<0,05

Yapılan analizler sonucunda her bir maddeye verilen cevaplar ile sınıf değişkenine göre 21 maddeden 12'sinde p değerinin .05'ten küçük olmasından dolayı (p<.05) anlamlı fark bulunmuştur. Sınıf düzeylerine göre 1., 2., 6., 7., 10., 11., 13., 17., 18., 19., 20. ve 21.maddelerde rastlanan anlamlı farklar aşağıda sıralanmıştır.

- “Facebook'ta vakit geçirmekten **sıkılmam.**” 1.maddesine verilen cevapların sınıf düzeylerine göre değişimi incelendiğinde p=0,002 düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur(F(142, 2)= 6,79; p<.05). Bu değer .05'ten küçük olduğundan dolayı anlamlı farklılık vardır. Bu anlamlı farkın kaynağını bulmak amacıyla yapılan Scheffe testi sonucunda;
 - 3.sınıfta öğrenim gören öğrenciler ile 2.sınıfta öğrenim gören öğrenciler arasında p=,005 düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur. Bu değer .05'ten küçük olduğundan dolayı gruplar arasında anlamlı farklılık vardır. Gruplar arası ortalama farklarına baktığımızda ($\bar{x} = ,80177$) “Facebook'ta vakit geçirmekten **sıkılmam.**” maddesine 3.sınıfta öğrenim gören öğrencilerin ($\bar{x} =2,86$), 2.sınıfta öğrenim gören öğrencilere ($\bar{x} =2,06$) göre Facebook'a karşı tutumlarının daha olumlu olduğu söylenebilir.
 - 4.sınıfta öğrenim gören öğrenciler ile 2.sınıfta öğrenim gören öğrenciler arasında p=,021 düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur. Bu değer .05'ten küçük olduğundan dolayı gruplar arasında anlamlı farklılık vardır. Gruplar arası ortalama farklarına baktığımızda ($\bar{x} = ,70720$) Facebook'ta vakit geçirmekten **sıkılmam.**”

maddesine 4.sınıfta öğrenim gören öğrencilerin ($\bar{x} = 2,77$), 2.sınıfta öğrenim gören öğrencilere ($\bar{x} = 2,06$) göre Facebook'a karşı tutumlarının daha olumlu olduğu söylenebilir.

- “Facebook’un, uzaktaki bir kişiyle iletişim kurmak için kullanışlı olduğunu düşünürüm.” 2.maddesine verilen cevapların sınıf düzeylerine göre değişimi incelendiğinde $p=0,014$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur ($F(142, 2)= 4,41$; $p<.05$). Bu değer .05’ten küçük olduğundan dolayı anlamlı farklılık vardır. Bu anlamlı farkın kaynağını bulmak amacıyla yapılan Scheffe testi sonucunda;
 - 4.sınıfta öğrenim gören öğrenciler ile 2.sınıfta öğrenim gören öğrenciler arasında $p=,021$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur. Bu değer .05’ten küçük olduğundan dolayı gruplar arasında anlamlı farklılık vardır. Gruplar arası ortalama farklarına baktığımızda ($\bar{x} = ,67542$) “Facebook’un, uzaktaki bir kişiyle iletişim kurmak için kullanışlı olduğunu düşünürüm” maddesine 4.sınıfta öğrenim gören öğrencilerin ($\bar{x} = 4,15$), 2.sınıfta öğrenim gören öğrencilere ($\bar{x} = 3,47$) göre Facebook’a karşı tutumlarının daha olumlu olduğu söylenebilir.
- “Facebook’ta araştırma yapmaktan zevk alırım. “6.maddesine verilen cevapların sınıf düzeylerine göre değişimi incelendiğinde $p=0,024$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur ($F(142, 2)= 3,84$; $p<.05$). Bu değer .05’ten küçük olduğundan dolayı anlamlı farklılık vardır. Bu anlamlı farkın kaynağını bulmak amacıyla yapılan Scheffe testi sonucunda;
 - 3.sınıfta öğrenim gören öğrenciler ile 2.sınıfta öğrenim gören öğrenciler arasında $p=,041$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur. Bu değer .05’ten küçük olduğundan dolayı gruplar arasında anlamlı farklılık vardır. Gruplar arası ortalama farklarına baktığımızda ($\bar{x} = ,60980$) “Facebook’ta araştırma yapmaktan zevk alırım. “maddesine 3.sınıfta öğrenim gören öğrencilerin ($\bar{x} = 3,15$), 2.sınıfta öğrenim gören öğrencilere ($\bar{x} = 2,54$) göre Facebook’a karşı tutumlarının daha olumlu olduğu söylenebilir.
- “Facebook’ta rahatça çalışabilirim; çalışırken kendimi rahat hissedirim.” 7.maddesine verilen cevapların sınıf düzeylerine göre değişimi incelendiğinde

$p=0,021$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur ($F(142, 2)= 3,99$; $p<.05$). Bu değer .05'ten küçük olduğundan dolayı anlamlı farklılık vardır. Bu anlamlı farkın kaynağını bulmak amacıyla yapılan Scheffe testi sonucunda;

- 4.sınıfta öğrenim gören öğrenciler ile 2.sınıfta öğrenim gören öğrenciler arasında $p=,049$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur. Bu değer .05'ten küçük olduğundan dolayı gruplar arasında anlamlı farklılık vardır. Gruplar arası ortalama farklarına baktığımızda ($\bar{x} =,60042$) “Facebook'ta rahatça çalışabilirim; çalışırken kendimi rahat hissedirim.” maddesine 4.sınıfta öğrenim gören öğrencilerin ($\bar{x} =3,07$), 2.sınıfta öğrenim gören öğrencilere ($\bar{x} =2,47$) göre Facebook'a karşı tutumlarının daha olumlu olduğu söylenebilir.

- “Facebook'ta gezinmenin tedirgin edici olduğunu **düşünmem.**” 10.maddesine verilen cevapların sınıf düzeylerine göre değişimi incelendiğinde $p=0,024$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur ($F(142, 2)= 3,84$; $p<.05$). Bu değer .05'ten küçük olduğundan dolayı anlamlı farklılık vardır. Bu anlamlı farkın kaynağını bulmak amacıyla yapılan Scheffe testi sonucunda;

- 4.sınıfta öğrenim gören öğrenciler ile 2.sınıfta öğrenim gören öğrenciler arasında $p=,027$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur. Bu değer .05'ten küçük olduğundan dolayı gruplar arasında anlamlı farklılık vardır. Gruplar arası ortalama farklarına baktığımızda ($\bar{x} =,71483$) “Facebook'ta gezinmenin tedirgin edici olduğunu **düşünmem.**” maddesine 4.sınıfta öğrenim gören öğrencilerin ($\bar{x} = 3,32$), 2.sınıfta öğrenim gören öğrencilere ($\bar{x} =2,61$) göre Facebook'a karşı tutumlarının daha olumlu olduğu söylenebilir.

- “Facebook'tan rahatlıkla mesaj gönderebilirim.”11.maddesine verilen cevapların sınıf düzeylerine göre değişimi incelendiğinde $p=0,048$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur ($F(142, 2)= 3,10$; $p<.05$). Bu değer .05'ten küçük olduğundan dolayı anlamlı farklılık vardır. Bu anlamlı farkın kaynağını bulmak amacıyla yapılan Scheffe testi sonucunda;

- “Facebook’tan rahatlıkla mesaj gönderebilirim” maddesine ilişkin bulunan p değerlerinin .05’ten büyük olmasından dolayı ($p > .05$) gruplar arasında herhangi bir anlamlı farklılık olmadığı görülmüştür.
- “Facebook’ta işime yarayacak bilgilerinin yerini belirlemek kolaydır.”13.maddesine verilen cevapların sınıf düzeylerine göre değişimi incelendiğinde $p = 0,021$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur ($F(142, 2) = 3,98$; $p < .05$). Bu değer .05’ten küçük olduğundan dolayı anlamlı farklılık vardır. Bu anlamlı farkın kaynağını bulmak amacıyla yapılan Scheffe testi sonucunda;
 - 3.sınıfta öğrenim gören öğrenciler ile 2.sınıfta öğrenim gören öğrenciler arasında $p = ,048$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur. Bu değer .05’ten küçük olduğundan dolayı gruplar arasında anlamlı farklılık vardır. Gruplar arası ortalama farklarına baktığımızda ($\bar{x} = ,63338$) “Facebook’ta işime yarayacak bilgilerinin yerini belirlemek kolaydır.” maddesine 3.sınıfta öğrenim gören öğrencilerin ($\bar{x} = 3,41$), 2.sınıfta öğrenim gören öğrencilere ($\bar{x} = 2,77$) göre Facebook’a karşı tutumlarının daha olumlu olduğu söylenebilir.
- “Facebook’un ara yüzü bana hitap etmektedir.”17.maddesine verilen cevapların sınıf düzeylerine göre değişimi incelendiğinde $p = 0,014$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur ($F(142, 2) = 4,39$; $p < .05$). Bu değer .05’ten küçük olduğundan dolayı anlamlı farklılık vardır. Bu anlamlı farkın kaynağını bulmak amacıyla yapılan Scheffe testi sonucunda;
 - 3.sınıfta öğrenim gören öğrenciler ile 2.sınıfta öğrenim gören öğrenciler arasında $p = ,034$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur. Bu değer .05’ten küçük olduğundan dolayı gruplar arasında anlamlı farklılık vardır. Gruplar arası ortalama farklarına baktığımızda ($\bar{x} = ,56080$) “Facebook’un ara yüzü bana hitap etmektedir.” Maddesine 3.sınıfta öğrenim gören öğrencilerin ($\bar{x} = 3,39$), 2.sınıfta öğrenim gören öğrencilere ($\bar{x} = 2,83$) göre Facebook’a karşı tutumlarının daha olumlu olduğu söylenebilir.
- “Facebook’taki grafik ve çoklu bağlantılar benim dikkatimi çeker.”18.maddesine verilen cevapların sınıf düzeylerine göre değişimi

incelendiğinde $p=0,003$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur ($F(142, 2)=6,09$; $p<.05$). Bu değer .05'ten küçük olduğundan dolayı anlamlı farklılık vardır. Bu anlamlı farkın kaynağını bulmak amacıyla yapılan Scheffe testi sonucunda;

- 3.sınıfta öğrenim gören öğrenciler ile 2.sınıfta öğrenim gören öğrenciler arasında $p=,005$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur. Bu değer .05'ten küçük olduğundan dolayı gruplar arasında anlamlı farklılık vardır. Gruplar arası ortalama farklarına baktığımızda ($\bar{x} =,71260$) “Facebook'taki grafik ve çoklu bağlantılar benim dikkatimi çeker.” maddesine 3.sınıfta öğrenim gören öğrencilerin ($\bar{x} =3,69$), 2.sınıfta öğrenim gören öğrencilere ($\bar{x} = 2,98$) göre Facebook'a karşı tutumlarının daha olumlu olduğu söylenebilir.
- “Facebook bilgiye ulaşmamda verimli bir şekilde yardımcı olur.”19.maddesine verilen cevapların sınıf düzeylerine göre değişimi incelendiğinde $p=0,000$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur ($F(142, 2)=8,67$; $p<.05$). Bu değer .05'ten küçük olduğundan dolayı anlamlı farklılık vardır. Bu anlamlı farkın kaynağını bulmak amacıyla yapılan Scheffe testi sonucunda;
 - 3.sınıfta öğrenim gören öğrenciler ile 2.sınıfta öğrenim gören öğrenciler arasında $p=,001$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur. Bu değer .05'ten küçük olduğundan dolayı gruplar arasında anlamlı farklılık vardır. Gruplar arası ortalama farklarına baktığımızda ($\bar{x} =,87988$) “Facebook bilgiye ulaşmamda verimli bir şekilde yardımcı olur.” maddesine 3.sınıfta öğrenim gören öğrencilerin ($\bar{x} =3,60$), 2.sınıfta öğrenim gören öğrencilere ($\bar{x} =2,72$) göre Facebook'a karşı tutumlarının daha olumlu olduğu söylenebilir.
 - 4.sınıfta öğrenim gören öğrenciler ile 2.sınıfta öğrenim gören öğrenciler arasında $p=,022$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur. Bu değer .05'ten küçük olduğundan dolayı gruplar arasında anlamlı farklılık vardır. Gruplar arası ortalama farklarına baktığımızda ($\bar{x} =,64619$) “Facebook bilgiye ulaşmamda verimli bir şekilde yardımcı olur.” maddesine 4.sınıfta öğrenim gören

öğrencilerin($\bar{x} = 3,37$), 2.sınıfta öğrenim gören öğrencilere ($\bar{x} = 2,72$) göre Facebook'a karşı tutumlarının daha olumlu olduğu söylenebilir.

- “Facebook'ta kendi profilimi rahatlıkla oluşturabilirim.” 20.maddesine verilen cevapların sınıf düzeylerine göre değişimi incelendiğinde $p=0,036$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur ($F(142, 2) = 3,41$; $p < .05$). Bu değer .05'ten küçük olduğundan dolayı anlamlı farklılık vardır. Bu anlamlı farkın kaynağını bulmak amacıyla yapılan Scheffe testi sonucunda;
 - 3.sınıfta öğrenim gören öğrenciler ile 2.sınıfta öğrenim gören öğrenciler arasında $p=,036$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur. Bu değer .05'ten küçük olduğundan dolayı gruplar arasında anlamlı farklılık vardır. Gruplar arası ortalama farklarına baktığımızda ($\bar{x} = ,59801$) “Facebook'ta kendi profilimi rahatlıkla oluşturabilirim.” maddesine 3.sınıfta öğrenim gören öğrencilerin($\bar{x} = 4,02$), 2.sınıfta öğrenim gören öğrencilere ($\bar{x} = 3,42$) göre Facebook'a karşı tutumlarının daha olumlu olduğu söylenebilir.
- “Facebook'taki bir uygulamayı rahatlıkla kullanabilirim.” 21.maddesine verilen cevapların sınıf düzeylerine göre değişimi incelendiğinde $p=0,009$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur ($F(142, 2) = 4,86$; $p < .05$). Bu değer .05'ten küçük olduğundan dolayı anlamlı farklılık vardır. Bu anlamlı farkın kaynağını bulmak amacıyla yapılan Scheffe testi sonucunda;
 - 3.sınıfta öğrenim gören öğrenciler ile 2.sınıfta öğrenim gören öğrenciler arasında $p=,009$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur. Bu değer .05'ten küçük olduğundan dolayı gruplar arasında anlamlı farklılık vardır. Gruplar arası ortalama farklarına baktığımızda ($\bar{x} = ,73839$) “Facebook'taki bir uygulamayı rahatlıkla kullanabilirim.” maddesine 3.sınıfta öğrenim gören öğrencilerin($\bar{x} = 4,04$), 2.sınıfta öğrenim gören öğrencilere ($\bar{x} = 3,30$),göre Facebook'a karşı tutumlarının daha olumlu olduğu söylenebilir.

4.3.10 Karma Öğrenme Öğrencilerinin Ailenin Yaşadığı Yer Değişkeni Açısından Facebook Tutum Düzeyleri (ANOVA)

Karma öğrenme öğrencilerinin ailenin yaşadığı yer değişkeni açısından Facebook Tutum düzeylerini belirlemek amacıyla tek yönlü varyans analizi (One Way ANOVA) değerleri Tablo 42 ve Tablo 43'te verilmiştir.

Tablo 42. Karma Öğrenme Öğrencilerinin Ailesinin Yaşadığı Yer Değişkenine Göre Facebook Tutumlarına İlişkin Görüşlerinin Analizi (ANOVA)

	Ailenin Yaşadığı Yer	N	\bar{x}	SS
971,0012,19	Köy	17	62,1118,92	Facebook Tutumu Kasaba
	İlçe	5670	4816,30	
İl-Merkez	63	69,96	16,68	
Toplam	14569,31	16,62		

Tablo 43. Karma Öğrenme Öğrencilerinin Ailesinin Yaşadığı Yer Değişkenine Göre Facebook Tutumları Varyans Analizi Sonuçları (ANOVA)

Kareler Top.	sd	Kareler Fp Farklar Orta.				
Facebook Tutumu Gruplar arası	1009,35	3	336,450	1,223	,304	
Toplam	39801,03144	Gruplar içi	38791,68141275,118			

Araştırmaya katılan karma öğrenme öğrencilerinin Facebook tutumlarının öğrencilerin ailelerinin yaşadığı yer değişkenine göre değişimi incelendiğinde bulunan p değerinin .05'ten büyük olmasından dolayı ($F(3, 141) = 1,223; p > .05$) Facebook tutumları ailenin yaşadığı yer değişkeni bakımından istatistiksel olarak anlamlı farklılık ($p < .05$) göstermemektedir.

4.3.11 Karma Öğrenme Öğrencilerinin Ailenin Yaşadığı Yer Değişkeni Açısından Anket Maddelerine İlişkin Görüşlerinin Değişimi (ANOVA)

Karma öğrenme öğrencilerinin ailenin yaşadığı yer değişkenine göre anket maddelerine verdikleri cevapların ortalaması aşağıdaki Tablo 44'te verilmiştir.

Tablo 44. Karma Öğrenme Öğrencilerinin Ailenin Yaşadığı Yer Değişkeni Açısından Anket Maddelerine İlişkin Görüşlerinin Ortalaması (ANOVA)

Madde	Sınıf	N	\bar{x}	SS
1.Facebook'ta vakit geçirmekten sıkılmam.	Köy	17	2,3529	1,11474
	Kasaba	9	2,6667	1,41421
	İlçe	56	2,4286	1,30533
	İl-Merkez	63	2,6190	1,27543
	Toplam	145	2,5172	1,26986
2.Facebook'un, uzaktaki bir kişiyle iletişim kurmak için kullanışlı olduğunu düşünürüm.	Köy	17	3,3529	1,16946
	Kasaba	9	3,6667	1,11803
	İlçe	56	3,8036	1,19726
	İl-Merkez	63	3,8413	1,08072
	Toplam	145	3,7586	1,13820
3.Facebook'u kullanarak arkadaşlarımla iletişim kurmaktan hoşlanırım.	Köy	17	3,0000	1,22474
	Kasaba	9	3,6667	1,00000
	İlçe	56	3,5536	1,29221
	İl-Merkez	63	3,7619	,94552
	Toplam	145	3,5862	1,14009
4.Facebook başkalarıyla iletişim kurmada kullanışlı araçlar sağlar.	Köy	17	3,0588	1,08804
	Kasaba	9	3,7778	,44096
	İlçe	56	3,8571	,94250
	İl-Merkez	63	3,6825	,99718
	Toplam	145	3,6828	,98392
5.Facebook'ta başkalarıyla konuşurken kendimi rahat hissedirim.	Köy	17	2,7647	1,14725
	Kasaba	9	3,5556	,72648
	İlçe	56	3,3571	1,13504
	İl-Merkez	63	3,3492	1,09484

	Toplam	145	3,2966	1,10632
6.Facebook'ta araştırma yapmaktan zevk alırım.	Köy	17	2,8235	1,13111
	Kasaba	9	3,4444	1,23603
	İlçe	56	2,9107	1,22514
	İl-Merkez	63	2,7778	1,27563
	Toplam	145	2,8759	1,23537
7.Facebook'ta rahatça çalışabilirim; çalışırken kendimi rahat hissedirim.	Köy	17	2,4118	1,27764
	Kasaba	9	3,3333	1,00000
	İlçe	56	2,8393	1,23254
	İl-Merkez	63	2,8095	1,17579
	Toplam	145	2,8069	1,20356
8.Facebook'ta konu üzerinde başkalarıyla rahatça tartışabilirim.	Köy	17	3,0588	1,02899
	Kasaba	9	3,3333	1,22474
	İlçe	56	3,5714	1,18869
	İl-Merkez	63	3,2222	1,21076
	Toplam	145	3,3448	1,18661
9.Facebook kullanmak mesleki işimi çabuklaştırır.	Köy	17	2,8824	1,21873
	Kasaba	9	2,5556	1,01379
	İlçe	56	3,3393	1,13260
	İl-Merkez	63	2,9683	1,24393
	Toplam	145	3,0759	1,19654
10.Facebook'ta gezinmenin tedirgin edici olduğunu düşünmem.	Köy	17	2,4118	1,37199
	Kasaba	9	3,2222	1,56347
	İlçe	56	2,8571	1,32704
	İl-Merkez	63	3,1111	1,21961
	Toplam	145	2,9379	1,30820
11.Facebook'tan rahatlıkla mesaj	Köy	17	3,2941	1,26317

gönderebilirim.	Kasaba	9	3,7778	,83333
	İlçe	56	3,6250	1,22938
	İl-Merkez	63	3,8571	1,14803
	Toplam	145	3,6966	1,18042
12.Facebook'ta çalışmaktan hoşlanırım.	Köy	17	2,5882	1,22774
	Kasaba	9	3,1111	,92796
	İlçe	56	2,9286	1,21890
	İl-Merkez	63	2,8889	1,28403
13.Facebook'ta işime yarayacak bilgilerinin yerini belirlemek kolaydır.	Toplam	145	2,8828	1,22760
	Köy	17	2,7059	1,26317
	Kasaba	9	3,1111	1,16667
	İlçe	56	3,1607	1,35883
14.Facebook'tan dersle ilgili materyalleri arkadaşlarımla daha kolay paylaşıyorum.	İl-Merkez	63	3,2540	1,31944
	Toplam	145	3,1448	1,31751
	Köy	17	3,4118	1,32565
	Kasaba	9	3,4444	1,42400
15.Facebook bana korkutucu gelmez	İlçe	56	3,7857	1,10724
	İl-Merkez	63	3,8413	1,11016
	Toplam	145	3,7448	1,15337
	Köy	17	3,2941	1,21268
16. Facebook ile başkalarıyla rahatlıkla iletişim kurabilirim.	Kasaba	9	3,6667	,70711
	İlçe	56	3,2857	1,28932
	İl-Merkez	63	3,3651	1,40623
	Toplam	145	3,3448	1,29839
16. Facebook ile başkalarıyla rahatlıkla iletişim kurabilirim.	Köy	17	3,4118	1,22774
	Kasaba	9	3,6667	,86603
	İlçe	56	3,7500	1,17937

	İl-Merkez	63	3,5397	1,10461
	Toplam	145	3,6138	1,13153
17.Facebook'un ara yüzü bana hitap etmektedir.	Köy	17	3,1765	1,18508
	Kasaba	9	2,8889	1,26930
	İlçe	56	3,2500	1,09959
	İl-Merkez	63	3,0952	1,08827
	Toplam	145	3,1517	1,10762
18.Facebook'taki grafik ve çoklu bağlantılar benim dikkatimi çeker.	Köy	17	2,9412	1,14404
	Kasaba	9	3,6667	1,00000
	İlçe	56	3,4107	1,14060
	İl-Merkez	63	3,3810	1,14199
	Toplam	145	3,3586	1,13453
19.Facebook bilgiye ulaşmamda verimli bir şekilde yardımcı olur.	Köy	17	2,4118	1,06412
	Kasaba	9	3,3333	,86603
	İlçe	56	3,3214	1,20766
	İl-Merkez	63	3,2540	1,17732
	Toplam	145	3,1862	1,18431
20. Facebook'ta kendi profilimi rahatlıkla oluşturabilirim.	Köy	17	3,3529	1,32009
	Kasaba	9	3,5556	1,23603
	İlçe	56	3,7857	1,10724
	İl-Merkez	63	3,6984	1,21330
	Toplam	145	3,6828	1,18265
21.Facebook'taki bir uygulamayı rahatlıkla kullanabilirim.	Köy	17	3,4118	1,32565
	Kasaba	9	3,5556	1,23603
	İlçe	56	3,6607	1,25447
	İl-Merkez	63	3,6508	1,22024
	Toplam	145	3,6207	1,23642

- 1.maddede en yüksek ortalama puan kasabada yaşayan öğrencilerde iken ($\bar{x} = 2,666667$), en düşük köyde yaşayan öğrencilerdedir ($\bar{x} = 2,352941$).
- 2.maddede en yüksek ortalama puan il-merkezde yaşayan öğrencilerde iken ($\bar{x} = 3,841270$), en düşük puan köyde yaşayan öğrencilerdedir ($\bar{x} = 3,352941$).
- 3.maddede en yüksek ortalama puan il-merkezde yaşayan öğrencilerde iken ($\bar{x} = 3,761905$), en düşük puan köyde yaşayan öğrencilerdedir ($\bar{x} = 3,000000$).
- 4.maddede en yüksek ortalama puan ilçede yaşayan öğrencilerde iken ($\bar{x} = 3,857143$), en düşük puan köyde yaşayan öğrencilerdedir ($\bar{x} = 3,058824$).
- 5.maddede en yüksek ortalama puan kasabada yaşayan öğrencilerde iken ($\bar{x} = 3,555556$), en düşük puan köyde yaşayan öğrencilerdedir ($\bar{x} = 2,764706$).
- 6.maddede en yüksek ortalama puan kasabada yaşayan öğrencilerde iken ($\bar{x} = 3,444444$), en düşük puan il-merkezde yaşayan öğrencilerdedir ($\bar{x} = 2,777778$).
- 7.maddede en yüksek ortalama puan kasabada yaşayan öğrencilerde iken ($\bar{x} = 3,333333$), en düşük puan köyde yaşayan öğrencilerdedir ($\bar{x} = 2,411765$).
- 8.maddede en yüksek ortalama puan ilçede yaşayan öğrencilerde iken ($\bar{x} = 3,571429$), en düşük puan köyde yaşayan öğrencilerdedir ($\bar{x} = 3,058824$).
- 9.maddede en yüksek ortalama puan ilçede yaşayan öğrencilerde iken ($\bar{x} = 3,339286$), en düşük puan kasabada yaşayan öğrencilerdedir ($\bar{x} = 2,555556$).
- 10.maddede en yüksek ortalama puan kasabada yaşayan öğrencilerde iken ($\bar{x} = 3,222222$), en düşük puan köyde yaşayan öğrencilerdedir ($\bar{x} = 2,411765$).
- 11.maddede en yüksek ortalama puan il-merkezde yaşayan öğrencilerde iken ($\bar{x} = 3,857143$), en düşük puan köyde yaşayan öğrencilerdedir ($\bar{x} = 3,294118$).
- 12.maddede en yüksek ortalama puan kasabada yaşayan öğrencilerde iken ($\bar{x} = 3,111111$), en düşük puan köyde yaşayan öğrencilerdedir ($\bar{x} = 2,588235$).
- 13.maddede en yüksek ortalama puan il-merkezde yaşayan öğrencilerde iken ($\bar{x} = 3,253968$), en düşük puan köyde yaşayan öğrencilerdedir ($\bar{x} = 2,705882$).
- 14.maddede en yüksek ortalama puan il-merkezde yaşayan öğrencilerde iken ($\bar{x} = 3,841270$), en düşük puan köyde yaşayan öğrencilerdedir ($\bar{x} = 3,411765$).
- 15.maddede en yüksek ortalama puan kasabada yaşayan öğrencilerde iken ($\bar{x} = 3,666667$), en düşük puan ilçede yaşayan öğrencilerdedir ($\bar{x} = 3,285714$).

- 16.maddede en yüksek ortalama puan ilçede yaşayan öğrencilerde iken ($\bar{x} = 3,750000$), en düşük puan köyde yaşayan öğrencilerdedir ($\bar{x} = 3,411765$).
- 17.maddede en yüksek ortalama puan ilçede yaşayan öğrencilerde iken ($\bar{x} = 3,250000$), en düşük puan kasabada yaşayan öğrencilerdedir ($\bar{x} = 2,888889$).
- 18.maddede en yüksek ortalama puan kasabada yaşayan öğrencilerde iken ($\bar{x} = 3,666667$), en düşük puan köyde yaşayan öğrencilerdedir ($\bar{x} = 2,941176$).
- 19.maddede en yüksek ortalama puan kasabada yaşayan öğrencilerde iken ($\bar{x} = 3,333333$), en düşük puan köyde yaşayan öğrencilerdedir ($\bar{x} = 2,411765$).
- 20.maddede en yüksek ortalama puan ilçe yaşayan öğrencilerde iken ($\bar{x} = 3,785714$), en düşük puan köyde yaşayan öğrencilerdedir ($\bar{x} = 3,352941$).
- 21.maddede en yüksek ortalama puan ilçe yaşayan öğrencilerde iken ($\bar{x} = 3,660714$), en düşük puan köyde yaşayan öğrencilerdedir ($\bar{x} = 3,411765$).

Maddelerin ailenin yaşadığı yer değişkenine göre ortalamaları incelendikten sonra her bir madde için ANOVA yapılarak, maddelere verilen cevapların öğrencilerin yaşadıkları yere göre anlamlı olarak değişip değişmediği incelenmiştir. Bu amaçla yapılan ANOVA sonuçları Tablo 45’te verilmiştir.

4.3.12 Karma Öğrenme Öğrencilerinin Ailenin Yaşadığı Yer Değişkeni Açısından Anket Maddelerine İlişkin Görüşlerinin Varyans Analizi Sonuçları (ANOVA)

Tablo 45. Karma Öğrenme Öğrencilerinin Ailenin Yaşadığı Yer Değişkeni Açısından Anket Maddelerine İlişkin Görüşlerinin Varyans Analizi Sonuçları (ANOVA)

Madde	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	P
1.Facebook’ta vakit geçirmekten sıkılmam.	Gruplar arası	1,753	3	,584	,358	,784
	Gruplar içi	230,454	141	1,634		
	Toplam	232,207	144			
2.Facebook’un, uzaktaki bir kişiyle iletişim kurmak için kullanışlı olduğunu	Gruplar arası	3,417	3	1,139	,877	,455
	Gruplar içi	183,134	141	1,299		

düşünürüm.	Toplam	186,552	144			
3.Facebook'u kullanarak arkadaşlarımla iletişim kurmaktan hoşlanırım.	Gruplar arası	7,905	3	2,635	2,072	,107
	Gruplar içi	179,268	141	1,271		
	Toplam	187,172	144			
4.Facebook başkalarıyla iletişim kurmada kullanışlı araçlar sağlar.	Gruplar arası	8,402	3	2,801	3,014	,032*
	Gruplar içi	131,005	141	,929		
	Toplam	139,407	144			
5.Facebook'ta başkalarıyla konuşurken kendimi rahat hissedirim.	Gruplar arası	5,793	3	1,931	1,597	,193
	Gruplar içi	170,456	141	1,209		
	Toplam	176,248	144			
6.Facebook'ta araştırma yapmaktan zevk alırım.	Gruplar arası	3,630	3	1,210	,789	,502
	Gruplar içi	216,135	141	1,533		
	Toplam	219,766	144			
7.Facebook'ta rahatça çalışabilirim; çalışırken kendimi rahat hissedirim.	Gruplar arası	5,208	3	1,736	1,203	,311
	Gruplar içi	203,386	141	1,442		
	Toplam	208,593	144			
8.Facebook'ta konu üzerinde başkalarıyla rahatça tartışabilirim.	Gruplar arası	5,214	3	1,738	1,241	,297
	Gruplar içi	197,544	141	1,401		
	Toplam	202,759	144			
9.Facebook kullanmak mesleki işimi çabuklaştırır.	Gruplar arası	7,689	3	2,563	1,821	,146
	Gruplar içi	198,477	141	1,408		
	Toplam	206,166	144			
10.Facebook'ta	Gruplar	7,689	3	2,563	1,514	,214

gezinmenin tedirgin edici olduğunu düşünmem.	arası					
	Gruplar içi	238,753	141	1,693		
	Toplam	246,441	144			
11.Facebook'tan rahatlıkla mesaj gönderebilirim.	Gruplar arası	4,724	3	1,575	1,133	,338
	Gruplar içi	195,924	141	1,390		
	Toplam	200,648	144			
12.Facebook'ta çalışmaktan hoşlanırım.	Gruplar arası	2,064	3	,688	,451	,717
	Gruplar içi	214,943	141	1,524		
	Toplam	217,007	144			
13.Facebook'ta işime yarayacak bilgilerinin yerini belirlemek kolaydır.	Gruplar arası	4,050	3	1,350	,774	,510
	Gruplar içi	245,908	141	1,744		
	Toplam	249,959	144			
14.Facebook'tan dersle ilgili materyalleri arkadaşlarımla daha kolay paylaşıyorum.	Gruplar arası	3,377	3	1,126	,844	,472
	Gruplar içi	188,181	141	1,335		
	Toplam	191,559	144			
15.Facebook bana korkutucu gelmez	Gruplar arası	1,197	3	,399	,233	,873
	Gruplar içi	241,561	141	1,713		
	Toplam	242,759	144			
16. Facebook ile başkalarıyla rahatlıkla iletişim kurabilirim.	Gruplar arası	2,104	3	,701	,543	,654
	Gruplar içi	182,268	141	1,293		
	Toplam	184,372	144			
17.Facebook'un ara yüzü bana hitap etmektedir.	Gruplar arası	1,374	3	,458	,368	,776
	Gruplar içi	175,288	141	1,243		

	Toplam	176,662	144			
18. Facebook'taki grafik ve çoklu bağlantılar benim dikkatimi çeker.	Gruplar arası	4,000	3	1,333	1,037	,378
	Gruplar içi	181,352	141	1,286		
	Toplam	185,352	144			
19. Facebook bilgiye ulaşmamda verimli bir şekilde yardımcı olur.	Gruplar arası	11,704	3	3,901	2,891	,038*
	Gruplar içi	190,268	141	1,349		
	Toplam	201,972	144			
20. Facebook'ta kendi profilimi rahatlıkla oluşturabilirim.	Gruplar arası	2,604	3	,868	,616	,606
	Gruplar içi	198,803	141	1,410		
	Toplam	201,407	144			
21. Facebook'taki bir uygulamayı rahatlıkla kullanabilirim.	Gruplar arası	,927	3	,309	,199	,897
	Gruplar içi	219,211	141	1,555		
	Toplam	220,138	144			

*p<0,05

Yapılan analizler sonucunda her bir maddeye verilen cevaplar ile ailenin yaşadığı yer değişkenine göre incelendiğinde 21 maddeden 2'sinde bulunan p değerinin .05'ten küçük olmasından dolayı (p<.05) anlamlı fark bulunmuştur. Ailenin yaşadığı yere göre 4. ve 19. maddede rastlanan anlamlı fark aşağıda verilmiştir.

- “Facebook başkalarıyla iletişim kurmada kullanışlı araçlar sağlar.” 4.maddesine verilen cevapların ailenin yaşadığı yere göre değişimi incelendiğinde p=0,032 düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur. Bu değer .05'ten küçük olduğundan dolayı anlamlı farklılık vardır (F(141, 3)= 3,01; p<.05). Bu anlamlı farkın kaynağını bulmak amacıyla yapılan Scheffe testi sonucunda;
 - Ailesi ilçede yaşayan öğrenciler ile ailesi köyde yaşayan öğrenciler arasında p=,034 düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur. Bu değer

.05'ten küçük olduğundan dolayı gruplar arasında anlamlı farklılık vardır. Gruplar arası ortalama farklarına baktığımızda ($\bar{x} = ,79832$) “Facebook başkalarıyla iletişim kurmada kullanışlı araçlar sağlar .”maddesine ailesi ilçede yaşayan öğrencilerin($\bar{x} = 3,85$), ailesi köyde yaşayan öğrencilere($\bar{x} = 3,05$) göre Facebook’a karşı tutumlarının daha olumlu olduğu söylenebilir.

- “Facebook bilgiye ulaşmamda verimli bir şekilde yardımcı olur.” 19.maddesine verilen cevapların ailenin yaşadığı yere göre değişimi incelendiğinde $p=0,038$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur. Bu değer .05'ten küçük olduğundan dolayı anlamlı farklılık vardır ($F(141, 3) = 2,89$; $p < .05$). Bu anlamlı farkın kaynağını bulmak amacıyla yapılan Scheffe testi sonucunda;
 - “Facebook bilgiye ulaşmamda verimli bir şekilde yardımcı olur.” maddesine verilen cevaplarda ailesi ilçede yaşayan öğrenciler ile ailesi köyde yaşayan öğrenciler arasında pdeğerinin .05'ten büyük olmasından dolayı ($p > .05$) gruplar arasında herhangi bir anlamlı fark bulunamamıştır.

4.3.13 Karma Öğrenme Öğrencilerinin Annenin Eğitim Düzeyi Değişkeni Açısından Facebook Tutum Düzeyleri (ANOVA)

Karma öğrenme öğrencilerinin annenin eğitim düzeyi değişkeni açısından Facebook Tutum düzeylerini belirlemek amacıyla tek yönlü varyans analizi (One Way ANOVA) değerleri Tablo 46 ve Tablo 47’de verilmiştir.

Tablo 46. Karma Öğrenme Öğrencilerinin Annenin Eğitim Düzeyi Değişkenine Göre Facebook Tutumlarına İlişkin Görüşlerinin Analizi (ANOVA)

		Anninin Eğitim Düzeyi	$N\bar{x}$	SS	
Tutumu	Ortaokul	İlkokul	8969,87	16,17 Facebook	
		22	68,40	15,05	
		Lise	23	63,69	19,94
		Üniversite	11	78,27	12,68
		Toplam	14569,31	16,62	

Tablo 47. Karma Öğrenme Öğrencilerinin Annenin Eğitim Düzeyi Değişkenine Göre Facebook Tutumları Varyans Analizi Sonuçları (ANOVA)

Kareler	sd	Kareler	Fp	Farklar	
		Top.		Orta.	
Facebook Tutumu	Gruplar arası	1655,02	3	551,67	2,039,111
	Gruplar içi	38146,01		141270,53	
Toplam	39801,03	144			

Araştırmaya katılan karma öğrenme öğrencilerinin Facebook tutumlarının öğrencilerin annelerinin eğitim düzeyi değişkenine göre değişimi incelendiğinde bulunan p değerinin .05'ten büyük olmasından dolayı ($F(3, 141) = 2,039; p > .05$) Facebook tutumları ailede annenin eğitim düzeyi bakımından istatistiksel olarak anlamlı farklılık ($p < .05$) göstermemektedir.

4.3.14 Karma Öğrenme Öğrencilerinin Annenin Eğitim Düzeyi Değişkeni Açısından Anket Maddelerine İlişkin Görüşlerinin Değişimi (ANOVA)

Karma öğrenme öğrencilerinin annenin eğitim düzeyi değişkenine göre anket maddelerine verdikleri cevapların ortalaması aşağıdaki Tablo 48'de verilmiştir.

Tablo 48. Karma Öğrenme Öğrencilerinin Annenin Eğitim Düzeyi Değişkeni Açısından Anket Maddelerine İlişkin Görüşlerinin Ortalaması (ANOVA)

Madde	Sınıf	N	\bar{x}	SS
1.Facebook'ta vakit geçirmekten sıkılmam.	İlkokul	89	2,6067	1,23047
	Ortaokul	22	2,1364	1,20694
	Lise	23	2,3913	1,37309
	Üniversite	11	2,8182	1,47093
	Toplam	145	2,5172	1,26986
2.Facebook'un, uzaktaki bir kişiyle iletişim kurmak için kullanışlı	İlkokul	89	3,6966	1,21921
	Ortaokul	22	3,8182	,90692

olduğunu düşünürüm.	Lise	23	3,6957	1,22232
	Üniversite	11	4,2727	,46710
	Toplam	145	3,7586	1,13820
3.Facebook'u kullanarak arkadaşlarımla iletişim kurmaktan hoşlanırım.	İlkokul	89	3,6854	1,02907
	Ortaokul	22	3,3182	1,32328
	Lise	23	3,3913	1,37309
	Üniversite	11	3,7273	1,10371
	Toplam	145	3,5862	1,14009
4.Facebook başkalarıyla iletişim kurmada kullandığı araçlar sağlar.	İlkokul	89	3,6742	,97439
	Ortaokul	22	3,7273	,98473
	Lise	23	3,4783	1,16266
	Üniversite	11	4,0909	,53936
	Toplam	145	3,6828	,98392
5.Facebook'ta başkalarıyla konuşurken kendimi rahat hissederim.	İlkokul	89	3,2809	1,07649
	Ortaokul	22	3,3182	1,17053
	Lise	23	3,1304	1,32474
	Üniversite	11	3,7273	,64667
	Toplam	145	3,2966	1,10632
6.Facebook'ta araştırma yapmaktan zevk alırım.	İlkokul	89	3,0449	1,19573
	Ortaokul	22	2,4545	1,29935
	Lise	23	2,3913	1,15755
	Üniversite	11	3,3636	1,20605
	Toplam	145	2,8759	1,23537
7.Facebook'ta rahatça çalışabilirim; çalışırken kendimi rahat hissederim.	İlkokul	89	2,8202	1,26636
	Ortaokul	22	2,8182	1,00647
	Lise	23	2,6522	1,15242
	Üniversite	11	3,0000	1,26491

	Toplam	145	2,8069	1,20356
8.Facebook'ta konu üzerinde başkalarıyla rahatça tartışabilirim.	İlkokul	89	3,2921	1,16971
	Ortaokul	22	3,4545	1,22386
	Lise	23	3,1739	1,37021
	Üniversite	11	3,9091	,70065
	Toplam	145	3,3448	1,18661
9.Facebook kullanmak mesleki işimi çabuklaştırır.	İlkokul	89	3,1685	1,11024
	Ortaokul	22	2,7727	1,41192
	Lise	23	2,8696	1,28997
	Üniversite	11	3,3636	1,20605
	Toplam	145	3,0759	1,19654
10.Facebook'ta gezinmenin tedirgin edici olduğunu düşünmem.	İlkokul	89	3,0899	1,31978
	Ortaokul	22	2,8636	1,24577
	Lise	23	2,3043	1,18455
	Üniversite	11	3,1818	1,32802
	Toplam	145	2,9379	1,30820
11.Facebook'tan rahatlıkla mesaj gönderebilirim.	İlkokul	89	3,6517	1,13919
	Ortaokul	22	3,7273	1,16217
	Lise	23	3,4348	1,40861
	Üniversite	11	4,5455	,68755
	Toplam	145	3,6966	1,18042
12.Facebook'ta çalışmaktan hoşlanırım.	İlkokul	89	2,9101	1,18360
	Ortaokul	22	2,5000	1,22474
	Lise	23	2,9130	1,37883
	Üniversite	11	3,3636	1,20605
	Toplam	145	2,8828	1,22760
13.Facebook'ta işime yarayacak bilgilerinin	İlkokul	89	3,2022	1,23564

yerini belirlemek kolaydır.	Ortaokul	22	2,8636	1,42413
	Lise	23	2,9565	1,46095
	Üniversite	11	3,6364	1,43337
	Toplam	145	3,1448	1,31751
14.Facebook'tan dersle ilgili materyalleri arkadaşlarımla daha kolay paylaşıyorum.	İlkokul	89	3,7528	1,10042
	Ortaokul	22	3,5909	1,25960
	Lise	23	3,5652	1,37597
	Üniversite	11	4,3636	,67420
	Toplam	145	3,7448	1,15337
15.Facebook bana korkutucu gelmez	İlkokul	89	3,4157	1,30392
	Ortaokul	22	3,4545	1,05683
	Lise	23	2,6522	1,26522
	Üniversite	11	4,0000	1,34164
16. Facebook ile başkalarıyla rahatlıkla iletişim kurabilirim.	Toplam	145	3,3448	1,29839
	İlkokul	89	3,5843	1,09554
	Ortaokul	22	3,8182	1,18065
	Lise	23	3,2609	1,32175
	Üniversite	11	4,1818	,60302
17.Facebook'un ara yüzü bana hitap etmektedir.	Toplam	145	3,6138	1,13153
	İlkokul	89	3,2360	1,07685
	Ortaokul	22	3,0909	1,10880
	Lise	23	2,7391	1,09617
	Üniversite	11	3,4545	1,29334
18.Facebook'taki grafik ve çoklu bağlantılar benim dikkatimi çeker.	Toplam	145	3,1517	1,10762
	İlkokul	89	3,3820	1,10274
	Ortaokul	22	3,5909	1,09801
	Lise	23	3,0000	1,20605

	Üniversite	11	3,4545	1,29334
	Toplam	145	3,3586	1,13453
19. Facebook bilgiye ulaşmamda verimli bir şekilde yardımcı olur.	İlkokul	89	3,0899	1,16424
	Ortaokul	22	3,5909	1,14056
	Lise	23	3,0000	1,24316
	Üniversite	11	3,5455	1,21356
	Toplam	145	3,1862	1,18431
20. Facebook'ta kendi profilimi rahatlıkla oluşturabilirim.	İlkokul	89	3,6854	1,16381
	Ortaokul	22	3,7273	1,07711
	Lise	23	3,4783	1,41001
	Üniversite	11	4,0000	1,09545
	Toplam	145	3,6828	1,18265
21. Facebook'taki bir uygulamayı rahatlıkla kullanabilirim.	İlkokul	89	3,6067	1,18339
	Ortaokul	22	3,7727	1,10978
	Lise	23	3,2174	1,56544
	Üniversite	11	4,2727	,90453
	Toplam	145	3,6207	1,23642

- 1. maddede en yüksek ortalama puan annesinin eğitim düzeyi üniversite olan öğrencilerde iken ($\bar{x} = 2,818182$), en düşük puan annesinin eğitim düzeyi ortaokul olan öğrencilerdedir ($\bar{x} = 2,136364$).
- 2. maddede en yüksek ortalama puan annesinin eğitim düzeyi üniversite olan öğrencilerde iken ($\bar{x} = 4,272727$), en düşük ortalama puan annesinin eğitim düzeyi lise olan öğrencilerdedir ($\bar{x} = 3,695652$).
- 3. maddede en yüksek ortalama puan annesinin eğitim düzeyi üniversite olan öğrencilerde iken ($\bar{x} = 3,727273$), en düşük ortalama puan annesinin eğitim düzeyi ortaokul olan öğrencilerdedir ($\bar{x} = 3,318182$).

- 4. maddede en yüksek ortalama puan annesinin eğitim düzeyi üniversite olan öğrencilerde iken ($\bar{x} = 4,090909$), en düşük ortalama puan annesinin eğitim düzeyi lise olan öğrencilerdedir ($\bar{x} = 3,478261$).
- 5. maddede en yüksek ortalama puan annesinin eğitim düzeyi üniversite olan öğrencilerde iken ($\bar{x} = 3,727273$), en düşük ortalama puan annesinin eğitim düzeyi lise olan öğrencilerdedir ($\bar{x} = 3,130435$).
- 6. maddede en yüksek ortalama puan annesinin eğitim düzeyi üniversite olan öğrencilerde iken ($\bar{x} = 3,363636$), en düşük ortalama puan annesinin eğitim düzeyi lise olan öğrencilerdedir ($\bar{x} = 2,391304$).
- 7. maddede en yüksek ortalama puan annesinin eğitim düzeyi üniversite olan öğrencilerde iken ($\bar{x} = 3,000000$), en düşük ortalama puan annesinin eğitim düzeyi lise olan öğrencilerdedir ($\bar{x} = 2,652174$).
- 8. maddede en yüksek ortalama puan annesinin eğitim düzeyi üniversite olan öğrencilerde iken ($\bar{x} = 3,909091$), en düşük ortalama puan annesinin eğitim düzeyi lise olan öğrencilerdedir ($\bar{x} = 3,173913$).
- 9. maddede en yüksek ortalama puan annesinin eğitim düzeyi üniversite olan öğrencilerde iken ($\bar{x} = 3,363636$), en düşük ortalama puan annesinin eğitim düzeyi ortaokul olan öğrencilerdedir ($\bar{x} = 2,772727$).
- 10. maddede en yüksek ortalama puan annesinin eğitim düzeyi üniversite olan öğrencilerde iken ($\bar{x} = 3,181818$), en düşük ortalama puan annesinin eğitim düzeyi lise olan öğrencilerdedir ($\bar{x} = 2,304348$).
- 11. maddede en yüksek ortalama puan annesinin eğitim düzeyi üniversite olan öğrencilerde iken ($\bar{x} = 4,545455$), en düşük ortalama puan annesinin eğitim düzeyi lise olan öğrencilerdedir ($\bar{x} = 3,434783$).
- 12. maddede en yüksek ortalama puan annesinin eğitim düzeyi üniversite olan öğrencilerde iken ($\bar{x} = 3,363636$), en düşük ortalama puan annesinin eğitim düzeyi ortaokul olan öğrencilerdedir ($\bar{x} = 2,500000$).
- 13. maddede en yüksek ortalama puan annesinin eğitim düzeyi üniversite olan öğrencilerde iken ($\bar{x} = 3,636364$), en düşük ortalama puan annesinin eğitim düzeyi ortaokul olan öğrencilerdedir ($\bar{x} = 2,863636$).

- 14. maddede en yüksek ortalama puan annesinin eğitim düzeyi üniversite olan öğrencilerde iken ($\bar{x} = 4,363636$), en düşük ortalama puan annesinin eğitim düzeyi lise olan öğrencilerdedir ($\bar{x} = 3,565217$).
- 15. maddede en yüksek ortalama puan annesinin eğitim düzeyi üniversite olan öğrencilerde iken ($\bar{x} = 4,000000$), en düşük ortalama puan annesinin eğitim düzeyi lise olan öğrencilerdedir ($\bar{x} = 2,652174$).
- 16. maddede en yüksek ortalama puan annesinin eğitim düzeyi üniversite olan öğrencilerde iken ($\bar{x} = 4,181818$), en düşük ortalama puan annesinin eğitim düzeyi lise olan öğrencilerdedir ($\bar{x} = 3,260870$).
- 17. maddede en yüksek ortalama puan annesinin eğitim düzeyi üniversite olan öğrencilerde iken ($\bar{x} = 3,454545$), en düşük ortalama puan annesinin eğitim düzeyi lise olan öğrencilerdedir ($\bar{x} = 2,739130$).
- 18. maddede en yüksek ortalama puan annesinin eğitim düzeyi ortaokul olan öğrencilerde iken ($\bar{x} = 3,590909$), en düşük ortalama puan annesinin eğitim düzeyi lise olan öğrencilerdedir ($\bar{x} = 3,000000$).
- 19. maddede en yüksek ortalama puan annesinin eğitim düzeyi ortaokul olan öğrencilerde iken ($\bar{x} = 3,590909$), en düşük ortalama puan annesinin eğitim düzeyi lise olan öğrencilerdedir ($\bar{x} = 3,000000$).
- 20. maddede en yüksek ortalama puan annesinin eğitim düzeyi üniversite olan öğrencilerde iken ($\bar{x} = 4,000000$), en düşük ortalama puan annesinin eğitim düzeyi lise olan öğrencilerdedir ($\bar{x} = 3,478261$).
- 21. maddede en yüksek ortalama puan annesinin eğitim düzeyi üniversite olan öğrencilerde iken ($\bar{x} = 4,272727$), en düşük ortalama puan annesinin eğitim düzeyi lise olan öğrencilerdedir ($\bar{x} = 3,217391$).

Maddelerin ailede annenin eğitim düzeyi değişkenine göre ortalamaları incelendikten sonra her bir madde için ANOVA yapılarak, maddelere verilen cevapların öğrencilerin annelerinin eğitim düzeyine göre anlamlı olarak değişip değişmediği incelenmiştir. Bu amaçla yapılan ANOVA sonuçları Tablo 49’da verilmiştir.

4.3.15 Karma Öğrenme Öğrencilerinin Annenin Eğitim Düzeyi Değişkeni Açısından Anket Maddelerine İlişkin Görüşlerinin Varyans Analizi Sonuçları (ANOVA)

Tablo 49. Karma Öğrenme Öğrencilerinin Annenin Eğitim Düzeyi Değişkenine Göre Anket Maddelerine İlişkin Görüşlerinin Varyans Analizi Sonuçları (ANOVA)

Madde	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	P
1.Facebook'ta vakit geçirmekten sıklmam.	Gruplar arası	5,265	3	1,755	1,090	,355
	Gruplar içi	226,941	141	1,610		
	Toplam	232,207	144			
2.Facebook'un, uzaktaki bir kişiyle iletişim kurmak için kullanışlı olduğunu düşünürüm.	Gruplar arası	3,419	3	1,140	,877	,455
	Gruplar içi	183,133	141	1,299		
	Toplam	186,552	144			
3.Facebook'u kullanarak arkadaşlarımla iletişim kurmaktan hoşlanırım.	Gruplar arası	3,549	3	1,183	,908	,439
	Gruplar içi	183,624	141	1,302		
	Toplam	187,172	144			
4.Facebook başkalarıyla iletişim kurmada kullanışlı araçlar sağlar.	Gruplar arası	2,844	3	,948	,979	,405
	Gruplar içi	136,562	141	,969		
	Toplam	139,407	144			
5.Facebook'ta başkalarıyla konuşurken kendimi rahat hissedirim.	Gruplar arası	2,708	3	,903	,733	,534
	Gruplar içi	173,541	141	1,231		
	Toplam	176,248	144			
6.Facebook'ta araştırma yapmaktan zevk alırım.	Gruplar arası	14,467	3	4,822	3,312	,022*

	Gruplar içi	205,298	141	1,456		
	Toplam	219,766	144			
7.Facebook'ta rahatça çalışabilirim; çalışırken kendimi rahat hissedirim.	Gruplar arası	,979	3	,326	,222	,881
	Gruplar içi	207,614	141	1,472		
	Toplam	208,593	144			
8.Facebook'ta konu üzerinde başkalarıyla rahatça tartışabilirim.	Gruplar arası	4,686	3	1,562	1,112	,346
	Gruplar içi	198,072	141	1,405		
	Toplam	202,759	144			
9.Facebook kullanmak mesleki işimi çabuklaştırır.	Gruplar arası	4,676	3	1,559	1,091	,355
	Gruplar içi	201,490	141	1,429		
	Toplam	206,166	144			
10.Facebook'ta gezinmenin tedirgin edici olduğunu düşünmem.	Gruplar arası	12,064	3	4,021	2,419	,069
	Gruplar içi	234,378	141	1,662		
	Toplam	246,441	144			
11.Facebook'tan rahatlıkla mesaj gönderebilirim.	Gruplar arası	9,703	3	3,234	2,388	,071
	Gruplar içi	190,945	141	1,354		
	Toplam	200,648	144			
12.Facebook'ta çalışmaktan hoşlanırım.	Gruplar arası	5,854	3	1,951	1,303	,276
	Gruplar içi	211,152	141	1,498		
	Toplam	217,007	144			
13.Facebook'ta işime yarayacak bilgilerinin yerini belirlemek kolaydır.	Gruplar arası	5,506	3	1,835	1,059	,369
	Gruplar içi	244,452	141	1,734		
	Toplam	249,959	144			

14.Facebook'tan dersle ilgili materyalleri arkadaşlarımla daha kolay paylaşıyorum.	Gruplar arası	5,481	3	1,827	1,384	,250
	Gruplar içi	186,078	141	1,320		
	Toplam	191,559	144			
15.Facebook bana korkutucu gelmez	Gruplar arası	16,469	3	5,490	3,421	,019*
	Gruplar içi	226,290	141	1,605		
	Toplam	242,759	144			
16. Facebook ile başkalarıyla rahatlıkla iletişim kurabilirim.	Gruplar arası	7,411	3	2,470	1,968	,122
	Gruplar içi	176,962	141	1,255		
	Toplam	184,372	144			
17.Facebook'un ara yüzü bana hitap etmektedir.	Gruplar arası	5,637	3	1,879	1,549	,205
	Gruplar içi	171,025	141	1,213		
	Toplam	176,662	144			
18.Facebook'taki grafik ve çoklu bağlantılar benim dikkatimi çeker.	Gruplar arası	4,295	3	1,432	1,115	,345
	Gruplar içi	181,057	141	1,284		
	Toplam	185,352	144			
19.Facebook bilgiye ulaşmamda verimli bir şekilde yardımcı olur.	Gruplar arası	6,646	3	2,215	1,599	,192
	Gruplar içi	195,326	141	1,385		
	Toplam	201,972	144			
20. Facebook'ta kendi profilimi rahatlıkla oluşturabilirim.	Gruplar arası	2,113	3	,704	,498	,684
	Gruplar içi	199,294	141	1,413		
	Toplam	201,407	144			
21.Facebook'taki bir uygulamayı rahatlıkla	Gruplar arası	8,943	3	2,981	1,990	,118

kullanabilirim.	Gruplar içi	211,194	141	1,498
	Toplam	220,138	144	

Yapılan analizler sonucunda her bir maddeye verilen cevaplar ile ailede annenin eğitim düzeyi değişkenine göre 21 maddeden 2'sinde bulunan p değerinin .05'ten küçük olmasından dolayı anlamlı fark bulunmuştur. Annenin eğitim düzeyine göre 6. ve 15. maddelerde rastlanan anlamlı farklar aşağıda verilmiştir.

- “Facebook'ta araştırma yapmaktan zevk alırım.” 6.maddesine verilen cevapların annenin eğitim düzeyine göre değişimi incelendiğinde $p=0,022$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur. Bu değer .05'ten küçük olduğundan dolayı anlamlı farklılık vardır ($F(141, 3)= 3,31; p<.05$). Bu anlamlı farkın kaynağını bulmak amacıyla yapılan Scheffe testi sonucunda;
 - “Facebook'ta araştırma yapmaktan zevk alırım.” maddesine annenin eğitim düzeyi değişkenine verilen cevaplara göre bulunan p değerlerinin .05'ten büyük olmasından dolayı ($p<.05$) annenin eğitim düzeyine göre gruplar arasında herhangi bir anlamlı farklılığın olmadığı gözlenmiştir.
- “Facebook bana korkutucu gelmez.” 15.maddesine verilen cevapların annenin eğitim düzeyine göre değişimi incelendiğinde $p=0,019$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur ($F(141, 3)= 3,42; p<.05$). Bu değer .05'ten küçük olduğundan dolayı anlamlı farklılık vardır. Bu anlamlı farkın kaynağını bulmak amacıyla yapılan Scheffe testi sonucunda;
 - Annesinin eğitim düzeyi üniversite olan öğrenciler ile annesinin eğitim düzeyi lise olan öğrenciler arasında $p=,042$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur. Bu değer .05'ten küçük olduğundan dolayı gruplar arasında anlamlı farklılık vardır. Gruplar arası ortalama farklarına baktığımızda ($\bar{x} =1,34783$) “Facebook bana korkutucu gelmez.” maddesine annesinin eğitim düzeyi üniversite olan öğrencilerin ($\bar{x} =4,000000$), annesinin eğitim düzeyi lise olan öğrencilere ($\bar{x} =2,652174$) göre Facebook'a karşı tutumlarının daha olumlu olduğu söylenebilir.

4.3.16 Karma Öğrenme Öğrencilerinin Babanın Eğitim Düzeyi Değişkeni Açısından Facebook Tutum Düzeyleri (ANOVA)

Karma öğrenme öğrencilerinin babanın eğitim düzeyi değişkeni açısından Facebook Tutum düzeylerini belirlemek amacıyla tek yönlü varyans analizi (One Way ANOVA) değerleri Tablo 50 ve Tablo 51’de verilmiştir.

Tablo 50. Karma Öğrenme Öğrencilerinin Babanın Eğitim Düzeyi Değişkenine Göre Facebook Tutumlarına İlişkin Görüşlerinin Analizi (ANOVA)

Babanın Eğitim Düzeyi		N	\bar{x}	SS
Ortaokul	İlkokul	26	70,34	17,19
	Lise	38	70,81	18,68
	Üniversite	24		70,50
	Toplam	14569,31		16,62

Tablo 51. Karma Öğrenme Öğrencilerinin Babanın Eğitim Düzeyi Değişkenine Göre Facebook Tutumları Varyans Analizi Sonuçları (ANOVA)

Kareler	sd	Kareler	F	p	Farklar
			Top.		Orta.
Facebook Tutumu Gruplar arası		370,77	3	123,59	,442 ,723
		Gruplar içi	39430,26	141	279,64
Toplam	39801,03	144			

Araştırmaya katılan karma öğrenme öğrencilerinin Facebook tutumlarının öğrencilerin babalarının eğitim düzeyi değişkenine göre değişimi incelendiğinde bulunan p değerinin .05’ten büyük olmasından dolayı ($F(141, 3) = ,442; p > .05$) Facebook tutumları ailede babanın eğitim düzeyi bakımından istatistiksel olarak anlamlı farklılık ($p < .05$) göstermemektedir.

4.3.17 Karma Öğrenme Öğrencilerinin Babanın Eğitim Düzeyi Değişkeni Açısından Anket Maddelerine İlişkin Görüşlerinin Değişimi (ANOVA)

Karma öğrenme öğrencilerinin babanın eğitim düzeyi değişkenine göre anket maddelerine verdikleri cevapların ortalaması aşağıdaki Tablo 52’de verilmiştir.

Tablo 52. Karma Öğrenme Öğrencilerinin Babanın Eğitim Düzeyi Değişkeni Açısından Anket Maddelerine İlişkin Görüşlerinin Ortalaması (ANOVA)

Madde	Sınıf	N	\bar{x}	SS
1.Facebook'ta vakit geçirmekten sıkılmam.	İlkokul	57	2,4561	1,16604
	Ortaokul	26	2,4615	1,27219
	Lise	38	2,7632	1,45999
	Üniversite	24	2,3333	1,20386
	Toplam	145	2,5172	1,26986
2.Facebook'un, uzaktaki bir kişiyle iletişim kurmak için kullanışlı olduğunu düşünürüm.	İlkokul	57	3,5088	1,25531
	Ortaokul	26	3,8846	1,07059
	Lise	38	3,9474	1,11373
	Üniversite	24	3,9167	,88055
	Toplam	145	3,7586	1,13820
3.Facebook'u kullanarak arkadaşlarımla iletişim kurmaktan hoşlanırım.	İlkokul	57	3,5965	,96102
	Ortaokul	26	3,4615	1,30325
	Lise	38	3,6316	1,34408
	Üniversite	24	3,6250	1,05552
	Toplam	145	3,5862	1,14009
4.Facebook başkalarıyla iletişim kurmada kullanışlı araçlar sağlar.	İlkokul	57	3,5789	,96265
	Ortaokul	26	3,7692	,99228
	Lise	38	3,7105	1,03735
	Üniversite	24	3,7917	,97709
	Toplam	145	3,6828	,98392
5.Facebook'ta başkalarıyla konuşurken kendimi rahat hissedirim.	İlkokul	57	3,1930	1,09281
	Ortaokul	26	3,4615	,94787
	Lise	38	3,3421	1,21425
	Üniversite	24	3,2917	1,16018

	Toplam	145	3,2966	1,10632
6.Facebook'ta araştırma yapmaktan zevk alırım.	İlkokul	57	3,0702	1,11579
	Ortaokul	26	2,6923	1,51708
	Lise	38	2,9211	1,14801
	Üniversite	24	2,5417	1,28466
	Toplam	145	2,8759	1,23537
7.Facebook'ta rahatça çalışabilirim; çalışırken kendimi rahat hissedirim.	İlkokul	57	2,6667	1,24403
	Ortaokul	26	2,9231	1,23038
	Lise	38	2,9737	1,10250
	Üniversite	24	2,7500	1,25974
	Toplam	145	2,8069	1,20356
8.Facebook'ta konu üzerinde başkalarıyla rahatça tartışabilirim.	İlkokul	57	3,3158	1,07168
	Ortaokul	26	3,1923	1,32723
	Lise	38	3,3947	1,28483
	Üniversite	24	3,5000	1,17954
	Toplam	145	3,3448	1,18661
9.Facebook kullanmak mesleki işimi çabuklaştırır.	İlkokul	57	3,1053	1,08041
	Ortaokul	26	2,8077	1,32723
	Lise	38	3,1842	1,29145
	Üniversite	24	3,1250	1,19100
	Toplam	145	3,0759	1,19654
10.Facebook'ta gezinmenin tedirgin edici olduğunu düşünmem.	İlkokul	57	2,9474	1,27365
	Ortaokul	26	2,9615	1,39945
	Lise	38	2,8421	1,42424
	Üniversite	24	3,0417	1,16018
	Toplam	145	2,9379	1,30820
11.Facebook'tan rahatlıkla mesaj	İlkokul	57	3,4035	1,19313

gönderebilirim.	Ortaokul	26	3,8077	1,20064
	Lise	38	3,7895	1,21161
	Üniversite	24	4,1250	,94696
	Toplam	145	3,6966	1,18042
12.Facebook'ta çalışmaktan hoşlanırım.	İlkokul	57	2,6667	1,15470
	Ortaokul	26	2,9615	1,24838
	Lise	38	3,1053	1,33132
	Üniversite	24	2,9583	1,19707
13.Facebook'ta işime yarayacak bilgilerinin yerini belirlemek kolaydır.	Toplam	145	2,8828	1,22760
	İlkokul	57	3,0175	1,17247
	Ortaokul	26	3,0769	1,32433
	Lise	38	3,2368	1,56713
14.Facebook'tan dersle ilgili materyalleri arkadaşlarımla daha kolay paylaşıyorum.	Üniversite	24	3,3750	1,24455
	Toplam	145	3,1448	1,31751
	İlkokul	57	3,5965	1,06670
	Ortaokul	26	3,9231	1,19743
15.Facebook bana korkutucu gelmez	Lise	38	3,6316	1,34408
	Üniversite	24	4,0833	,92861
	Toplam	145	3,7448	1,15337
	İlkokul	57	3,3509	1,17247
16. Facebook ile başkalarıyla rahatlıkla iletişim kurabilirim.	Ortaokul	26	3,4231	1,23849
	Lise	38	3,2105	1,45487
	Üniversite	24	3,4583	1,44400
16. Facebook ile başkalarıyla rahatlıkla iletişim kurabilirim.	Toplam	145	3,3448	1,29839
	İlkokul	57	3,4912	,98421
	Ortaokul	26	3,7692	1,24283
16. Facebook ile başkalarıyla rahatlıkla iletişim kurabilirim.	Lise	38	3,5789	1,34830

	Üniversite	24	3,7917	,97709
	Toplam	145	3,6138	1,13153
17.Facebook'un ara yüzü bana hitap etmektedir.	İlkokul	57	3,0526	1,04234
	Ortaokul	26	3,3462	1,19808
	Lise	38	3,2632	1,20100
	Üniversite	24	3,0000	1,02151
	Toplam	145	3,1517	1,10762
18.Facebook'taki grafik ve çoklu bağlantılar benim dikkatimi çeker.	İlkokul	57	3,3158	1,10450
	Ortaokul	26	3,5385	,98917
	Lise	38	3,4211	1,22213
	Üniversite	24	3,1667	1,23945
	Toplam	145	3,3586	1,13453
19.Facebook bilgiye ulaşmamda verimli bir şekilde yardımcı olur.	İlkokul	57	2,9825	1,06051
	Ortaokul	26	3,5000	1,30384
	Lise	38	3,2895	1,22822
	Üniversite	24	3,1667	1,23945
	Toplam	145	3,1862	1,18431
20. Facebook'ta kendi profilimi rahatlıkla oluşturabilirim.	İlkokul	57	3,5263	1,19680
	Ortaokul	26	3,6538	1,19808
	Lise	38	3,8684	1,18939
	Üniversite	24	3,7917	1,14129
	Toplam	145	3,6828	1,18265
21.Facebook'taki bir uygulamayı rahatlıkla kullanabilirim.	İlkokul	57	3,4912	1,21189
	Ortaokul	26	3,7308	1,15092
	Lise	38	3,7105	1,35383
	Üniversite	24	3,6667	1,23945
	Toplam	145	3,6207	1,23642

- 1.maddede en yüksek ortalama puan babasının eğitim düzeyi lise olan öğrencilerde iken ($\bar{x} = 2,763158$), en düşük puan babasının eğitim düzeyi üniversite olan öğrencilerdedir ($\bar{x}=2,333333$).
- 2. maddede en yüksek ortalama puan babasının eğitim düzeyi lise olan öğrencilerde iken ($\bar{x} = 3,947368$), en düşük ortalama puan babasının eğitim düzeyi ilkokul olan öğrencilerdedir ($\bar{x}=3,647059$).
- 3. maddede en yüksek ortalama puan babasının eğitim düzeyi lise olan öğrencilerde iken ($\bar{x} = 3,631579$), en düşük ortalama puan babasının eğitim düzeyi ortaokul olan öğrencilerdedir ($\bar{x}=3,461538$).
- 4. maddede en yüksek ortalama puan babasının eğitim düzeyi üniversite olan öğrencilerde iken ($\bar{x} = 3,791667$), en düşük ortalama puan babasının eğitim düzeyi ilkokul olan öğrencilerdedir ($\bar{x}=3,578947$).
- 5. maddede en yüksek ortalama puan babasının eğitim düzeyi ortaokul olan öğrencilerde iken ($\bar{x} = 3,461538$), en düşük ortalama puan babasının eğitim düzeyi ilkokul olan öğrencilerdedir ($\bar{x}=3,192982$).
- 6. maddede en yüksek ortalama puan babasının eğitim düzeyi ilkokul olan öğrencilerde iken ($\bar{x} = 3,070175$), en düşük ortalama puan babasının eğitim düzeyi üniversite olan öğrencilerdedir ($\bar{x} = 2,541667$).
- 7. maddede en yüksek ortalama puan babasının eğitim düzeyi lise olan öğrencilerde iken ($\bar{x} = 2,973684$), en düşük ortalama puan babasının eğitim düzeyi ilkokul olan öğrencilerdedir ($\bar{x}=2,666667$).
- 8. maddede en yüksek ortalama puan babasının eğitim düzeyi üniversite olan öğrencilerde iken ($\bar{x} = 3,500000$), en düşük ortalama puan babasının eğitim düzeyi ortaokul olan öğrencilerdedir ($\bar{x}=3,192308$).
- 9. maddede en yüksek ortalama puan babasının eğitim düzeyi lise olan öğrencilerde iken ($\bar{x} = 3,184211$), en düşük ortalama puan babasının eğitim düzeyi ortaokul olan öğrencilerdedir ($\bar{x}=2,807692$).
- 10. maddede en yüksek ortalama puan babasının eğitim düzeyi üniversite olan öğrencilerde iken ($\bar{x} = 3,041667$), en düşük ortalama puan babasının eğitim düzeyi lise olan öğrencilerdedir ($\bar{x}=2,842105$).

- 11. maddede en yüksek ortalama puan babasının eğitim düzeyi üniversite olan öğrencilerde iken ($\bar{x} = 4,125000$), en düşük ortalama puan babasının eğitim düzeyi ilkokul olan öğrencilerdedir ($\bar{x} = 3,403509$).
- 12. maddede en yüksek ortalama puan babasının eğitim düzeyi lise olan öğrencilerde iken ($\bar{x} = 3,105263$), en düşük ortalama puan babasının eğitim düzeyi ilkokul olan öğrencilerdedir ($\bar{x} = 2,666667$).
- 13. maddede en yüksek ortalama puan babasının eğitim düzeyi üniversite olan öğrencilerde iken ($\bar{x} = 3,375000$), en düşük ortalama puan babasının eğitim düzeyi ilkokul olan öğrencilerdedir ($\bar{x} = 3,017544$).
- 14. maddede en yüksek ortalama puan babasının eğitim düzeyi üniversite olan öğrencilerde iken ($\bar{x} = 4,083333$), en düşük ortalama puan babasının eğitim düzeyi ilkokul olan öğrencilerdedir ($\bar{x} = 3,596491$).
- 15. maddede en yüksek ortalama puan babasının eğitim düzeyi üniversite olan öğrencilerde iken ($\bar{x} = 3,458333$), en düşük ortalama puan babasının eğitim düzeyi lise olan öğrencilerdedir ($\bar{x} = 3,210526$).
- 16. maddede en yüksek ortalama puan babasının eğitim düzeyi üniversite olan öğrencilerde iken ($\bar{x} = 3,791667$), en düşük ortalama puan babasının eğitim düzeyi ilkokul olan öğrencilerdedir ($\bar{x} = 3,491228$).
- 17. maddede en yüksek ortalama puan babasının eğitim düzeyi ortaokul olan öğrencilerde iken ($\bar{x} = 3,346154$), en düşük ortalama puan babasının eğitim düzeyi üniversite olan öğrencilerdedir ($\bar{x} = 3,000000$).
- 18. maddede en yüksek ortalama puan babasının eğitim düzeyi ortaokul olan öğrencilerde iken ($\bar{x} = 3,538462$), en düşük ortalama puan babasının eğitim düzeyi üniversite olan öğrencilerdedir ($\bar{x} = 3,166667$).
- 19. maddede en yüksek ortalama puan babasının eğitim düzeyi ortaokul olan öğrencilerde iken ($\bar{x} = 3,500000$), en düşük ortalama puan babasının eğitim düzeyi ilkokul olan öğrencilerdedir ($\bar{x} = 2,982456$).
- 20. maddede en yüksek ortalama puan babasının eğitim düzeyi lise olan öğrencilerde iken ($\bar{x} = 3,868421$), en düşük ortalama puan babasının eğitim düzeyi ilkokul olan öğrencilerdedir ($\bar{x} = 3,526316$).

- 21. maddede en yüksek ortalama puan babasının eğitim düzeyi ortaokul olan öğrencilerde iken ($\bar{x} = 3,730769$), en düşük ortalama puan babasının eğitim düzeyi ilkokul olan öğrencilerdedir ($\bar{x} = 3,491228$).

Maddelerin ailede babanın eğitim düzeyi değişkenine göre ortalamaları incelendikten sonra her bir madde için ANOVA yapılarak, maddelere verilen cevapların öğrencilerin babalarının eğitim düzeyine göre anlamlı olarak değişip değişmediği incelenmiştir. Bu amaçla yapılan ANOVA sonuçları Tablo 53’de verilmiştir.

4.3.18 Karma Öğrenme Öğrencilerinin Babanın Eğitim Düzeyi Değişkeni Açısından Anket Maddelerine İlişkin Görüşlerinin Varyans Analizi Sonuçları (ANOVA)

Tablo 53. Karma Öğrenme Öğrencilerinin Babanın Eğitim Düzeyi Değişkenine Göre Anket Maddelerine İlişkin Görüşlerinin Varyans Analizi Sonuçları (ANOVA)

Madde	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	P
1. Facebook’ta vakit geçirmekten sıkılmam.	Gruplar arası	3,403	3	1,134	,699	,554
	Gruplar içi	228,804	141	1,623		
	Toplam	232,207	144			
2. Facebook’un, uzaktaki bir kişiyle iletişim kurmak için kullanışlı olduğunu düşünürüm.	Gruplar arası	5,924	3	1,975	1,541	,206
	Gruplar içi	180,628	141	1,281		
	Toplam	186,552	144			
3. Facebook’u kullanarak arkadaşlarımla iletişim kurmaktan hoşlanırım.	Gruplar arası	,524	3	,175	,132	,941
	Gruplar içi	186,648	141	1,324		
	Toplam	187,172	144			
4. Facebook başkalarıyla iletişim kurmada kullanışlı araçlar sağlar.	Gruplar arası	1,123	3	,374	,382	,766
	Gruplar içi	138,284	141	,981		
	Toplam	139,407	144			

5.Facebook'ta başkalarıyla konuşurken kendimi rahat hissedirim.	Gruplar arası	1,399	3	,466	,376	,770
	Gruplar içi	174,850	141	1,240		
	Toplam	176,248	144			
6.Facebook'ta araştırma yapmaktan zevk alırım.	Gruplar arası	5,786	3	1,929	1,271	,287
	Gruplar içi	213,979	141	1,518		
	Toplam	219,766	144			
7.Facebook'ta rahatça çalışabilirim; çalışırken kendimi rahat hissedirim.	Gruplar arası	2,607	3	,869	,595	,619
	Gruplar içi	205,987	141	1,461		
	Toplam	208,593	144			
8.Facebook'ta konu üzerinde başkalarıyla rahatça tartışabilirim.	Gruplar arası	1,325	3	,442	,309	,819
	Gruplar içi	201,433	141	1,429		
	Toplam	202,759	144			
9.Facebook kullanmak mesleki işimi çabuklaştırır.	Gruplar arası	2,423	3	,808	,559	,643
	Gruplar içi	203,742	141	1,445		
	Toplam	206,166	144			
10.Facebook'ta gezinmenin tedirgin edici olduğunu düşünmem.	Gruplar arası	,627	3	,209	,120	,948
	Gruplar içi	245,815	141	1,743		
	Toplam	246,441	144			
11.Facebook'tan rahatlıkla mesaj gönderebilirim.	Gruplar arası	9,950	3	3,317	2,452	,066
	Gruplar içi	190,699	141	1,352		
	Toplam	200,648	144			
12.Facebook'ta çalışmaktan	Gruplar arası	4,841	3	1,614	1,072	,363
	Gruplar içi					
	Toplam					

hoşlanırım.	Gruplar içi	212,165	141	1,505		
	Toplam	217,007	144			
13.Facebook'ta işime yarayacak bilgilerinin yerini belirlemek kolaydır.	Gruplar arası	2,637	3	,879	,501	,682
	Gruplar içi	247,322	141	1,754		
	Toplam	249,959	144			
14.Facebook'tan dersle ilgili materyalleri arkadaşlarımla daha kolay paylaşıyorum.	Gruplar arası	5,318	3	1,773	1,342	,263
	Gruplar içi	186,241	141	1,321		
	Toplam	191,559	144			
15.Facebook bana korkutucu gelmez	Gruplar arası	1,156	3	,385	,225	,879
	Gruplar içi	241,603	141	1,713		
	Toplam	242,759	144			
16. Facebook ile başkalarıyla rahatlıkla iletişim kurabilirim.	Gruplar arası	2,290	3	,763	,591	,622
	Gruplar içi	182,082	141	1,291		
	Toplam	184,372	144			
17.Facebook'un ara yüzü bana hitap etmektedir.	Gruplar arası	2,567	3	,856	,693	,558
	Gruplar içi	174,095	141	1,235		
	Toplam	176,662	144			
18.Facebook'taki grafik ve çoklu bağlantılar benim dikkatimi çeker.	Gruplar arası	1,978	3	,659	,507	,678
	Gruplar içi	183,374	141	1,301		
	Toplam	185,352	144			
19.Facebook bilgiye ulaşmamda verimli bir şekilde yardımcı olur.	Gruplar arası	5,341	3	1,780	1,277	,285
	Gruplar içi	196,632	141	1,395		
	Toplam	201,972	144			

20. Facebook'ta kendi profilimi rahatlıkla oluşturabilirim.	Gruplar arası	3,011	3	1,004	,713	,546
	Gruplar içi	198,396	141	1,407		
	Toplam	201,407	144			
21. Facebook'taki bir uygulamayı rahatlıkla kullanabilirim.	Gruplar arası	1,628	3	,543	,350	,789
	Gruplar içi	218,510	141	1,550		
	Toplam	220,138	144			

*p<0,05

Yapılan analizler sonucunda her bir maddeye verilen cevaplarda bulunan p değerinin .05'ten büyük olmasından dolayı (p<.05) ailede babanın eğitim düzeyi değişkenine göre 21 maddenin hiç birinde anlamlı fark bulunmamıştır.

4.3.19 Karma Öğrenme Öğrencilerinin Facebook'a Günde Ne Sıklıkla Giriyorsunuz Değişkeni Açısından Facebook Tutum Düzeyleri (ANOVA)

Karma öğrenme öğrencilerinin Facebook'a günde ne sıklıkla giriyorsunuz değişkeni açısından Facebook Tutum düzeylerini belirlemek amacıyla tek yönlü varyans analizi (One Way ANOVA) değerleri Tablo 54 ve Tablo 55'te verilmiştir.

Tablo 54. Karma Öğrenme Öğrencilerinin Facebook'a Günde Ne Sıklıkla Giriyorsunuz Değişkenine Göre Facebook Tutumlarına İlişkin Görüşlerinin Analizi (ANOVA)

Facebook'a günde ne sıklıkla giriyorsunuz		N	\bar{x}	SS
1-3 saat	Hiç	21	58,90	22,29
	93	68,41	13,56	Facebook Tutumu
4-6 saat	13,60			
	7 ve üzeri	13	80,00	19,31
18	78,33			
Toplam		145	69,31	116,62

Tablo 55. Karma Öğrenme Öğrencilerinin Facebook'a Günde Ne Sıklıkla Giriyorsunuz Değişkenine Göre Facebook Tutumları Varyans Analizi Sonuçları (ANOVA)

Kareler	sd	Kareler	F	p Farklar
		Top. Orta.		
Facebook Tutumu Gruplar arası		5298,5831766,	197,218,0007	vü.hiç
Toplam	39801,03	Gruplar içi 144	34502,45141	244,69 4-6.hiç

Araştırmaya katılan karma öğrenme öğrencilerinin Facebook tutumlarının öğrencilerin Facebook'a günde ne sıklıkla giriyorsunuz değişkenine göre değişimi incelendiğinde bulunan p değerinin .05'ten küçük olmasından dolayı ($F(3, 141) = 7,218$; $p < .05$) Facebook tutumları Facebook'a günde ne sıklıkla giriyorsunuz değişkeni açısından istatistiksel olarak anlamlı farklılık ($p < .05$) göstermektedir. Bu anlamlı farklılığın kaynağını bulmak amacıyla yapılan Scheffe testi sonuçlarına göre;

- Günde 7 saat ve üzeri Facebook'a giren öğrenciler ile günde Facebook'a hiç girmeyen öğrenciler arasında $p = ,003$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur. Bu değer .05'ten küçük olduğundan dolayı gruplar arasında anlamlı farklılık vardır. Gruplar arası ortalama farklarına baktığımızda ($\bar{x} = 21,09583$) günde 7 saat ve üzeri Facebook'a giren öğrencilerin ($\bar{x} = 80,00$), günde Facebook'a hiç girmeyen öğrencilere ($\bar{x} = 58,90$) göre Facebook'a karşı tutumlarının daha olumlu olduğu söylenebilir.
- Günde 4-6 saat arası Facebook'a giren öğrenciler ile günde Facebook'a hiç girmeyen öğrenciler arasında $p = ,003$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur. Bu değer .05'ten küçük olduğundan dolayı gruplar arasında anlamlı farklılık vardır. Gruplar arası ortalama farklarına baktığımızda ($\bar{x} = 19,42857$) günde 4-6 saat arası Facebook'a giren öğrencilerin ($\bar{x} = 78,33$), günde Facebook'a hiç girmeyen öğrencilere ($\bar{x} = 58,90$) göre Facebook'a karşı tutumlarının daha olumlu olduğu söylenebilir.

Tablo 55'teki bulgular incelendiğinde Facebook'a günde ne sıklıkla giriyorsunuz değişkenine verilen cevaplara göre Facebook'ta daha çok vakit geçiren öğrencilerin

diğer öğrencilere göre Facebook'a karşı tutumlarının daha olumlu olduğu söylenebilir.

4.3.20 Karma Öğrenme Öğrencilerinin Facebook'a Günde Ne Sıklıkla Giriyorsunuz Değişkeni Açısından Anket Maddelerine İlişkin Görüşlerinin Değişimi (ANOVA)

Karma öğrenme öğrencilerinin Facebook'a günde ne sıklıkla giriyorsunuz değişkenine göre anket maddelerine verdikleri cevapların ortalaması aşağıdaki Tablo 56'da verilmiştir.

Tablo 56. Karma Öğrenme Öğrencilerinin Facebook'a günde ne sıklıkla giriyorsunuz Değişkeni Açısından Anket Maddelerine İlişkin Görüşlerinin Ortalaması (ANOVA)

Madde	Sınıf	N	\bar{x}	SS
1. Facebook'ta vakit geçirmekten sıkılmam.	Hiç	21	2,190476	1,289149
	1-3 saat	93	2,408602	1,153789
	4-6 saat	18	3,222222	1,215370
	7 ve üzeri saat	13	2,846154	1,772294
	Toplam	145	2,517241	1,269861
2. Facebook'un, uzaktaki bir kişiyle iletişim kurmak için kullanışlı olduğunu düşünürüm.	Hiç	21	2,857143	1,388730
	1-3 saat	93	3,763441	1,046712
	4-6 saat	18	4,055556	0,872604
	7 ve üzeri saat	13	4,769231	0,438529
	Toplam	145	3,758621	1,138199
3. Facebook'u kullanarak arkadaşlarımla iletişim kurmaktan hoşlanırım.	Hiç	21	2,952381	1,430950
	1-3 saat	93	3,537634	1,058702
	4-6 saat	18	3,777778	0,942809
	7 ve üzeri saat	13	4,692308	0,480384
	Toplam	145	3,586207	1,140091
4. Facebook başkalarıyla iletişim kurmada	Hiç	21	3,238095	1,338087

kullanışlı araçlar sağlar.	1-3 saat	93	3,612903	0,872680
	4-6 saat	18	3,888889	0,758395
	7 ve üzeri saat	13	4,615385	0,767948
	Toplam	145	3,682759	0,983922
5.Facebook'ta başkalarıyla konuşurken kendimi rahat hissedirim.	Hiç	21	2,761905	1,220851
	1-3 saat	93	3,215054	0,998362
	4-6 saat	18	3,722222	0,958280
	7 ve üzeri saat	13	4,153846	1,281025
	Toplam	145	3,296552	1,106321
6.Facebook'ta araştırma yapmaktan zevk alırım.	Hiç	21	2,523810	1,249762
	1-3 saat	93	2,870968	1,163071
	4-6 saat	18	3,222222	1,165966
	7 ve üzeri saat	13	3,000000	1,732051
	Toplam	145	2,875862	1,235374
7.Facebook'ta rahatça çalışabilirim; çalışırken kendimi rahat hissedirim.	Hiç	21	2,333333	1,278019
	1-3 saat	93	2,763441	1,155308
	4-6 saat	18	3,277778	1,017815
	7 ve üzeri saat	13	3,230769	1,423250
	Toplam	145	2,806897	1,203563
8.Facebook'ta konu üzerinde başkalarıyla rahatça tartışabilirim.	Hiç	21	2,857143	1,424279
	1-3 saat	93	3,301075	1,071214
	4-6 saat	18	3,833333	0,923548
	7 ve üzeri saat	13	3,769231	1,589227
	Toplam	145	3,344828	1,186611
9.Facebook kullanmak mesleki işimi çabuklaştırır.	Hiç	21	2,761905	1,480026
	1-3 saat	93	2,989247	1,078391
	4-6 saat	18	3,388889	1,036901

	7 ve üzeri saat	13	3,769231	1,480644
	Toplam	145	3,075862	1,196539
10.Facebook'ta gezinmenin tedirgin edici olduğunu düşünmem.	Hiç	21	2,380952	1,244033
	1-3 saat	93	2,913978	1,194698
	4-6 saat	18	3,444444	1,338226
	7 ve üzeri saat	13	3,307692	1,843213
	Toplam	145	2,937931	1,308204
11.Facebook'tan rahatlıkla mesaj gönderebilirim.	Hiç	21	3,047619	1,564487
	1-3 saat	93	3,655914	1,078391
	4-6 saat	18	4,388889	0,697802
	7 ve üzeri saat	13	4,076923	1,187542
	Toplam	145	3,696552	1,180420
12.Facebook'ta çalışmaktan hoşlanırım.	Hiç	21	2,238095	1,091089
	1-3 saat	93	2,838710	1,144840
	4-6 saat	18	3,500000	1,043185
	7 ve üzeri saat	13	3,384615	1,709701
	Toplam	145	2,882759	1,227596
13.Facebook'ta işime yarayacak bilgilerinin yerini belirlemek kolaydır.	Hiç	21	2,619048	1,395571
	1-3 saat	93	3,096774	1,198409
	4-6 saat	18	3,722222	1,227410
	7 ve üzeri saat	13	3,538462	1,808101
	Toplam	145	3,144828	1,317507
14.Facebook'tan dersle ilgili materyalleri arkadaşlarımla daha kolay paylaşırım.	Hiç	21	3,000000	1,378405
	1-3 saat	93	3,784946	1,019905
	4-6 saat	18	4,277778	0,826442
	7 ve üzeri saat	13	3,923077	1,552500
	Toplam	145	3,744828	1,153373

	Hiç	21	3,238095	1,261141
	1-3 saat	93	3,182796	1,267883
15. Facebook bana korkutucu gelmez	4-6 saat	18	4,166667	0,985184
	7 ve üzeri saat	13	3,538462	1,613246
	Toplam	145	3,344828	1,298393
16. Facebook ile başkalarıyla rahatlıkla iletişim kurabilirim.	Hiç	21	3,238095	1,374946
	1-3 saat	93	3,548387	1,047939
	4-6 saat	18	4,055556	0,802366
	7 ve üzeri saat	13	4,076923	1,441153
	Toplam	145	3,613793	1,131532
17. Facebook'un ara yüzü bana hitap etmektedir.	Hiç	21	2,523810	1,167007
	1-3 saat	93	3,172043	0,984926
	4-6 saat	18	3,444444	1,096638
	7 ve üzeri saat	13	3,615385	1,502135
	Toplam	145	3,151724	1,107619
18. Facebook'taki grafik ve çoklu bağlantılar benim dikkatimi çeker.	Hiç	21	2,761905	1,300183
	1-3 saat	93	3,322581	1,023223
	4-6 saat	18	3,833333	0,985184
	7 ve üzeri saat	13	3,923077	1,382120
	Toplam	145	3,358621	1,134533
19. Facebook bilgiye ulaşmamda verimli bir şekilde yardımcı olur.	Hiç	21	2,809524	1,364516
	1-3 saat	93	3,182796	1,072849
	4-6 saat	18	3,333333	1,084652
	7 ve üzeri saat	13	3,615385	1,660244
	Toplam	145	3,186207	1,184308
20. Facebook'ta kendi profilimi rahatlıkla oluşturabilirim.	Hiç	21	3,333333	1,390444
	1-3 saat	93	3,655914	1,146778

	4-6 saat	18	3,888889	1,078610
	7 ve üzeri saat	13	4,153846	1,143544
	Toplam	145	3,682759	1,182649
21.Facebook'taki bir uygulamayı rahatlıkla kullanabilirim.	Hiç	21	3,238095	22,29776
	1-3 saat	93	3,602151	1,152877
	4-6 saat	18	3,888889	1,182663
	7 ve üzeri saat	13	4,000000	1,581139
	Toplam	145	3,620690	1,236420

- 1.maddede en yüksek ortalama puan Facebook'a günde 4-6 saat giren öğrencilerde iken ($\bar{x} = 3,222222$), en düşük ortalama puan Facebook'a günde hiç girmeyen öğrencilerdedir ($\bar{x} = 2,190476$).
- 2. maddede en yüksek ortalama puan Facebook'a günde 7 ve üzeri saat giren öğrencilerde iken ($\bar{x} = 4,769231$), en düşük ortalama puan Facebook'a günde hiç girmeyen öğrencilerdedir ($\bar{x} = 2,857143$).
- 3. maddede en yüksek ortalama puan Facebook'a günde 7 ve üzeri saat giren öğrencilerde iken ($\bar{x} = 4,692308$), en düşük ortalama puan Facebook'a günde hiç girmeyen öğrencilerdedir ($\bar{x} = 2,952381$).
- 4. maddede en yüksek ortalama puan Facebook'a günde 7 ve üzeri saat giren öğrencilerde iken ($\bar{x} = 4,615385$), en düşük ortalama puan Facebook'a günde hiç girmeyen öğrencilerdedir ($\bar{x} = 3,238095$).
- 5. maddede en yüksek ortalama puan Facebook'a günde 7 ve üzeri saat giren öğrencilerde iken ($\bar{x} = 4,153846$), en düşük ortalama puan Facebook'a günde hiç girmeyen öğrencilerdedir ($\bar{x} = 2,761905$).
- 6. maddede en yüksek ortalama puan Facebook'a günde 4-6 saat giren öğrencilerde iken ($\bar{x} = 3,222222$), en düşük ortalama puan Facebook'a günde hiç girmeyen öğrencilerdedir ($\bar{x} = 2,523810$).
- 7. maddede en yüksek ortalama puan Facebook'a günde 4-6 saat giren öğrencilerde iken ($\bar{x} = 3,277778$), en düşük ortalama puan Facebook'a günde hiç girmeyen öğrencilerdedir ($\bar{x} = 2,333333$).

- 8. maddede en yüksek ortalama puan Facebook'a günde 4-6 saat giren öğrencilerde iken ($\bar{x} = 3,833333$), en düşük ortalama puan Facebook'a günde hiç girmeyen öğrencilerdedir ($\bar{x} = 2,857143$).
- 9. maddede en yüksek ortalama puan Facebook'a günde 7 ve üzeri saat giren öğrencilerde iken ($\bar{x} = 3,769231$), en düşük ortalama puan Facebook'a günde hiç girmeyen öğrencilerdedir ($\bar{x} = 2,761905$).
- 10. maddede en yüksek ortalama puan Facebook'a günde 4-6 saat giren öğrencilerde iken ($\bar{x} = 3,444444$), en düşük ortalama puan Facebook'a günde hiç girmeyen öğrencilerdedir ($\bar{x} = 2,380952$).
- 11. maddede en yüksek ortalama puan Facebook'a günde 4-6 saat giren öğrencilerde iken ($\bar{x} = 4,388889$), en düşük ortalama puan Facebook'a günde hiç girmeyen öğrencilerdedir ($\bar{x} = 3,047619$).
- 12. maddede en yüksek ortalama puan Facebook'a günde 4-6 saat giren öğrencilerde iken ($\bar{x} = 3,500000$), en düşük ortalama puan Facebook'a günde hiç girmeyen öğrencilerdedir ($\bar{x} = 2,238095$).
- 13. maddede en yüksek ortalama puan Facebook'a günde 4-6 saat giren öğrencilerde iken ($\bar{x} = 3,722222$), en düşük ortalama puan Facebook'a günde hiç girmeyen öğrencilerdedir ($\bar{x} = 2,619048$).
- 14. maddede en yüksek ortalama puan Facebook'a günde 4-6 saat giren öğrencilerde iken ($\bar{x} = 4,277778$), en düşük ortalama puan Facebook'a günde hiç girmeyen öğrencilerdedir ($\bar{x} = 3,000000$).
- 15. maddede en yüksek ortalama puan Facebook'a günde 4-6 saat giren öğrencilerde iken ($\bar{x} = 4,166667$), en düşük ortalama puan Facebook'a günde 1-3 saat giren öğrencilerdedir ($\bar{x} = 3,182796$).
- 16. maddede en yüksek ortalama puan Facebook'a günde 7 ve üzeri saat giren öğrencilerde iken ($\bar{x} = 4,076923$), en düşük ortalama puan Facebook'a günde hiç girmeyen öğrencilerdedir ($\bar{x} = 3,238095$).
- 17. maddede en yüksek ortalama puan Facebook'a günde 7 ve üzeri saat giren öğrencilerde iken ($\bar{x} = 3,615385$), en düşük ortalama puan Facebook'a günde hiç girmeyen öğrencilerdedir ($\bar{x} = 2,523810$).

- 18. maddede en yüksek ortalama puan Facebook'a günde 7 ve üzeri saat giren öğrencilerde iken ($\bar{x} = 3,923077$), en düşük ortalama puan Facebook'a günde hiç girmeyen öğrencilerdedir ($\bar{x} = 2,761905$).
- 19. maddede en yüksek ortalama puan Facebook'a günde 7 ve üzeri saat giren öğrencilerde iken ($\bar{x} = 3,615385$), en düşük ortalama puan Facebook'a günde hiç girmeyen öğrencilerdedir ($\bar{x} = 2,809524$).
- 20. maddede en yüksek ortalama puan Facebook'a günde 7 ve üzeri saat giren öğrencilerde iken ($\bar{x} = 4,153846$), en düşük ortalama puan Facebook'a günde hiç girmeyen öğrencilerdedir ($\bar{x} = 3,333333$).
- 21. maddede en yüksek ortalama puan Facebook'a günde 7 ve üzeri saat giren öğrencilerde iken ($\bar{x} = 4,000000$), en düşük ortalama puan Facebook'a günde hiç girmeyen öğrencilerdedir ($\bar{x} = 3,238095$).

Tablo 56 incelendiğinde öğrencilerin Facebook'a günde ne sıklıkla giriyorsunuz değişkenine göre maddelere verdikleri cevaplar incelendiğinde Facebook'ta daha çok vakit geçiren öğrencilerin Facebook'ta hiç vakit geçirmeyen diğer öğrencilere göre Facebook'a karşı tutumlarının daha olumlu olduğu söylenebilir.

Maddelerin Facebook'a günde ne sıklıkla giriyorsunuz değişkenine göre ortalamaları incelendikten sonra her bir madde için ANOVA yapılarak, öğrencilerin maddelere verdikleri cevapların Facebook'a günde ne sıklıkla giriyorsunuz değişkenine göre anlamlı olarak değişip değişmediği incelenmiştir. Bu amaçla yapılan ANOVA sonuçları Tablo 57' de verilmiştir.

4.3.21 Karma Öğrenme Öğrencilerinin Facebook'a Günde Ne Sıklıkla Giriyorsunuz Değişkeni Açısından Anket Maddelerine İlişkin Görüşlerinin Varyans Analizi Sonuçları (ANOVA)

Tablo 57. Karma Öğrenme Öğrencilerinin Facebook'a Günde Ne Sıklıkla Giriyorsunuz Değişkenine Göre Anket Maddelerine İlişkin Görüşlerinin Varyans Analizi Sonuçları (ANOVA)

Madde	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	P
1. Facebook'ta vakit geçirmekten	Gruplar arası	13,692	3	4,564	2,945	,035*

sıklmam.	Gruplar içi	218,515	141	1,550		
	Toplam	232,207	144			
2.Facebook'un, uzaktaki bir kişiyle iletişim kurmak için kullanışlı olduğunu düşünürüm.	Gruplar arası	31,932	3	10,644	9,707	,000*
	Gruplar içi	154,619	141	1,097		
	Toplam	186,552	144			
3.Facebook'u kullanarak arkadaşlarımla iletişim kurmaktan hoşlanırım.	Gruplar arası	25,221	3	8,407	7,320	,000*
	Gruplar içi	161,951	141	1,149		
	Toplam	187,172	144			
4.Facebook başkalarıyla iletişim kurmada kullanışlı araçlar sağlar.	Gruplar arası	16,678	3	5,559	6,387	,000*
	Gruplar içi	122,729	141	,870		
	Toplam	139,407	144			
5.Facebook'ta başkalarıyla konuşurken kendimi rahat hissedirim.	Gruplar arası	19,436	3	6,479	5,826	,001*
	Gruplar içi	156,812	141	1,112		
	Toplam	176,248	144			
6.Facebook'ta araştırma yapmaktan zevk alırım.	Gruplar arası	4,965	3	1,655	1,086	,357
	Gruplar içi	214,801	141	1,523		
	Toplam	219,766	144			
7.Facebook'ta rahatça çalışabilirim; çalışırken kendimi rahat hissedirim.	Gruplar arası	11,212	3	3,737	2,670	,050
	Gruplar içi	197,381	141	1,400		
	Toplam	208,593	144			
8.Facebook'ta konu üzerinde başkalarıyla rahatça tartışabilirim.	Gruplar arası	11,810	3	3,937	2,907	,037*
	Gruplar içi	190,949	141	1,354		
	Toplam	202,759	144			

9.Facebook kullanmak mesleki işimi çabuklaştırır.	Gruplar arası	10,781	3	3,594	2,593	,055
	Gruplar içi	195,384	141	1,386		
	Toplam	206,166	144			
10.Facebook'ta gezinmenin tedirgin edici olduğunu düşünmem.	Gruplar arası	12,963	3	4,321	2,610	,054
	Gruplar içi	233,478	141	1,656		
	Toplam	246,441	144			
11.Facebook'tan rahatlıkla mesaj gönderebilirim.	Gruplar arası	19,506	3	6,502	5,061	,002*
	Gruplar içi	181,142	141	1,285		
	Toplam	200,648	144			
12.Facebook'ta çalışmaktan hoşlanırım.	Gruplar arası	19,040	3	6,347	4,520	,005*
	Gruplar içi	197,967	141	1,404		
	Toplam	217,007	144			
13.Facebook'ta işime yarayacak bilgilerinin yerini belirlemek kolaydır.	Gruplar arası	14,035	3	4,678	2,796	,042*
	Gruplar içi	235,923	141	1,673		
	Toplam	249,959	144			
14.Facebook'tan dersle ilgili materyalleri arkadaşlarımla daha kolay paylaşıyorum.	Gruplar arası	17,326	3	5,775	4,674	,004*
	Gruplar içi	174,233	141	1,236		
	Toplam	191,559	144			
15.Facebook bana korkutucu gelmez.	Gruplar arası	15,326	3	5,109	3,167	,026*
	Gruplar içi	227,433	141	1,613		
	Toplam	242,759	144			
16. Facebook ile başkalarıyla rahatlıkla	Gruplar arası	9,663	3	3,221	2,600	,055

iletişim kurabilirim.	Gruplar içi	174,709	141	1,239		
	Toplam	184,372	144			
17.Facebook'un ara yüzü bana hitap etmektedir.	Gruplar arası	12,655	3	4,218	3,627	,015*
	Gruplar içi	164,007	141	1,163		
	Toplam	176,662	144			
18.Facebook'taki grafik ve çoklu bağlantılar benim dikkatimi çeker.	Gruplar arası	15,797	3	5,266	4,379	,006*
	Gruplar içi	169,555	141	1,203		
	Toplam	185,352	144			
19.Facebook bilgiye ulaşmamda verimli bir Şekilde yardımcı olur.	Gruplar arası	5,765	3	1,922	1,381	,251
	Gruplar içi	196,207	141	1,392		
	Toplam	201,972	144			
20. Facebook'ta kendi profilimi rahatlıkla oluşturabilirim.	Gruplar arası	6,281	3	2,094	1,513	,214
	Gruplar içi	195,126	141	1,384		
	Toplam	201,407	144			
21.Facebook'taki bir uygulamayı rahatlıkla kullanabilirim.	Gruplar arası	6,271	3	2,090	1,378	,252
	Gruplar içi	213,867	141	1,517		
	Toplam	220,138	144			

*p<0,05

Yapılan analizler sonucunda her bir maddeye verilen cevaplar ile Facebook'a günde ne sıklıkla giriyorsunuzdeğişkenine göre bulunan p değerinin .05'ten kk olmasından dolayı 21 maddeden 13'nde anlamlı fark bulunmuştur. Facebook'a günde ne sıklıkla giriyorsunuzdeğişkeninegre 1. , 2. , 3. , 4. , 5. , 8., 11. , 12., 13., 14., 15., 17. ve 18. maddelerde rastlanan anlamlı farklar aşağıda verilmiştir.

- “Facebook'ta vakit geçirmekten **sıkılmam.**” 1.maddesine verilen cevapların Facebook'a günde ne sıklıkla giriyorsunuz değişkenine göre değişimi

incelendiğinde $p=0,035$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur ($F(141, 3)=2,94$; $p<.05$). Bu değer .05'ten küçük olduğundan dolayı anlamlı farklılık vardır. Bu anlamlı farkın kaynağını bulmak amacıyla yapılan Scheffe testi sonucunda;

- “Facebook'ta vakit geçirmekten **sıklmam.**” maddesine verilen cevaplar Facebook'a günde ne sıklıkla giriyorsunuz değişkenine göre incelendiğinde bulunan p değerlerinin .05'ten büyük olmasından dolayı ($p>.05$) gruplar arasında herhangi bir anlamlı farklılık olmadığı görülmektedir.
- “Facebook'un, uzaktaki bir kişiyle iletişim kurmak için kullanışlı olduğunu düşünürüm.” 2. maddesine verilen cevapların Facebook'a günde ne sıklıkla giriyorsunuz değişkenine göre değişimi incelendiğinde $p=0,000$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur ($F(141, 3)= 9,70$; $p<.05$). Bu değer .05'ten küçük olduğundan dolayı anlamlı farklılık vardır. Bu anlamlı farkın kaynağını bulmak amacıyla yapılan Scheffe testi sonucunda;
 - Facebook'a günde ne sıklıkla giriyorsunuz değişkenine 7 ve üzeri saat giren öğrenciler ile 1-3 saat arasında giren öğrenciler arasında $p=,017$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur. Bu değer .05'ten küçük olduğundan dolayı gruplar arasında anlamlı farklılık vardır. Gruplar arası ortalama farklarına baktığımızda ($\bar{x} =1,005790$) “Facebook'un, uzaktaki bir kişiyle iletişim kurmak için kullanışlı olduğunu düşünürüm.” maddesine günde 7 ve üzeri saat arasında giren öğrencilerin ($\bar{x} =4,769231$), günde 1-3 saat arasında giren öğrencilere ($\bar{x} =3,763441$) göre Facebook'a karşı tutumlarının daha olumlu olduğu söylenebilir.
 - Facebook'a günde ne sıklıkla giriyorsunuz değişkenine 7 ve üzeri saat giren öğrenciler ile hiç girmeyen öğrenciler arasında $p=,000$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur. Bu değer .05'ten küçük olduğundan dolayı gruplar arasında anlamlı farklılık vardır. Gruplar arası ortalama farklarına baktığımızda ($\bar{x} =1,91209$) “Facebook'un, uzaktaki bir kişiyle iletişim kurmak için kullanışlı olduğunu düşünürüm.” maddesine günde 7 ve üzeri saat arasında giren öğrencilerin ($\bar{x} =4,769231$), günde

hiçgirmeyen öğrencilere ($\bar{x} = 2,8571$) göre Facebook'a karşı tutumlarının daha olumlu olduğu söylenebilir.

- Facebook'a günde ne sıklıkla giriyorsunuz değişkenine 4-6 saat arası giren öğrenciler ile hiç girmeyen öğrenciler arasında $p = ,007$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur. Bu değer .05'ten küçük olduğundan dolayı gruplar arasında anlamlı farklılık vardır. Gruplar arası ortalama farklarına baktığımızda ($\bar{x} = 1,19841$) "Facebook'un, uzaktaki bir kişiyle iletişim kurmak için kullanışlı olduğunu düşünürüm." maddesine günde 4-6 saat arasında giren öğrencilerin ($\bar{x} = 4,0556$), günde hiç girmeyen öğrencilere ($\bar{x} = 2,8571$) göre Facebook'a karşı tutumlarının daha olumlu olduğu söylenebilir.
- Facebook'a günde ne sıklıkla giriyorsunuz değişkenine 1-3 saat arası giren öğrenciler ile hiç girmeyen öğrenciler arasında $p = ,006$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur. Bu değer .05'ten küçük olduğundan dolayı gruplar arasında anlamlı farklılık vardır. Gruplar arası ortalama farklarına baktığımızda ($\bar{x} = ,90630$) "Facebook'un, uzaktaki bir kişiyle iletişim kurmak için kullanışlı olduğunu düşünürüm." maddesine günde 1-3 saat arasında giren öğrencilerin ($\bar{x} = 3,763441$), günde hiç girmeyen öğrencilere ($\bar{x} = 2,8571$) göre Facebook'a karşı tutumlarının daha olumlu olduğu söylenebilir.
- "Facebook'u kullanarak arkadaşlarımla iletişim kurmaktan hoşlanırım." 3. maddesine verilen cevapların Facebook'a günde ne sıklıkla giriyorsunuz değişkenine göre değişimi incelendiğinde $p = 0,000$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur. Bu değer .05'ten küçük olduğundan dolayı anlamlı farklılık vardır ($F(141, 3) = 7,32; p < .05$). Bu anlamlı farkın kaynağını bulmak amacıyla yapılan Scheffé testi sonucunda;
 - Facebook'a günde ne sıklıkla giriyorsunuz değişkenine 7 ve üzeri saat giren öğrenciler ile 1-3 saat arasında giren öğrenciler arasında $p = ,005$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur. Bu değer .05'ten küçük olduğundan dolayı gruplar arasında anlamlı farklılık vardır. Gruplar arası ortalama farklarına baktığımızda ($\bar{x} = 1,154673$) "Facebook'u kullanarak arkadaşlarımla iletişim kurmaktan hoşlanırım." maddesine günde 7 ve

üzeri saat arasında giren öğrencilerin ($\bar{x} = 4,692308$), günde 1-3 saat arasında giren öğrencilere ($\bar{x} = 3,537634$) göre Facebook'a karşı tutumlarının daha olumlu olduğu söylenebilir.

- Facebook'a günde ne sıklıkla giriyorsunuz değişkenine 7 ve üzeri saat giren öğrenciler ile hiç girmeyen öğrenciler arasında $p = ,000$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur. Bu değer $.05$ 'ten küçük olduğundan dolayı gruplar arasında anlamlı farklılık vardır. Gruplar arası ortalama farklarına baktığımızda ($\bar{x} = 1,73993$) "Facebook'u kullanarak arkadaşlarımla iletişim kurmaktan hoşlanırım." maddesine günde 7 ve üzeri saat arasında giren öğrencilerin ($\bar{x} = 4,692308$), günde hiç girmeyen öğrencilere ($\bar{x} = 2,9524$) göre Facebook'a karşı tutumlarının daha olumlu olduğu söylenebilir.
- "Facebook başkalarıyla iletişim kurmada kullanışlı araçlar sağlar." 4. maddesine verilen cevapların Facebook'a günde ne sıklıkla giriyorsunuz değişkenine göre değişimi incelendiğinde $p = ,000$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur. Bu değer $.05$ 'ten küçük olduğundan dolayı anlamlı farklılık vardır ($F(141, 3) = 6,38; p < .05$). Bu anlamlı farkın kaynağını bulmak amacıyla yapılan Scheffe testi sonucunda;
 - Facebook'a günde ne sıklıkla giriyorsunuz değişkenine 7 ve üzeri saat giren öğrenciler ile 1-3 saat arasında giren öğrenciler arasında $p = ,005$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur. Bu değer $.05$ 'ten küçük olduğundan dolayı gruplar arasında anlamlı farklılık vardır. Gruplar arası ortalama farklarına baktığımızda ($\bar{x} = 1,00248$) "Facebook başkalarıyla iletişim kurmada kullanışlı araçlar sağlar." maddesine günde 7 ve üzeri saat arasında giren öğrencilerin ($\bar{x} = 4,615385$), günde 1-3 saat arasında giren öğrencilere ($\bar{x} = 3,612903$) göre Facebook'a karşı tutumlarının daha olumlu olduğu söylenebilir.
 - Facebook'a günde ne sıklıkla giriyorsunuz değişkenine 7 ve üzeri saat giren öğrenciler ile hiç girmeyen öğrenciler arasında $p = ,001$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur. Bu değer $.05$ 'ten küçük olduğundan dolayı gruplar arasında anlamlı farklılık vardır. Gruplar arası ortalama farklarına baktığımızda ($\bar{x} = 1,37729$) "Facebook

başkalarıyla iletişim kurmada kullanışlı araçlar sağlar.” maddesine günde 7 ve üzeri saat arasında giren öğrencilerin ($\bar{x} = 4,615385$), günde hiç girmeyen öğrencilere ($\bar{x} = 3,2381$) göre Facebook’a karşı tutumlarının daha olumlu olduğu söylenebilir.

- “Facebook’ta başkalarıyla konuşurken kendimi rahat hissederim.” 5. maddesine verilen cevapların Facebook’a günde ne sıklıkla giriyorsunuz değişkenine göre değişimi incelendiğinde $p=0,001$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur ($F(141, 3) = 5,82$; $p < .05$). Bu değer .05’ten küçük olduğundan dolayı anlamlı farklılık vardır. Bu anlamlı farkın kaynağını bulmak amacıyla yapılan Scheffe testi sonucunda;
 - Facebook’a günde ne sıklıkla giriyorsunuz değişkenine 7 ve üzeri saat giren öğrenciler ile 1-3 saat arasında giren öğrenciler arasında $p = ,032$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur. Bu değer .05’ten küçük olduğundan dolayı gruplar arasında anlamlı farklılık vardır. Gruplar arası ortalama farklarına baktığımızda ($\bar{x} = 0,938792$) “Facebook’ta başkalarıyla konuşurken kendimi rahat hissederim.” maddesine günde 7 ve üzeri saat arasında giren öğrencilerin ($\bar{x} = 4,153846$), günde 1-3 saat arasında giren öğrencilere ($\bar{x} = 3,215054$) göre Facebook’a karşı tutumlarının daha olumlu olduğu söylenebilir.
 - Facebook’a günde ne sıklıkla giriyorsunuz değişkenine 7 ve üzeri saat giren öğrenciler ile günde hiç girmeyen öğrenciler arasında $p = ,004$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur. Bu değer .05’ten küçük olduğundan dolayı gruplar arasında anlamlı farklılık vardır. Gruplar arası ortalama farklarına baktığımızda ($\bar{x} = 1,39194$) “Facebook’ta başkalarıyla konuşurken kendimi rahat hissederim.” maddesine günde 7 ve üzeri saat arasında giren öğrencilerin ($\bar{x} = 4,153846$), günde hiç girmeyen öğrencilere ($\bar{x} = 2,7619$) göre Facebook’a karşı tutumlarının daha olumlu olduğu söylenebilir.
 - Facebook’a günde ne sıklıkla giriyorsunuz değişkenine 4-6 saat arası giren öğrenciler ile günde hiç girmeyen öğrenciler arasında $p = ,049$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur. Bu değer .05’ten küçük olduğundan dolayı gruplar arasında anlamlı farklılık vardır. Gruplar

arası ortalama farklarına baktığımızda ($\bar{x} = ,96032$) “Facebook’ta başkalarıyla konuşurken kendimi rahat hissedirim.” maddesine günde 4-6 saat arasında giren öğrencilerin ($\bar{x} = 3,7222$), günde hiç girmeyen öğrencilere ($\bar{x} = 2,7619$) göre Facebook’a karşı tutumlarının daha olumlu olduğu söylenebilir.

- “Facebook’ta konu üzerinde başkalarıyla rahatça tartışabilirim.” 8. maddesine verilen cevapların Facebook’a günde ne sıklıkla giriyorsunuz değişkenine göre değişimi incelendiğinde $p=0,037$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur ($F(141, 3) = 2,90$; $p < .05$). Bu değer .05’ten küçük olduğundan dolayı anlamlı farklılık vardır. Bu anlamlı farkın kaynağını bulmak amacıyla yapılan Scheffe testi sonucunda;
 - “Facebook’ta konu üzerinde başkalarıyla rahatça tartışabilirim.” maddesine Facebook’a günde ne sıklıkla giriyorsunuz? değişkenine verilen cevaplara göre bulunan p değerlerinin .05’ten büyük olmasından dolayı ($p > .05$) Facebook’a günde ne sıklıkla giriyorsunuz değişkenine göre gruplar arasında herhangi bir anlamlı farklılığın olmadığı gözlenmiştir.
- “Facebook’tan rahatlıkla mesaj gönderebilirim.” 11. maddesine verilen cevapların Facebook’a günde ne sıklıkla giriyorsunuz değişkenine göre değişimi incelendiğinde $p=0,002$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur. Bu değer .05’ten küçük olduğundan dolayı anlamlı farklılık vardır ($F(141, 3) = 5,06$; $p < .05$). Bu anlamlı farkın kaynağını bulmak amacıyla yapılan Scheffe testi sonucunda;
 - Facebook’a günde ne sıklıkla giriyorsunuz değişkenine 4-6 saat arası giren öğrenciler ile günde hiç girmeyen öğrenciler arasında $p = ,005$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur. Bu değer .05’ten küçük olduğundan dolayı gruplar arasında anlamlı farklılık vardır. Gruplar arası ortalama farklarına baktığımızda ($\bar{x} = 1,34127$) “Facebook’tan rahatlıkla mesaj gönderebilirim.” maddesine günde 4-6 saat arasında giren öğrencilerin ($\bar{x} = 4,388889$), günde hiç girmeyen öğrencilere ($\bar{x} = 3,0476$) göre Facebook’a karşı tutumlarının daha olumlu olduğu söylenebilir.

- “Facebook’ta çalışmaktan hoşlanırım. “ 12. maddesine verilen cevapların Facebook’a günde ne sıklıkla giriyorsunuz değişkenine göre değişimi incelendiğinde $p=0,005$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur. Bu değer .05’ten küçük olduğundan dolayı anlamlı farklılık vardır ($F(141, 3)= 4,52; p<.05$). Bu anlamlı farkın kaynağını bulmak amacıyla yapılan Scheffe testi sonucunda;
 - Facebook’a günde ne sıklıkla giriyorsunuz değişkenine 4-6 saat arası giren öğrenciler ile günde hiç girmeyen öğrenciler arasında $p=,014$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur. Bu değer .05’ten küçük olduğundan dolayı gruplar arasında anlamlı farklılık vardır. Gruplar arası ortalama farklarına baktığımızda ($\bar{x} =1,26190$) “Facebook’ta çalışmaktan hoşlanırım.“ maddesine günde 4-6 saat arasında giren öğrencilerin ($\bar{x} =3,5000$), günde hiç girmeyen öğrencilere ($\bar{x} =2,2381$) göre Facebook’a karşı tutumlarının daha olumlu olduğu söylenebilir.
- “Facebook’ta işime yarayacak bilgilerinin yerini belirlemek kolaydır.“ 13. maddesine verilen cevapların Facebook’a günde ne sıklıkla giriyorsunuz değişkenine göre değişimi incelendiğinde $p=0,042$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur. Bu değer .05’ten küçük olduğundan dolayı anlamlı farklılık vardır ($F(141, 3)= 2,79; p<.05$). Bu anlamlı farkın kaynağını bulmak amacıyla yapılan Scheffe testi sonucunda;
 - “Facebook’ta işime yarayacak bilgilerinin yerini belirlemek kolaydır.” maddesine Facebook’a günde ne sıklıkla giriyorsunuz? değişkenine verilen cevaplara göre bulunan p değerlerinin .05’ten büyük olmasından dolayı ($p>.05$) Facebook’a günde ne sıklıkla giriyorsunuz değişkenine göre gruplar arasında herhangi bir anlamlı farklılığın olmadığı gözlenmiştir.
- “Facebook’tan dersle ilgili materyalleri arkadaşlarımla daha kolay paylaşıyorum.“ 14. maddesine verilen cevapların Facebook’a günde ne sıklıkla giriyorsunuz değişkenine göre değişimi incelendiğinde $p=0,004$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur. Bu değer .05’ten küçük olduğundan dolayı anlamlı farklılık

vardır ($F(141, 3) = 4,67; p < .05$). Bu anlamlı farkın kaynağını bulmak amacıyla yapılan Scheffe testi sonucunda;

- Facebook'a günde ne sıklıkla giriyorsunuz değişkenine 4-6 saat arası giren öğrenciler ile günde hiç girmeyen öğrenciler arasında $p = ,006$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur. Bu değer $.05$ 'ten küçük olduğundan dolayı gruplar arasında anlamlı farklılık vardır. Gruplar arası ortalama farklarına baktığımızda ($\bar{x} = 1,27778$) "Facebook'tan dersle ilgili materyalleri arkadaşlarımla daha kolay paylaşıyorum." maddesine günde 4-6 saat arası giren öğrencilerin ($\bar{x} = 4,2778$), günde hiç girmeyen öğrencilere ($\bar{x} = 3,0000$) göre Facebook'a karşı tutumlarının daha olumlu olduğu söylenebilir.
- Facebook'a günde ne sıklıkla giriyorsunuz değişkenine 1-3 saat arası giren öğrenciler ile günde hiç girmeyen öğrenciler arasında $p = ,040$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur. Bu değer $.05$ 'ten küçük olduğundan dolayı gruplar arasında anlamlı farklılık vardır. Gruplar arası ortalama farklarına baktığımızda ($\bar{x} = 7,8495$) "Facebook'tan dersle ilgili materyalleri arkadaşlarımla daha kolay paylaşıyorum." maddesine günde 1-3 saat arası giren öğrencilerin ($\bar{x} = 3,7849$), günde hiç girmeyen öğrencilere ($\bar{x} = 3,0000$) göre Facebook'a karşı tutumlarının daha olumlu olduğu söylenebilir.
- "Facebook bana korkutucu **gelmez.**" 15. maddesine verilen cevapların Facebook'a günde ne sıklıkla giriyorsunuz değişkenine göre değişimi incelendiğinde $p = 0,026$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur. Bu değer $.05$ 'ten küçük olduğundan dolayı anlamlı farklılık vardır ($F(141, 3) = 3,16; p < .05$). Bu anlamlı farkın kaynağını bulmak amacıyla yapılan Scheffe testi sonucunda;
 - Facebook'a günde ne sıklıkla giriyorsunuz değişkenine 4-6 saat arası giren öğrenciler ile 1-3 saat arası giren öğrenciler arasında $p = ,032$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur. Bu değer $.05$ 'ten küçük olduğundan dolayı gruplar arasında anlamlı farklılık vardır. Gruplar arası ortalama farklarına baktığımızda ($\bar{x} = 0,983871$) "Facebook bana korkutucu **gelmez.**" maddesine günde 4-6 saat arası giren

öğrencilerin ($\bar{x} = 4,166667$), günde 1-3 saat arasında giren öğrencilere ($\bar{x} = 3,182796$) göre Facebook'a karşı tutumlarının daha olumlu olduğu söylenebilir.

- “Facebook’un ara yüzü bana hitap etmektedir. “ 17. maddesine verilen cevapların Facebook’a günde ne sıklıkla giriyorsunuz değişkenine göre değişimi incelendiğinde $p=0,015$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur. Bu değer .05’ten küçük olduğundan dolayı anlamlı farklılık vardır ($F(141, 3) = 3,62$; $p < .05$). Bu anlamlı farkın kaynağını bulmak amacıyla yapılan Scheffe testi sonucunda;
 - Facebook’a günde ne sıklıkla giriyorsunuz değişkenine 7 ve üzeri saat giren öğrenciler ile günde hiç girmeyen öğrenciler arasında $p = ,046$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur. Bu değer .05’ten küçük olduğundan dolayı gruplar arasında anlamlı farklılık vardır. Gruplar arası ortalama farklarına baktığımızda ($\bar{x} = 1,09158$) “Facebook’un ara yüzü bana hitap etmektedir.” maddesine günde 7 ve üzeri saat arasında giren öğrencilerin ($\bar{x} = 3,6154$), günde hiç girmeyen öğrencilere ($\bar{x} = 2,5238$) göre Facebook’a karşı tutumlarının daha olumlu olduğu söylenebilir.
- “Facebook’taki grafik ve çoklu bağlantılar benim dikkatimi çeker.” 18. maddesine verilen cevapların Facebook’a günde ne sıklıkla giriyorsunuz değişkenine göre değişimi incelendiğinde $p=0,006$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur ($F(141, 3) = 4,37$; $p < .05$). Bu değer .05’ten küçük olduğundan dolayı anlamlı farklılık vardır. Bu anlamlı farkın kaynağını bulmak amacıyla yapılan Scheffe testi sonucunda;
 - Facebook’a günde ne sıklıkla giriyorsunuz değişkenine 7 ve üzeri saat giren öğrenciler ile günde hiç girmeyen öğrenciler arasında $p = ,033$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur. Bu değer .05’ten küçük olduğundan dolayı gruplar arasında anlamlı farklılık vardır. Gruplar arası ortalama farklarına baktığımızda ($\bar{x} = 1,16117$) “Facebook’taki grafik ve çoklu bağlantılar benim dikkatimi çeker.” maddesine günde 7 ve üzeri saat arasında giren öğrencilerin ($\bar{x} = 3,9231$), günde hiç

girmeyen öğrencilere ($\bar{x} = 2,7619$) göre Facebook'a karşı tutumlarının daha olumlu olduğu söylenebilir.

- Facebook'a günde ne sıklıkla giriyorsunuz değişkenine 4-6 saat arası giren öğrenciler ile günde hiç girmeyen öğrenciler arasında $p = ,029$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur. Bu değer $.05$ 'ten küçük olduğundan dolayı gruplar arasında anlamlı farklılık vardır. Gruplar arası ortalama farklarına baktığımızda ($\bar{x} = 1,07143$) "Facebook'taki grafik ve çoklu bağlantılar benim dikkatimi çeker." maddesine günde 4-6 saat arasında giren öğrencilerin ($\bar{x} = 3,8333$), günde hiç girmeyen öğrencilere ($\bar{x} = 2,7619$) göre Facebook'a karşı tutumlarının daha olumlu olduğu söylenebilir.

4.3.22 Karma Öğrenme Öğrencilerinin Facebook'a Haftada Ne Sıklıkla Giriyorsunuz Değişkeni Açısından Facebook Tutum Düzeyleri (ANOVA)

Karma öğrenme öğrencilerinin Facebook'a haftada ne sıklıkla giriyorsunuz değişkeni açısından Facebook Tutum düzeylerini belirlemek amacıyla tek yönlü varyans analizi (One Way ANOVA) değerleri Tablo 58 ve Tablo 59'da verilmiştir.

Tablo 58. Karma Öğrenme Öğrencilerinin Facebook'a Haftada Ne Sıklıkla Giriyorsunuz Değişkenine Göre Facebook Tutumlarına İlişkin Görüşlerinin Analizi (ANOVA)

Facebook'a haftada ne sıklıkla giriyorsunuz		$N\bar{x}$	SS
1-5 saat Facebook Tutumu	Hiç	10	50,90
	52	65,13	15,62
	6-10 saat	37	72,10
	11 ve üzeri	46	75,78
Toplam		145	69,3116,62

Tablo 58'deki bulgular incelendiğinde Facebook'a haftada ne sıklıkla giriyorsunuz değişkenine verilen cevaplara göre Facebook'ta daha çok vakit geçiren öğrencilerin diğer öğrencilere göre Facebook'a karşı tutumlarının daha olumlu olduğu söylenebilir.

Tablo 59. Karma Öğrenme Öğrencilerinin Facebook'a Haftada Ne Sıklıkla Giriyorsunuz Değişkenine Göre Facebook Tutumları Varyans Analizi Sonuçları (ANOVA)

Kareler	sd	Kareler	F	p	Farklar
		Top. Orta.			
Facebook Tutumu	Gruplar arası	6512,6832170,899,195,000	11	vü.1-5	
	11 vü. hiç				
	Gruplar içi	33288,35141236,08	6-10	hiç	
Toplam	39801,03144				

Araştırmaya katılan karma öğrenme öğrencilerinin Facebook tutumlarının öğrencilerin Facebook'a haftada ne sıklıkla giriyorsunuz değişkenine göre değişimi incelendiğinde bulunan p değerinin .05'ten küçük olmasından dolayı ($F(141,3) = 9,19$; $p < .05$) Facebook tutumları Facebook'a haftada ne sıklıkla giriyorsunuz değişkeni açısından istatistiksel olarak anlamlı farklılık ($p < .05$) göstermektedir. Bu anlamlı farklılığın kaynağını bulmak amacıyla yapılan Scheffé testi sonuçlarına göre;

- Haftada 11 ve üzeri saat Facebook'a giren öğrenciler ile haftada 1-5 saat arası Facebook'a giren öğrenciler arasında $p = ,010$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur. Bu değer .05'ten küçük olduğundan dolayı gruplar arasında anlamlı farklılık vardır. Gruplar arası ortalama farklarına baktığımızda ($\bar{x} = 10,647993$) haftada 11 ve üzeri saat Facebook'a giren öğrencilerin ($\bar{x} = 75,78$), haftada 1-5 saat arası Facebook'a giren öğrencilere ($\bar{x} = 65,13$) göre Facebook'a karşı tutumlarının daha olumlu olduğu söylenebilir.
- Haftada 11 ve üzeri saat Facebook'a giren öğrenciler ile haftada Facebook'a hiç girmeyen öğrenciler arasında $p = ,000$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur. Bu değer .05'ten küçük olduğundan dolayı gruplar arasında anlamlı farklılık vardır. Gruplar arası ortalama farklarına baktığımızda ($\bar{x} = 24,88261$) haftada 11 ve üzeri saat Facebook'a giren öğrencilerin ($\bar{x} = 75,78$), haftada Facebook'a hiç girmeyen öğrencilere ($\bar{x} = 50,90$) göre Facebook'a karşı tutumlarının daha olumlu olduğu söylenebilir.
- Haftada 6-10 saat arası Facebook'a giren öğrenciler ile haftada Facebook'a hiç girmeyen öğrenciler arasında $p = ,003$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur. Bu değer .05'ten küçük olduğundan dolayı gruplar arasında anlamlı farklılık

vardır. Gruplar arası ortalama farklarına baktığımızda ($\bar{x} = 21,20811$) haftada 6-10 saat arası Facebook'a giren öğrencilerin ($\bar{x} = 72,10$), haftada Facebook'a hiç girmeyen öğrencilere ($\bar{x} = 50,90$) göre Facebook'a karşı tutumlarının daha olumlu olduğu söylenebilir.

4.3.23 Karma Öğrenme Öğrencilerinin Facebook'a Haftada Ne Sıklıkla Giriyorsunuz Değişkeni Açısından Anket Maddelerine İlişkin Görüşlerinin Değişimi (ANOVA)

Karma öğrenme öğrencilerinin Facebook'a haftada ne sıklıkla giriyorsunuz değişkenine göre anket maddelerine verdikleri cevapların ortalaması aşağıdaki Tablo 60'ta verilmiştir.

Tablo 60. Karma Öğrenme Öğrencilerinin Facebook'a Haftada Ne Sıklıkla Giriyorsunuz Değişkeni Açısından Anket Maddelerine İlişkin Görüşlerinin Ortalaması (ANOVA)

Madde	Sınıf	N	\bar{x}	SS
1. Facebook'ta vakit geçirmekten sıkılmam.	Hiç	10	2,000000	1,247219
	1-5 saat	52	2,250000	1,118034
	6-10 saat	37	2,486486	1,216133
	11 ve üzeri saat	46	2,956522	1,381730
	Toplam	145	2,555556	1,267661
2. Facebook'un, uzaktaki bir kişiyle iletişim kurmak için kullanışlı olduğunu düşünürüm.	Hiç	10	2,000000	1,414214
	1-5 saat	52	3,519231	1,196242
	6-10 saat	37	4,000000	0,781736
	11 ve üzeri saat	46	4,217391	0,786357
	Toplam	145	3,888889	1,004963
3. Facebook'u kullanarak arkadaşlarımla iletişim kurmaktan hoşlanırım.	Hiç	10	2,700000	1,494434
	1-5 saat	52	3,500000	1,093654
	6-10 saat	37	3,351351	1,274018
	11 ve üzeri saat	46	4,065217	0,771785

	Toplam	145	3,651852	1,088053
4.Facebook başkalarıyla iletişim kurmada kullanışlı araçlar sağlar.	Hiç	10	2,600000	1,577621
	1-5 saat	52	3,519231	0,999811
	6-10 saat	37	3,729730	0,693167
	11 ve üzeri saat	46	4,065217	0,800060
	Toplam	145	3,762963	0,882732
5.Facebook'ta başkalarıyla konuşurken kendimi rahat hissedirim.	Hiç	10	2,200000	1,229273
	1-5 saat	52	3,076923	1,006764
	6-10 saat	37	3,486486	0,989434
	11 ve üzeri saat	46	3,630435	1,102698
	Toplam	145	3,377778	1,057078
6.Facebook'ta araştırma yapmaktan zevk alırım.	Hiç	10	2,500000	1,354006
	1-5 saat	52	2,750000	1,202530
	6-10 saat	37	3,027027	1,142281
	11 ve üzeri saat	46	2,978261	1,324791
	Toplam	145	2,903704	1,227022
7.Facebook'ta rahatça çalışabilirim; çalışırken kendimi rahat hissedirim.	Hiç	10	2,500000	1,433721
	1-5 saat	52	2,653846	1,250641
	6-10 saat	37	2,972973	0,985633
	11 ve üzeri saat	46	2,913043	1,261852
	Toplam	145	2,829630	1,187879
8.Facebook'ta konu üzerinde başkalarıyla rahatça tartışabilirim.	Hiç	10	2,200000	1,229273
	1-5 saat	52	3,269231	1,139580
	6-10 saat	37	3,486486	1,095993
	11 ve üzeri saat	46	3,565217	1,186071
	Toplam	145	3,429630	1,143057
9.Facebook kullanmak mesleki işimi	Hiç	10	2,600000	1,505545

çabuklaştırır.	1-5 saat	52	3,019231	1,162998
	6-10 saat	37	3,081081	1,064017
	11 ve üzeri saat	46	3,239130	1,268153
	Toplam	145	3,111111	1,169683
10.Facebook'ta gezinmenin tedirgin edici olduğunu düşünmem.	Hiç	10	2,500000	1,433721
	1-5 saat	52	2,673077	1,183566
	6-10 saat	37	3,108108	1,307750
	11 ve üzeri saat	46	3,195652	1,376300
	Toplam	145	2,970370	1,298338
11.Facebook'tan rahatlıkla mesaj gönderebilirim.	Hiç	10	2,100000	1,663330
	1-5 saat	52	3,500000	1,128942
	6-10 saat	37	3,837838	1,118370
	11 ve üzeri saat	46	4,152174	0,787891
	Toplam	145	3,814815	1,052255
12.Facebook'ta çalışmaktan hoşlanırım.	Hiç	10	2,100000	1,197219
	1-5 saat	52	2,692308	1,146836
	6-10 saat	37	3,000000	1,247219
	11 ve üzeri saat	46	3,173913	1,234762
	Toplam	145	2,940741	1,214115
13.Facebook'ta işime yarayacak bilgilerinin yerini belirlemek kolaydır.	Hiç	10	2,500000	1,433721
	1-5 saat	52	2,807692	1,283965
	6-10 saat	37	3,243243	1,211184
	11 ve üzeri saat	46	3,586957	1,292303
	Toplam	145	3,192593	1,301528
14.Facebook'tan dersle ilgili materyalleri arkadaşlarımla daha kolay paylaşıyorum.	Hiç	10	2,400000	1,429841
	1-5 saat	52	3,538462	1,128274
	6-10 saat	37	3,891892	0,965625

	11 ve üzeri saat	46	4,152174	1,010333
	Toplam	145	3,844444	1,071104
	Hiç	10	2,700000	1,494434
	1-5 saat	52	3,057692	1,258905
15.Facebook bana korkutucu gelmez	6-10 saat	37	3,486486	1,260988
	11 ve üzeri saat	46	3,695652	1,244893
	Toplam	145	3,392593	1,276050
16. Facebook ile başkalarıyla rahatlıkla iletişim kurabilirim.	Hiç	10	2,600000	1,429841
	1-5 saat	52	3,461538	1,037749
	6-10 saat	37	3,675676	1,203099
	11 ve üzeri saat	46	3,956522	0,965091
	Toplam	145	3,688889	1,075276
17.Facebook'un ara yüzü bana hitap etmektedir.	Hiç	10	2,200000	1,135292
	1-5 saat	52	2,923077	1,081868
	6-10 saat	37	3,351351	1,033232
	11 ve üzeri saat	46	3,456522	1,047887
	Toplam	145	3,222222	1,076663
18.Facebook'taki grafik ve çoklu bağlantılar benim dikkatimi çeker.	Hiç	10	2,700000	1,494434
	1-5 saat	52	3,057692	1,161700
	6-10 saat	37	3,540541	0,900450
	11 ve üzeri saat	46	3,695652	1,072268
	Toplam	145	3,407407	1,094738
19.Facebook bilgiye ulaşmamda verimli bir şekilde yardımcı olur.	Hiç	10	2,500000	1,433721
	1-5 saat	52	3,019231	1,128775
	6-10 saat	37	3,459459	0,930788
	11 ve üzeri saat	46	3,304348	1,314358
	Toplam	145	3,237037	1,153886

20. Facebook'ta kendi profilimi rahatlıkla oluşturabilirim.	Hiç	10	2,700000	1,494434
	1-5 saat	52	3,403846	1,256506
	6-10 saat	37	3,972973	0,985633
	11 ve üzeri saat	46	3,978261	0,999758
	Toplam	145	3,755556	1,129434
21. Facebook'taki bir uygulamayı rahatlıkla kullanabilirim.	Hiç	10	2,600000	1,429841
	1-5 saat	52	3,442308	1,144697
	6-10 saat	37	3,918919	1,139649
	11 ve üzeri saat	46	3,804348	1,258210
	Toplam	145	3,696296	1,192477

- 1.maddede en yüksek ortalama puan Facebook'a haftada 11 ve üzeri saat giren öğrencilerde iken ($\bar{x} = 2,956522$), en düşük ortalama puan Facebook'a haftada hiç girmeyen öğrencilerdedir ($\bar{x} = 2,000000$).
- 2. maddede en yüksek ortalama puan Facebook'a haftada 11 ve üzeri saat giren öğrencilerde iken ($\bar{x} = 4,217391$), en düşük ortalama puan Facebook'a haftada hiç girmeyen öğrencilerdedir ($\bar{x} = 2,000000$).
- 3. maddede en yüksek ortalama puan Facebook'a haftada 11 ve üzeri saat giren öğrencilerde iken ($\bar{x} = 4,065217$), en düşük ortalama puan Facebook'a haftada hiç girmeyen öğrencilerdedir ($\bar{x} = 2,700000$).
- 4. maddede en yüksek ortalama puan Facebook'a haftada 11 ve üzeri saat giren öğrencilerde iken ($\bar{x} = 4,065217$), en düşük ortalama puan Facebook'a haftada hiç girmeyen öğrencilerdedir ($\bar{x} = 2,600000$).
- 5. maddede en yüksek ortalama puan Facebook'a haftada 11 ve üzeri saat giren öğrencilerde iken ($\bar{x} = 3,630435$), en düşük ortalama puan Facebook'a haftada hiç girmeyen öğrencilerdedir ($\bar{x} = 2,200000$).
- 6. maddede en yüksek ortalama puan Facebook'a haftada 6-10 saat arası giren öğrencilerde iken ($\bar{x} = 3,027027$), en düşük ortalama puan Facebook'a haftada hiç girmeyen öğrencilerdedir ($\bar{x} = 2,500000$).

- 7. maddede en yüksek ortalama puan Facebook'a haftada 6-10 saat arası giren öğrencilerde iken ($\bar{x} = 2,972973$), en düşük ortalama puan Facebook'a haftada hiç girmeyen öğrencilerdedir ($\bar{x} = 2,500000$).
- 8. maddede en yüksek ortalama puan Facebook'a haftada 11 ve üzeri saat giren öğrencilerde iken ($\bar{x} = 3,565217$), en düşük ortalama puan Facebook'a haftada hiç girmeyen öğrencilerdedir ($\bar{x} = 2,200000$).
- 9. maddede en yüksek ortalama puan Facebook'a haftada 11 ve üzeri saat giren öğrencilerde iken ($\bar{x} = 3,239130$), en düşük ortalama puan Facebook'a haftada hiç girmeyen öğrencilerdedir ($\bar{x} = 2,600000$).
- 10. maddede en yüksek ortalama puan Facebook'a haftada 11 ve üzeri saat giren öğrencilerde iken ($\bar{x} = 3,195652$), en düşük ortalama puan Facebook'a haftada hiç girmeyen öğrencilerdedir ($\bar{x} = 2,500000$).
- 11. maddede en yüksek ortalama puan Facebook'a haftada 11 ve üzeri saat giren öğrencilerde iken ($\bar{x} = 4,152174$), en düşük ortalama puan Facebook'a haftada hiç girmeyen öğrencilerdedir ($\bar{x} = 2,100000$).
- 12. maddede en yüksek ortalama puan Facebook'a haftada 11 ve üzeri saat giren öğrencilerde iken ($\bar{x} = 3,173913$), en düşük ortalama puan Facebook'a haftada hiç girmeyen öğrencilerdedir ($\bar{x} = 2,100000$).
- 13. maddede en yüksek ortalama puan Facebook'a haftada 11 ve üzeri saat giren öğrencilerde iken ($\bar{x} = 3,586957$), en düşük ortalama puan Facebook'a haftada hiç girmeyen öğrencilerdedir ($\bar{x} = 2,500000$).
- 14. maddede en yüksek ortalama puan Facebook'a haftada 11 ve üzeri saat giren öğrencilerde iken ($\bar{x} = 4,152174$), en düşük ortalama puan Facebook'a haftada hiç girmeyen öğrencilerdedir ($\bar{x} = 2,400000$).
- 15. maddede en yüksek ortalama puan Facebook'a haftada 11 ve üzeri saat giren öğrencilerde iken ($\bar{x} = 3,695652$), en düşük ortalama puan Facebook'a haftada hiç girmeyen öğrencilerdedir ($\bar{x} = 2,700000$).
- 16. maddede en yüksek ortalama puan Facebook'a haftada 11 ve üzeri saat giren öğrencilerde iken ($\bar{x} = 3,956522$), en düşük ortalama puan Facebook'a haftada hiç girmeyen öğrencilerdedir ($\bar{x} = 2,600000$).

- 17. maddede en yüksek ortalama puan Facebook'a haftada 11 ve üzeri saat giren öğrencilerde iken ($\bar{x} = 3,456522$), en düşük ortalama puan Facebook'a haftada hiç girmeyen öğrencilerdedir ($\bar{x} = 2,200000$).
- 18. maddede en yüksek ortalama puan Facebook'a haftada 11 ve üzeri saat giren öğrencilerde iken ($\bar{x} = 3,695652$), en düşük ortalama puan Facebook'a haftada hiç girmeyen öğrencilerdedir ($\bar{x} = 2,700000$).
- 19. maddede en yüksek ortalama puan Facebook'a haftada 6-10 saat arası giren öğrencilerde iken ($\bar{x} = 3,459459$), en düşük ortalama puan Facebook'a haftada hiç girmeyen öğrencilerdedir ($\bar{x} = 2,500000$).
- 20. maddede en yüksek ortalama puan Facebook'a haftada 11 ve üzeri saat giren öğrencilerde iken ($\bar{x} = 3,978261$), en düşük ortalama puan Facebook'a haftada hiç girmeyen öğrencilerdedir ($\bar{x} = 2,700000$).
- 21. maddede en yüksek ortalama puan Facebook'a haftada 6-10 saat arası giren öğrencilerde iken ($\bar{x} = 3,918919$), en düşük ortalama puan Facebook'a haftada hiç girmeyen öğrencilerdedir ($\bar{x} = 2,600000$).

Tablo 60 incelendiğinde öğrencilerin Facebook'a haftada ne sıklıkla giriyorsunuz değişkenine göre maddelere verdikleri cevaplar incelendiğinde Facebook'ta daha çok vakit geçiren öğrencilerin Facebook'ta hiç vakit geçirmeyen diğer öğrencilere göre Facebook'a karşı tutumlarının daha olumlu olduğu söylenebilir.

Maddelerin Facebook'a haftada ne sıklıkla giriyorsunuz değişkenine göre ortalamaları incelendikten sonra her bir madde için ANOVA yapılarak, öğrencilerin maddelere verdikleri cevapların Facebook'a haftada ne sıklıkla giriyorsunuz değişkenine göre anlamlı olarak değişip değişmediği incelenmiştir. Bu amaçla yapılan ANOVA sonuçları Tablo 61'de verilmiştir.

4.3.24 Karma Öğrenme Öğrencilerinin Facebook'a Haftada Ne Sıklıkla Giriyorsunuz Değişkeni Açısından Anket Maddelerine İlişkin Görüşlerinin Varyans Analizi Sonuçları (ANOVA)

Tablo 61. Karma Öğrenme Öğrencilerinin Facebook'a Haftada Ne Sıklıkla Girisiniz Değişkenine Göre Anket Maddelerine İlişkin Görüşlerinin Varyans Analizi Sonuçları (ANOVA)

Madde	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	P
1. Facebook'ta vakit geçirmekten sıklmam.	Gruplar arası	15,301	3	5,100	3,315	,022*
	Gruplar içi	216,906	141	1,538		
	Toplam	232,207	144			
2. Facebook'un, uzaktaki bir kişiyle iletişim kurmak için kullanışlı olduğunu düşünürüm.	Gruplar arası	45,745	3	15,248	15,269	,000*
	Gruplar içi	140,807	141	,999		
	Toplam	186,552	144			
3. Facebook'u kullanarak arkadaşlarımla iletişim kurmaktan hoşlanırım.	Gruplar arası	20,836	3	6,945	5,887	,001*
	Gruplar içi	166,337	141	1,180		
	Toplam	187,172	144			
4. Facebook başkalarıyla iletişim kurmada kullanışlı araçlar sağlar.	Gruplar arası	19,924	3	6,641	7,838	,000*
	Gruplar içi	119,482	141	,847		
	Toplam	139,407	144			
5. Facebook'ta başkalarıyla konuşurken kendimi rahat hissedirim.	Gruplar arası	20,995	3	6,998	6,356	,000*
	Gruplar içi	155,253	141	1,101		
	Toplam	176,248	144			
6. Facebook'ta araştırma yapmaktan zevk alırım.	Gruplar arası	3,564	3	1,188	,775	,510
	Gruplar içi	216,201	141	1,533		
	Toplam	219,766	144			
7. Facebook'ta rahatça çalışabilirim; çalışırken	Gruplar arası	3,699	3	1,233	,848	,470

kendimi rahat hissedirim.	Gruplar içi	204,894	141	1,453		
	Toplam	208,593	144			
8.Facebook'ta konu üzerinde başkalarıyla rahatça tartışabilirim.	Gruplar arası	16,380	3	5,460	4,131	,008*
	Gruplar içi	186,378	141	1,322		
	Toplam	202,759	144			
9.Facebook kullanmak mesleki işimi çabuklaştırır.	Gruplar arası	3,658	3	1,219	,849	,469
	Gruplar içi	202,507	141	1,436		
	Toplam	206,166	144			
10.Facebook'ta gezinmenin tedirgin edici olduğunu düşünmem.	Gruplar arası	9,692	3	3,231	1,924	,128
	Gruplar içi	236,749	141	1,679		
	Toplam	246,441	144			
11.Facebook'tan rahatlıkla mesaj gönderebilirim.	Gruplar arası	37,786	3	12,595	10,905	,000*
	Gruplar içi	162,862	141	1,155		
	Toplam	200,648	144			
12.Facebook'ta çalışmaktan hoşlanırım.	Gruplar arası	12,421	3	4,140	2,854	,039*
	Gruplar içi	204,586	141	1,451		
	Toplam	217,007	144			
13.Facebook'ta işime yarayacak bilgilerinin yerini belirlemek kolaydır.	Gruplar arası	19,419	3	6,473	3,959	,010*
	Gruplar içi	230,540	141	1,635		
	Toplam	249,959	144			
14.Facebook'tan dersle ilgili materyalleri arkadaşlarımla daha kolay paylaşıyorum.	Gruplar arası	28,733	3	9,578	8,294	,000*
	Gruplar içi	162,825	141	1,155		
	Toplam	191,559	144			

15. Facebook bana korkutucu gelmez.	Gruplar arası	14,849	3	4,950	3,062	,030*
	Gruplar içi	227,909	141	1,616		
	Toplam	242,759	144			
16. Facebook ile başkalarıyla rahatlıkla iletişim kurabilirim.	Gruplar arası	17,028	3	5,676	4,783	,003*
	Gruplar içi	167,344	141	1,187		
	Toplam	184,372	144			
17. Facebook'un ara yüzü bana hitap etmektedir.	Gruplar arası	17,524	3	5,841	5,176	,002*
	Gruplar içi	159,138	141	1,129		
	Toplam	176,662	144			
18. Facebook'taki grafik ve çoklu bağlantılar benim dikkatimi çeker.	Gruplar arası	15,496	3	5,165	4,288	,006*
	Gruplar içi	169,855	141	1,205		
	Toplam	185,352	144			
19. Facebook bilgiye ulaşmamda verimli bir şekilde yardımcı olur.	Gruplar arası	9,563	3	3,188	2,336	,076
	Gruplar içi	192,409	141	1,365		
	Toplam	201,972	144			
20. Facebook'ta kendi profilimi rahatlıkla oluşturabilirim.	Gruplar arası	20,836	3	6,945	5,423	,001*
	Gruplar içi	180,570	141	1,281		
	Toplam	201,407	144			
21. Facebook'taki bir uygulamayı rahatlıkla kullanabilirim.	Gruplar arası	16,915	3	5,638	3,912	,010*
	Gruplar içi	203,223	141	1,441		
	Toplam	220,138	144			

*p<0,05

Yapılan analizler sonucunda her bir maddeye verilen cevaplar ile Facebook'a haftada ne sıklıkla giriyorsunuzdeğişkenine göre bulunan p değerinin .05'ten küçük olmasından dolayı 21 maddeden 16'sında anlamlı fark bulunmuştur. Facebook'a haftada ne sıklıkla giriyorsunuzdeğişkeninegöre 1. , 2. , 3. , 4. , 5. , 8., 11. , 12., 13. , 14. , 15. , 16., 17. , 18., 20. ve 21. maddelerde rastlanan anlamlı farklar aşağıda verilmiştir.

- “Facebook'ta vakit geçirmekten **sıkılmam.**” 1.maddesine verilen cevapların Facebook'a haftada ne sıklıkla giriyorsunuz değişkenine göre değişimi incelendiğinde $p=0,022$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur ($F(141, 3)=3,31$; $p<.05$). Bu değer .05'ten küçük olduğundan dolayı anlamlı farklılık vardır. Bu anlamlı farkın kaynağını bulmak amacıyla yapılan Scheffe testi sonucunda;
 - “Facebook'ta vakit geçirmekten **sıkılmam.**” maddesine Facebook'a haftada ne sıklıkla giriyorsunuz değişkenine verilen cevaplara göre bulunan p değerlerinin .05'ten büyük olmasından dolayı ($p>.05$) gruplar arasında herhangi bir anlamlı farklılık olmadığı görülmektedir.
- “Facebook'un, uzaktaki bir kişiyle iletişim kurmak için kullanışlı olduğunu düşünürüm.” 2. maddesine verilen cevapların Facebook'a haftada ne sıklıkla giriyorsunuz değişkenine göre değişimi incelendiğinde $p=0,000$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur ($F(141,3)= 15,26$; $p<.05$). Bu değer .05'ten küçük olduğundan dolayı anlamlı farklılık vardır. Bu anlamlı farkın kaynağını bulmak amacıyla yapılan Scheffe testi sonucunda;
 - Facebook'a haftada ne sıklıkla giriyorsunuz değişkenine 11 ve üzeri saat giren öğrenciler ile 1-5 saat arasında giren öğrenciler arasında $p=,009$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur. Bu değer .05'ten küçük olduğundan dolayı gruplar arasında anlamlı farklılık vardır. Gruplar arası ortalama farklarına baktığımızda ($\bar{x} =0,698161$) “Facebook'un, uzaktaki bir kişiyle iletişim kurmak için kullanışlı olduğunu düşünürüm.” maddesine haftada 11 ve üzeri saat giren öğrencilerin ($\bar{x} =4,217391$), haftada 1-5 saat arasında giren öğrencilere

- ($\bar{x} = 3,519231$) göre Facebook'a karşı tutumlarının daha olumlu olduğu söylenebilir.
- Facebook'a haftada ne sıklıkla giriyorsunuz değişkenine 11 ve üzeri saat giren öğrenciler ile haftada hiç girmeyen öğrenciler arasında $p = ,000$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur. Bu değer .05'ten küçük olduğundan dolayı gruplar arasında anlamlı farklılık vardır. Gruplar arası ortalama farklarına baktığımızda ($\bar{x} = 2,217391$) "Facebook'un, uzaktaki bir kişiyle iletişim kurmak için kullanışlı olduğunu düşünürüm." maddesine haftada 11 ve üzeri saat giren öğrencilerin ($\bar{x} = 4,217391$), haftada hiç girmeyen öğrencilere ($\bar{x} = 2,0000$) göre Facebook'a karşı tutumlarının daha olumlu olduğu söylenebilir.
 - Facebook'a haftada ne sıklıkla giriyorsunuz değişkenine 6-10 saat arası giren öğrenciler ile haftada hiç girmeyen öğrenciler arasında $p = ,000$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur. Bu değer .05'ten küçük olduğundan dolayı gruplar arasında anlamlı farklılık vardır. Gruplar arası ortalama farklarına baktığımızda ($\bar{x} = 2,0000$) "Facebook'un, uzaktaki bir kişiyle iletişim kurmak için kullanışlı olduğunu düşünürüm." maddesine haftada 6-10 saat arası giren öğrencilerin ($\bar{x} = 4,0000$), haftada hiç girmeyen öğrencilere ($\bar{x} = 2,0000$) göre Facebook'a karşı tutumlarının daha olumlu olduğu söylenebilir.
 - Facebook'a haftada ne sıklıkla giriyorsunuz değişkenine 1-5 saat arası giren öğrenciler ile haftada hiç girmeyen öğrenciler arasında $p = ,000$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur. Bu değer .05'ten küçük olduğundan dolayı gruplar arasında anlamlı farklılık vardır. Gruplar arası ortalama farklarına baktığımızda ($\bar{x} = 1,51923$) "Facebook'un, uzaktaki bir kişiyle iletişim kurmak için kullanışlı olduğunu düşünürüm." maddesine haftada 1-5 saat arası giren öğrencilerin ($\bar{x} = 3,5192$), haftada hiç girmeyen öğrencilere ($\bar{x} = 2,0000$) göre Facebook'a karşı tutumlarının daha olumlu olduğu söylenebilir.
 - "Facebook'u kullanarak arkadaşlarımla iletişim kurmaktan hoşlanırım." 3. maddesine verilen cevapların Facebook'a haftada ne sıklıkla giriyorsunuz değişkenine göre değişimi incelendiğinde $p = 0,001$ düzeyinde anlamlı fark

bulunmuştur ($F(141, 3) = 5,88; p < .05$). Bu değer .05'ten küçük olduğundan dolayı anlamlı farklılık vardır. Bu anlamlı farkın kaynağını bulmak amacıyla yapılan Scheffe testi sonucunda;

- Facebook'a haftada ne sıklıkla giriyorsunuz değişkenine 11 ve üzeri saat giren öğrenciler ile 6-10 saat arasında giren öğrenciler arasında $p = ,035$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur. Bu değer .05'ten küçük olduğundan dolayı gruplar arasında anlamlı farklılık vardır. Gruplar arası ortalama farklarına baktığımızda ($\bar{x} = 0,71387$) "Facebook'u kullanarak arkadaşlarımla iletişim kurmaktan hoşlanırım." maddesine haftada 11 ve üzeri saat giren öğrencilerin ($\bar{x} = 4,065217$), haftada 6-10 saat arasında giren öğrencilere ($\bar{x} = 3,3514$) göre Facebook'a karşı tutumlarının daha olumlu olduğu söylenebilir.
- Facebook'a haftada ne sıklıkla giriyorsunuz değişkenine 11 ve üzeri saat giren öğrenciler ile haftada hiç girmeyen öğrenciler arasında $p = ,006$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur. Bu değer .05'ten küçük olduğundan dolayı gruplar arasında anlamlı farklılık vardır. Gruplar arası ortalama farklarına baktığımızda ($\bar{x} = 1,36522$) "Facebook'u kullanarak arkadaşlarımla iletişim kurmaktan hoşlanırım." maddesine haftada 11 ve üzeri saat giren öğrencilerin ($\bar{x} = 4,065217$), haftada hiç girmeyen öğrencilere ($\bar{x} = 2,7000$) göre Facebook'a karşı tutumlarının daha olumlu olduğu söylenebilir.
- "Facebook başkalarıyla iletişim kurmada kullanışlı araçlar sağlar." 4. maddesine verilen cevapların Facebook'a haftada ne sıklıkla giriyorsunuz değişkenine göre değişimi incelendiğinde $p = 0,000$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur ($F(141,3) = 7,83; p < .05$). Bu değer .05'ten küçük olduğundan dolayı anlamlı farklılık vardır. Bu anlamlı farkın kaynağını bulmak amacıyla yapılan Scheffe testi sonucunda;
 - Facebook'a haftada ne sıklıkla giriyorsunuz değişkenine 11 ve üzeri saat giren öğrenciler ile 1-5 saat arasında giren öğrenciler arasında $p = ,039$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur. Bu değer .05'ten küçük olduğundan dolayı gruplar arasında anlamlı farklılık vardır. Gruplar arası ortalama farklarına baktığımızda ($\bar{x} = 0,545987$) "Facebook

başkalarıyla iletişim kurmada kullanışlı araçlar sağlar.” maddesine haftada 11 ve üzeri saat arasında giren öğrencilerin ($\bar{x} = 4,065217$), haftada 1-5 saat arasında giren öğrencilere ($\bar{x} = 3,519231$) göre Facebook’a karşı tutumlarının daha olumlu olduğu söylenebilir.

- Facebook’a haftada ne sıklıkla giriyorsunuz değişkenine 11 ve üzeri saat giren öğrenciler ile haftada hiç girmeyen öğrenciler arasında $p = ,000$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur. Bu değer $.05$ ’ten küçük olduğundan dolayı gruplar arasında anlamlı farklılık vardır. Gruplar arası ortalama farklarına baktığımızda ($\bar{x} = 1,46522$) “Facebook başkalarıyla iletişim kurmada kullanışlı araçlar sağlar.” maddesine haftada 11 ve üzeri saat arasında giren öğrencilerin ($\bar{x} = 4,065217$), haftada hiç girmeyen öğrencilere ($\bar{x} = 2,6000$) göre Facebook’a karşı tutumlarının daha olumlu olduğu söylenebilir.
- Facebook’a haftada ne sıklıkla giriyorsunuz değişkenine 6-10 saat arası giren öğrenciler ile haftada hiç girmeyen öğrenciler arasında $p = ,010$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur. Bu değer $.05$ ’ten küçük olduğundan dolayı gruplar arasında anlamlı farklılık vardır. Gruplar arası ortalama farklarına baktığımızda ($\bar{x} = 1,12973$) “Facebook başkalarıyla iletişim kurmada kullanışlı araçlar sağlar.” maddesine haftada 6-10 saat arasında giren öğrencilerin ($\bar{x} = 3,7297$), haftada hiç girmeyen öğrencilere ($\bar{x} = 2,6000$) göre Facebook’a karşı tutumlarının daha olumlu olduğu söylenebilir.
- Facebook’a haftada ne sıklıkla giriyorsunuz değişkenine 1-5 saat arası giren öğrenciler ile haftada hiç girmeyen öğrenciler arasında $p = ,043$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur. Bu değer $.05$ ’ten küçük olduğundan dolayı gruplar arasında anlamlı farklılık vardır. Gruplar arası ortalama farklarına baktığımızda ($\bar{x} = ,91993$) “Facebook başkalarıyla iletişim kurmada kullanışlı araçlar sağlar.” maddesine haftada 1-5 saat arasında giren öğrencilerin ($\bar{x} = 3,5192$), haftada hiç girmeyen öğrencilere ($\bar{x} = 2,6000$) göre Facebook’a karşı tutumlarının daha olumlu olduğu söylenebilir.

- “Facebook’ta başkalarıyla konuşurken kendimi rahat hissederim.” 5. maddesine verilen cevapların Facebook’a haftada ne sıklıkla giriyorsunuz değişkenine göre değişimi incelendiğinde $p=0,000$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur ($F(141, 3)= 6,35; p<.05$). Bu değer .05’ten küçük olduğundan dolayı anlamlı farklılık vardır. Bu anlamlı farkın kaynağını bulmak amacıyla yapılan Scheffe testi sonucunda;
 - Facebook’a haftada ne sıklıkla giriyorsunuz değişkenine 11 ve üzeri saat giren öğrenciler ile haftada hiç girmeyen öğrenciler arasında $p=,002$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur. Bu değer .05’ten küçük olduğundan dolayı gruplar arasında anlamlı farklılık vardır. Gruplar arası ortalama farklarına baktığımızda ($\bar{x} =1,43043$) “Facebook’ta başkalarıyla konuşurken kendimi rahat hissederim.” maddesine haftada 11 ve üzeri saat arasında giren öğrencilerin ($\bar{x} =3,630435$), haftada hiç girmeyen öğrencilere ($\bar{x} =2,2000$) göre Facebook’a karşı tutumlarının daha olumlu olduğu söylenebilir.
 - Facebook’a haftada ne sıklıkla giriyorsunuz değişkenine 6-10 saat arası giren öğrenciler ile haftada hiç girmeyen öğrenciler arasında $p=,010$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur. Bu değer .05’ten küçük olduğundan dolayı gruplar arasında anlamlı farklılık vardır. Gruplar arası ortalama farklarına baktığımızda ($\bar{x} =1,28649$) “Facebook’ta başkalarıyla konuşurken kendimi rahat hissederim.” maddesine haftada 6-10 saat arasında giren öğrencilerin ($\bar{x} =3,4865$), haftada hiç girmeyen öğrencilere ($\bar{x} =2,2000$) göre Facebook’a karşı tutumlarının daha olumlu olduğu söylenebilir.
- “Facebook’ta konu üzerinde başkalarıyla rahatça tartışabilirim.” 8. maddesine verilen cevapların Facebook’a haftada ne sıklıkla giriyorsunuz değişkenine göre değişimi incelendiğinde $p=0,008$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur ($F(141, 3)= 4,13; p<.05$). Bu değer .05’ten küçük olduğundan dolayı anlamlı farklılık vardır. Bu anlamlı farkın kaynağını bulmak amacıyla yapılan Scheffe testi sonucunda;
 - Facebook’a haftada ne sıklıkla giriyorsunuz değişkenine 11 ve üzeri saat giren öğrenciler ile haftada hiç girmeyen öğrenciler arasında

- $p=,011$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur. Bu değer $.05$ 'ten küçük olduğundan dolayı gruplar arasında anlamlı farklılık vardır. Gruplar arası ortalama farklarına baktığımızda ($\bar{x} = 1,36522$) “Facebook'ta konu üzerinde başkalarıyla rahatça tartışabilirim” maddesine haftada 11 ve üzeri saat arasında giren öğrencilerin ($\bar{x} = 3,5652$), haftada hiç girmeyen öğrencilere ($\bar{x} = 2,2000$) göre Facebook'a karşı tutumlarının daha olumlu olduğu söylenebilir.
- Facebook'a haftada ne sıklıkla giriyorsunuz değişkenine 6-10 saat giren öğrenciler ile haftada hiç girmeyen öğrenciler arasında $p=,023$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur. Bu değer $.05$ 'ten küçük olduğundan dolayı gruplar arasında anlamlı farklılık vardır. Gruplar arası ortalama farklarına baktığımızda ($\bar{x} = 1,28649$) “Facebook'ta konu üzerinde başkalarıyla rahatça tartışabilirim” maddesine haftada 6-10 saat arasında giren öğrencilerin ($\bar{x} = 3,4865$), haftada hiç girmeyen öğrencilere ($\bar{x} = 2,2000$) göre Facebook'a karşı tutumlarının daha olumlu olduğu söylenebilir.
 - “Facebook'tan rahatlıkla mesaj gönderebilirim.” 11. maddesine verilen cevapların Facebook'a haftada ne sıklıkla giriyorsunuz değişkenine göre değişimi incelendiğinde $p=0,000$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur ($F(141, 3) = 10,90$; $p < .05$). Bu değer $.05$ 'ten küçük olduğundan dolayı anlamlı farklılık vardır. Bu anlamlı farkın kaynağını bulmak amacıyla yapılan Scheffe testi sonucunda;
 - Facebook'a haftada ne sıklıkla giriyorsunuz değişkenine 11 ve üzeri saat giren öğrenciler ile 1-5 saat arasında giren öğrenciler arasında $p=,033$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur. Bu değer $.05$ 'ten küçük olduğundan dolayı gruplar arasında anlamlı farklılık vardır. Gruplar arası ortalama farklarına baktığımızda ($\bar{x} = 0,652174$) “Facebook'tan rahatlıkla mesaj gönderebilirim.” maddesine haftada 11 ve üzeri saat giren öğrencilerin ($\bar{x} = 4,152174$), haftada 1-5 saat arasında giren öğrencilere ($\bar{x} = 3,500000$) göre Facebook'a karşı tutumlarının daha olumlu olduğu söylenebilir.

- Facebook'a haftada ne sıklıkla giriyorsunuz değişkenine 11 ve üzeri saat giren öğrenciler ile haftada hiç girmeyen öğrenciler arasında $p=,000$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur. Bu değer .05'ten küçük olduğundan dolayı gruplar arasında anlamlı farklılık vardır. Gruplar arası ortalama farklarına baktığımızda ($\bar{x} = 2,05217$) "Facebook'tan rahatlıkla mesaj gönderebilirim." maddesine haftada 11 ve üzeri saat giren öğrencilerin ($\bar{x} = 4,152174$), haftada hiç girmeyen öğrencilere ($\bar{x} = 2,1000$) göre Facebook'a karşı tutumlarının daha olumlu olduğu söylenebilir.
- Facebook'a haftada ne sıklıkla giriyorsunuz değişkenine 6-10 saat arası giren öğrenciler ile haftada hiç girmeyen öğrenciler arasında $p=,000$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur. Bu değer .05'ten küçük olduğundan dolayı gruplar arasında anlamlı farklılık vardır. Gruplar arası ortalama farklarına baktığımızda ($\bar{x} = 1,73784$) "Facebook'tan rahatlıkla mesaj gönderebilirim." maddesine haftada 6-10 saat arası giren öğrencilerin ($\bar{x} = 3,8378$), haftada hiç girmeyen öğrencilere ($\bar{x} = 2,1000$) göre Facebook'a karşı tutumlarının daha olumlu olduğu söylenebilir.
- Facebook'a haftada ne sıklıkla giriyorsunuz değişkenine 1-5 saat arası giren öğrenciler ile haftada hiç girmeyen öğrenciler arasında $p=,003$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur. Bu değer .05'ten küçük olduğundan dolayı gruplar arasında anlamlı farklılık vardır. Gruplar arası ortalama farklarına baktığımızda ($\bar{x} = 1,40000$) "Facebook'tan rahatlıkla mesaj gönderebilirim." maddesine haftada 1-5 saat arası giren öğrencilerin ($\bar{x} = 3,5000$), haftada hiç girmeyen öğrencilere ($\bar{x} = 2,1000$) göre Facebook'a karşı tutumlarının daha olumlu olduğu söylenebilir.
- "Facebook'ta çalışmaktan hoşlanırım." 12. maddesine verilen cevapların Facebook'a haftada ne sıklıkla giriyorsunuz değişkenine göre değişimi incelendiğinde $p=0,039$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur ($F(141, 3)= 2,85; p<.05$). Bu değer .05'ten küçük olduğundan dolayı anlamlı farklılık

vardır. Bu anlamlı farkın kaynağını bulmak amacıyla yapılan Scheffe testi sonucunda;

- “Facebook’ta çalışmaktan hoşlanırım.“ maddesine Facebook’a haftada ne sıklıkla giriyorsunuz değişkenine göre verilen cevaplara göre bulunan p değerlerinin .05’ten büyük olmasından dolayı ($p > .05$) gruplar arasında herhangi bir anlamlı farklılık görülmemektedir.
- “Facebook’ta işime yarayacak bilgilerinin yerini belirlemek kolaydır.“ 13. maddesine verilen cevapların Facebook’a haftada ne sıklıkla giriyorsunuz değişkenine göre değişimi incelendiğinde $p = 0,010$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur ($F(141, 3) = 3,95$; $p < .05$). Bu değer .05’ten küçük olduğundan dolayı anlamlı farklılık vardır. Bu anlamlı farkın kaynağını bulmak amacıyla yapılan Scheffe testi sonucunda;
 - Facebook’a haftada ne sıklıkla giriyorsunuz değişkenine 11 ve üzeri saat giren öğrenciler ile 1-5 saat arasında giren öğrenciler arasında $p = ,032$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur. Bu değer .05’ten küçük olduğundan dolayı gruplar arasında anlamlı farklılık vardır. Gruplar arası ortalama farklarına baktığımızda ($\bar{x} = 0,779264$) “Facebook’ta işime yarayacak bilgilerinin yerini belirlemek kolaydır.“ maddesine haftada 11 ve üzeri saat giren öğrencilerin ($\bar{x} = 3,586957$), haftada 1-5 saat arasında giren öğrencilere ($\bar{x} = 2,807692$) göre Facebook’a karşı tutumlarının daha olumlu olduğu söylenebilir.
- “Facebook’tan dersle ilgili materyalleri arkadaşlarımla daha kolay paylaşıyorum.“ 14. maddesine verilen cevapların Facebook’a haftada ne sıklıkla giriyorsunuz değişkenine göre değişimi incelendiğinde $p = 0,000$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur ($F(141, 3) = 8,29$; $p < .05$). Bu değer .05’ten küçük olduğundan dolayı anlamlı farklılık vardır. Bu anlamlı farkın kaynağını bulmak amacıyla yapılan Scheffe testi sonucunda;
 - Facebook’a haftada ne sıklıkla giriyorsunuz değişkenine 11 ve üzeri saat giren öğrenciler ile haftada hiç girmeyen öğrenciler arasında $p = ,000$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur. Bu değer .05’ten küçük olduğundan dolayı gruplar arasında anlamlı farklılık vardır. Gruplar arası ortalama farklarına baktığımızda ($\bar{x} = 1,75217$) “Facebook’tan

- dersle ilgili materyalleri arkadaşlarımla daha kolay paylaşırım. “ maddesine haftada 11 ve üzeri saat giren öğrencilerin ($\bar{x} = 4,152174$), haftada hiç girmeyen öğrencilere ($\bar{x} = 2,4000$) göre Facebook’a karşı tutumlarının daha olumlu olduğu söylenilebilir.
- Facebook’a haftada ne sıklıkla giriyorsunuz değişkenine 6-10 saat arası giren öğrenciler ile haftada hiç girmeyen öğrenciler arasında $p = ,002$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur. Bu değer $.05$ ’ten küçük olduğundan dolayı gruplar arasında anlamlı farklılık vardır. Gruplar arası ortalama farklarına baktığımızda ($\bar{x} = 1,49189$) “Facebook’tan dersle ilgili materyalleri arkadaşlarımla daha kolay paylaşırım. “ maddesine haftada 6-10 saat arası giren öğrencilerin ($\bar{x} = 3,8919$), haftada hiç girmeyen öğrencilere ($\bar{x} = 2,4000$) göre Facebook’a karşı tutumlarının daha olumlu olduğu söylenilebilir.
 - Facebook’a haftada ne sıklıkla giriyorsunuz değişkenine 1-5 saat arası giren öğrenciler ile haftada hiç girmeyen öğrenciler arasında $p = ,027$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur. Bu değer $.05$ ’ten küçük olduğundan dolayı gruplar arasında anlamlı farklılık vardır. Gruplar arası ortalama farklarına baktığımızda ($\bar{x} = 1,13846$) “Facebook’tan dersle ilgili materyalleri arkadaşlarımla daha kolay paylaşırım. “ maddesine haftada 1-5 saat arası giren öğrencilerin ($\bar{x} = 3,5385$), haftada hiç girmeyen öğrencilere ($\bar{x} = 2,4000$) göre Facebook’a karşı tutumlarının daha olumlu olduğu söylenilebilir.
 - “Facebook bana korkutucu **gelmez.**“ 15. maddesine verilen cevapların Facebook’a haftada ne sıklıkla giriyorsunuz değişkenine göre değişimi incelendiğinde $p = 0,030$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur ($F(141, 3) = 3,06$; $p < .05$). Bu değer $.05$ ’ten küçük olduğundan dolayı anlamlı farklılık vardır. Bu anlamlı farkın kaynağını bulmak amacıyla yapılan Scheffe testi sonucunda;
 - “Facebook bana korkutucu **gelmez.**“ maddesine Facebook’a haftada ne sıklıkla giriyorsunuz değişkenine verilen cevaplara göre bulunan p değerlerinin $.05$ ’ten büyük olmasından dolayı ($p > .05$) gruplar arasında herhangi bir anlamlı farklılık görülmemektedir.

- “Facebook ile başkalarıyla rahatlıkla iletişim kurabilirim.” 16. maddesine verilen cevapların Facebook’a haftada ne sıklıkla giriyorsunuz değişkenine göre değişimi incelendiğinde $p=0,003$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur ($F(141, 3)= 4,78$; $p<.05$). Bu değer .05’ten küçük olduğundan dolayı anlamlı farklılık vardır. Bu anlamlı farkın kaynağını bulmak amacıyla yapılan Scheffe testi sonucunda;
 - Facebook’a haftada ne sıklıkla giriyorsunuz değişkenine 11 ve üzeri saat giren öğrenciler ile haftada hiç girmeyen öğrenciler arasında $p=.007$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur. Bu değer .05’ten küçük olduğundan dolayı gruplar arasında anlamlı farklılık vardır. Gruplar arası ortalama farklarına baktığımızda ($\bar{x} =1,35652$) “Facebook ile başkalarıyla rahatlıkla iletişim kurabilirim.” maddesine haftada 11 ve üzeri saat giren öğrencilerin ($\bar{x} =3,9565$), haftada hiç girmeyen öğrencilere ($\bar{x} =2,6000$) göre Facebook’a karşı tutumlarının daha olumlu olduğu söylenebilir.
- “Facebook’un ara yüzü bana hitap etmektedir.” 17. maddesine verilen cevapların Facebook’a haftada ne sıklıkla giriyorsunuz değişkenine göre değişimi incelendiğinde $p=0,02$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur ($F(141, 3)= 5,17$; $p<.05$). Bu değer .05’ten küçük olduğundan dolayı anlamlı farklılık vardır. Bu anlamlı farkın kaynağını bulmak amacıyla yapılan Scheffe testi sonucunda;
 - Facebook’a haftada ne sıklıkla giriyorsunuz değişkenine 11 ve üzeri saat giren öğrenciler ile haftada hiç girmeyen öğrenciler arasında $p=.011$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur. Bu değer .05’ten küçük olduğundan dolayı gruplar arasında anlamlı farklılık vardır. Gruplar arası ortalama farklarına baktığımızda ($\bar{x} =1,25652$) “Facebook’un ara yüzü bana hitap etmektedir.” maddesine haftada 11 ve üzeri saat giren öğrencilerin ($\bar{x} =3,456522$), haftada hiç girmeyen öğrencilere ($\bar{x} =2,2000$) göre Facebook’a karşı tutumlarının daha olumlu olduğu söylenebilir.

- Facebook'a haftada ne sıklıkla giriyorsunuz değişkenine 6-10 saat arası giren öğrenciler ile haftada hiç girmeyen öğrenciler arasında $p=,029$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur. Bu değer .05'ten küçük olduğundan dolayı gruplar arasında anlamlı farklılık vardır. Gruplar arası ortalama farklarına baktığımızda ($\bar{x} =1,15135$) "Facebook'un ara yüzü bana hitap etmektedir." maddesine haftada 6-10 saat arası giren öğrencilerin ($\bar{x} =3,3514$), haftada hiç girmeyen öğrencilere ($\bar{x} =2,2000$) göre Facebook'a karşı tutumlarının daha olumlu olduğu söylenebilir.
- "Facebook'taki grafik ve çoklu bağlantılar benim dikkatimi çeker." 18. maddesine verilen cevapların Facebook'a haftada ne sıklıkla giriyorsunuz değişkenine göre değişimi incelendiğinde $p=0,006$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur ($F(141, 3)= 4,28; p<.05$). Bu değer .05'ten küçük olduğundan dolayı anlamlı farklılık vardır. Bu anlamlı farkın kaynağını bulmak amacıyla yapılan Scheffe testi sonucunda;
 - Facebook'a haftada ne sıklıkla giriyorsunuz değişkenine 11 ve üzeri saat giren öğrenciler ile 1-5 saat arasında giren öğrenciler arasında $p=,045$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur. Bu değer .05'ten küçük olduğundan dolayı gruplar arasında anlamlı farklılık vardır. Gruplar arası ortalama farklarına baktığımızda ($\bar{x} =0,637960$) "Facebook'taki grafik ve çoklu bağlantılar benim dikkatimi çeker." maddesine haftada 11 ve üzeri saat giren öğrencilerin ($\bar{x} =3,695652$), haftada 1-5 saat arasında giren öğrencilere ($\bar{x} =3,057692$) göre Facebook'a karşı tutumlarının daha olumlu olduğu söylenebilir.
- "Facebook'ta kendi profilimi rahatlıkla oluşturabilirim." 20. maddesine verilen cevapların Facebook'a haftada ne sıklıkla giriyorsunuz değişkenine göre değişimi incelendiğinde $p=0,001$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur. Bu değer .05'ten küçük olduğundan dolayı anlamlı farklılık vardır ($F(141, 3)= 5,42; p<.05$). Bu anlamlı farkın kaynağını bulmak amacıyla yapılan Scheffe testi sonucunda;
 - Facebook'a haftada ne sıklıkla giriyorsunuz değişkenine 11 ve üzeri saat giren öğrenciler ile haftada hiç girmeyen öğrenciler arasında

- $p=,017$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur. Bu değer $.05$ 'ten küçük olduğundan dolayı gruplar arasında anlamlı farklılık vardır. Gruplar arası ortalama farklarına baktığımızda ($\bar{x} = 1,27826$) "Facebook'ta kendi profilimi rahatlıkla oluşturabilirim." maddesine haftada 11 ve üzeri saat giren öğrencilerin ($\bar{x} = 3,978261$), haftada hiç girmeyen öğrencilere ($\bar{x} = 2,7000$) göre Facebook'a karşı tutumlarının daha olumlu olduğu söylenebilir.
- Facebook'a haftada ne sıklıkla giriyorsunuz değişkenine 6-10 saat arası giren öğrenciler ile haftada hiç girmeyen öğrenciler arasında $p=,022$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur. Bu değer $.05$ 'ten küçük olduğundan dolayı gruplar arasında anlamlı farklılık vardır. Gruplar arası ortalama farklarına baktığımızda ($\bar{x} = 1,27297$) "Facebook'ta kendi profilimi rahatlıkla oluşturabilirim." maddesine haftada 6-10 saat arası giren öğrencilerin ($\bar{x} = 3,9730$), haftada hiç girmeyen öğrencilere ($\bar{x} = 2,7000$) göre Facebook'a karşı tutumlarının daha olumlu olduğu söylenebilir.
 - "Facebook'taki bir uygulamayı rahatlıkla kullanabilirim." 21. maddesine verilen cevapların Facebook'a haftada ne sıklıkla giriyorsunuz değişkenine göre değişimi incelendiğinde $p=0,010$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur. Bu değer $.05$ 'ten küçük olduğundan dolayı anlamlı farklılık vardır ($F(141, 3) = 3,91; p < .05$). Bu anlamlı farkın kaynağını bulmak amacıyla yapılan Scheffe testi sonucunda;
 - Facebook'a haftada ne sıklıkla giriyorsunuz değişkenine 11 ve üzeri saat giren öğrenciler ile haftada hiç girmeyen öğrenciler arasında $p=,045$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur. Bu değer $.05$ 'ten küçük olduğundan dolayı gruplar arasında anlamlı farklılık vardır. Gruplar arası ortalama farklarına baktığımızda ($\bar{x} = 1,20435$) "Facebook'taki bir uygulamayı rahatlıkla kullanabilirim" maddesine haftada 11 ve üzeri saat giren öğrencilerin ($\bar{x} = 3,8043$), haftada hiç girmeyen öğrencilere ($\bar{x} = 2,6000$) göre Facebook'a karşı tutumlarının daha olumlu olduğu söylenebilir.

- Facebook'a haftada ne sıklıkla giriyorsunuz değişkenine 6-10 saat arası giren öğrenciler ile haftada hiç girmeyen öğrenciler arasında $p=,026$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur. Bu değer .05'ten küçük olduğundan dolayı gruplar arasında anlamlı farklılık vardır. Gruplar arası ortalama farklarına baktığımızda ($\bar{x} = 1,31892$) "Facebook'taki bir uygulamayı rahatlıkla kullanabilirim." maddesine haftada 6-10 saat arası giren öğrencilerin ($\bar{x} = 3,9189$), haftada hiç girmeyen öğrencilere ($\bar{x} = 2,6000$) göre Facebook'a karşı tutumlarının daha olumlu olduğu söylenebilir.

Genel olarak öğrencilerin anket maddelerine verdikleri cevaplar cinsiyet, internete sahip olma ve cep telefonundan Facebook'a girme değişkenlerine göre t-testi ile incelendiğinde; kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre Facebook'ta araştırma yapmaktan daha çok zevk aldığı, internete sahip olan ve cep telefonundan Facebook'a giren bireylerin Facebook'ta başkalarıyla konuşurken kendisini daha rahat hissettiği, cep telefonundan Facebook'a giren bireylerin Facebook ile rahatlıkla iletişim kurduğu, Facebook'un ara yüzünün kendisine hitap ettiği, Facebook'taki grafik ve çoklu bağlantıların dikkatini çektiği ve Facebook'un bilgiye ulaşmada verimli bir şekilde kendisine yardımcı olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Yapılan ANOVA testi sonuçlarına göre öğrencilerin anket maddelerine verdikleri cevaplar sınıf, ailenin yaşadığı yer, annenin eğitim düzeyi, babanın eğitim düzeyi, Facebook'a günde ne sıklıkla giriyorsunuz, Facebook'a haftada ne sıklıkla giriyorsunuz değişkenlerine göre incelendiğinde; 3. ve 4. sınıfta okuyan öğrencilerin 2.sınıfta okuyan öğrencilere göre Facebook'ta vakit geçirmekten sıkılmadığı, Facebook'un iletişim kurmak için kullanışlı olduğunu düşündüğü, Facebook'ta araştırma yapmaktan zevk aldığı, Facebook'ta rahat bir şekilde çalışabildiği, Facebook'ta gezinmenin tedirgin edici olduğunu düşünmediği, Facebook'tan rahatlıkla mesaj gönderebildiği, Facebook'ta işine yarayan bilgilerin yerini belirleyebildiği, Facebook'un ara yüzünün hitap ettiği, Facebook'taki grafik ve çoklu bağlantıların dikkatini çektiği, Facebook'un bilgiye ulaşmada verimli bir şekilde yardımcı olduğu, Facebook'ta rahatlıkla profil oluşturduğu ve Facebook'ta bir uygulamayı rahatlıkla kullanabildiği sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca ailesi ilçede yaşayan öğrencilerin ailesi köyde yaşayan öğrencilere göre Facebook'un başkalarıyla

iletişim kurmada kullanışlı araçlar sağladığını dūřünen bireylerden oluştuğu görülmektedir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin anket maddelerine verdikleri cevaplar annenin eğitim düzeyine göre incelendiğinde annesinin eğitim düzeyi niversite olan öğrencilerin, annesinin eğitim düzeyi lise olan öğrencilere göre Facebook'un kendisine korkutucu gelmediğini dūřünen bireylerden oluştuğu sonucuna ulaşılmıştır.

Araştırmaya katılan öğrencilerin anket maddelerine verdikleri cevaplar Facebook'a günde ne sıklıkla giriyorsunuz ve Facebook'a haftada ne sıklıkla giriyorsunuz değişkenine göre incelendiğinde Facebook'ta günde ve haftada daha çok vakit geçiren bireylerin diğer bireylere göre anket maddelerine verdikleri cevaplarda daha olumlu bir tutum içerisinde oldukları söylenebilir.

BÖLÜM V: SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Bu bölümde araştırmadan elde edilen bulgulara dayalı olarak sonuçlar ve bu sonuçlarla ilgili geliştirilen önerilere yer verilmiştir. Araştırma kapsamında 9 alt problem gözetilerek yapılan uygulama sonuçlarının değerlendirilmesi ile aşağıdaki sonuç ve önerilere varılmıştır.

5.1 SONUÇ VE TARTIŞMA

Bu araştırmada karma öğrenme öğrencilerinin Facebook Tutum düzeyleri incelenmiştir. Bu amaçla, Facebook Tutum ölçeği kullanılarak, Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmenliğinde öğrenim gören 2. Sınıf, 3. Sınıf ve 4. Sınıf Karma öğrenme öğrencilerinin görüşleri alınmıştır.

Araştırmanın 1. alt probleminde cinsiyet değişkeni açısından karma öğrenme öğrencilerinin Facebook Tutum düzeylerine bakılmıştır. Yapılan analizler sonucunda bulunan p değeri ($p=,269$), anlamlılık düzeyi olarak belirlenen $\alpha = .05$ ' ten büyük olduğundan cinsiyet değişkeni açısından anlamlı farklılık bulunmamıştır.

Araştırmanın 2. alt probleminde sınıf değişkeni açısından karma öğrenme öğrencilerinin Facebook Tutum düzeylerine bakılmıştır. Yapılan analizler sonucunda bulunan p değeri ($p=,001$), anlamlılık düzeyi olarak belirlenen $\alpha = .05$ ' ten küçük olduğundan sınıf değişkeni açısından anlamlı farklılık bulunmuştur. Buna göre;

- Üçüncü sınıfta öğrenim gören öğrencilerin, ikinci sınıfta öğrenim gören öğrencilere göre Facebook Tutumları daha yüksektir.

- Dördüncü sınıfta öğrenim gören öğrencilerin, ikinci sınıfta öğrenim gören öğrencilere göre Facebook Tutumları daha yüksektir.

Araştırmanın 3. alt probleminde ailenin yaşadığı yer değişkeni açısından karma öğrenme öğrencilerinin Facebook Tutum düzeylerine bakılmıştır. Yapılan analizler sonucunda bulunan p değeri ($p=,304$), anlamlılık düzeyi olarak belirlenen $\alpha =.05$ ' ten büyük olduğundan ailenin yaşadığı yer değişkeni açısından anlamlı farklılık bulunmamıştır.

Araştırmanın 4. alt probleminde annenin eğitim düzeyi değişkeni açısından karma öğrenme öğrencilerinin Facebook Tutum düzeylerine bakılmıştır. Yapılan analizler sonucunda bulunan p değeri ($p=,111$), anlamlılık düzeyi olarak belirlenen $\alpha =.05$ ' ten büyük olduğundan annenin eğitim düzeyi değişkeni açısından anlamlı farklılık bulunmamıştır.

Araştırmanın 5. alt probleminde babanın eğitim düzeyi değişkeni açısından karma öğrenme öğrencilerinin Facebook Tutum düzeylerine bakılmıştır. Yapılan analizler sonucunda p değeri ($p=,723$), anlamlılık düzeyi olarak belirlenen $\alpha =.05$ ' ten büyük olduğundan babanın eğitim düzeyi değişkeni açısından anlamlı farklılık bulunmamıştır.

Araştırmanın 6. alt probleminde internete sahip olma değişkeni açısından karma öğrenme öğrencilerinin Facebook Tutum düzeylerine bakılmıştır. Yapılan analizler sonucunda bulunan p değeri ($p=,136$), anlamlılık düzeyi olarak belirlenen $\alpha =.05$ ' ten büyük olduğundan internete sahip olma değişkeni açısından anlamlı farklılık bulunmamıştır.

Araştırmanın 7. alt probleminde Facebook'a günde ne sıklıkla giriyorsunuz değişkeni açısından karma öğrenme öğrencilerinin Facebook Tutum düzeylerine bakılmıştır. Yapılan analizler sonucunda bulunan p değeri ($p=,000$), anlamlılık düzeyi olarak belirlenen $\alpha =.05$ ' ten küçük olduğundan Facebook'a günde ne sıklıkla giriyorsunuz değişkeni açısından anlamlı farklılık bulunmuştur. Buna göre;

- Günde 4-6 saat arası Facebook'a giren öğrencilerin, günde Facebook'a hiç girmeyen öğrencilere göre Facebook Tutumları daha yüksektir.

- Günde 7 ve üzeri saat Facebook'a giren öğrencilerin, günde Facebook'a hiç girmeyen öğrencilere göre Facebook Tutumları daha yüksektir.

Araştırmanın 8. alt probleminde Facebook'a haftada ne sıklıkla giriyorsunuz değişkeni açısından karma öğrenme öğrencilerinin Facebook Tutum düzeylerine bakılmıştır. Yapılan analizler sonucunda bulunan p değeri ($p=,000$), anlamlılık düzeyi olarak belirlenen $\alpha =.05$ ' ten küçük olduğundan Facebook'a haftada ne sıklıkla giriyorsunuz değişkeni açısından anlamlı farklılık bulunmuştur. Buna göre;

- Haftada 11 ve üzeri saat Facebook'a giren öğrencilerin, günde 1-5 saat arası Facebook'a giren öğrencilere göre Facebook Tutumları daha yüksektir.
- Haftada 6-10 saat arası Facebook'a giren öğrencilerin, haftada hiç Facebook'a girmeyen öğrencilere göre tutumları daha yüksektir.

Araştırmanın 9. alt probleminde cep telefonundan Facebook'a girme değişkeni açısından karma öğrenme öğrencilerinin Facebook Tutum düzeylerine bakılmıştır. Yapılan analizler sonucunda bulunan p değeri ($p=,048$), anlamlılık düzeyi olarak belirlenen $\alpha =.05$ ' ten küçük olduğundan cep telefonundan Facebook'a girme değişkeni açısından anlamlı farklılık bulunmuştur.

Araştırmaya katılan öğrencilerin görüşleri değerlendirildiğinde öğrencilerin Facebook'u daha çok uzaktaki bir kişiyle iletişim kurmak, arkadaşlarıyla iletişim kurmak ve dersle ilgili materyal paylaşmak için kullandıkları görülmektedir. Anket maddelerinde Facebook'ta araştırma, çalışma ve mesleki işleri ile ilgili maddelere öğrencilerin verdikleri yanıtlarda genellikle kararsızlık durumu yaşadıkları görülmektedir. Bu bulgular öğrencilerin Facebook'u akademik anlamda kullanmadıklarını göstermektedir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin Facebook'u kullanarak rahat bir şekilde mesaj gönderdikleri, mesaj gönderirken kendilerini rahat hissettikleri, rahat bir şekilde başkalarıyla iletişim kurdukları, bilgiye Facebook ile rahatlıkla ulaştıkları, Facebook'un içerdiği uygulamaları rahat bir şekilde kullandıkları ve kendi profillerini Facebook üzerinden rahatlıkla oluşturdukları görülmektedir.

Araştırmaya katılan öğrenciler Facebook'taki grafik ve çoklu bağlantıların dikkatini çektiği bulgularda görülmektedir. Fakat öğrencilerin "Facebook'un ara yüzü bana

hitap etmektedir.” maddesine verdikleri cevaplarda karasızlık oranı ile katılma oranı neredeyse birbirine eşit çıkmaktadır. Bu bulgu Facebook’un ara yüzünün sürekli değişmesi ile ilgili olarak yorumlanabilir.

Araştırmaya katılan 2., 3. ve 4. sınıf öğrencilerinden 3. ve 4. sınıf öğrencilerinin Facebook’a karşı tutumlarının 2.sınıf öğrencilerine göre daha yüksek olduğu görülmektedir. Bunun sebebi olarak 3. ve 4. sınıfta okuyan öğrencilerin, 2. Sınıfta okuyan öğrencilere göre Facebook’u derslerde daha çok kullanmaları ile ilişkili olduğu söylenebilir. Öğrencilerin derslerde kullandıkları Facebook ile edindikleri deneyimler, öğrencilerin Facebook’a karşı tutumlarını etkilemektedir. Ayrıca öğrencilerin Facebook’ta uzun süre vakit geçirmesi de Facebook’a karşı tutumlarını etkilemektedir.

5.2 ÖNERİLER

Diğer ülkelerde olduğu gibi ülkemizde de yaygın bir şekilde kullanılmakta olan Sosyal Ağlar, eğitim uzmanlarının dikkatini çekerek eğitim-öğretim ortamlarında kullanılmaya başlanmıştır. Bu ağlardan çok geniş bir kullanıcı kitlesine sahip olan Facebook ile insanlar birbirleriyle haberleşebilmekte ve paylaşımlarda bulunabilmektedir. Bu durum öğrenciler arasında eğitim-öğretim materyallerinin de etkili bir şekilde paylaşımını beraberinde getirmektedir. Öğrencilerin Facebook’a karşı tutumlarının belirlendiği bu çalışma ile Facebook’un eğitim ortamlarında daha etkili kullanılması söz konusu olabilir.

Araştırmaya katılan karma öğrenme öğrencilerin birbirleriyle haberleşmelerinde ve ders materyali paylaşımlarında Facebook’u aktif bir şekilde kullandıkları görülmektedir. Bu kapsamda alanında uzman kişiler tarafından Facebook’a kurs modülü eklenerek, öğrencilerin dikkati çekilebilir. Ayrıca hayatlarının bir parçası haline gelen Facebook sosyal ağ ortamından uzaklaşmadan eğitim-öğretim faaliyetleri gerçekleştirilebilir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin Facebook’ta bir grup oluşturarak düşüncelerini etkili bir şekilde paylaşımlarını ve uygun ders materyalleri üreterek ortak bir

materyal alanı oluşturmaları sağlanabilir. Bu durum Facebook'un etkili bir şekilde eğitim amaçlı kullanılması sağlayabilir.

Facebook'a karşı tutumlarının belirlendiği karma öğrenme öğrencileri haricinde Uzaktan eğitim veren üniversiteler ile örgün eğitimde okuyan öğrenciler üzerinde de örnek bir çalışma gerçekleştirilebilir. Böylece diğer öğrencilerin de Facebook'a karşı tutumları belirlenerek, etkili bir eğitim-öğretim aracı olarak kullanılabilir.

Araştırma sonuçlarına bakıldığında öğrencilerin daha çok sosyal amaçlı kullandıkları; araştırma yapmak, çalışmak, akademik amaçlı kullanım ile ilgili maddelerde ise kararsız oldukları görölmektedir. Öğrencilerin akademik amaçlı kullanmamalarının nedenleri nitel araştırmalar yapılarak incelenebilir. Ayrıca akademik amaçlı kullanımları arttırmak amaçlı deneysel çalışmalar yapılabilir.

Bu çalışmada Karma öğrenme öğrencilerinin Facebook'a karşı tutumları incelenmiştir. Bu çalışma farklı hedef kitlelerle, farklı düzeylerde gerçekleştirilerek ölkemizde Facebook sosyal ağının eğitim- öğretim ortamlarında etkili bir şekilde kullanılması sağlanabilir. Örneğin Bireylerin Facebook'ta en çok hangi çoklu ortam öğelerini kullanarak öğrendikleri belirlenip öğretim materyalleri ona göre hazırlanabilir.

Araştırmacılara yönelik öneri olarak ise;

Öğrencilerin diğer sosyal ağlara yönelik tutumları ve Facebook'a karşı tükenmişlik durumları incelenebilir.

KAYNAKÇA

- Ajan, H. ve Hartshorne, R. (2010). Investigating Faculty Decisions to Adopt Web 2.0 Technologies: Theory and Empirical Tests. *Internet and Higher Education*, 11 (2008), 71–80.
- Ajjan, H. ve Hartshorne, R. (2008). Investigating Faculty Decisions to Adopt Web 2.0 Technologies: Theory and Empirical Tests. *The Internet and Higher Education*, 11 (2), 71-80.
- Akar E. ve Kayahan C. (2007). *Elektronik Ticaret ve Elektronik İş Uygulamaları, Modeller, Stratejiler*. (Birinci Baskı). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Akgün, Ö. E. ve Öztürk, M. (2012). Üniversite Öğrencilerinin Sosyal Paylaşım Sitelerini Kullanma Amaçları ve Bu Sitelerin Eğitimlerinde Kullanılması ile İlgili Görüşleri. *Sakarya University Journal of Education*, 2(3), 49-67.
- Altay, G. (2010). *Sosyal Ağlar ve Sosyalleşme*. Web: http://www.gurbetaltay.com/sector_detay.asp?sek=80 adresinden 11.07.2012 tarihinde erişilmiştir.
- Atıcı, B. ve Yıldırım, S. (10-12 Şubat 2010). Web 2.0 Uygulamalarının E-Öğrenmeye Etkisi. *Akademik Bilişim '10, XII. Akademik Bilişim Konferansı Bildirileri*, Muğla Üniversitesi, Muğla.
- Baran, B. (2010). Facebook as Formal Instructional Environment. *British Journal of Educational Technology*, 41 (6), 146-149. doi:10.1111/j.1467-8535.2010.01115.x
- Başaran, F. (2005). *İletişim Ağlarının Ekonomisi*. Ankara: Siyasal Yayınevi.
- Başhan, F. (2011). *İnternetin Çeşitli Yönleriyle Türk Toplumunca Benimsenmesi: Karaman Örneği*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Karamanoğlu Mehmet Bey Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Karaman.
- Boyd, D.M. ve Ellison, N.B. (2007). *Social Network Sites: Definition, History, And Scholarship*. <http://scholar.google.com.tr/scholar?q=social+Network+Sites:+D>

efinition,+History,+And+Scholarship&hl=tr&as_sdt=0&as_vis=1&oi=scholar
rt adresinden 23 Mart 2013 tarihinde erişilmiştir.

Bumgarner, B. A. (2007). You Have Been Poked: Exploring the Uses and Gratifications of Facebook among Emerging Adults. *First Monday*, 12 (11).
Web:<http://firstmonday.org/htbin/cgiwrap/bin/ojs/index.php/fm/article/view/2026/1897> adresinden erişilmiştir.

Büyüköztürk, Ş. (2004). *Veri analizi el kitabı*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.

Büyüköztürk, Ş., Çakmak, K. E., Akgün, E. Ö., Karadeniz, Ş. Ve Demirel, F. (2010).
Bilimsel Araştırma Yöntemleri. (5. Baskı). Ankara: Pegem Akademi.

Büyüköztürk, Ş. (2011). *Veri Analizi El Kitabı*. (13. Baskı). Ankara: Pegem Akademi.

Charnigo, L. ve Ellis, B. P. (2007). Checking Out Facebook.com: The Impact of a Digital Trend on Academic Libraries.*Information Technology and Libraries*, 23-34.

Chau, N. P. (2012). The Integration of Facebook Into Class Management: An Exploratory Study. *Educational Research*, 3(7), 572-575.

Cheung, R. ve Vogel, D. (2011). Can Facebook Enhance the Communications between Teachers and Students?.*The International Journal of Learning*, 17(11), 385-397.

Cüceloğlu, D. (1991). *İnsan ve davranışı: Psikolojinin temel kavramları*. İstanbul: Remzi kitapevi.

Çakmak, T. (2012). Kurumsal içerik ve bilgi yönetimi kapsamında Web 2.0 teknolojileri: "Enterprise 2.0". *Bilgi Yönetimi 2.0: Sosyal Ağlarda Bilgi Hizmetleri Sempozyumu*,175-187, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Samsun.

Çam, E. (2012). *Öğretmen Adaylarının Eğitsel ve Genel Amaçlı Facebook Kullanımları ve Facebook Bağımlılıkları Saü eğitim Fakültesi Örneği*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Sakarya Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sakarya.

- Çetin, E. (2010). *Sosyal İletişim Ağları ve Gençlik: Facebook Örneği*. Web: <http://idc.sdu.edu.tr/tammetinler/bilim/bilim15.pdf> adresinden 23 Mart 2013 tarihinde erişilmiştir.
- D'souza, Q. (2006). *Web 2.0 Ideas For Educators*. Web: <http://www.teachinghacks.com/audio/100ideasWeb2educators.pdf> adresinden 23 Mart 2013 erişilmiştir.
- Dede, M. B. (2004). *İnternet*. (1. Baskı) İstanbul: İnsan yayınları.
- Dryer, R. L. (2010). Advising Your Clients (and You!) in the New World of Social Media: What Every Lawyer Should Know About Twitter, Facebook, Youtube, & Wikis. *Utah Bar Journal*, 23(3), 16-21.
- Dwyer, C., Hiltz, R. S. ve Passerini, K. (2007). Trust and privacy concern within social networking sites: A comparison of Facebook and MySpace. *Proceedings of the Thirteenth Americas Conference on Information Systems*, Keystone, Colorado.
- Ellison, N. B., Steinfield ve C., Lampe, C. (2007). The benefits of Facebook friends: Social capital and college students' use of online social network sites. *Journal of Computer-Mediated Communication*, 12(4), 1. Web : <http://jcmc.indiana.edu/vol12/issue4/ellison.html> adresinden 30.05.2012 tarihinde erişilmiştir.
- Ellison, N., Heino, R. ve Gibbs, J. (2006). Managing impressions online: Self-presentation processes in the online dating environment. *Journal of Computer-Mediated Communication*, 11(2), <http://jcmc.indiana.edu/vol11/issue2/ellison.html>. adresinden 15 Mart 2013 tarihinde erişilmiştir.
- Ergenç, A. (2011). *Web 2.0 ve Sanal Sosyalleşme: Facebook Örneği*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Maltepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Erkan, S. (2004). Öğretmenlerin Bilgisayara Yönelik Tutumları Üzerine Bir İnceleme. *Sosyal Bilimler Dergisi*, Manas Üniversitesi.

- Erkul, R. E. (2009). Sosyal Medya Araçlarının (Web 2.0) Kamu Hizmetleri ve Uygulamalarında Kullanılabilirliği. *Türkiye Bilişim Derneği - Bilişim Dergisi*, (116), Web: <http://www.bilisimdergisi.org/s116/> adresinden 23 Mart 2013 tarihinde erişilmiştir.
- Eteokleous, N., Ktoridou, D., Stavrides, L. ve Michaelidis, M. (2012). Facebook - A Social Networking Tool For Educational Purposes: Developing Special Interest Groups. *ICICTE Proceedings*, 363-375.
- Gayne, R.M. ve Briggs, L.J. (1979). *Principles of Instructional Design*. New York: Holt, Rinehart and Winston, Inc.
- Genç, Z. (10 - 12 Şubat 2010).Web 2.0 Yeniliklerinin Eğitimde Kullanımı: Bir Facebook Eğitim Uygulama Örneği. *Akademik Bilişim'10 - XII. Akademik Bilişim Konferansı Bildirileri*, Muğla Üniversitesi, Muğla.
- Genç, Z. (2010). Use of One Facebook Application - "Courses": CEIT Students' Perception and Experiences. *International Education Technology Conference IETC*, Bogaziçi University, İstanbul.
- Gonzales, L. ve Vodicka, D. (2010). Top Ten Internet Resources for Educators. *Leadership*, 32-37.
- Gross, R ve Acquisti A. (2005). Information Revelation and Privacy in Online Social Networks (The Facebook case). <http://www.heinz.cmu.edu/~acquisti/papers/privacy-facebookgrossacquisti.pdf> adresinden 30 Mart 2013 tarihinde erişilmiştir.
- Gülbahar, Y., Kalelioglu F. ve Madran O. (2010). *Sosyal Ağların Eğitim Amaçlı Kullanımı*. http://orcun.madran.net/yayinlar/sosyal_aglarin_egitim_amacli_kullanimi.pdf adresinden 10 Mart 2013 tarihinde erişilmiştir.
- Gündoğdu, D. (2006). *İlköğretim Öğrencilerinin İnternet Kullanım Düzeyleri ve amaçları*.Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Fırat Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Elazığ.
- Hacıfendioğlu, Ş. (2010). Sosyal Paylaşım Sitelerinde Üye Bağlılığı Üzerine Bir Araştırma. *Kocaeli Üniversitesi Sosyal BilimlerEnstitüsü Dergisi* 20(2), 56 – 71.

- Haverback, H. R. (2009). Facebook: Uncharted territory in a reading education classroom. *Reading Today*, 34.
- Hew, F. K. (2011). Students' and teachers' use of Facebook. *Computers in Human Behavior*, 27, 662-376.
- Hızal, A. (1989). Bilgisayar Eğitimi ve Bilgisayar Destekli Eğitime İlişkin Öğretmen Görüşlerinin Değerlendirilmesi. *Anadolu Üniversitesi Yayınları*, 338.
- Hun, L. D. (2010). *Growing Popularity of Social Media and Business Strategy, Seri Quarterly*. Web: www.seriquarterly.com adresinden 10.04.2013 tarihinde erişilmiştir.
- Hurt, E. N., Moss, S. G., Bradley, L. C., Larson, L. R., Lovelace, D. M. ve Prevost, B. L. (2012). The 'Facebook' Effect: College Students' Perceptions of Online Discussions in the Age of Social Networking. *International Journal for the Scholarship of Teaching and Learning* 6(2), 1-25.
- İşman, A. (1998). *Uzaktan Eğitim: Genel Tanımı, Türkiye'deki Gelişimi ve Proje Değerlendirmeleri*. Adapazarı: Değişim Yayınları.
- İşman, A. (2003). *Öğretim Teknolojileri ve materyal Geliştirme*. İstanbul: Değişim Yayınları.
- İşman, A. (2005). *Öğretim Teknolojileri ve materyal Geliştirme*. (İkinci Baskı), Ankara: Sempati Yayınları.
- Junco, R ve Cotten, R. S. (2012). The relationship between multitasking and academic performance. *Computers and Education*, 59, 505-514.
- Kaçar, Z. (2011). *Ortaöğretim Öğrencilerinin Çoklu Zeka Alanlarına Göre Bilgisayara Yönelik Tutumlarının Karşılaştırılması*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sakarya.
- Kahyaoğlu, M. ve Yangın, S. (2007). İlköğretim Sınıf Öğretmenliği Fen Bilgisi ve Matematik Öğretmen Adaylarının Fen Bilgisi Öğretimine Yönelik Tutumları. *Zonguldak Karaelmas Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 3(6), 203-220.

- Kalafat, Ö. ve Göktaş, Y. (2011). Sosyal Ağların Yükseköğretimde Kullanımı: Gümüşhane Üniversitesi, Facebook Örneği. *5th International Computer & Instructional Technologies Symposium*, Fırat Üniversitesi, Elazığ.
- Kara, Y. ve Coşkun, A. (2012). Sosyal Ağların Pazarlama Aracı Olarak Kullanımı: Türkiye'deki Hazır Giyim Firmaları Örneği. *Afyon Kocatepe Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 14(2), 73-90.
- Karal, H. ve Kokoç, M. (2010). Üniversite Öğrencilerinin Sosyal Ağ Siteleri Kullanım Amaçlarını Belirlemeye Yönelik Bir Ölçek Geliştirme Çalışması. *Turkish Journal of Computer and Mathematics Education*, 1(3), 251-263.
- Keleş, E. ve Demirel, P. (2011). Bir Sosyal Ağ Olarak facebook'un Normal Eğitimde Kullanımı. *5th International Computer & Instructional Technologies Symposium*, Fırat Üniversitesi, Elazığ.
- Kennedy, A. W. (2009). *The Global Facebook Phenomenon*. Web: www.beyondink.com/Whitepaper-The-Global-Facebook-Phenomenon-by-Anne-Kennedy.pdf adresinden 23 Mart 2013 tarihinde erişilmiştir.
- Kim, W., Jeong, O. R. ve Lee, S. W. (2010). On Social Web Sites. *Information Systems*, 35(2), 215-236.
- Kobak, K. ve Biçer, S. (6-9 Mayıs 2008). *Facebook Sosyal Paylaşım Sitesinin Kullanım Nedenleri*. <http://www.ietc.net/publications/ietc2008.pdf> adresinden 30. 05. 2012 tarihinde erişilmiştir.
- Küçükahmet, L. (2003). *Öğretimde Planlama ve Değerlendirme*. (14. Baskı). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Lam, L. (2012). An Innovative Research on the usage of Facebook in the Higher Education context of Hong Kong. *The Electronic Journal of e-Learning*, 10(4), 377-386.
- Lee, T. S. (2012). Beautifully Imperfect: Using Facebook to change a population's attitudes toward marriage. *Computers and Education*, 38, 515-517.

- Liu, M. ve Reed, W. M. (1992). Teacher Education Students and Computers: Gender, Major, Prior Computer Experience, Occurrence and Anxiety. *Journal of Research on Computing in Education*, 24(4).
- Lockyer, L. ve Patterson, J. (1-5 Temmuz 2008). Integrating Social Networking Technologies in Education: A Case Study of a Formal Learning Environment. *8th IEEE International Conference on Advanced Learning Technologies*, 529-533. University of Wollongong, Dubai.
- Mason, R. (2006). Learning Technologies for Adult Continuing Education. *Studies in Continuing Education*, 28, 121-133.
- Mazman, S.G. (2009). *Sosyal Ağların Benimsenme Süreci ve Eğitsel Bağlamda Kullanımı*.Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Hacettepe Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- McLoughlin, C. ve Lee, M. J. V. (2007). *Social Software and Participatory Learning: Pedagogical Choices with Technology Affordances in the Web 2.0 Era*.<http://www.ascilite.org.au/conferences/singapore07/procs/msloughlin.pdf> adresinden 05. 06. 2012 tarihinde erişilmiştir.
- Muñoz, C. L. ve Towner, T. L. (2009). Opening Facebook: How to Use Facebook in the College Classroom. *Society for Information Technology and Teacher Education conference in Charleston, South Carolina*. Web: <http://www46.homepage.villanova.edu/john.immerwahr/TP101/Facebook.pdf> adresinden 23 Mart 2013 tarihinde erişilmiştir.
- Nash, J. B. ve Moroz, P. A. (1997, March). An examination of the factor structures of the Computer Attitudes Scale. *American Educational Research Association*, Chicago.
- Odabaşı, H. F., Çoklar, A. N. ve Kabakçı, I. (2007). Yeni Dünya: İnternet- Ailelerin Yeni Dünyadaki Sorumlulukları Nelerdir?,8. *Aybastı-Kabataş Kurultayı*, 1.
- Olcaý D. (2006). *E-Ticaretin Temelleri*. (Birinci Baskı). İstanbul: Pusula Yayıncılık ve İletişim Limitet Şirketi.

- Özkan , B. ve McKenzie, B. (2008). Social networking tools for teacher education. *Proceedings of Society for Information Technology and Teacher Education International Conference, 2772-2776*. Chesapeake, VA: AACE.
- Öztürk, M. (2011). *Üniversite öğrencilerinin sosyal paylaşım sitelerini kullanma amaçları ve eğitimde kullanımıyla ilgili görüşleri*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Sakarya Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sakarya.
- Pala, A. (2006). İlköğretim Birinci Kademe Öğretmenlerinin Eğitim Teknolojilerine Yönelik Tutumları. *Sosyal Bilimler Dergisi, 16*.
- Pehlivan, K. B. (2008). Sınıf öğretmeni adaylarının sosyokültürel özellikleri ve öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları üzerine bir çalışma. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 4(2)*, 151-168.
- Peluchette, J. ve Karl, K. (2010). Examining Students Intended Image on Facebook: What Were They Thinking?!..*Journal of Education for Business, 85*, 30-37.
- Pempek, T. A., Yermolayeva, Y. A. ve Calvert, S. L. (2009). College students' social networking experiences on Facebook. *Journal of Applied Developmental Psychology, 30(3)*, 227-238.
- Pettenati, M. C. ve Ranieri, M. (2006). *Informal learning theories and tools to support knowledge management in distributed CoPs*. 345-355.
- Preeti, M. (2009). Use of social networking in a linguistically and culturally rich India, *The International Information and Library Review, 41(3)*, 129-136.
- Selwyn, N. (2007). *Screw Blackboard. Do it on Facebook!: An investigation of students' educational use of Facebook*. Web: <http://www.scribd.com/doc/513958/Facebook-paper-Selwyn> adresinden 06.06.2012 tarihinde erişilmiştir.
- Selwyn, N. (2009). The digital native – myth and reality. *Aslib Proceedings: New Information Perspectives, 61(4)*, 364–79.
- Shier, M. T. (2005). The Way Technology Changes How We Do What We Do,” *New Directions for Student Services* 112, 83–84.

- Shih, C. R. (2011). Can Web 2.0 technology assist college students in learning English writing? Integrating Facebook and peer assessment with blended learning. *Australasian Journal of Educational Technology*, 27(5), 829-845.
- Smith, S. D. ve Caruso J. B. (2010). The ECAR study of undergraduate students and information technology, *EDUCAUSE Center for Applied Research* .<http://www.educause.edu/ecar> adresinden 15 Mart 2013 tarihinde erişilmiştir.
- Socialbakers, (2013). Facebook Statistics by Continent. <http://www.socialbakers.com/countries/continents> adresinden 16.02.2013 tarihinde erişilmiştir.
- Şener, G. (2009). Türkiye’de Facebook Kullanım Araştırması. *XIVth Conference on the Internet in Turkey*, İstanbul. (<http://inet-tr.org.tr/inetconf14/bildiri/4.pdf>). adresinden 11 Nisan 2013 tarihinde erişilmiştir.
- Teclehaimanot, T. ve Hickman, T. (2011). Student-Teacher Interaction on Facebook: What Students Find Appropriate. *TechTrends*, 55(3), 19-30.
- Tezbaşaran, A.A. (1997). *Likert Tipi Ölçek Geliştirme Kılavuzu*. Ankara: Türk Psikologlar Derneği.
- Tiryakioğlu, F. ve Erzurum, F. (2011). Use of Social Networks as an Education Tool. *Contemporary Educational Technology*, 2(2), 135-150.
- Ülgen, G. (1995). *Eğitim Psikolojisi Birey ve Öğrenme*. Ankara: Bilim Yayınları.
- Wang, S. S., Moon, S., Kwon, K. H., Evans, C.A. ve Stefanone, M. A. (2010). Face off: Implications of visual cues on initiating friendship on facebook. *Computers in Human Behaviour*, 26(2), 226-234.
- Warschauer, M. (2009). *Handbook of research on Web 2.0 and second language learning*, 20-29, Hershey, PA: Information Science Reference.
- Wiesenmayer, R. ve Meadows, G. R. (1997). Addressing science teacher’s initial perceptions of the classroom uses of internet and world wide web-based resource materials. *Journal of Science Education and Technology*, 6(4), 329-335.

Yurdugül, H. ve Aşkar, P. (2008). An Investigation of the Factorial Structures of Pupils' Attitude towards Technology (PATT): A Turkish Sample. *Elementary Education Online*,7(2), 288-309, 2008. Web: <http://ilkogretim-online.org.tr> adresinden erişilmiştir.

EKLER

EK-1 : FACEBOOK TUTUM ÖLÇEĞİ

Bu ölçekte bireylerin Facebook'u kullanırken neler hissettikleri ile ders amacıyla kullanırken ki tutumunu belirlemek amacıyla oluşturulmuş maddeler yer almaktadır. Lütfen bu maddelerle ilgili olarak size en uygun seçeneği işaretleyiniz.

Cinsiyet : () Kız () Erkek

Sınıf : () 2. Sınıf () 3. Sınıf () 4. Sınıf

Ailenizin yaşadığı yer : () Köy () Kasaba () İlçe () İl –Merkez

Ailede Annenin Eğitim Düzeyi : () İlkokul () Ortaokul () Lise () Üniversite () Lisansüstü

Ailede Babanın Eğitim Düzeyi : () İlkokul () Ortaokul () Lise () Üniversite () Lisansüstü

Evde internet var mı ? : () Var () Yok

Facebook ' a günde ne kadar sıklıkla giriyorsunuz ? : () Hiç () Her gün 1-3 saat

() Her gün 4-6 saat () Her gün 7 saat ve üzeri

Facebook ' a haftada ne kadar sıklıkla giriyorsunuz ? : () Hiç () Haftada 1-5 saat () Haftada 6-10 saat () Haftada 11 saat ve üzeri

Cep telefonunuzdan Facebook'a giriyor musunuz ? : () Evet () Hayır

	Hiç Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Tamamen Katılıyorum
1.Facebook'ta vakit geçirmekten sıklılmam .					
2.Facebook'un, uzaktaki bir kişiyle iletişim kurmak için kullanışlı olduğunu düşünürüm.					
3.Facebook'u kullanarak arkadaşlarımla iletişim kurmaktan hoşlanırım.					
4.Facebook başkalarıyla iletişim kurmada kullanışlı araçlar sağlar.					
5.Facebook'ta başkalarıyla konuşurken kendimi rahat hissederim.					
6.Facebook'ta araştırma yapmaktan zevk alırım.					
7.Facebook'ta rahatça çalışabilirim; çalışırken kendimi rahat hissederim.					
8.Facebook'ta konu üzerinde başkalarıyla rahatça tartışabilirim.					
9.Facebook kullanmak mesleki işimi çabuklaştırır.					
10.Facebook'ta gezinmenin tedirgin edici olduğunu düşünmem .					
11.Facebook'tan rahatlıkla mesaj gönderebilirim.					
12.Facebook'ta çalışmaktan hoşlanırım.					

13. Facebook'ta işime yarayacak bilgilerinin yerini belirlemek kolaydır.					
14. Facebook'tan dersle ilgili materyalleri arkadaşlarımla daha kolay paylaşıyorum.					
15. Facebook bana korkutucu gelmez .					
16. Facebook ile başkalarıyla rahatlıkla iletişim kurabilirim.					
17. Facebook'un ara yüzü bana hitap etmektedir.					
18. Facebook'taki grafik ve çoklu bağlantılar benim dikkatimi çeker.					
19. Facebook bilgiye ulaşmamda verimli bir şekilde yardımcı olur.					
20. Facebook'ta kendi profilimi rahatlıkla oluşturabilirim.					
21. Facebook'taki bir uygulamayı rahatlıkla kullanabilirim.					

EKLER

EK-2 : İZİN İSTEĞİ VE ONAYI

Outlook | + Yeni Yanıtla | Sil | Arşivle | Gereksiz | Süpür | Şuraya taşı | Kategoriler | ...

yixin

Klasörler

Gelen kutusu 27

Gereksiz

Taslaqlar 14

Gönderilmiş

Silinmiş 59

bilimsel araştırma der...

Burcin

finansbank

garantibankası

tez ile ilgili makaleler

türkiye is bankası

üniversiteler mail adr...

Arama Sonuçları

Yeni klasör

Hızlı görünüm

Belgeler 30

Fotoğraflar 2

İşaretili

Yeni kategori

Re: could you please let me to use your internet attitude scale ? 7/18/2012

Bununla ilişkili iletileri görmek için, iletileri konuşmaya göre gruplandırın.

Y 19.07.2012

Kime: burçin hamutoğlu

The permission of using my research instrument has been granted on the condition that any published or unpublished article using my research instrument should cite this instrument and the author should send a copy of published or unpublished article using my research instrument to the following address:

Dr. Yixin Zhang
McNeese State University
Box 91815
Lake Charles, LA 70609
USA

----- Original Message -----
From: "burçin hamutoğlu" <burcin_hamutoğlu@hotmail.com>
To: yzhang@mcneese.edu
Sent: Wednesday, July 18, 2012 10:20:38 AM
Subject: could you please let me to use your internet attitude scale ?

Hello Dear;

My name is Nazire Burçin Hamutoğlu. I am from Turkey and now I am still going on my master program in Sakarya University. I am on my thesis term. And my thesis subject is "Attitude for Facebook".. If you let me I would like to change your "Internet Attitude Scale" to "Facebook Attitude scale".. I mean I would like to make an "Attitude scale for Facebook"..and I would like to benefit from your scale which has been published on " Computers & Education 49 (2007) 243-25" and named "Development and validation of an internet use attitude scale" article.

ÖZGEÇMİŞ

Nazire Burçin HAMUTOĞLU 11.04.1988 tarihinde İskenderun'da doğdu. İlköğreniminin beş yılını İskenderun İnönü İlköğretim Okulu'nda 1999 yılında, sonraki üç yılını ise İskenderun Beş Temmuz Orta Okulu'nda 2002 yılında tamamladı. Orta öğrenimini ise 2006 yılında İskenderun İstiklal Makzume Anadolu Lisesi'nde tamamladı. 2007 yılında Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmenliği Bölümünü kazandı. Bu bölümde 4 sene eğitim gördükten sonra 2011 yılında dereceyle mezun oldu. 2011-2012 yılı güz döneminde Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü'nde tezli yüksek lisansa başladı. Yabancı dili İngilizcedir.

E-posta: burcin_hamutoglu@hotmail.com